

DET KONGELIGE
FINANS- OG TOLLDEPARTEMENT

St.prp. nr. 1

(1999-2000)

FOR BUDSJETTERMINEN 2000

Statsbudsjettet
medregnet folketrygden

Innhold

1	Hovedtrekk i finanspolitikken ..	5	2.2.16	Olje- og energidepartementet	41
1.1	Den økonomiske politikken	5	2.2.17	Ymse utgifter	41
1.2	Budsjettpolitikken	7	2.3	Utviklingstrekk og prioriteringer på statsbudsjettet i årene 1994-99	42
1.3	Større satsingsområder	8	2.3.1	Utviklingen på utvalgte politikkområder	43
1.4	Sammendrag av statsbudsjettet.....	9			
1.5	Forslag til vedtak	9			
2	Budsjettets profil	14	3	Budsjettets inntekter	48
2.1	Innledning	14	3.1	Innledning	48
2.1.1	Internasjonal bistand	14	3.2	Skatter og avgifter fra Fastlands-Norge	48
2.1.2	Skolesatsing	14	3.3	Statens forretningsdrift	49
2.1.3	Kompetansereformen	15	3.4	Renteinntekter og utbytte	50
2.1.4	Forskningsfondet.....	15	3.4.1	Renteinntekter.....	50
2.1.5	Distriktpolitisk satsing	16	3.4.2	Utbytte	50
2.1.6	Husbanken.....	16	3.5	Petroleumsinntekter.....	52
2.1.7	Handlingsplan for eldreomsorg.....	16	3.5.1	Statens samlede netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten.....	53
2.1.8	Tiltak for utjamning av inntekt og levekår	16	3.5.2	Overføringer til og fra Statens petroleumsfond	53
2.1.9	Opptrappingsplaner for psykisk helse 1999 -2006	16	3.6	Andre inntekter.....	54
2.1.10	Nasjonal kreftplan og utstyrs investeringer ved norske sykehus	17	3.7	Låntransaksjoner	54
2.1.11	Sykehusbehandling - innsatsstyrt finansiering.....	17	4	Budsjettets utgifter.....	55
2.1.12	Telemedisin	17	4.1	Innledning	55
2.1.13	Kontantstøtte og barnehager	17	4.2	Driftsutgiftene	56
2.1.14	Barnetrygd.....	17	4.3	Forretningsdriften	56
2.1.15	Fedrerettigheter	18	4.4	Investeringer	57
2.1.16	Samferdselsformål	18	4.5	Petroleumsvirksomhet.....	57
2.1.17	Miljøsatsing	18	4.6	Overføring til andre statsregnskap	58
2.1.18	Energipolitisk satsing.....	18	4.7	Overføringer til kommune forvaltningen	60
2.1.19	Prosjektrettet teknologiutvikling i petroleumsvirksomheten	19	4.8	Folketrygdens utgifter	61
2.1.20	Justissektoren	19	4.8.1	Sykepenges	61
2.2	Utgifter under de ulike departementene.....	19	4.8.2	Medisinsk rehabilitering.....	62
2.2.1	Utenriksdepartementet	19	4.8.3	Uførhet.....	63
2.2.2	Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	21	4.8.4	Alderdom.....	63
2.2.3	Kulturdepartementet.....	23	4.8.5	Enslige forsørgere.....	64
2.2.4	Justis- og politidepartementet	24	4.8.6	Finansiering av helsetjenester.....	64
2.2.5	Kommunal- og regionaldepartementet	25	4.8.7	Fødsels- og adopsjonspenger.....	64
2.2.6	Sosial- og helsedepartementet.....	27	4.8.8	Dagpenger ved arbeidsledighet	64
2.2.7	Barne- og familiedepartementet.....	30	4.8.9	Yrkesrettet attføring.....	64
2.2.8	Nærings- og handelsdepartementet....	31	4.8.10	Omlegging til direkte refusjon av sykepenges til statlige arbeidsgivere	65
2.2.9	Fiskeridepartementet	32	4.8.11	Reell utgiftsutvikling i folketrygden under sosiale formål og helsevern	65
2.2.10	Landbruksdepartementet.....	33	4.9	Overføringer til andre	66
2.2.11	Samferdselsdepartementet	34	4.10	Renter.....	67
2.2.12	Miljøverndepartementet	35	4.11	Låntransaksjoner	67
2.2.13	Arbeids- og administrasjonsdepartementet	37	5	Statsbankene	69
2.2.14	Finans- og tolldepartementet.....	39	5.1	Statsbankenes utlånsrammer	69
2.2.15	Forsvarsdepartementet	40	5.2	Fastrentesystemet i Husbanken	70

5.3	Statens Landbruksbank	70	7.2.4	Sentralt statsregnskap	77
6	Bestillingsfullmakt, tilsagnsfullmakt og garantifullmakt	71	7.3	Evaluering av overføringsordninger og ressurser	78
6.1	Bestillingsfullmakt og tilsagnsfullmakt.....	71	7.4	Styring av statlige investeringer	78
6.2	Statlige garantier	73	7.5	Styrket kontroll og bedre samordning av kontrolltiltak i restaurantbransjen	80
7	Statlig økonomistyring	75	8	Gjennomføringen av inneværende års budsjett	82
7.1	Økonomiregelverket for staten.....	75	8.1	Endring på statsbudsjettet for 1999	82
7.1.1	Tilpasning til økonomiregelverket	75	8.1.1	Statsbudsjettets balanse	82
7.1.2	Fond	76	8.1.2	Statsbudsjettets inntekter	84
7.1.3	Nettbudsjetterte virksomheter	76	8.1.3	Statsbudsjettets utgifter.....	86
7.2	Nærmere om likviditetsforvaltning, regnskapsføring og rapportering....	76	8.1.4	Statsbudsjettets finansieringsbehov .	87
7.2.1	Rammeavtaler for kontoholds- og betalingstjenester	76	8.2	Statsregnskapet medregnet folketrygden for 1. halvår 1999.....	88
7.2.2	Kravspesifikasjon for lønns- og personaldatasystemer	77	8.2.1	Inntekter	88
7.2.3	Regnskapssentraler.....	77	8.2.2	Utgifter.....	88
			8.2.3	Resultat	89

Figurinnhold

Figur 2.1	Reell, underliggende utgiftsvekst på statsbudsjettet og BNP-vekst for Fastlands-Norge. Regnskap 1994-97. Anslag 1999.	42	Figur 2.2	Gjennomsnittlig årlig realvekst i perioden 1993-99.....	44
			Figur 2.3	Statsbudsjettets utgifter utenom lånetransaksjoner i 1999, mrd. kroner.	45

Tabell innhold

Tabell 1.1	Statsbudsjettets og Statens petroleumsfonds inntekter og utgifter eksklusivt lånetransaksjoner (mill. kroner)	7	Tabell 3.5	Kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten (mill. kroner)	53
Tabell 1.2	Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov (mill. kroner)...	8	Tabell 3.6	Statens petroleumsfond. Inntekter og utgifter 1998-99 (mill. kroner)	54
Tabell 2.1	Bevilgninger over statsbudsjettet fordelt på politikkområder i løpende priser (1993, 1997, 1999) og gjennomsnittlig årlig realvekst 1993 - 1999 i pst.	46	Tabell 3.7	Avdrag 2000 (mill. kroner)	54
Tabell 3.1	Statsbudsjettets inntekter 2000 (mill. kroner)	48	Tabell 4.1	Statsbudsjettets utgifter i år 2000 (mill. kroner)	56
Tabell 3.2	Renter, avskrivninger og avsetninger til investeringsformål i 2000 fordelt på de enkelte forvaltningsbedrifter (1000 kroner)	50	Tabell 4.2	Driftsutgifter i år 2000 (mill. kroner)	56
Tabell 3.3	Utbytte fra statlig eide selskaper (mill. kroner)	51	Tabell 4.3	Driftsresultat for forretningsdriften i år 2000 (mill. kroner)	57
Tabell 3.4	Inntekter fra petroleumsvirksomheten (mill. kroner)	52	Tabell 4.4	Investeringer i år 2000 (mill. kroner)	57
			Tabell 4.5	Utgifter til petroleumsvirksomheten (mill. kroner)	57
			Tabell 4.6	Overføringer til andre statsregnskap i år 2000 (mill. kroner)	58
			Tabell 4.7	Operasjonsramme1) for regional- og distriktpolitikk (mill. kroner).....	59
			Tabell 4.8	Overføringer til kommuneforvaltningen (postene 60-69) (mill. kroner)	60

Tabell 4.9 Nominell utgiftsutvikling i folketrygden under Sosial- og helsedepartementet (mill. kroner)	65	Tabell 8.8 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov 1999. Anslag på regnskap og regnskapsført beløp pr. 30.6.99 (mill. kroner).....	90
Tabell 4.10 Realvekst under store sosiale stønadsordninger (programområde 29). (Pst.)	66	Oversikt over statsbudsjettet medregnet	94
Tabell 4.11 Overføringer til andre i år 2000 (post 70-79) (mill. kroner)	67	folketrygden for budsjetterminen 2000. 1000 kroner.	95
Tabell 4.12 Utlån og avdrag i år 2000 (mill. kroner)	68	Tabell 1.1 Hovedtallene i statsbudsjettet for perioden 1994-2000 i mill kroner...	184
Tabell 4.13 Lån til statsbankene i år 2000 (mill. kroner)	68	Tabell 1.2 Samlede utgifter etter departement 1994-2000 i mill kroner	185
Tabell 5.1 Statsbankenes innvilgninger 1998. Innvilgningsrammer for 1999. Forslag til innvilgningsrammer for år 2000. Mill. kroner.	69	Tabell 1.3 Driftsutgifter (postene 1-29) etter departement 1994-2000 i mill kroner	186
Tabell 6.1 Oversikt over bestillingsfullmakter og tilsagnsfullmakter (1 000 kroner)..	71	Tabell 1.4 Nybygg, anlegg m.v. (postene 30-49) etter departement 1994-2000 i mill kroner	187
Tabell 8.1 Statsbudsjettets og Statens petroleumsfonds inntekter og utgifter utenom lånetransaksjoner 1999 (mill kroner)	83	Tabell 1.5 Overføringer til andre (postene 50-89) etter departement 1994-2000 i mill kroner	188
Tabell 8.2 Endringer i statsbudsjettets inntekter fra vedtatt budsjett 1999 til anslag på regnskap 1999 (mill. kroner)	84	Tabell 1.6 Utlån, gjeldsavdrag m.v. (postene 90-99) etter departement 1994-2000 i mill kroner	189
Tabell 8.3 Endringer i statsbudsjettets utgifter fra vedtatt budsjett 1999 til anslag på regnskap 1999 (mill. kroner)	86	Tabell 1.7 Skatter og avgifter i perioden 1994-2000 i mill kroner	190
Tabell 8.4 Endring i statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov fra vedtatt budsjett 1999 til anslag på regnskap 1999 (mill. kroner)	87	Tabell 1.8 Samlede inntekter i perioden 1994-2000 Mill kroner	191
Tabell 8.5 Statsbudsjettets inntekter utenom lånetransaksjoner og overføring fra Statens petroleumsfond 1999. Anslag på regnskap og regnskapsført beløp pr. 30.6.99 (mill. kroner)	88	Tabell 1.9 Vedtatt budsjett 1999 (Blå bok)	192
Tabell 8.6 Statsbudsjettets utgifter utenom lånetransaksjoner og overføringer til Statens petroleumsfond 1999. Anslag på regnskap og regnskapsført beløp pr. 30.6.99 (mill. kroner)	89	Tabell 1.10 Forslag for 2000	193
Tabell 8.7 Statsbudsjettets inntekter og utgifter utenom lånetransaksjoner og overføring til/ fra Statens petroleumsfond 1999. Anslag på regnskap og regnskapsført beløp pr. 30.6.99. (mill. kroner)	89	Tabell 1.11 Statsbankenes innvilgninger 1994-1998, rammer for 1999 og forslag til rammer for 2000 i mill kroner	194
		Tabell 2.1 Hovedoversikt over bevilgingsregnskapet for 1. halvår 1999 i mill. kroner	195
		Tabell 2.2 Bevilgningsregnskapet for 1. halvår 1998 og 1999 i mill. kroner	197
		Tabell 2.3 Statens utgifter pr 30. juni 1998 og 1999 fordelt etter programområde i mill. kroner	200
		Tabell 3.1 Tilsatte etter kjønn, tjenesteforhold og etat/institusjon pr. 1. mars 1999 ...	203
		Tabell 3.2 Tilsatte etter tjenesteforhold, kjønn, fylke og kommune pr. 1. mars 1999. Heltid og deltidsansatte (inkl. overenskomstlønnete)	211

Rammeinnhold

Artsgruppering av statsbudsjettet 2000. Mill kroner	10	Datagrunnlaget for beregningene.....	42
		Statsbudsjettets inndeling.....	55

DET KONGELIGE
FINANS- OG TOLLDEPARTEMENT

St.prp. nr. 1

(1999-2000)

Den kongelige proposisjon om statsbudsjettet medregnet folketrygden for budsjetterminen 1. januar - 31. desember 2000.

Tilråding fra Finans- og tolldepartementet av 24. september 1999, godkjent i statsråd samme dag.

1 Hovedtrekk i finanspolitikken

1.1 Den økonomiske politikken

Regjeringens økonomiske politikk skal legge til rette for arbeid til alle og en forvaltning av naturressurser og miljø som er forsvarlig i et langsiktig perspektiv. Oljeformuen må forvaltes slik at også framtidige generasjoner får nyte godt av den, og slik at det ikke skapes for sterkt press i norsk økonomi. Regjeringen legger vekt på å opprettholde en spredt bosetting og vil gjennom den økonomiske politikken søke å bremse den sentraliseringen som har funnet sted de siste årene.

Velferdssamfunnet skal utvikles videre og bidra til trygghet for alle og gi muligheter til utførelse i de ulike fasene av livet. Det skal blant annet sikre gode utdanningstilbud, behandling og pleie ved sykdom og økonomisk trygghet ved alderdom, uførhet og arbeidsledighet. Dette forutsetter en omfattende offentlig sektor, der tjenestetilbudet videreutvikles og effektiviseres.

En sterk økonomi er en nødvendig forutsetning for velferdssamfunnet. Den økonomiske politikken må derfor bidra til en stabil økonomisk utvikling med høy sysselsetting og lav arbeidsledighet.

Regjeringens økonomiske politikk er basert på følgende hovedelementer:

- Finanspolitikken har et hovedansvar for å stabilisere utviklingen i etterspørselen etter varer og tjenester.
- Pengepolitikken rettes inn mot å stabilisere kronens verdi overfor europeiske valutaer.
- Det inntektspolitiske samarbeidet skal bidra til moderat pris- og kostnadsvekst.
- Strukturpolitikken skal bidra til at arbeidskraft, kapital og naturressurser forvaltes best mulig.

Hovedutfordringen i den økonomiske politikken nå er å få pris- og kostnadsveksten ned på samme nivå som hos våre handelspartnere. Dette er nødvendig for å opprettholde høy sysselsetting og lav arbeidsledighet, samt unngå en særnorsk høy rente i årene framover. Det er knyttet usikkerhet til anslagene for den økonomiske utviklingen. Det er vanskelig å forutsi virkningene av nedgangen i utbyggingsaktiviteten i petroleumssektoren. I tillegg er norsk økonomi utsatt for endringer i internasjonal økonomi, særlig oljeprisen.

Finanspolitikken har et hovedansvar for å stabilisere utviklingen i norsk økonomi. Ved inngangen til 1990-tallet var norsk økonomi inne i en lavkonjunktur, med høy og stigende arbeidsledighet. Det ble da ført en ekspansiv finanspolitikk for å stimulere økonomien og motvirke økningen i

arbeidsledigheten. Da konjunkturomslaget kom i 1993, og den private innenlandske etterspørselen tok til å vokse sterkt, ble finanspolitikken strammet inn for å dempe den økonomiske veksten. Sammen med et nært inntektspolitisk samarbeid med partene i arbeidslivet bidro denne politikken til at arbeidsledigheten falt, samtidig med at pris- og kostnadsveksten lenge var moderat. Mot slutten av oppgangskonjunkturen var imidlertid ikke finanspolitikken tilstrekkelig stram til å unngå pressproblemer i økonomien. På bakgrunn av sterkt tiltakende lønnsvekst og renteøkninger i 1998 var det derfor nødvendig med et stramt finanspolitisk opplegg i 1999.

En høy kapasitetsutnyttning gjør norsk økonomi sårbar overfor ny, sterk etterspørselsvekst. Det kan i så fall føre til større knapphet på arbeidskraft og dermed gjøre det vanskelig å få ned kostnadsveksten. Statsbudsjettet for 2000 må derfor bidra til at veksten i samlet etterspørsel etter varer og tjenester ikke blir for sterk.

I tillegg til å bidra til å jevne ut svingninger i økonomien, må finanspolitikken utformes i et

langsiktig perspektiv, der det tas hensyn til at framtidig oljepris er usikker. Den økonomiske politikken må baseres på at petroleumsinntektene etter hvert vil gå ned, samtidig som det økende antallet eldre i befolkningen vil føre til sterk økning i pensjonsutgiftene og et økende behov for pleie- og omsorgstjenester. Usikkerhet knyttet til framtidige oljepriser, langsiktige budsjettensyn og hensynet til en balansert økonomisk vekst tilsier generelt stor varsomhet i bruken av oljeinntektene. Finanspolitikken kan derfor ikke baseres på at den høye oljeprisen den siste tiden vil vedvare, og må utformes uavhengig av svingningene i oljeprisen. Dersom endringer i oljeinntektene fra et år til et annet fikk slå gjennom i statsbudsjettets utgifter eller i skatte- og avgiftsnivået, ville finanspolitikken bidra til å destabilisere fastlandsøkonomien og svekke grunnlaget for framtidig verdiskaping og sysselsetting. Økningen i oljeinntektene som vi nå opplever, må derfor settes til side i Statens petroleumsfond.

1.2 Budsjettpolitikken

Tabell 1.1 Statsbudsjettets og Statens petroleumsfonds inntekter og utgifter eksklusive lånetransaksjoner (mill kroner)

	Vedtatt bud- sjett 1999	Anslag på regnskap 1999	Gul bok 2000
<i>1. Statsbudsjettet</i>			
A Statsbudsjettets inntekter i alt	506 164	493 772	547 490
A.1 Inntekter fra petroleumsvirksomhet	81 659	76 140	105 550
A.2 Inntekter utenom petroleumsinntekter	424 505	417 632	441 940
B Statsbudsjettets utgifter i alt	455 506	461 580	475 652
B.1 Utgifter til petroleumsvirksomhet	25 517	28 544	20 430
B.2 Utgifter utenom petroleumsvirksomhet	429 989	433 036	455 222
Statsbudsjettets oljekorrigerte overskudd (A.2-B.2)	-5 483	-15 404	-13 282
+ Overført fra statens petroleumsfond	5 483	15 404	13 282
= Statsbudsjettets overskudd før lånetransaksjoner	0	0	0
<i>2. Statens petroleumsfond</i>			
Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet (A.1-B.1) (overføres til Statens petroleumsfond)	56 142	47 596	85 120
- Tilbakeført til statsbudsjettet	5 483	15 404	13 282
+ Renteinntekter og utbytte i fondet	6 076	6 300	7 400
= Overskudd Statens petroleumsfond	56 735	38 492	79 238
<i>3. Statsbudsjettet og Statens petroleumsfond samlet</i>			
Overskudd	56 735	38 492	79 238

Kilde: Finansdepartementet

Hovedtrekkene i finanspolitikken for 2000 er:

- Et nøytralt finanspolitisk opplegg, målt ved endringen i det olje-, rente- og aktivitetsskorrigerte budsjettoverskuddet.
- Påløpte skatter og avgifter anslås å øke med drøyt 2,9 mrd. kroner. Det gir en reell økning i innbetalte skatter og avgifter på drøyt 1,9 mrd. kroner fra 1999 til 2000. Endringer i barnetrygden er her medregnet.
- En reell, underliggende vekst i statsbudsjettets utgifter på 2½ pst. i 2000 målt i forhold til anslag på regnskap for 1999. Målt i forhold til vedtatt budsjett for 1999 anslås den reelle utgiftsveksten til 3½ pst. Ved beregningen av den underliggende utgiftsveksten er det korrigert for utgifter til renter, dagpenger, petroleumsvirksomhet og for enkelte regnskapsmessige forhold. Det er også korrigert for at bortfallet av forsørgerfradraget gir grunnlag for økte satser for barnetrygd og utvidelse av barnetrygden fra 16 til 18 år.

Forslag til statsbudsjett viser et oljekorrigert underskudd på 13,3 mrd kroner.

Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet er anslått til 85,1 mrd. kroner, hvorav 13,3 mrd. kroner går til å dekke statsbudsjettets oljekorrigerte underskudd. De resterende 71,8 mrd. kroner foreslås avsatt i Statens petroleumsfond. Renter og utbytte på fondets kapital anslås til 7,4 mrd. kroner i 2000. Samlet sett forventes statsbudsjettet og Statens petroleumsfond å få et overskudd på 79,2 mrd. kroner i 2000 som er 40,7 mrd. kroner høyere enn i anslag på regnskap for 1999. Statens petroleumsfonds kapital er anslått til 294 mrd. kroner ved utgangen av 2000.

Ved at statsbudsjettet etter tilbakeføring fra Statens petroleumsfond gjøres opp i balanse, vil statsbudsjettets finansieringsbehov tilsvare statsbudsjettets netto utlån. Utenom gjeldsavdrag på tidligere låneopptak utgjør finansieringsbehovet 7,5 mrd. kroner. Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov forventes å utgjøre 10,3 mrd. kroner.

Tabell 1.2 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov (mill kroner)

	Vedtatt bud- sjett 1999	Anslag på regnskap 1999	Gul bok 2000
4. Lånetransaksjoner			
Utlån, aksjetegning mv.	56 775	61 331	52 898
- Tilbakebetalinger	49 770	49 321	45 404
= Netto finansieringsbehov	7 005	12 010	7 494
+ Gjeldsavdrag	41 510	22 938	2 757
= Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov	48 515	34 948	10 251

Kilde: Finansdepartementet

1.3 Større satsingsområder

Regjeringen har lagt vekt på å finne rom til utvalgte satsingsområder. Kap 2.1 inneholder en nærmere omtale av regjeringens hovedprioriteringer i budsjettet. Store reelle utgiftsøkninger er bl.a. knyttet til:

- økt innsats til internasjonal bistand slik at den offisielle utviklingshjelpen kommer opp i 0,89 pst. av BNI.
- oppfølging av handlingsplan for eldreomsorg gjennom økte øremerkede bevilgninger til drift, samt at det gis fullmakt til å begynne bygging av 5 800 nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger
- oppfølging av psykiatriplanen, kreftplanen og planen for utstyrsinvesteringer ved sykehusene
- økt behandlingsaktivitet ved sykehusene gjennom innsatsstyrt finansiering
- satsing på forskning og utdanning, gjennom særskilt vekt på å utvikle ungdomsskolen bl.a. ved bruk av IKT i skolen, gjennomføringen av kompetansereformen og bruk av det nyopprettede forskningsfondet. Det foreslås å øke fondet med 1 mrd. kroner
- innføring av selvstendig rett til fødselspenger for fedre, samt tiltak som skal bidra til at det blir etablert 6 000 nye barnehageplasser i 2000
- satsing på samferdselsformål, bl.a. med en styrking av vegbudsjettet, statens kjøp av posttjenester og godtgjørelse for innenlandske flyrutetjenester
- energipolitisk satsing for å fremme mer effektiv bruk av energi og fornybar energi, samt styrking av NVE, forskning og utvikling, klimaplaner i kommunesektoren mv.
- påbegynnning av tiltak varslet i utjevningssmeldingen.

Regjeringen foreslår å utvide øvre grense for å motta barnetrygd fra 16 til 18 år. Dette kombineres med å fjerne forsørgerfradraget i skatt, noe som også innebærer en forenkling.

I tillegg til økte bevilgninger foreslår også regjeringen å øke innvilgningsrammen i Husbanken med 2 mrd. kroner.

Regjeringen har funnet rom for de utvalgte satsingsområdene til tross for at en stor del av realveksten i de offentlige utgiftene skyldes vekst i utgifter som følger av tidligere fattede vedtak og endringer i blant annet demografiske forhold. En stor del av veksten på 2 ½ pst. fra anslag på regnskap 1999 kan tilskrives utgiftsutviklingen innenfor folketrygden og enkelte andre regelstyrte ordninger. Som det framgår av kapittel 4.8 har det vært en betydelig økning i folketrygdens utgifter de senere år. Store reelle utgiftsøkninger sammenlignet med anslag på regnskap for 1999 er bl.a. utbetalingene til:

- sykepenges (1,1 mrd. kroner)
- uførepensjon (1,8 mrd. kroner)
- alderspensjon (0,4 mrd. kroner)
- medisiner og tekniske hjelpemidler mv. (0,7 mrd. kroner)
- rehabilitering (0,3 mrd. kroner).

Utgiftsutviklingen innenfor viktige politikkområder i perioden 1993-1999 er nærmere presentert i kapittel 2.3.

Det har vært nødvendig å gjennomføre utgiftsreduksjoner på noen områder for å finne plass til de utvalgte satsingsområdene. Dette gjelder bl.a. forslag om moderert søskengradering i barnetrygden slik at satsforskjellen mellom de to første og det tredje og ytterligere stønadsberettigede barn utjevnes. Egenbetalingen for helse- og omsorgstjenester foreslås økt noe, bl.a. gjennom økt egenbetaling for legehjelp på 3,5 pst. Regjeringen foreslår også en viss reduksjon i forsvarsram-

men, samt diverse gebyrøkninger på justisområdet.

1.4 Sammendrag av statsbudsjettet

Boks 1.1 gir et sammendrag av regjeringens forslag til statsbudsjett for 2000 og vedtatt budsjett for 1999. Tabellen består av statsbudsjettets inntekter, utgifter og lånetransaksjoner. Hver del av budsjettet er deretter inndelt i ulike kategorier med utgangspunkt i bevilgningsreglementets inndeling. Statsbudsjettets inntekter er gruppert i 5 hovedkategorier for de viktigste inntektsartene. Skatter og avgifter fra Fastlands-Norge og petroleumsinntekter er de viktigste inntektskildene. Utgiftene er inndelt i 8 ulike kategorier. De største utgiftskategoriene er overføringer til private, overføringer til kommunesektoren og driftsutgiftene.

Tall fra foregående år vil ikke alltid være sammenlignbare. Det skjer f.eks. justeringer ved at øremerkede bevilgninger til kommuneforvaltningen legges inn i rammetilskuddet eller ved endringer i bruken av poster. Bevilgninger som tidligere ble ført som overføring til kommuneforvaltningen kan nå bli bevilget som overføring til private eller omvendt.

Det er også viktig at de ulike formålene som finnes innenfor forskjellige utgiftskategorier sees i sammenheng med tilsvarende formål innenfor andre kategorier. Utgifter til de enkelte formål kan ofte være fordelt både på driftsutgifter, investeringer og overføringer. For eksempel inkluderer ikke beløpet for u-hjelp under overføringer til private administrasjonsutgifter i forbindelse med u-hjelpen. Disse er plassert under driftsutgiftene. På samme måte vil utgifter til formål som veg eller jernbane være fordelt flere steder, avhengig av utgiftenes art.

1.5 Forslag til vedtak

Forslag til vedtak som presenteres i denne proposisjonen er i de fleste tilfeller nærmere omtalt i St.prp. nr. 1 for de enkelte fagdepartementene. Enkelte bevilgninger er imidlertid ikke naturlig å omtale i fagdepartementenes proposisjoner. Disse er derfor kort omtalt i denne proposisjonen. Det gjelder bl.a. bevilgningene til kap. 2309 Tilfeldige utgifter og kap. 5309 Tilfeldige inntekter som omtales under henholdsvis avsnittene 2.2.17 Ymse utgifter og 3.6 Andre inntekter. Renter og avskrivninger fra statens forretningsdrift under kapitlene 5491 og 5603 omtales i avsnitt 3.3 Statens forretningsdrift.

Overføringer til og fra Statens petroleumsfond fastlegges slik at netto kontantstrømmen fra petroleumsvirksomhet i sin helhet overføres til Statens petroleumsfond og at statsbudsjettets gjøres opp i balanse (utenom lånetransaksjoner) etter tilbakeføringen fra fondet. Overføringer fra og til Statens petroleumsfond er omtalt i avsnitt 3.5.2.

Statsbudsjettets finansieringsbehov dekkes gjennom statslånemidler bevilget på kapittel 5999, jf avsnitt 3.7 Lånetransaksjoner.

For mange utgiftskapitler vises det i forslag til vedtak til et tilhørende inntektskapittel. For en del av disse inntektskapitlene er det ikke foreslått bevilgning i denne proposisjonen. For disse inntektskapitlene vil imidlertid regnskapene ofte vise inntektsførte beløp. Det kan f.eks. gjelde refusjoner for utgifter til fødselspenger, arbeidsmarkeds tiltak eller lærlinger.

Boks 1.1 Artsgruppering av statsbudsjettet 2000. Mill kroner**Inntekter**

Skatter og avgifter fra Fastlands-Norge (post 50-89)	Vedtatt budsjett 1999	Gul Bok 2000
Skatt på formue og inntekt	87 073	95 050
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift	112 530	117 500
Merverdiavgift og investeringsavgift	115 200	115 100
Tobakksavgift	7 285	7 380
Avgift på bil, bensin mv.	29 375	29 050
Avgift på alkohol	8 764	8 521
Elektrisitetsavgift	3 715	5 500
Avgift på mineralolje og mineralske produkter	4 403	5 007
Tollinntekter	2 206	1 817
Andre avgifter	7 098	7 313
Sum skatter og avgifter fra Fastlands-Norge	377 649	392 238
Inntekter av statens forretningsdrift	Vedtatt budsjett 1999	Gul Bok 2000
Renter av statens kapital	164	141
Avskrivninger	2 774	580
Tilbakeføring av midler fra GIEK	280	1 375
Avsetning til investeringsformål mv.	1 571	1 100
Sum statens forretningsdrift	4 759	3 197
Renter og utbytte	Vedtatt budsjett 1999	Gul Bok 2000
Renter fra statsbankene	10 921	9 060
Renter av kontantbeholdningen og andre fordringer	5 747	2 397
Andre renteinntekter	1 085	1 165
Utbytte, ekskl. utbytte fra Statoil	3 641	3 454
Sum renter og aksjeutbytte	21 394	16 077
Andre inntekter	Vedtatt budsjett 1999	Gul Bok 2000
Spilleoverskudd Norsk Tipping AS	1 557	1 600
Rettsgebyr	942	1 042
Refusjon fra folketrygden for sykepengen for statsansatte	712	800
Inntekter under folketrygden	2 443	2 922
Overføring fra Norges Bank	3 401	10 685
Tilbakeføring av midler fra Statens Banksikringsfond	3 120	3 200
Andre inntekter under departementene	8 500	9 438
Sum andre inntekter	20 704	30 427
Petroleumsinntekter	Vedtatt budsjett 1999	Gul Bok 2000
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	24 370	35 100
SDØE, driftsresultat	29 989	44 400
SDØE, andre inntekter	26 300	23 800
Aksjeutbytte fra Statoil	1 000	2 250
Sum petroleumsinntekter	81 659	105 550
Statsbudsjettets inntekter (utenom overføring fra Statens petroleumsfond og lånetransaksjoner)	506 164	547 490

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Utgifter		
Driftsutgifter (postene 01-29, unntatt post 24)	Vedtatt budsjett 1999	Gul Bok 2000
Forsvaret	16 402	17 312
Universiteter og høyskoler	13 428	13 823
Drift av statens vegger	5 372	5 496
Politi og påtalemyndigheten*	5 407	5 814
Trygdeetaten og trygderetten	3 451	3 539
Skatte,- avgifts- og tolladministrasjon	3 547	3 699
Departementene og Statsministerens kontor	2 425	2 533
Jernbane	2 236	2 737
Arbeidsmarkedsetaten	1 595	1 609
Kriminalomsorg	1 430	1 454
Rettsvesen og domstoler	1 033	1 086
Statens pensjonskasse mv.	5 921	6 640
Reserveavsetning for tilleggsbevilgninger	5 271	5 607
Andre driftsutgifter	15 632	17 583
Sum driftsutgifter	83 149	88 933
* Utenom Statens Innkrevingsentral.		
Overskudd av statens forretningsdrift (Post 24)	Vedtatt budsjett 1999	Gul Bok 2000
Samlet overskudd av statens forretningsdrift	-226	-217
Investeringer (postene 30 - 49)	Vedtatt budsjett 1999	Gul Bok 2000
Forsvaret	7 170	7 455
Riksveganlegg	4 129	4 382
Statsbygg	1 147	1 847
Jernbanelinjen	1 319	1 219
Flyplassanlegg	648	699
Kompensasjon til Luftfartsverket ifm overtakelse av Fornebu	2 301	-
Nytt rikshospital	514	435
Universiteter og høyskoler	1 200	1 426
Andre investeringsbevilgninger	1 657	2 330
Sum investeringer	20 085	19 793
Petroleumsvirksomheten (kap. 2440 og 2442)	Vedtatt budsjett 1999	Gul Bok 2000
SDØE, investeringer	24 900	19 700
SDØE, overføring til Statens Petroleumsforski- ningsfond	600	600
Andre utgifter	17	130
Sum petroleumsvirksomheten	25 517	20 430
Overføringer til andre statsregnskap (postene 50-59)	Vedtatt budsjett 1999	Gul Bok 2000
Statens nærings- og distriktsutviklingsfond	1 220	1 244
Tilskudd til Norges forskningsråd	2 185	2 475
Tilskudd til Radiumhospitalet og Rikshospitalet	1 475	1 296
Regional næringsutvikling, div. fond	817	829
Fond innen kultur, media, billedkunst	270	310
Jordbruksavtalen og Reindriftsavtalen, fond	680	1 504
Andre overføringer	1 632	1 872
Sum overføringer til andre statsregnskap	8 278	9 530

Overføringer til kommuneforvaltningen (posten 60-69)	Vedtatt budsjett 1999	Gul Bok 2000
Rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner	49 145	51 415
Tilskudd til spesialisthelsetjenester	15 148	16 495
Tilskudd til barnehager	4 472	4 639
Tiltak for funksjonshemmede	1 316	1 115
Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	1 343	1 782
Tilskudd til undervisning av språklige minoriteter	1 036	1 006
Tilskudd til skolefritidsordninger	314	299
Grunnskolereformen	529	601
Tiltak for eldre	2 121	2 751
Tilskudd til nye omsorgsboliger og sykehjemsplasser	1 133	1 931
Fastlønnsordningen leger og fysioterapeuter	340	342
Tilskudd til samferdsel	634	718
Miljøvern i kommunene	153	157
Tilskudd til kommunale kulturoppgaver	188	203
Andre tilskudd	4 265	4 833
Sum overføringer til kommunesektoren	82 138	88 287
Overføringer til private (postene 70-79)	Vedtatt budsjett 1999	Gul Bok 2000
Folketrygden, sykepengeutbetalinger	18 440	19 977
Folketrygden, uførhet og medisinsk rehabilitering	37 464	41 025
Folketrygden, alderspensjoner	60 980	63 400
Folketrygdens øvrige trygdeutbetalinger (forsørgertap m.m.)	7 696	7 543
Folketrygdens helsedel	13 512	14 985
Dagpenger og ytelser under yrkesmessig attføring	9 844	11 595
Fødsels- og adopsjonspenger	7 460	7 354
Andre pensjoner	1 840	1 913
Barnetrygd	12 981	14 840
Kontantstøtte	2 178	2 819
Jordbruksavtalen	11 790	11 507
Utviklingshjelp	8 951	9 362
Annen internasjonal bistand	109	270
Utdanningsstøtte	6 914	6 929
Betaling for transport- og posttjenester	2 110	2 349
Statens nærings- og distriktutviklingsfond (og fylkeskommunene)	157	176
Film- og pressestøtte	385	392
Kulturformål	1 674	1 711
Sysselsettingstiltak	723	993
Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede	1 686	2 479
Husbanken, bostøtte og andre tilskudd	2 062	2 393
Private skoler, folkehøgskoler og høyskoler	1 636	1 751
Pristilskudd	48	145
Andre overføringer	7 818	8 325
Sum overføringer til private	218 458	234 233

Renter (postene 80-89)	Vedtatt budsjett 1999	Gul Bok 2000
Renter innenlandsk statsgjeld	17 708	14 253
Renter utenlandsk statsgjeld	399	409
Sum renter	18 107	14 662
Statsbudsjettets utgifter (Ekskl overføring til Statens petroleumsfond og lånetransaksjoner)	455 506	475 652

Lånetransaksjoner		
Tilbakebetalinger	Vedtatt budsjett 1999	Gul Bok 2000
Avdrag fra statsbankene	42 230	40 805
Avdrag på lån fra staten til Oslo Lufthavn AS	2 301	225
Avdrag, Statnett SF	400	400
Statens banksikringsfond, salg av aksjer	0	2 754
Andre tilbakebetalinger	4 839	1 220
Sum tilbakebetalinger	49 770	45 405
Utlån og avdrag	Vedtatt budsjett 1999	Gul Bok 2000
Avdrag innenlandsk statsgjeld	41 488	2 697
Avdrag og innløsning grunnkjøpsobligasjoner	80	56
Avdrag utenlandsk statsgjeld	-59	5
Lån til statsbankene	49 543	50 339
Lån til Oslo Lufthavn AS	490	-
Lån til NSB Gardermobanen AS	550	-
Ansvarlig lån fra Luftfartsverket til Oslo Lufthavn AS	2 301	-
Andre lånetransaksjoner	3 891	2 559
Sum utlån og avdrag	98 285	55 655
Netto lånetransaksjoner	48 515	10 251

2 Budsjettets profil

2.1 Innledning

Statsbudsjettet for 2000 er som nevnt basert på et nøytralt finanspolitisk opplegg, målt ved utviklingen i det olje-, rente- og aktivitetskorrigerte underskuddet. For å gi rom for økte bevilgninger til prioriterte formål innenfor et forsvarlig finanspolitisk opplegg har regjeringen funnet det nødvendig å øke skatte- og avgiftsnivået noe neste år. Skatte- og avgiftsopplegget bidrar til å øke påløpte skatte- og avgiftsinntekter fra Fastlands-Norge med drøyt 2,9 mrd. kroner. Budsjettet styrkes ved at det tilbakeføres 1,4 mrd. kroner fra Garantiinstituttet for Eksportkreditt. Fra anslag på regnskap 1999 til 2000 er det en reell underliggende utgiftsvekst på 2 ½ pst. Sammenlignet med vedtatt budsjett 1999 blir utgiftsveksten 3 ½ pst. Regjeringen har valgt å prioritere følgende satsingsområder:

2.1.1 Internasjonal bistand

Til bistand som etter OECDs retningslinjer kan godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA) foreslås bevilget 10 860,5 mill. kroner, tilsvarende 0,89 pst. av anslaget for bruttonasjonalinntekten (BNI) for 2000. Dette er en nominell økning på 666,5 mill. kroner (6,5 pst.) i forhold til 1999. Økningen er starten på en gradvis opptrapping av utviklingshjelpen med sikte på at målet om 1 pst. av BNI nås i løpet av en seksårsperiode. Den årlige økningen av bistanden må tilpasses det samlede budsjettopplegget, utviklingen i BNI og den økonomiske situasjonen.

Regjeringen vil arbeide for en mer helhetlig og slagkraftig norsk sør-politikk, hvor bistandsvirkningen mer effektivt kombineres med arbeidet for å bedre utviklingslandenes internasjonale rammevilkår på områdene gjeld, handel og miljø. Oppfølgingen av regjeringens gjeldsplan vil bli prioritert. I tillegg foreslår regjeringen å utvide det norske tollpreferansesystemets (GSP-ordningens) produktomfang innenfor en ramme på 216 mill. kroner, d.v.s. at tollbelastningen på import fra utviklingslandene reduseres med dette beløpet. Dette bidrar til økt handel og økte inntekter for utviklingslandene.

Regjeringen setter fattigdomsbekjempelse i sentrum for utviklingspolitikken. Fattigdomskriteriet skal legges til grunn for valg av samarbeidsland, sektorer, målgrupper og kanaler for bistanden. Utviklingshjelpen til de minst utviklede landene skal prioriteres.

Regjeringen vil intensivere arbeidet for at givene skal koordinere bistanden bedre og øke innsatsen mot korrupsjon. Det legges vekt på at bistanden skal gis på mottakerlandenes premisser.

I samarbeidet med utviklingslandene vil regjeringen støtte prosesser og tiltak som bidrar til økonomisk og sosial utvikling, utbredelse av demokrati, respekt for menneskerettighetene, godt styresett og ansvarlig forvaltning av ressursene. Regjeringen prioriterer bistand til utdanning og helse høyest. En betydelig andel av bidragene som kanaliseres gjennom multilaterale organisasjoner vil gå til disse formål. Integreringen av kvinneperspektivet, likestilling og miljøhensyn i all bistandsvirkosomhet vil være et viktig ledd i fattigdomsbekjempelsen. Aids-epidemien, barnearbeid og landminer er alvorlige hindre for utvikling i mange utviklingsland. Arbeidet på disse områdene vil få stor oppmerksomhet. Sterkere resultatoppfølging og evaluering vil bidra til systematisk læring, bedre resultater og større effektivitet.

2.1.2 Skolesatsing

Regjeringen foreslår å bevilge 225 mill. kroner til en ekstra satsing på skolen med særskilt vekt på å utvikle ungdomsskoletrinnet. Samlet skal det bevilges 900 mill. kroner over 4 år. I denne sammenheng foreslås det å styrke bruken av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) i utdanningen med 150 mill. kroner. Dette innebærer om lag en firedoblet statlig innsats i forhold til 1999. Midlene skal benyttes til lærerutdanningen, etterutdanning for lærere, forskning, forsøks- og utviklingsarbeid, og for å utvikle elektroniske læremidler. Regjeringen foreslår også å bevilge 50 mill. kroner som kan brukes til permisjonsordninger slik at lærerne får reell mulighet til å fordype seg i fag og områder der skolen trenger kompetanse, blant annet gjennom hospitering i arbeids-

og næringsliv. I tillegg foreslår regjeringen at 25 mill. kroner benyttes til en satsing på forsøk for utvikling av lærerrollen. Lærerens rolle som den klare pedagogiske lederen i klasserommet skal styrkes samtidig som man samarbeider med andre yrkesgrupper. Satsingen skal bidra til å:

- fremme nyskappings- og utviklingsarbeid, mangfold og fleksibilitet.
- bedre tilpasse innhold, arbeids- og vurderingsformer til utviklingen i arbeids- og samfunnsliv.
- flytte mer av fokus fra sentrale til lokale arenaer.
- styrke samvirket mellom skole, arbeidsliv og samfunnet ellers.

I forbindelse med forslaget til skolesatsing vil regjeringen oppmuntre til å utnytte handlingsrommet for å drive utviklingsarbeid innenfor dagens regelverk og i tillegg drive forsøk utenfor regelverket. Ved å la initiativet til nytenking og nyskaping komme fra de som til arbeider med og innenfor skolen, vil man på nasjonalt nivå få innspill og erfaringer som kan nyttes til å videreutvikle den nasjonale skolepolitikken.

2.1.3 Kompetansereformen

Regjeringen vil satse videre på en bred oppfølging av kompetansereformen og foreslår å øke bevilgningene med 180 mill. kroner. Det er et mål for arbeidet med reformen å gi folk bedre muligheter i et arbeidsliv i stadig endring og med nye utfordringer. Regjeringen vil i arbeidet med kompetansereformen oppmuntre til samarbeid mellom offentlige og private utdanningsaktører av ulike typer og på ulike nivå og legge vekt på å ta i bruk flere læringsarenaer for voksne. Det foreslås bevilget 90 mill. kroner til å dekke bevilgningsbehov knyttet til regelendringer i Statens lånekasse for utdanning. Midlene anvendes til å tilrettelegge finansieringssystemet for voksne studenter. Avkortingsgrensen for inntekt heves til 5 000 kroner pr. måned og behovsprøvingen av forsørgertillegget mot ektefelle/samboers inntekt fjernes. Det foreslås å sette av 10 mill. kroner til videreføring og styrking av prosjektet «Dokumentasjon og verdsetting av realkompetanse inn mot videregående opplæring». 10 mill. kroner foreslås bevilget for å kartlegge behovet for grunnskoleopplæring, bl.a. ved en begrenset igangsetting i et utvalg kommuner. Regjeringen foreslår å bevilge 50 mill. kroner til kompetanseutviklende samarbeidsprosjekter mellom utdanningsinstitusjonene og næringslivet. Dette er en del av oppfølgingen av bevilgningene på 400 mill. kroner over en 2-3 års periode som ble varslet i brev fra Statsministeren

til partene i arbeidslivet 10.4.99. Kompetanseutviklingsprogrammene har som mål å stimulere til økt etter- og videreutdanning gjennom utviklingskontrakter og opplæringstilbud. I tillegg foreslås det avsatt 10 mill. kroner til utvikling av undervisningsmodeller tilpasset voksne, og 10 mill. kroner til å øke tilskuddene til studieforbundene og fjernundervisningsinstitusjoner til de kursene som gir offentlig eksamen på videregående nivå eller fagprøver.

Regjeringen vil foreslå å innføre en rett til videregående opplæring for voksne som ønsker og som ikke har fullført en slik opplæring tidligere. En rett for voksne må imidlertid tilpasses voksnes behov. Samtidig må det tas hensyn til fylkeskommunenes mulighet til å oppfylle retten i perioder med økende søkning.

En individuell rett til opplæring tilrettelagt for voksnes behov vil medføre forpliktelser av forskjellig omfang for fylkeskommunene. I den forbindelse vil regjeringen vurdere å endre omfangsforskriften og fordelingskriteriene i inntektssystemet slik at de tar hensyn til forskjeller mellom fylkeskommunene i behovet for videregående opplæring.

Regjeringen vil arbeide videre med utformingen av en rett til videregående opplæring for voksne og presentere saken for Stortinget i en odelstingsproposisjon tidlig neste år. Et utkast vil bli sendt på høring før jul. I forbindelse med dette lovarbeidet vil de økonomiske konsekvensene bli nærmere vurdert. Siktemålet er at rettigheten skal tre i kraft fra skoleåret 2000-2001, og at den skal gjelde for alle som er født før 1978.

2.1.4 Forskningsfondet

Regjeringen varslet i stortingsmeldingen *Forskning ved et tidsskille* (St.meld. nr. 39 (1998-99)) at forskningsinnsatsen skal styrkes slik at Norge i løpet av den neste femårsperioden kommer på linje med gjennomsnittet i OECD-landene, målt som andel av BNP. Både offentlig og privat finansiering må øke betydelig om målet skal realiseres. Veksten i offentlige midler skal delvis komme gjennom økte ordinære bevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet, og delvis gjennom avkastningen fra Fondet for forskning og nyskaping. Statsbudsjettet for år 2000 markerer det første steget mot dette målet, bl.a. ved at den første avkastningen fra fondet fordeles til forskningsformål. I årene fremover vil innpassingen av den varslede opptrappingen bli vurdert i de årlige statsbudsjettene. I denne sammenheng vil regjeringen vurdere forskningsfondets størrelse i lys

av ambisjonene i St.meld. nr. 39 (1998-99), og tar sikte på å øke fondskapitalen med 1 mrd. kroner i løpet av 2000. Forskningsfondet skal bidra til å realisere overordnede forskningspolitiske prioriteringer og fremme nyskaping gjennom støtten til langsiktig og sektorovergripende forskning.

2.1.5 Distriktpolitisk satsing

Regjeringen forsterker den distriktpolitiske satsingen, bl.a. med sikte på å få fram kunnskapsbaserte, framtidsrettede virksomheter i distriktene.

2.1.6 Husbanken

Det er et mål for regjeringens bolig- og bygningspolitikk at alle skal kunne disponere en god bolig i et godt bomiljø. For å stimulere til økt boligbygging foreslås derfor en økning i lånerammen for Husbanken med 2 000 mill. kroner til 11 000 mill. kroner i 2000. Økningen medfører at Husbanken kan øke sin innsats når det gjelder bygging av nøkterne boliger som har god kvalitet både funksjonelt og miljømessig. Videre vil de behovsprovde låneordningene bli styrket.

2.1.7 Handlingsplan for eldreomsorg

Gjennomføring av Stortingets vedtatte handlingsplan for eldreomsorgen er et viktig satsingsområde for regjeringen. I løpet av perioden 1998-2001 legger handlingsplanen opp til en utbygging av 24 400 sykehjemsplasser/omsorgsboliger og en styrking av kommunenes pleie- og omsorgstjenester med over 12 000 nye årsverk. For å styrke tjenestetilbudet foreslås det at de øremerkede midlene til drift økes med ytterligere om lag 800 mill. kroner slik det ble varslet i kommuneøkonomiproposisjonen for 2000. Rammene for tilsagn om tilskudd til investeringer i sykehjem og omsorgsboliger på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett foreslås samtidig opprettholdt på et nivå tilsvarende 5 800 nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger. Kommunene er gitt anledning til å fullføre utbyggingen innen 2003, men oppfordres til å utarbeide konkrete planer for investeringer og søke Husbanken før planperioden utløper i 2001. Regjeringen vil følge opp dette innenfor det utbyggingsbehovet som ligger til grunn for den vedtatte handlingsplanen.

2.1.8 Tiltak for utjamning av inntekt og levekår

Regjeringen la i vårsesjonen fram Utjammingsmeldinga (St.meld. nr. 50 (1998-99) om fordeling av inntekt og levekår i Norge med hovedvekt på perioden 1986-97. Analysene i meldingen viser at det er blitt større inntektsforskjeller i Norge i denne perioden selv om flertallet har gode levekår og de fleste har hatt en positiv utvikling på de viktigste levekårsområder. Det er samtidig tendenser til at enkelte grupper i befolkningen med svak økonomi også har dårlige levekår på andre områder. Regjeringen vil møte denne utviklingen med målrettede tiltak for de svakest stilte gruppene i samfunnet. Regjeringen vil også arbeide for skatteregler som gir en bedre fordeling mellom de som har høye og de som har lave inntekter. Forbedringer for vanskeligstilte skal skje ved tiltak og tjenester som kan gi den enkelte bedre tilknytning til arbeidslivet og økt selvfølelse, ved en mer sosial boligpolitikk og et mer finmasket sosialt sikkerhetsnett for personer som ikke kan delta i arbeidslivet. For 2000 foreslås 60 mill. kroner til tiltak som igangsetting av forsøk med lønns subsidiering av lengre varighet for personer med kroniske og variable helseproblemer, opplæringstiltak som et ledd i handlingsplanen for sosialtjenestens førstelinje og iverksetting av forsøk med kommunalt ansvar for aktivisering av langtids sosialhjelpsmottakere med sikte på at de kommer i arbeid. Det er også en økning i bevilgningen til boligtilskudd for å avhjelpe boligsituasjonen for særlig vanskeligstilte. Blant tiltakene er mindre bruk av hospits, bedre samordning av hjelpetilbudet og styrking av individuell hjelp og botrening. Etter Stortingets behandling av meldingen vil regjeringen komme tilbake til ytterligere tiltak i de kommende budsjettproposisjoner.

2.1.9 Opptappingsplaner for psykisk helse 1999-2006

Psykisk helsevern var gjennom mange år et forsømt område. Derfor var det viktig for regjeringen å ta et krafttak for psykisk helse. Stortinget sluttet seg våren 1998 til en forpliktende opptappingsplan over 8 år. Planen innebærer at det skal investeres for om lag 6,3 mrd. kroner i løpet av planperioden, og at driftsutgiftene gradvis økes til et nivå som ligger reelt 4,6 mrd. kroner over utgiftsnivået i 1998. Regjeringen følger opp psykiatrisatsingen i budsjettforslaget for 2000 ved at det settes av vel 400 mill. kroner mer til opptappingsplan for psykisk helse sammenliknet med vedtatt

budsjett for 1999. Den økte innsatsen foreslås fordelt med om lag 340 mill. kroner til kommunesektoren og 60 mill. kroner til ulike statlige tiltak, herunder arbeidsmarkedstiltak og utdannings- og forskningstiltak. I tråd med St.prp. nr. 63 (1997-98) er det lagt opp til en moderat innføring av opptrappingsplanen i begynnelsen av planperioden.

2.1.10 Nasjonal kreftplan og utstyrsinvesteringer ved norske sykehus

Ved behandlingen av St.prp. nr. 61 (1997-98) Om Nasjonal kreftplan og plan for utstyrsinvesteringer ved norske sykehus, jf. Innst. S. nr. 226 (1997-98) vedtok Stortinget en 5-årig plan for å bedre utstyrssituasjonen i norske sykehus. Planen skal gjennomføres i perioden 1998-2002 med en samlet bevilgningsramme på nær 3,0 mrd. kroner. Med fylkeskommunal medfinansiering blir det bevilget om lag 5,3 mrd. kroner til investeringer i medisinsk teknisk utstyr i løpet av planperioden. Kreftplanen har som hovedmål å redusere antall nye krefttilfeller, øke mulighetene for bedre helbredelse ved tidlig diagnose og øke behandlingsskapiteten, herunder lindrende behandling. Mammografiscreening er planlagt utvidet til et landsdekkende tilbud. Innen 2003 skal den nasjonale stråleterapikapasiteten bygges opp til et tilstrekkelig nivå på landsbasis. For 2000 foreslås bevilgningene til oppfølgingen av kreftplanen og utstyrsplanen økt med 650 mill. kroner.

2.1.11 Sykehusbehandling - innsatsstyrt finansiering

Hovedmålet med finansieringsordningen er å øke behandlingsaktiviteten ved landets somatiske sykehus. Det er lagt til grunn en vekst på vel 3 pst. i 1999 som videreføres i 2000. En forventet aktivitetsvekst på om lag 2 pst. i 2000 sammenlignet med 1999, gir et finansieringsbehov på kap. 730 post 60 på 11 045 mill. kroner. Bevilgningen i vedtatt budsjett for 1999 var på 10 300 mill. kroner.

2.1.12 Telemedisin

Regionsykehuset i Tromsø har gjennom flere år drevet et nasjonalt kompetansesenter innen telemedisin. Nytteverdien av telemedisin er vurdert som relativt stor på flere medisinske fagfelt. Det gir også store muligheter for å spre kunnskap og kompetanse innen helsetjenesten og gir innsparinger i form av reduserte reiseutgifter. De næringsmessige sider av telemedisin må videreutvikles i samarbeid med forskningsmiljøer og

næringslivet. Det foreslås 29 mill. kroner til videreutvikling av telemedisin, hvorav 24 mill. kroner til nasjonalt kompetansesenter innen telemedisin, samt 5 mill. kroner til oppbygging av nettverk hvor primærhelsetjenesten trekkes inn.

2.1.13 Kontantstøtte og barnehager

Regjeringens familiepolitikk bygger på respekt for at den enkelte familie er nærmest til å avgjøre hvordan deres hverdagsliv skal innrettes. Regjeringen ønsker derfor en politikk som gir småbarnsfamilier:

- reell valgfrihet når det gjelder omsorgsløsninger.
- mer tid til omsorg for egne barn.
- mer likhet i de statlige overføringer til barneomsorg.

Kontantstøtten for ett og to-åringer er ett av hovedsatsingsområdene i regjeringens politikk. I budsjettforslaget følger regjeringen dette opp ved å øke satsen for full kontantstøtte til 3 000 kroner per måned. Nivået på kontantstøtteutbetalingene vil avhenge av småbarnsforeldres valg av omsorgsløsninger. Evaluering av ordningen vil bli gjennomført som forutsatt.

En forutsetning for økt valgfrihet for småbarnsfamiliene er også at familier som ønsker det kan få en barnehageplass tilpasset familiens behov. Målet om full barnehagedekning står derfor fast. For å nå dette målet foreslår regjeringen at det innføres et stimuleringsstøttestruktur med 10 000 kroner per ny heldagsplass. Det legges til grunn at det vil bli etablert 6 000 nye barnehageplasser i 2000, hvorav 4 000 til barn over 3 år.

2.1.14 Barnetrygd

For det store flertallet av barnefamiliene er barnetrygden den viktigste overføringsordningen. Regjeringen foreslår en utvidelse av barnetrygden fra 16 til 18 år. Bakgrunnen for utvidelsen er at de aller fleste barn går på skole og forsørgeres av sine foreldre også etter at de har fylt 16 år og at forsørgerplikten etter barneloven varer til barnet er 18 år. I denne sammenheng foreslås det at forsørgerfradraget i skatt oppheves, noe som gir grunnlag både for økte satser og utvidelse av barnetrygden fra 16 til 18 år. Regjeringen foreslår å videreføre en moderert søskengradering, ved at satsene mellom første og andre barn, og tredje og påfølgende barn utjevnes. Samlet innebærer dette at satsen økes fra 11 112 kroner per år i 1999 til 11 628 kroner per år for 1. og 2. barn og at satsen reduseres

fra 13 092 kroner til 12 624 kroner for det 3. og påfølgende barn.

2.1.15 Fedrerettigheter

For å styrke fedrenes deltakelse i barneomsorgen, er det viktig å gi fedre rett til fødsels- og adopsjonspenger basert på egen opptjening og stillingsbrøk. Regjeringen foreslår derfor at det for fedre med barn født etter 1. juli 2000 innføres en selvstendig rett til fødselspenger for fedre. Det må foreligge et omsorgsbehov for at farens rett til fødselspenger skal bli utløst. Regjeringen forventer at tiltaket vil føre til at flere fedre enn i dag tar ut fødselspenger og at flere tar permisjon ut over fedrekvoten.

2.1.16 Samferdselsformål

Bevilgningene til samferdselsformål (utenom lånetransaksjoner) foreslås økt med 7,1 prosent i forhold til vedtatt budsjett 1999. Statens kjøp av posttjenester foreslås økt med 160 mill. kroner. Vegbudsjettet styrkes med om lag 380 mill. kroner. Innenfor vegbudsjettet går regjeringen inn for at det over en fireårsperiode bevilges 400 mill. kroner til å legge fast dekke på grusveger. I 2000 foreslås det bevilget 100 mill. kroner til dette formålet. Videre legges det opp til å bevilge 100 mill. kroner i 2000 til vegutbygging i distriktene som kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift for enkelte næringer. Det foreslås også bevilget mer til rassikring. Statlige kjøp av flyrutetjenester foreslås økt med 31,1 prosent i forhold til 1999.

2.1.17 Miljøsatsing

Innsats for et bedre miljø og en bærekraftig utvikling krever at det på alle sektorer avsettes midler og ressurser for nødvendige tiltak og målrettet virkemiddelbruk. I løpet av høsten vil regjeringen legge fram en stortingsmelding om regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand. Formålet er å presentere hovedpunktene i regjeringens miljøvernpolitikk på bakgrunn av utviklingen i miljøet.

Regjeringen trapper opp innsatsen for å hindre at kjemikalier forårsaker skade på helse og miljø. For å sikre tilstrekkelig reduksjon i utslippene, styrker regjeringen kjemikalieforvaltningen, forskningen og innsatsen i arbeidet med kontroll og oppfølging av kjemikalierregelverket. Norge var blant de første landene som la fram en strategi for oppfølging av Kyotoprotokollen. Regjeringen har utvidet virkeområdet for CO₂-avgiften og innført

en sluttbehandlingsavgift for avfall. Regjeringen har nedsatt et utvalg som skal utrede et nasjonalt kvotesystem for klimagasser og vil komme nærmere tilbake med klimapolitiske virkemidler i 2000. Regjeringen vil fortsatt prioritere arbeidet med å vri skatte- og avgiftssystemet i mer miljøvennlig retning. Som et ledd i dette arbeidet foreslår regjeringen flere nye miljøavgifter i statsbudsjettet for år 2000. Regjeringen vil styrke arbeidet med istandsetting og vedlikehold av kulturminner og foreslår samtidig endringer i skattesystemet for å stimulere til økt privat verneinnsats. Arbeidet med å sikre allmennhetens tilgang til kyst- og strandsonen prioriteres. Regjeringen skal videreutvikle arbeidet med forankring av lokal Agenda 21, og legge til rette for at regional planlegging bedre skal kunne ivareta sentrale politiske utfordringer. Regjeringen øker innsatsen for å sikre forvaltning av de store rovdyrene gjennom midler til rovvilterstatninger, forebyggende tiltak og omstillingstiltak.

Regjeringen vil være en pådriver og spille en aktiv rolle i det internasjonale samarbeidet for miljø og bærekraftig utvikling. Bistanden på miljøområdet vil bli opprettholdt på et høyt nivå.

2.1.18 Energipolitisk satsing

Regjeringen har i St.meld. nr. 29 (1998-99) Om energipolitikk varslet tiltak med sikte på en omlegging av energiproduksjonen og -forbruket. Som en oppfølging av meldingen foreslår regjeringen å øke avgiften på elektrisk kraft med 2,5 øre pr. KWh utover prisjustering fra 1999 til 2000, med tilsvarende økning for fyringsolje. Hensikten er å begrense veksten i energiforbruket. De økte inntektene i 2000 anslås til 1475 mill. kroner. For å oppnå god fordelingsprofil, foreslås det at om lag $\frac{3}{4}$ av de økte inntektene benyttes til økt person- og minstefradrag i personbeskatningen.

Regjeringen foreslår videre at om lag 190 mill. kroner brukes til økt satsing på energirettede tiltak over Olje- og energidepartementets og Miljøverndepartementets budsjett.

Over Olje- og energidepartementets budsjett foreslås bevilgningene økt med om lag 170 mill. kroner. Bevilgningen til omlegging av energibruk og produksjon økes med 106,5 mill. kroner i forhold til vedtatt budsjett 1999. Økningen vil hovedsakelig bli benyttet til å styrke tiltak som har som formål å fremme mer effektiv bruk av energi og fremme økt produksjon og bruk av ny fornybar energi. Videre økes bevilgningene til NVE for å sette virksomheten bedre i stand til å håndtere prioriterte områder og følge

opp de tiltak som er skissert i energimeldingen. Bevilgningene til forskning og teknologiutvikling over Olje- og energidepartementets budsjett foreslås økt med om lag 37 mill. kroner.

Klima- og energisatsingen over Miljøverndepartementets budsjett foreslås økt med om lag 30 mill. kroner. Midlene skal benyttes til økt satsing på klima- og polarforskning, utvikling av økobygg og tiltak for å redusere utslippene av klimagassen metan fra avfallsfyllinger, samt støtte til klima- og energiplanleggingen i kommuner og fylkeskommuner som et ledd i lokal Agenda 21 i samarbeid med Olje- og energidepartementet.

2.1.19 Prosjektrettet teknologiutvikling i petroleumsvirksomheten

Det ble i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 1999 bevilget 100 mill. kroner til et program for prosjektrettet teknologiutvikling i petroleumsvirksomheten. Regjeringen foreslår en tilsvarende bevilgning i budsjettet for 2000.

Programmet er lagt opp som et samarbeidsprogram med en egen styringsgruppe med representanter fra leverandørindustrien, forskningsmiljøer og oljeselskapene. Det forutsettes at oljeindustrien selv skal stå for en vesentlig del av finansieringen. Midlene til programmet skal brukes til konkrete prosjektforslag innen forhåndsdefinerte nøkkelområder der teknologiutvikling er avgjørende for fremtidig aktivitet og lønnsomhet på norsk kontinentalsokkel. Programmet skal bidra til å få frem nye prosjekter som kan gi økt aktivitet ved at nye lønnsomme feltutbygginger igangsettes.

2.1.20 Justissektoren

Regjeringen foreslår å tilføre justissektoren om lag 250 mill. kroner gjennom å øke rettsgebyret og andre gebyrer og selge eiendommer. Midlene foreslås bl.a. brukt til budsjettmessig styrking av politiet, domstolene og kriminalomsorgen.

2.2 Utgifter under de ulike departementene

2.2.1 Utenriksdepartementet

	Vedtatt budsjett 1999	Forslag 2000	mill. kr Endring i pst.
<i>Programområde 02 Utenriksforvaltning</i>			
02.00 Administrasjon av utenriksstjenesten	999,7	1 225,1	22,5
02.10 Utenriksformål	635,1	859,6	35,3
Sum før lånetransaksjoner	1 634,8	2 084,7	27,5
Lånetransaksjoner	0,4	0,4	
Sum Utenriksforvaltning	1 635,2	2 085,0	27,5
<i>Programområde 03 Internasjonal bistand</i>			
03.00 Administrasjon av utviklingshjelpen	496,2	528,1	6,4
03.10 Prioriterte land og regioner	2 127,0	2 147,5	1,0
03.20 Utvidet samarbeid	1 902,7	1 947,4	2,3
03.30 Bistand via internasjonale organisasjoner	3 109,6	3 251,4	4,6
03.40 Nødhjelp, menneskerettigheter, fred og demokratibyggning	2 371,1	2 798,7	18,0
Sum ODA-bistand før lånetransaksjoner	10 006,5	10 673,0	6,7
Lånetransaksjoner	187,5	187,5	
Sum ODA-bistand	10 194,0	10 860,5	6,5
03.50 Øvrig bistand	109,2	270,2	147,4
Sum Internasjonal bistand	10 303,2	11 130,7	8,0
Sum Utenriksdepartementet	11 938,4	13 215,7	10,7

Programområde 02 Utenriksforvaltning

Til utenriksforvaltning foreslås bevilget 2 085 mill. kroner. Dette er en økning på 450 mill. kroner i forhold til 1999, som i hovedsak skyldes EFTAs låne- og tilskuddsordning og innføring av husleieordning for statens utenlandseidommer. Regjeringen vil legge stor vekt på NATO-samarbeidet og OSSE-samarbeidet, og vil føre en aktiv Europa-politikk gjennom samarbeidet innenfor de forskjellige europeiske organisasjonene. Videre vil regjeringen vektlegge samarbeidet innenfor FN, inklusive kandidaturet til Sikkerhetsrådet, arbeidet med nedrustning, menneskerettigheter, en bærekraftig ressursforvaltning, styrking av det multilaterale handelssystem, samt presse- og kulturtiltak.

Programområde 03 Internasjonal bistand

Til internasjonal bistand foreslås bevilget 11 130,7 mill. kroner, fordelt med 10 860,5 mill. kroner til offisiell utviklingshjelp (ODA-bistand) og 270,2 mill. kroner til bistand i ikke-ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak.

Offisiell utviklingshjelp (ODA-bistand)

Det foreslås bevilget 10 860,5 mill. kroner, som utgjør 0,89 pst. av BNI-anslaget for 2000. Dette er en nominell økning på 666,5 mill. kroner (6,5 pst.) i forhold til 1999. Økningen er starten på en gradvis opptrapping av utviklingshjelpen med sikte på at målet om 1 pst. av BNI nås i løpet av en seksårsperiode. Den årlige økningen av bistanden må tilpasses det samlede budsjettoplegget, utviklingen i BNI og den økonomiske situasjonen.

Regjeringen vil arbeide for en helhetlig og slagkraftig norsk sør-politikk. Oppfølgingen av

regjeringens gjeldsplan vil bli prioritert. Fattigdomsbekjempelse, helse, utdanning, økonomisk og sosial utvikling, demokrati og menneskerettigheter, samt bekjempelse av korrupsjon er sentrale innsatsområder.

Regjeringen vil fortsatt gi prioritet til bistand til Afrika, samtidig som Asia tilgodeses med mer midler.

Gjenoppbyggingen på Balkan og fortsatt humanitær bistand til området vil ha høy prioritet i år 2000. Regjeringen tar sikte på å gi et økonomisk bidrag i størrelsesorden 100 mill. US dollar eller nærmere 800 mill. kroner, inkludert omdisponert beløp fra bevilgningene til mottak av flyktninger i Norge, jf. St.prp. nr. 59, Innst. S.nr. 175 (1998-99).

Utviklingshjelpen er nærmere omtalt under pkt. 2.1.1 Internasjonal bistand.

Bistand til ikke ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak (programkat. 03.50)

Det foreslås bevilget 270,2 mill. kroner i 2000. I tillegg til bevilgningsforslaget foreslås tilsagnsfullmakten under Tilskudd til atomsikkerhetstiltak og Samarbeidsprogrammet med Sentral- og Øst-Europa økt til 250 mill. kroner. De viktigste innsatsområdene vil være å styrke demokratiske styreformere gjennom tiltak for frie valg og respekt for grunnleggende menneskerettigheter, samt tiltak for forbedring av miljøsituasjonen.

Regjeringen vektlegger videre tiltak som kan bidra til levedyktig næringsvirksomhet gjennom kompetansebygging og teknologioverføring, samt utvikle samarbeidet innenfor utdanning og forskning, helse- og sosialsektoren og på kulturområdet. Geografisk foreslås hovedtyngden av det prosjektrettede samarbeidet konsentrert om Nordvest-Russland og Baltikum.

2.2.2 Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet

	Vedtatt bud- sjett 1999	Forslag 2000	mill. kr Endring i pst
<i>Programområde 07 Kirke-, utdannings- og forskningsformål</i>			
07.10 Administrasjon	382,9	414,8	8,3
07.20 Grunnskolen	1 880,3	2 057,3	9,4
07.30 Videregående opplæring	1 056,1	1 064,2	0,8
07.40 Andre tiltak i utdanningen	1 848,7	2 034,6	10,1
07.50 Voksenopplæring	1 094,6	1 191,8	8,9
07.60 Høyere utdanning	14 265,7	15 176,0	6,4
07.70 Forskning	1 628,5	1 893,0	16,2
07.80 Utdanningsfinansiering	7 330,9	6 766,4	-7,7
07.90 Den norske kirke	846,5	890,8	5,2
Sum før lånetransaksjoner	30 334,2	31 488,9	3,8
Lånetransaksjoner	6 366,2	6 786,2	6,6
Sum Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	36 700,4	38 275,1	4,3

Kap. 291 er fra 2000 overført fra kat. 07.80 til kat. 07.60. Korrigert for denne overføringen utgjør økningen på 07.60 4,4 pst., mens reduksjonen på kat. 07.80 utgjør 3,8 pst.

Regjeringens forslag til bevilgning til kirke-, utdannings- og forskningsformål utgjør 38 275,1 mill. kroner. Dette er en økning på 4,3 pst. i forhold til vedtatt budsjett for 1999.

Regjeringen foreslår 225 mill. kroner i en ekstra satsing på skolen, med særskilt vekt på å utvikle ungdomsskoletrinnet. I denne sammenheng foreslås det å styrke bruken av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) i utdanningen med 150 mill. kroner. Midlene skal benyttes til lærerutdanningen, etterutdanning for lærere, forskning-, forsøks- og utviklingsarbeid og til å utvikle elektroniske læremidler. 50 mill. kroner foreslås bevilget til permisjonsordninger slik at lærerne får reell mulighet til å fordype seg i fag og områder der skolen trenger kompetanse, bl.a. gjennom hospitering i arbeids- og næringsliv. Regjeringen foreslår videre at 25 mill. kroner benyttes til en satsing på forsøk for utvikling av lærerrollen. Læreren skal styrkes som den klare pedagogiske lederen i klasserommet, samtidig som man samarbeider med andre yrkesgrupper. Utover satsingen på 225 mill. kroner foreslås det også bevilget 14 mill. kroner til forsøk knyttet til fordeling av timeressursene i skolen.

Regjeringen foreslår å bevilge 30 mill. kroner til etablering av to nye grunnkurs innenfor Media- og kommunikasjonsfag og Merkantile fag innenfor videregående opplæring fra høsten 2000. Bevilgningen til sikkerhetsopplæring for fiskere foreslås redusert og det innføres egenandeler.

I forbindelse med gjennomføringen av Kompetansereformen foreslår regjeringen å øke bevilgningene med 180 mill. kroner. Det foreslås 90 mill. kroner til å dekke bevilgningsbehov knyttet til regelendringer i Statens lånekasse for utdanning for å tilrettelegge finansieringssystemet for voksne studenter ved å heve avkortingsgrensen for inntekt til 5 000 kroner pr. måned og fjerne behovsprøvingen av forsørgertillegget mot ektefelle/samboers inntekt. Det foreslås å sette av 10 mill. kroner til videreføring og styrking av prosjektet «Dokumentasjon og verdsetting av realkompetanse inn mot videregående opplæring». 10 mill. kroner foreslås bevilget for å kartlegge behovet for grunnskoleopplæring, bl.a. ved en begrenset igangsetting i et utvalg kommuner. Regjeringen foreslår å bevilge 50 mill. kroner til kompetanseutviklende samarbeidsprosjekter mellom utdanningsinstitusjonene og næringslivet. Dette er en del av oppfølgingen av de 400 mill. kronene over en 2-3 års periode som ble varslet i brev fra Statsministeren til partene i arbeidslivet 10.4.99.

I tillegg foreslås det avsatt 10 mill. kroner til utvikling av undervisningsmodeller tilpasset voksne, og 10 mill. kroner til å øke tilskuddene til studieforbundene og fjernundervisningsinstitusjonene til fag som fører fram til eksamen på videregående nivå eller fagprøve.

Regjeringen vil foreslå å innføre en rett til voksne som ønsker å ta videregående opplæring og som ikke har fullført en slik opplæring tidli-

gere. En rett for voksne må imidlertid tilpasses voksnes behov. Samtidig må det tas hensyn til fylkeskommunenes mulighet til å oppfylle retten i perioder med økende søkning.

En individuell rett til opplæring tilrettelagt for voksnes behov vil medføre forpliktelser av forskjellig omfang for fylkeskommunene. I den forbindelse vil regjeringen vurdere å endre omfangsforordningen og fordelingskriteriene i inntektssystemet slik at de tar hensyn til forskjeller mellom fylkeskommunene i behovet for videregående opplæring.

Regjeringen vil arbeide videre med utformingen av en rett til videregående opplæring for voksne og presentere saken for Stortinget i en Ot.prp. tidlig neste år. Et utkast vil bli sendt på høring før jul. I forbindelse med dette lovarbeidet vil de økonomiske konsekvensene bli nærmere vurdert. Siktet er at rettigheten skal tre i kraft fra skoleåret 2000-2001, og at den skal gjelde for alle som er født før 1978.

Budsjettforslaget innebærer en reduksjon på nær 1 750 studieplasser. Det har vært en nedgang i søkningen til høyere utdanning de siste årene. I budsjettforslaget er derfor studenttallene redusert med om lag 2 400 samlet ved universitetenes allmennfakulteter og ved statlige høyskoler. Ved private høyskoler er antallet studieplasser med tilskudd redusert med 70. Regjeringen har i forslaget til budsjett for år 2000 prioritert å opprette om lag 760 nye studieplasser for å videreføre studieplasser og økt opptak, i hovedsak innenfor IKT-utdanninger og helsefag. I tillegg er institusjonene pålagt å omdisponere om lag 300 studieplasser til utdanninger under oppbygging. For å gi tid til omstilling er det lagt til grunn at korresponderende budsjettreduksjoner ved inndragning av studieplasser gjennomføres slik at bevilgningen pr. student isolert sett øker. Det er videre priori-

tert å avsette 20 mill. kroner til særskilte omstillingstiltak.

De særskilte bevilgningene til forskning under kategori 7. 70 foreslås økt med om lag 16 pst. i forhold til 1999. Økningen skyldes i hovedsak avkastningen av det nyopprettede Fondet for forskning og nyskaping på 90 mill. kroner, samt økte kontingentutgifter til EUs rammeprogram for forskning. Økte bevilgninger vil således særlig tilgodese henholdsvis langsiktig, grunnforskning og internasjonalt forskningssamarbeid. Regjeringen vil i den løpende budsjettbehandlingen vurdere forskningsfondets størrelse i lys av ambisjonene i St.meld. nr. 39 (1998-99) Forskning ved et tidskille, og tar sikte på å øke fondskapitalen med 1 mrd. kroner i løpet av 2000.

I forbindelse med utviklingen av et IT-senter på Fornebu vil regjeringen bidra til etablering både av et Senter for fremragende forskning innenfor informasjons- og kommunikasjonsteknologi på Fornebu, og til etablering av «Bedriftsuniversitetet», et samarbeid mellom Universitetet i Oslo, Norges teknisk naturvitenskaplige universitet og Sintef om bedriftsrett etter- og videreutdanning. Til sammen 45 mill. kroner er avsatt til dette på departementets budsjett.

Det foreslås en styrking av Statens lånekasse for utdanning knyttet til administrasjon av fastrenteordningen og tilbakebetalingssiden, og for å øke servicenivået og tilgjengeligheten for brukeren.

For Den norske kirke innebærer forslaget til driftsbevilgning til presteskapet en reell styrking med ca. 6 mill. kroner. Statstilskuddet til de kirkelige fellesrådene foreslås videreført med 110 mill. kroner. Statstilskuddet til Den norske sjømannsmisjon er ført opp med en økning på nær 30 pst. i forhold til 1999. Tilskuddet fra Opplysningsvesenets fond til felleskirkelige tiltak er økt fra 20 mill. kroner i 1999 til 25 mill. kroner i 2000.

2.2.3 Kulturdepartementet

	Vedtatt bud- sjett 1999	Forslag 2000	mill. kr Endring i pst.
<i>Programområde 08 Kulturformål</i>			
08.10 Administrasjon	85,0	89,7	5,5
08.20 Kulturformål	2 816,5	2 924,4	3,8
08.30 Film- og medieformål	518,6	537,3	3,6
Sum Kulturformål	3 420,0	3 551,4	3,8 ¹⁾
<i>Programområde 05 Sivilt beredskap</i>			
05.20 Sivilt beredskap	2,6	2,5	- 1,9
Sum Kulturdepartementet	3 422,7	3 553,9	3,8

1) Korrigert for rammeoverføring fra KD til KRD på 33,0 mill. kroner i 1999 i forbindelse med endret funksjonsdeling mellom staten og Oslo kommune når det gjelder Nationalteatret og Oslo Nye Teater blir økningen på 4,8 pst.

Bevilgningen til kulturformål foreslås økt med 131,2 mill. kroner tilsvarende 3,8 pst. i forhold til vedtatt budsjett 1999.

Bevilgningen til lokale og regionale kulturbygg foreslås styrket.

Driftstilskuddene til sentrale institusjoner og tiltak foreslås økt. Dette gjelder bl.a. Oslo-Filharmonien, Den Nationale Scene, Det Norske Teatret, Maihaugen, Festspillene i Bergen, Nationalteatret, Trøndelag Teater, Rogaland Teater og Henie Onstad Kunstsenter. Videre er prosjekttilskudd under Norsk Musikkråd og ensemblestøtteordningen under Norsk kulturråd foreslått økt. Fengselsbibliotekjenesten og Samisk spesialbibliotek er foreslått styrket. Forvaltningsansvaret for spesialbiblioteket vil fra og med 2000 overføres til Sametinget.

I forbindelse med tusenårsmarkeringen er det foreslått 68 mill. kroner til arrangørselskapet

Tusenårsskiftet - Norge 2000 AS. Videre er det foreslått midler til byggeprosjektene Jugendstilsentret i Ålesund og Nes Verk, som vil være tusenårssteder i henholdsvis Møre og Romsdal og Aust-Agder. Det er videre lagt inn midler til rehabilitering av Den Norske Operas nåværende lokaler.

I forbindelse med distriktpolitiske tiltak er tilskuddsordningen for musikkfestivaler og tilskuddsordningen for museum foreslått utvidet. Det er videre foreslått en styrking av distriktsoperativitet.

Det foreslås at støtten til filmproduksjon videreføres på et noe høyere nivå. Det foreslås videre at kringkastingsavgiften økes med 50 kroner til 1 640 kroner for å sikre NRK en forsvarlig økonomisk ramme, samt å dekke utgifter i forbindelse med innføring av digital teknologi.

2.2.4 Justis- og politidepartementet

	Vedtatt bud- sjett 1999	Forslag 2000	mill. kr Endring i pst.
<i>Programområde 05 Sivilt beredskap</i>			
05.10 Sivilt beredskap	277,1	287,1	3,6
<i>Programområde 06 Justissektoren</i>			
06.10 Administrasjon	240,5	250,6	4,2
06.20 Rettsvesen	1 058,6	1 114,7	5,3
06.30 Kriminalomsorg	1 473,4	1 541,3	4,6
06.40 Politi- og påtalemyndighet	5 724,7	6 147,3	7,4
06.50 Sivile vernepliktige og redningstjenesten	337,1	332,9	-1,2
06.60 Andre virksomheter	401,6	476,3	18,6
06.70 Erstatninger, tilskudd m.m.	439,0	546,8	24,6
06.80 Svalbardbudsjettet	60,5	59,6	-1,4
06.90 Klagenemnd for utlendingssaker	-	29,9	-
Sum Justissektoren	9 735,4	10 499,5	7,8
Sum Justisdepartementet	10 012,5	10 786,6	7,7

Justisdepartementet har et samordningsansvar for den sivile beredskapen. Dette innebærer ansvar for å utarbeide overordnede retningslinjer, tilrettelegge rammebetingelser og treffe prinsipielle avgjørelser på beredskapssektoren. Departementet har ansvaret for beredskapsplanleggingen innen sine fagområder. Hovedmålet for den sivile beredskapen er å bidra til trygghet for at nødvendige forberedelser er gjort for at landet står rustet når ulykker, katastrofer eller krig truer.

For *programområde 05 Sivilt beredskap* foreslås en samlet bevilgning på 392,3 mill. kroner i 2000. Dette innebærer en økning på 6,3 % i forhold til vedtatt budsjett for 1999. Den samlede bevilgningen fordeles på seks departementer med ansvar for beredskapsplanleggingen; Justisdepartementet, Kulturdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Olje- og energidepartementet, Samferdselsdepartementet og Sosial- og helsedepartementet. Justisdepartementets del av 05-området omfatter kap. 481 Direktoratet for sivilt beredskap og kap. 482 Politiberedskap. På Justisdepartementets budsjett foreslås det en bevilgning på 270,8 mill. kroner på disse kapitlene i 2000.

For *programområde 06 Justissektoren* foreslås en bevilgning på 10,5 mrd. kroner i 2000. Dette er en økning på 7,8 pst. i forhold til vedtatt budsjett for 1999.

Justisdepartementets hovedinnsatsområder i 2000 er:

1. Redusert kriminalitet
2. Trygghet og rettssikkerhet
3. Åpenhet og demokrati
4. Human asyl- og flyktningpolitikk

Budsjettforslaget innebærer en sterk satsing på justissektoren, med en prioritering av en raskere saksbehandling i hele straffesakskjeden, dvs. politiet, påtalemyndigheten, domstolene og kriminalomsorgen. Dette innebærer økt koordinering mellom de instansene som håndterer straffesakene, og en gjennomgang av straffesakskjeden for å identifisere og fjerne eventuelle «flaskehals».

Bekjempelse av vold vil fortsatt være et høyt prioritert område for å sikre individets og fellesskapets grunnleggende rett til trygghet.

Justisdepartementet vil fortsatt prioritere en mer human flyktning- og asylpolitikk, og vektlegge de humanitære sidene i praktiseringen av regelverket. Det er en selvfølge at asylsøkere garanteres samme rettssikkerhet som norske borgere.

For å nå de politiske målene for justissektoren er det nødvendig å gjennomføre organisatoriske endringer i departementet og justissektoren. Hensikten er å gjøre oppgaveløsningen mer oversiktlig og håndterlig, samt sikre at den utføres på et riktig nivå.

I 2000-budsjettet er det foreslått bevilgninger til opprettelse av Statens Lotteritilsyn og en klagenemnd for utlendingssaker. Det er vedtatt å etablere ny organisasjonsstruktur for kriminalomsorgen. Dette innebærer et nytt regionalt nivå bestående av seks kriminalomsorgsregioner fra

1.1.2001. Regjeringen vil høsten 1999 fremme en odelstingsproposisjon om opprettelse av et politidirektorat. Departementet arbeider videre med de

andre forslagene fra Politidistriktutvalget og utredningene fra Domstolstrukturutvalget og Domstolskommisjonen.

2.2.5 Kommunal- og regionaldepartementet

	Vedtatt budsjett 1999	Forslag 2000	mill. kr Endring i pst.
<i>Programområde 13 Innvandring, arbeidsmiljø og regional- og distriktpolitikk</i>			
13.10 Administrasjon m.m.	265,0	183,1	-30,9
13.20 Innvandring	2 041,5	2 813,1	37,8
13.21 Nasjonale minoriteter	0	2,5	
13.30 Arbeidsmiljø og sikkerhet	466,1	475,0	1,9
13.40 Samiske formål	99,8	102,6	2,8
13.50 Regional- og distriktpolitikk	1 899,5	1 932,5	1,7
13.70 Overføringer gjennom inntektssystemet til kommuner og fylkeskommuner	49 145,2	51 415,0	4,6
Sum før lånetransaksjoner	53 917,1	56 923,8	5,6
Lånetransaksjoner	3 208,0	350,0	-89,1
Sum Innvandring, arbeidsmiljø, regional- og distriktpol.	57 125,1	57 273,8	0,3
<i>Programområde 14 Bolig, bomiljø og bygningssaker</i>			
14.10 Bolig og bomiljø	3 451,8	4 592,0	33,0
14.20 Forvaltning av bygningstiltak	22,2	25,7	15,9
Sum før lånetransaksjoner	3 474,0	4 617,7	32,9
Lånetransaksjoner	8 597,0	10 573,0	23,0
Sum Bolig, bomiljø og bygningssaker	12 071,0	15 190,7	25,8
<i>Programområde 33 Arbeidsliv</i>			
33.20 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs	280,0	280,0	0,0
Sum Arbeidsliv	280,0	280,0	0,0
Sum Kommunal- og regionaldepartementet	69 476,1	72 744,5	4,7

Regjeringen legger opp til en reell vekst i kommunesektorens inntekter i 2000 på om lag ½ pst. eller om lag 1 100 mill. kroner. Dette er en noe lavere vekst enn det som ble varslet i kommuneøkonomiproposisjonen i mai. Bakgrunnen for dette er at kommunesektorens inntekter i 1999 nå anslås til å bli nesten 2 mrd. kroner høyere enn varslet i kommuneøkonomiproposisjonen. Som følge av oppjusteringen av inntektsnivået i 1999 vil kommunesektorens inntektsnivå i 2000 bli noe høyere enn tidligere anslått, selv om anslaget for vekst i kommunesektorens inntekter fra 1999 til 2000 isolert sett er nedjustert.

Som varslet i kommuneøkonomiproposisjonen vil regjeringen trappe opp innsatsen knyttet til de pågående handlingsplanene innen eldreomsorgen og helsesektoren. Inntektsveksten til kommunesektoren kommer derfor i all hovedsak som øremerkede bevilgninger til disse formålene.

Kommunesektorens skatteinntekter reduseres reelt med om lag 1,8 mrd. kroner i 2000. Bakgrunnen er at skatteinntektene for 1999 nå ser ut til å bli om lag 1,8 mrd. kroner høyere enn det som ble lagt til grunn i kommuneøkonomiproposisjonen. Denne merskatteveksten på 1,8 mrd. kroner videreføres ikke til 2000. Regjeringen legger opp til samme reelle nivå på skatteinntektene i 2000 som i 1999, med utgangspunkt i det anslaget på skatteinntekter for 1999 som ble lagt til grunn i kommuneøkonomiproposisjonen.

Gjennom inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner (programkategori 13.70) fordeles statlige rammetilskudd på i alt vel 51 mrd. kroner. Dette utgjør om lag 25 pst. av kommunesektorens samlede inntekter. Rammetilskuddene øker reelt med 122 mill. kroner fra 1999 til 2000. Veksten fordeles med 82 mill. kroner til

kommunene og 40 mill. kroner til fylkeskommunene.

Bevilgningen på programkategori 13.20 Innvandring foreslås økt fra 2 042 mill. kroner i 1999 (vedtatt budsjett) til 2 813 mill. kroner i 2000, det vil si en økning på 37,8 pst. Økningen skyldes i hovedsak forslag til økning i bevilgningen til statlige mottak for asylsøkere som følge av veksten i antall asylsøkere som kommer til Norge og forslag til økt bevilgning til integreringstilskudd som følge av økt antall bosatte flyktninger.

Rask og god bosetting av flyktninger i kommunene er et viktig mål for regjeringen. For å bedre bosettingskommunenes rammebetingelser foreslår regjeringen å øke integreringstilskuddet fra kr 290 000 til kr 300 000 summert over de fem tilskuddsberettigede årene.

På området regional- og distriktspolitikk foreslås for 2000 en operasjonsramme på 1 829 mill. kroner og en bevilgningsramme på 1 933 mill. kroner ekskl. lånetransaksjoner (2 283 mill. kroner inkl. lånetransaksjoner). Operasjonsrammen for programkategori 13.50 Regional- og distriktspolitikk er økt med 2,2 pst. fra 1999 til 2000. Bevilgningsrammen ekskl. lånetransaksjoner er økt med 1,7 pst. (7,8 pst. inkl. lånetransaksjoner). Det fore-

slås en låneramme for SNDs distriktsrettede låneordning i 2000 på 440 mill. kroner.

Det er tre innsatsområder som vil bli spesielt prioritert i 2000:

- satse på nye kunnskapsbaserte virksomheter for å få frem konkurransedyktige, framtidsrettede virksomheter i distriktene.
- videreutvikle en strategisk fokusering på ungdom og kvinner og til(bake)flyttere.
- satse på den brede distriktspolitikken fordi en samlet og helhetlig offentlig innsats er viktig for utviklingen i distriktene.

Innenfor området bolig- og bygningspolitikk legger regjeringen til grunn at alle skal kunne disponere en god bolig i et godt bomiljø. Lånerammen for Husbanken økes med 2 mrd. kroner fra 9 mrd. kroner i 1999 til 11 mrd. kroner i 2000. Økningen medfører at Husbanken kan øke sin innsats til bygging av nøkterne boliger som har god kvalitet både funksjonelt og miljømessig. Videre vil de behovsprøvde låneordningene bli styrket.

Innsatsen rettet mot særlig vanskeligstilte på boligmarkedet, herunder bostedsløse, skal styrkes i 2000. Regjeringen vil videre følge utviklingen nøye når det gjelder bygging av utleieboliger og vurdere bevilgningen og tilsagnsrammen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2000.

2.2.6 Sosial- og helsedepartementet

	Vedtatt bud- sjett 1999	Forslag 2000	mill. kr Endring i pst
<i>Programområde 09 Sosiale formål</i>			
09.00 Administrasjon	225	256	13,8
09.10 Sosialtjenesten, forebygging av rusmiddelmissbruk mv.	353	409	15,9
09.60 Kontantytelser	1 551	1 648	6,3
09.70 Eldre og funksjonshemmede	3 776	4 194	11,1
Sum sosiale formål	5 905	6 506	10,2
<i>Programområde 10 Helsevern</i>			
10.00 Helsetilsyn mm	506	569	12,6
10.10 Kommunehelsetjeneste og folkehelsearbeid	826	792	-4,1
10.30 Somatiske spesialisttjenester	17 410	18 822	8,1
10.40 Psykisk helsevern	1 544	1 801	16,6
10.50 Legemidler	144	166	15,1
Sum helsevern	20 429	22 150	8,4
<i>Programområde 05 Sivilt beredskap</i>			
05.30 Helse- og sosial beredskap	12	12	0,0
<i>Programområde 29 Sosiale formål, folketrygden</i>			
29.10 Administrasjon	3 500	3 688	5,4
29.50 Stønad under sykdom	18 440	19 977	8,3
29.60 Uførhet og medisinsk rehabilitering m.m	37 464	41 025	9,5
29.70 Alderdom	60 980	63 400	4,0
29.80 Forsørgertap mv	7 651	7 500	-2,0
29.90 Diverse utgifter	45	43	-4,4
Sum sosiale formål, folketrygden	128 080	135 633	5,9
<i>Programområde 30 Helsevern, folketrygden</i>			
30.10 Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten mv	1 981	1 364	19,3
30.50 Legehjelp, medisin mv	11 513	12 603	9,5
30.90 Andre helsetiltak	358	360	0,6
Sum helsevern, folketrygden	13 852	15 327	10,6
Sum Sosial- og helsedepartementet	168 278	179 628	6,7

Sosial- og helsedepartementets budsjettforslag for 2000 er på 179 628 mill. kroner. Dette tilsvarer om lag 14,6 pst. av forventet bruttonasjonalprodukt for 2000. Folketrygdens utgifter utgjør om lag 85 pst. av budsjettforslaget.

Budsjettforslaget innebærer en vekst på om lag 6,7 pst. i løpende priser, eller om lag 11,3 mrd. kroner sammenliknet med vedtatt budsjett for 1999. Utgiftene til folketrygden øker med om lag 9 mrd. kroner. Om lag 3,5 mrd. kroner av denne veksten skyldes økt grunnbeløp i folketrygden fra 1. mai 1999. Av de største postene i trygdebudsjettet viser utgiftene til uførepensjon og sykepenger en økning korrigert for grunnbeløpsregulering og lønnsutvikling på henholdsvis om lag 1,7 mrd. kroner og 0,9 mrd. kroner.

Budsjettforslaget innebærer en prioritering av helsetjenester, eldreomsorg og tiltak for utjevning av levekår.

Et viktig satsingsområde for regjeringen er gjennomføring av tiltak som er foreslått i Utjæmningsmeldinga (St. meld. nr. 50 (1998-99)) om fordeling av inntekt og levekår i Norge. Regjeringen foreslår i meldingen flere målrettede tiltak for de svakest stilte gruppene i samfunnet. For 2000 foreslås tiltak med en total kostnad på 60 mill. kroner, herunder 20 mill. kroner under Sosial- og helsedepartementets budsjett.

Bevilgningen til innsatsstyrt finansiering av somatiske sykehus er foreslått omgjort til en overslagsbevilgning. Bevilgningsforslaget under posten er 745 mill. kroner høyere enn vedtatt budsjett

i 1999. Sosial- og helsedepartementets budsjettsatsing innen den somatiske helsetjenesten i 2000 skjer i tillegg gjennom kreft- og utstyrsplanene.

Det foreslås 29 mill. kroner til videreutvikling av telemedisin, hvorav 24 mill. kroner til nasjonalt kompetansesenter innen telemedisin, samt 5 mill. kroner til oppbygging av nettverk hvor primærhelsetjenesten trekkes inn.

Psykiatriplanen gis en moderat innfasing bl.a. i lys av personellsituasjonen.

Minsteinntektsgrensen for rett til sykepenge fra folketrygden ble hevet 1. januar 1999. Som varslet i St.prp. nr. 67 (1998-99) foreslås nedre inntektsgrense nedjustert. Ny nedre inntektsgrense foreslås til ½ grunnbeløp med virkning fra 1. juli 2000.

Programområde 09 Sosiale formål omfatter hovedsakelig øremerkede tilskudd til omsorgstjenester til eldre og funksjonshemmede, tiltak for rusmiddelmissbrukere og kontantytelser som krigspensjon og AFP.

Regjeringen la i vårsesjonen fram Utjammingsmeldingen (St.meld. nr. 50 (1998-99)) om fordeling av inntekt og levekår i Norge. Analysene i meldingen viser at det er blitt noe større inntektsforskjeller de siste 10-12 årene, selv om flertallet har gode levekår og de fleste har hatt en positiv utvikling på de viktigste levekårsområdene. Det er samtidig tendenser til at enkelte grupper med svak økonomi også har dårlig levekår på andre områder. Regjeringen går i meldingen inn for å iverksette flere målrettede tiltak rettet mot de svakest stilte gruppene i samfunnet. Regjeringen vil også arbeide for skatteregler som gir en bedre fordeling mellom de som har høye og de som har lave inntekter. Forbedringer for vanskeligstilte skal skje ved tiltak og tjenester som kan gi den enkelte bedre tilknytning til arbeidslivet og økt selvfølelse, ved en mer sosial boligpolitikk og et mer finmasket sosialt sikkerhetsnett for personer som ikke kan delta i arbeidslivet. I 2000-budsjettet foreslås det 60 mill. kroner til oppfølging av meldingen. Etter Stortingets behandling av meldingen vil regjeringen komme tilbake til ytterligere tiltak i de kommende budsjettproposisjoner.

Gjennomføring av Stortingets vedtatte handlingsplan for eldreomsorgen er et viktig satsingsområde for regjeringen. I løpet av perioden 1998-2001 legger handlingsplanen opp til en utbygging av 24 400 sykehjemsplasser/omsorgsboliger og en styrking av kommunenes pleie- og omsorgstjenester med over 12 000 nye årsverk. For å styrke tjenestetilbudet foreslås det at de øremerkede midlene til drift økes med ytterligere om lag 800 mill. kroner, slik det ble varslet i kommuneøkono-

miproposisjonen for 2000. Rammene for tilsagn om tilskudd til investeringer i sykehjem og omsorgsboliger på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett foreslås samtidig opprettholdt på et nivå tilsvarende 5 800 nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger. Fortsatt er kommunene gitt anledning til å fullføre utbyggingen innen 2003.

Regjeringen foreslår styrking av budsjettet for 2000 med 33,4 mill. kroner i forhold til vedtatt budsjett for 1999 til tiltak for rusmiddelmissbrukere, herunder metadonassistert rehabilitering.

Bevilgningen til brukerstyrte personlige assistenter for funksjonshemmede er foreslått økt med 10 mill. kroner til 45 mill. kroner.

Programområde 10 Helsevern omfatter i hovedsak utgifter til statssykehusene og andre statlige institusjoner, ulike øremerkede tilskudd til fylkeskommunale sykehus samt andre tilskuddsordninger til helseformål, psykiatri og forebyggende arbeid.

Stortinget har vedtatt en 5-årig plan for å bedre utstyrssituasjonen i norske sykehus, jf. St. prp. nr. 61 (1997-98) Om Nasjonal kreftplan og plan for utstyrsinvesteringer ved norske sykehus, og Innst. S. nr. 226 (1997-98). Planen skal gjennomføres i perioden 1998-2002 med en samlet bevilgningsramme på nær 3 mrd. kroner. Med fylkeskommunal medfinansiering legges det opp til investeringer i medisinsk teknisk utstyr på til sammen om lag 5,3 mrd. kroner i løpet av planperioden. For 2000 legges det i henhold til planen inn en økning på 500 mill. kroner.

I budsjettet for 2000 foreslås det en styrking på 150 mill. kroner til oppfølging av nasjonal kreftplan. Det legges i hovedsak opp til å styrke stråleterapitilbudet, men det bevilges også økte midler til forebyggingstiltak i regi av Statens råd for ernæring og fysisk aktivitet og Statens tobakkskaderåd, og til utvidet mammografitilbud. Midlene skal også gå til tiltak for bedre tilbudet til uhelbredelige syke og døende mennesker (jf. NOU 1999:2 Livshjelp). Samlet styrkes bevilgningene til utstyr og tiltak mot kreft med 650 mill. kroner.

Regionsykehuset i Tromsø har gjennom flere år drevet et nasjonalt kompetansesenter innen telemedisin. Nytteverdien av telemedisin er vurdert som relativt stor på flere medisinske fagfelt. Det gir også store muligheter for å spre kunnskap og kompetanse innen helsetjenesten og gir innsparinger i form av reduserte reiseutgifter. Det foreslås 29 mill. kroner til videreutvikling av telemedisin, hvorav 24 mill. kroner til nasjonalt kompetansesenter innen telemedisin, samt 5 mill. kroner til oppbygging av nettverk hvor primærhelsetjenesten trekkes inn.

Et viktig satsingsområde for regjeringen er å styrke det psykiske helsevernet. Stortinget har vedtatt opptrappingsplanen for psykisk helse jf. behandling av St. prp. nr. 63 (1997-98). Planen innebærer at det skal investeres for om lag 6,3 mrd. kroner i løpet av planperioden 1999 – 2006, og at driftsutgiftene gradvis økes til et nivå som ligger reelt 4,6 mrd. kroner over utgiftsnivået i 1998.

Regjeringen følger opp psykiatrisatsingen i budsjettforslaget for 2000 ved at det settes av vel 400 mill. kroner mer til opptrappingsplan for psykisk helse sammenliknet med vedtatt budsjett for 1999. I tråd med St.prp. nr. 63 (1997-98) er det lagt opp til en moderat innfasing av opptrappingsplanen i begynnelsen av planperioden. Satsingsmidlene foreslås fordelt med om lag 340 mill. kroner til kommunesektoren og 60 mill. kroner til ulike statlige tiltak, herunder styrking av bemanningen i helsestasjons og skolehelsetjenesten.

Fastlegeordningen skal være i full drift fra 1.1.2001. Fastlegereformen berører hele befolkningen, alle kommuner og allmennleger. I tråd med Stortingets forutsetninger er det etablert et samarbeidsorgan mellom Sosial- og helsedepartementet, Den norske lægeforening, Kommunenes Sentralforbund og Oslo kommune som har drøftet forarbeidet til reformen.

Stabilitet i primærlegetjenesten er en forutsetning for å kunne gi fastlegeordningen et reelt innhold. Det er derfor problematisk at flere kommuner har vanskeligheter med å rekruttere leger til faste stillinger. I 2000 foreslås avsatt 24 mill. kroner hovedsakelig til tidsavgrensede stimulerings tiltak for å bedre stabiliteten i primærlegetjenesten. Dette innebærer en økning på 4 mill. kroner i forhold til 1999. Høsten 2000 vil hele befolkningen få tilsendt tilbud om å velge fastlege. Rikstrygdeverkets arbeid vil kreve betydelige ressurser. Det foreslås en økning av bevilgningen til forberedelse av fastlegereformen på 82 mill. kroner, herunder 10 mill. kroner til kommunene som frie inntekter for å kunne planlegge reformen.

Programområde 29 Sosiale formål omfatter folketrygdens utgifter til sykepenger, medisinsk rehabilitering mv., alders- og uførepensjoner og stønad til etterlatte og enslige forsørgere. I tillegg kommer ulike stønader i forbindelse med uførhet, funksjonshemming, og ved gravferd og utgifter til trygdeadministrasjonen.

Regjeringen har satt ned et offentlig utvalg for å utrede årsakene til økningen i sykefraværet og nytilgangen til uførepensjon, kartlegge ordningenes sosialpolitiske rolle og samfunnsøkonomiske

betydning, og foreslå tiltak som kan redusere sykefraværet og begrense uføretilgangen. Utvalget skal legge fram sin innstilling innen 1. juni neste år.

Regjeringen vil understreke betydningen av arbeidet med oppfølging av sykmeldte og arbeidsgivers ansvar med sykdomsforebyggende tiltak.

Ordningen med trygdeetatens kjøp av helse tjenester trappes videre opp i løpet av 2000. Ordningen styrkes med 10 mill. kroner (til 35 mill. kroner) i 2000. Aktiviteten har vært stor i 1999 og alle fylker er nå i gang.

Minste inntektsgrunnlag for rett til sykepenger fra trygden ble fra 1. januar 1999 hevet fra ½ G til 1 ¼ G. Det foreslås nå å sette denne inntektsgrensen ned igjen til ½ G fra 1. juli 2000. Budsjettvirkningen er beregnet til 55 mill. kroner i 2000.

Programområde 30 Helsevern omfatter bl.a. folketrygdens refusjoner til ulike helsetjenester (legehjelp, syketransport) og utgifter til legemidler på blå resept.

Det er også under folketrygdens ytelser på dette området en betydelig underliggende vekst. En reduksjon i apotekavansen vil bidra til å begrense veksten i folketrygdens utgifter til legemidler, ved å redusere prisen på legemidler og dermed refusjon fra folketrygden. Avansereduksjonen forutsettes å gi en innsparing for folketrygden på 45 mill. kroner. Det er også igangsatt en gjennomgang av syketransportordningen med sikte på å komme frem til utgiftsreducerende tiltak.

Sosial- og helsedepartementets budsjettforslag innebærer en betydelig styrking av det offentlige tjenestetilbudet innen helse- og omsorgssektoren. For å skaffe budsjettmessig rom for en slik satsing, har det vært nødvendig å foreta justering av enkelte egenandeler. Justeringene er om lag på linje med forventet lønnsutvikling fra 1999 til 2000, dvs. om lag 3 ¼ pst. Samlet budsjettvirkning er anslått til 150 mill. kroner. Egenandelene for legehjelp, psykologhjelp og fysioterapi foreslås økt med 3,5 pst. Maksimal egenandel for legemidler på blåresept foreslås økt fra 330 til 340 kroner. Egenandelstaket foreslås økt fra 1 320 kroner for 1999 til 1 370 kroner for 2000. Justeringene foreslås gjennomført fra januar 2000. Maksimal betaling for korttidsopphold på sykehjem mv. er foreslått hevet fra 100 kroner til 108 kroner for døgnopphold og fra 50 kroner til 54 kroner for dagopphold. Mulige merinntekter for kommunene av dette forslaget er beregnet til om lag 20 mill. kroner. Disse midlene trekkes ut av kommunenes rammetilskudd.

2.2.7 Barne- og familiedepartementet

	Vedtatt bud- sjett 1999	Forslag 2000	mill. kr Endring i pst
<i>Programområde 11 Familie og forbrukerpolitikk</i>			
11.00 Administrasjon	73,2	76,7	4,9
11.10 Tiltak for familie og likestilling	15 269,9	17 879,3	17,1
11.20 Tiltak for barn og ungdom	4 776,1	4 996,8	4,6
11.30 Forbrukerpolitikk	102,5	108,2	5,6
Sum Familie- og forbrukerpolitikk	20 321,7	23 061,0	13,5
<i>Programområde 28 Fødselspenger</i>			
28.50 Stønad ved fødsel og adopsjon	7 459,6	7 354,4	-1,4
Sum Barne- og familiedepartementet	27 781,3	30 415,4	9,5

Regjeringens forslag under Barne- og familiedepartementet omfatter programområde 11 Familie- og forbrukerpolitikk og programområde 28 Fødselspenger. For 2000 foreslås en bevilgning under disse to programområdene på i overkant av 30 mrd. kroner, hvorav 23 mrd. kroner under programområde 11 og 7 mrd. kroner under programområde 28. Totalt sett innebærer dette en økning av departementets budsjett i forhold til vedtatt budsjett for 1999 på 9,5 pst. Økningen skyldes i hovedsak økte utbetalinger til barnetrygd i tilknytning til bortfallet av forsørgerfradraget, samt økningen i kontantstøtte for småbarnsforeldre under programkategori 11.10.

I 2000 er hovedmålene å legge til rette for gode oppvekst- og levekår for barn og ungdom, en trygg økonomisk og sosial situasjon for barnefamilier, full likestilling mellom kvinner og menn og å ivareta forbrukernes rettigheter, interesser og sikkerhet.

Politikken legger til rette for økt valgfrihet for småbarnsfamiliene bl.a. gjennom utbygging av barnehageplasser og kontantstøtteordningen. Økt fleksibilitet i arbeidslivet og selvstendig rett til fødselspenger for fedre bidrar sammen med dette til å sikre kvinner og menn muligheter til å delta på lik linje i samfunnslivet og til økt samvær med egne barn.

Kontantstøtten for ett- og to-åringer er ett av hovedsatsingsområdene i regjeringens politikk. Ordningen skal gi mer tid til omsorg for egne barn, større valgfrihet når det gjelder omsorgsløsninger og større likhet i statlige overføringer til småbarnsfamiliene. I budsjettforslaget følges dette opp ved å øke satsen for full kontantstøtte til 3 000 kroner per måned.

En forutsetning for økt valgfrihet for småbarnsfamiliene er også at familier som ønsker det,

kan få en barnehageplass tilpasset familiens behov. Målet om full barnehagedekning står derfor fast. Regjeringen følger opp målsettingen ved å innføre et stimuleringsstøttestruktur på 10 000 kroner per nye heldagsplass. På denne bakgrunn er det budsjettert med en økning på 6 000 nye barnehageplasser i 2000, hvorav 4 000 til barn over 3 år. Regjeringen legger til grunn at det vil være nødvendig å etablere dette antallet nye barnehageplasser for å nå målet om full barnehagedekning for de største barna i 2000. For den yngste aldersgruppen viser det seg at kommunene trenger noe lengre tid til å nå målet om full barnehagedekning. Regjeringen tar sikte på at det etableres 2000 nye plasser for barn under 3 år i 2000.

For å styrke fedrenes deltagelse i barneomsorgen, er det viktig å gi fedrene rett til fødsel- og adopsjonspenger basert på egen opptjening og stillingsbrøk. I fødselspengeordningen foreslås det innført selvstendig rett til fødselspenger for fedre med barn født etter 01.07.2000. Kostnaden i 2000 er basert på at far kan motta fødselspenger ut fra eget opptjeningsgrunnlag når moren arbeider minst 75 pst. stilling eller tar utdanning på heltid, slik at det foreligger et reelt omsorgsbehov.

For det store flertallet av barnefamilier vil barnetrygden være den viktigste overføringsordningen. Regjeringen foreslår en utvidelse av barnetrygden fra 16 til 18 år. Bakgrunnen for utvidelsen er bl.a. at de aller fleste går på skole til de er 18 år. De bor fortsatt hjemme og kostnadene for foreldrene er vel så store for denne aldersgruppen som for yngre barn. I denne forbindelse foreslår regjeringen at forsørgerfradraget i skatt faller bort. Barnetrygden og forsørgerfradraget i skatt er begge ordninger som skal bidra til å dekke merutgifter ved å forsørge barn. Endringen representerer således en forenkling. Regjeringen

foreslår å videreføre en moderert søskengrade-
ring ved at satsene mellom første og andre barn
og tredje og påfølgende barn utjevnes. Satsen for
første og andre barn foreslås for 2000 satt til kro-
ner 11 628 mens det for tredje og hvert ytterligere
stønadsberettiget barn utbetales kroner 12 624.

Regjeringen ønsker å styrke det forebyggende
arbeidet overfor utsatte barn og unge gjennom
rask hjelp og egnede tiltak, bl.a. ved nye behand-
lingsformer i barn og ungdoms hjemmemiljø.

Vold og overgrep er et område som har fått økt
politisk oppmerksomhet. Hjem og familie er også
arena for vold og overgrep, og statsstøtten til drift
av krise- og incestsentre er viktig i denne sam-
menheng.

Regjeringen er opptatt av det sterkt økende
kommersielle presset barn og unge utsettes for.
Derfor vil regjeringen prioritere tiltak som min-
sker dette presset og bevisstgjør barn og unge på
dette feltet.

2.2.8 Nærings- og handelsdepartementet

	mill. kr		
	Vedtatt budsjett 1999	Forslag 2000	Endring i pst
<i>Programområde 05 Sivilt beredskap</i>			
05.00 Sivilt beredskap under Nærings- og handelsdepartementet	11,8	11,5	-2,5
<i>Programområde 17 Nærings- og handelsformål</i>			
17.00 Administrasjon	131,7	153,0	16,2
17.10 Infrastruktur og kompetanseoverføring	339,0	344,8	1,7
17.20 Forskning og utvikling	1 247,1	1 284,1	3,0
17.30 Geologi og mineralressursforvaltning	139,0	139,1	0,1
17.40 Sjøfartsforvaltning	458,7	537,0	17,1
17.50 Aksjeselskaper	132,0	177,0	34,1
17.60 Næringsutvikling og –finansiering	994,1	1 202,5	20,9
17.70 Eksportfremme	338,0	334,0	0,8
Sum før lånetransaksjoner	3 791,4	4 183,0	10,3
Lånetransaksjoner	34 489,0	32 945,0	-4,5
Sum Nærings- og handelsdepartementet	38 280,4	37 128,0	-3,0

Nærings- og handelsdepartementet prioriterer
virkemidler som legger grunnlaget for økt verdi-
skapning gjennom omstilling og nyskaping. Dette
gjelder særlig innsats for å sikre kompetanse,
kapitaltilgang og bedre rammevilkår for nærings-
livet og spesielt små og mellomstore bedrifter,
som er den bedriftsgruppen som har det største
vekstpotensialet framover.

Innenfor regjeringens budsjettopplegg for
2000 er det på Nærings- og handelsdepartemen-
tets programområde foreslått økte bevilgninger
og omdisponeringer for å styrke tiltak og virke-
midler som bidrar til å fremme nyskaping av
næringsvirksomhet. Dette er i tråd med regjerin-
gens sentrale næringspolitiske målsettinger. Vik-
tige elementer i denne satsingen er videreføring
og styrking av handlingsplan for små bedrifter,
forskning og utviklingstiltak for å gjennomføre
regjeringens opptrappingsplan for næringsrettet
FoU og arbeid for å styrke norsk næringslivs kon-
kurransevne både på hjemme- og utemarkedet.

Handlingsplanen for små bedrifter følges opp
gjennom økte bevilgninger og prosjekter under
flere programkategorier. Det tas sikte på å gjen-
nomføre regelverksendringer og andre tiltak for å
lette innrapportering for bedriftene. Handlingspla-
nen samordnes med regjeringens prosjekt «Et
enklere Norge».

Samlet er det satt av ca. 20 mill. kroner sær-
skilt til tiltak under handlingsplanen under pro-
gramkategori 17.00 Administrasjon. I tillegg er det
foreslått 85 mill. kroner på Finansdepartementets
budsjett til et større prosjekt for forenklet og sam-
ordnet elektronisk innrapportering av data fra
næringslivet til Skattedirektoratet, Statistisk sen-
tralbyrå og Brønnøysundregistrene (SLN-prosjek-
tet). Det er videre ført opp midler til
oppfølgingstiltak i forbindelse med handlingspla-
nen bl.a. under Statens nærings- og distriktsutvi-
klingsfond (SND) og Norges forskningsråd
(NFR).

Innenfor programkategorien for forskning og utvikling prioriteres økte bevilgninger til informasjons- og kommunikasjonsteknologi både gjennom NFR og ordningen med statlige FoU-kontrakter. Videre foreslås økt bevilgning til navigasjon og telekommunikasjon i Norsk Romsenter. Under spesielle IT-tiltak foreslås 20 mill. kroner til videreføring av ordningen med høyhastighetskommunikasjon, mens bevilgningene til Aksjon 2000 opphører. Videre foreslås 25 mill. kroner avsatt til eventuell statlig innskuddskapital i et Språkteknologisenter på Voss.

Det foreslås økte bevilgninger til eksportfremme gjennom Norges Eksportråd og tilknyttede ordninger, bl.a. ordningen med teknologiattachéer ved Eksportrådets integrerte handels- og teknologikontorer i utlandet. Videre foreslås sluttbevilgning (35 mill. kroner) til dekning av norsk deltakelse i EXPO 2000.

Tilskuddet til Norsk Turistråd (tidligere NORTRA) foreslås økt fra 82 til 93,5 mill. kroner, bl.a. for å finansiere IT-satsing (IT-portal).

Under SND foreslås økt bevilgning til utviklingstilskuddet for å styrke programmene for nyskaping og kompetanseutvikling. Ordningen med prosjektutviklingstilskudd videreføres med uendret ramme (25 mill. kroner). Den regionale såkornkapitalordningen foreslås videre utbygd i 2000 ved at det etableres et nytt såkornfond for indre Østland med et statlig kapitalinnskudd på 30 mill. kroner og et tapsfond på 7,5 mill. kroner.

Det forutsettes at private investorer skyter inn tilsvarende midler. Videre utvides innvilgningsrammen for SNDs risikolåneordning fra 160 til 240 mill. kroner. Det tilhørende tapsfondet økes fra 40 til 60 mill. kroner. SNDs lavrisikoordning videreføres med en innvilgningsramme på 800 mill. kroner. Det er uendret nivå i forhold til 1999.

Sjøsikkerhets- og miljøarbeidet prioriteres innenfor Sjøfartsdirektoratet. Ordningen med tilskudd til sysselsetting av norske sjøfolk videreføres med uendret refusjonssats (12 pst.) og innretning, men utbetalingene under ordningen øker og bevilgningsbeløpet anslås til 330 mill. kroner for 2000.

Støtten for bygging av skip (verftsstøtten) foreslås videreført med samme støttesatser som for 1999 (9 og 4,5 pst.) Det foreslås en bevilgning på 687,5 mill. kroner for 2000. Bevilgningen for 1999 er 507,5 mill. kroner.

Under statsselskapene er det foreslått midler (66 mill. kroner) til videreføring av undersøkelsesstoll i Svea i regi av Store Norske Spitsbergen Kullkompani, jf. St.prp. nr. 67 for 1998-99. Videre er det ført opp 260 mill. kroner som statlig aksjekapital til et IT-senter på Fornebu.

På inntektssiden foreslås tilbakeført 1,37 mrd. kroner fra GIEKs gamle alminnelig ordning til statskassen. Det tilbakeførte beløpet tilsvarer overskuddslikviditet under ordningen som følge av gjenvinning og premieinntekter.

2.2.9 Fiskeridepartementet

	mill. kr		
	Vedtatt bud- sjett 1999	Forslag 2000	Endring i pst
<i>Programområde 16 Fiskeri- havbruks- og kystforvaltning</i>			
16.10 Administrasjon	54,8	61,7	12,6
16.20 Forskning og utvikling	576,0	670,5	16,4
16.30 Fiskeri- og havbruksforvaltning	419,6	326,2	-22,3
16.60 Kystforvaltning	944,5	940,3	-0,4
Sum Fiskeri- havbruks og kystforvaltning	1 994,9	1 998,7	0,2
<i>Programområde 33 Arbeidsliv, folketrygden</i>			
33.40 Arbeidsliv	46,0	48,0	4,3
Sum Arbeidsliv, folketrygden	46,0	48,0	4,3
Sum Fiskeridepartementet	2 040,9	2 046,7	0,3

Fiskeridepartementets budsjettforslag for 2000 har en utgiftsramme på 1 998,7 mill. kroner under programområde 16. I tråd med vanlig praksis er det ikke satt av midler til en eventuell fiske-riavtale for 2000 under programområde 16. I

forhold til vedtatt budsjett for 1999 innebærer forslaget en nominell økning på utgiftssiden på 3,8 mill. kroner eller 0,2 pst. Dersom fiskeriatvaten for 1999 holdes utenfor er rammen 108,8 mill. kroner eller 5,5 pst. høyere enn vedtatt budsjett 1999.

Regjeringen vil i tråd med St.meld. nr. 51 (1997-98) Perspektiver på utvikling av norsk fiske- rinaering legge til rette for økt verdiskaping i fiske- ri- og havbruksnæringen. Marin forskning er i St.meld. nr. 39 (1998-99) Forskning ved et tids- skille definert som ett av regjeringens satsingsom- råder. I budsjettet for 2000 styrkes marin forskning og utvikling, og da særlig bevilgningene under Havforskningsinstituttet. Forskning og utvikling økes nominelt med om lag 95 mill. kro- ner, dvs 16 pst. i forhold til vedtatt budsjett for 1999. Av dette er det satt av 50 mill. kroner til før- ste byggetrinn for et nytt havforskningsfartøy. Innsatsen innen bestandsberegning og modelle- ring økes med 5,5 mill. kroner. Til sammen vil det bli satt av om lag 9 mill. kroner under Havfors- kningsinstituttet og Norges forskningsråd til en ekstra innsats på dette området. Det foreslås en økning på 3,5 mill. kroner i forhold til vedtatt bud-

sjett 1999 til ulike tiltak for utvikling av skjellnæ- ringen. Fiskeridepartementets tilskudd til Fiskeriforskning i Tromsø foreslås økt med 3,2 mill. kroner til 19,2 mill. kroner. Videre foreslås det 7 mill. kroner til nytt sjøvannsinntak for Auste- voll havbruksstasjon.

Innen fiskeri- og havbruksforvaltningen økes Fiskeridirektoratets driftsbudsjett for å dekke nye forvaltningsoppgaver, herunder veterinær grense- kontroll. Kap. 1030 Fiskeridirektoratet økes nomi- nelt med 11 mill. kroner i forhold til vedtatt budsjett 1999. Av dette øremerkes 2 mill. kroner til arbeid knyttet til problemet med lakselus og rømming fra oppdrettsanlegg.

På kystforvaltningsområdet økes kapitlet for havnetjenesten nominelt med 10 mill. kroner gjen- nom en styrking av investeringspostene for fiske- rihavneanlegg.

2.2.10 Landbruksdepartementet

	Vedtatt bud- sjett 1999	Forslag 2000	mill. kr Endring i pst
<i>Programområde 15 Landbruk og mat</i>			
15.00 Landbruksadministrasjon	396,9	406,2	2,3
15.10 Matvarekvalitet, dyrehelse og plantehelse ¹⁾	572,3	602,8	5,3
15.20 Forskning og utvikling	249,6	258,5	3,6
15.30 Næringsutvikling, miljø og arealforvaltning	13 082,4	13 761,9	5,2
Sum før lånetransaksjoner	14 301,2	15 029,4	5,1
Lånetransaksjoner	280,0	380,0	35,7
Sum Landbruk og mat	14 581,2	15 409,4	5,7
Sum Landbruksdepartementet	14 581,2	15 409,4	5,7

1) Om lag 20 mill. kroner er budsjetteknisk overført fra programkategori 15.10 til programkategori 15.30 i forhold til ved- tatt budsjett 1999.

Landbruksdepartementet prioriterer virke- midler som sikrer at forbrukerne får trygge mat- varer, og et levedyktig og framtidsrettet landbruk i hele landet. Budsjettforslaget innebærer en økning i forhold til 1999 på 728,2 mill. kroner før lånetransaksjoner, dvs. 5,1 pst. Økningen er i hovedsak en konsekvens av jordbruksavtalen 1999.

Landbruksdepartementet foreslår en økt bevilgning på 50 mill. kroner til 603 mill. kroner til tiltak for å sikre forbrukerne trygge matvarer av god kvalitet. Dette skal skje gjennom en systema- tisk kvalitetskontroll i alle ledd i matkjeden. Kon- troll med plantevernmidler, overvåkings- og kontrollprogrammer for planter, dyr og nærings- midler samt zoonosearbeidet vil ha spesiell priori-

tet. Det vil dessuten bli lagt vekt på å bygge opp et godt analyseapparat for å føre kontroll med pro- dukter som inneholder genmodifiserte organis- mer.

Regjeringen ser det som en viktig målsetning å sikre hovedtrekkene i bosettingsmønsteret og mener at forbedringer i rammevilkårene for land- bruket og gode sosiale ordninger er viktige virke- midler for å få til langsiktig rekruttering og likestilling i landbruket og utnytting av lokale res- surser. Dette er fulgt opp i budsjettforslaget.

Det er i jordbruksavtalen 1999 utformet en bred strategi for å styrke miljøinnsatsen i jordbru- ket. Denne strategien omfatter bl.a. innføring av et miljøprogram i landbruket. Landbruksdeparte- mentet følger opp handlingsplanen for redusert

bruk av plantevernmidler og foreslår å øke miljøavgiften tilsvarende 15 mill. kroner. Miljøavgiften inngår i et samlet program der en foreslår å fjerne avgiften på kunstgjødsel.

En konkurransedyktig næringsmiddelindustri er viktig også for jordbruket. Det vil derfor bl.a. bli opprettet et produktutviklingscenter for næringsmiddelindustrien

Landbruksdepartementet vil følge opp Skogmeldinga med tiltak for å stimulere til investeringer og næringsutvikling i sektoren. Slike tiltak vil kunne gi særlig effekt i næringssvake områder. Det er satt av 20 mill. kroner til et 5-årig verdiskapningsprogram for bruk og foredling av tre-

virke. De samlede bevilgninger til skogbruksformål foreslås økt med 20 mill. kr.

Landbruksdepartementet vil prioritere arbeidet med samfunnsplanlegging og arealforvaltning, og et sterkt jordvern for å sikre ressursgrunnlaget for landbruksproduksjon.

Landbruksdepartementet vil prioritere forskning og utviklingstiltak. Forskningsinnsatsen vil bli rettet mot hovedområdene i langtidsplanen for landbruksforskning.

Landbruksdepartementet vil i et tillegg til St.prp. nr. 1 følge opp Stortingets vedtak om å legge deler av Statens Landbruksbank og Fylkesmannens landbruksavdeling til SND.

2.2.11 Samferdselsdepartementet

	Vedtatt budsjett 1999	Forslag 2000	mill. kr Endring i pst.
<i>Programområde 05 Sivilt beredskap</i>			
05.10 Sivilt beredskap	37,1	15,6	-58,0
<i>Programområde 21 Innenlands transport</i>			
21.10 Administrasjon mm.	211,2	210,8	-0,2
21.20 Luftfartsformål (inkl. forretningsdriften)	991,2	1 196,0	20,7
21.30 Vegformål	9 616,5	9 993,4	3,9
21.40 Særskilte transporttiltak	600,6	725,2	20,7
21.50 Jernbaneformål	4 599,9	4 943,2	7,5
Sum før lånetransaksjoner	16 019,4	17 068,6	6,5
Lånetransaksjoner	3 341,1	0,0	-100,0
Sum innenlands transport	19 360,5	17 068,6	-11,8
<i>Programområde 22 Post og telekommunikasjoner</i>			
22.10 Post	570,0	730,0	28,1
22.20 Telekommunikasjoner	154,1	162,4	5,4
Sum Post og telekommunikasjoner	724,1	892,4	23,2
Sum Samferdselsdepartementet ekskl. lånetransaksjoner	16 780,6	17 976,6	7,1
Sum Samferdselsdepartementet inkl. lånetransaksjoner	20 121,7	17 976,6	-10,7

På utgiftssiden er budsjettforslaget for 2000 redusert med om lag 2,1 mrd. kroner eller 10,7 pst. sammenlignet med vedtatt budsjett 1999. Nedgangen skyldes at det i 1999 er bevilget store beløp som har sammenheng med utbyggingen av flyplassen på Gardermoen. I vedtatt budsjett 1999 inngår således lånebevilgninger til Oslo Lufthavn AS og NSB Gardermobanen AS, samt Luftfartsverkets innskudd av 2,3 mrd. kroner som ansvarlig lånekapital i Oslo Lufthavn AS. Sistnevnte beløp på 2,3 mrd. kroner har sammenheng med tidligere avtalt kompensasjon til Luftfartsverket i forbindelse med salg av Fornebu. Eksklusive lånetransaksjoner er det en økning i Samferdselsde-

partementets utgiftsramme på 7,1 pst. i forhold til 1999.

Regjeringen vil legge vekt på bedre fremkomlighet for personer og gods. Innenfor foreslåtte budsjetttrammer er vedlikehold av jernbane- og vegnettet prioritert. Det er også lagt vekt på raskringstiltak og økt vegstandard i distriktene, samt tiltak som vil bidra til bedre miljø, trafikksikkerhet og styrke kollektivtransporten.

Under Luftfartsformål foreslås statlig kjøp av flyrutetjenester økt med 31,1 pst. til 355,3 mill. kroner. Dette bidrar til å styrke regjeringens generelle satsing på den regionale luftfarten. Det legges videre opp til en økning av Luftfartsverkets

investeringer. Budsjettforslaget for luftfartsformål omfatter også Luftfartstilsynet, som skilles ut fra Luftfartsverket og opprettes som eget forvaltningsorgan fra 1.1.2000, samt Havarikommisjonen for sivil luftfart, som ble etablert som eget forvaltningsorgan fra 1.7.1999.

Budsjettforslaget for vegformål innebærer en økning både for drift og vedlikehold og for investeringer sammenlignet med vedtatt budsjett 1999. Det er lagt vekt på å opprettholde standarden på driften av vegnettet og ferjetilbudet, styrke arbeidet med trafikkisikkerhet og holde et høyt nivå på vedlikeholdet av vegnettet. Regjeringen går inn for at det over en periode på fire år skal bevilges 400 mill. kroner ekstra for å få lagt fast dekke på riksveger som i dag kun har grusdekke. Det er satt av 100 mill. kroner til formålet i 2000. Det foreslås 101,9 mill. kroner til ekstra rassikringstiltak i 2000. Regjeringen legger opp til at det over en 6-årsperiode skal bevilges nærmere 1 mrd. kroner til distriktene som kompensasjon for at enkelte næringer må betale økt arbeidsgiveravgift. Av dette foreslås 100 mill. kroner årlig bevilget til vegformål.

Budsjettforslaget for kategorien særskilte transporttiltak er økt med snaut 130 mill. kroner i forhold til vedtatt budsjett 1999. Økningen er en konsekvens av Stortingets vedtak ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 1999 vedrørende bevilgning til kompensasjon for autodieselavgift,

samt foreslått reell økning av avgiftssatsen. Tilskuddet til Hurtigruten er budsjettert i henhold til den gjeldende avtalen med hurtigruteselskapene. Regjeringen vil legge til rette for at hurtigruteselskapene kan kontrahere to nye skip i løpet av 1999 til erstatning for de to eldste skipene i ruter. Regjeringen vil komme tilbake med en nærmere gjennomgang i et tillegg til St.prp. nr. 1.

En vesentlig del av økningen for jernbaneforhold i forhold til vedtatt budsjett 1999, skyldes en parallell oppjustering av utgifts- og inntektskapitlet for bedre å ivareta hensynet til realistisk budsjettering. Innenfor Jernbaneverkets budsjett prioriteres det å fase inn den ekstra satsingen på krengetogtiltak som Stortinget gikk inn for i forbindelse med behandlingen av Norsk jernbaneplan 1998-2007. De første krengetogene skal i henhold til NSB BAs planer settes inn i rute på Sørlandsbanen høsten 1999. I løpet av 2000 vil NSB BA også sette inn krengetog på Dovre- og Bergensbanen. Statens kjøp av persontransporttjenester fra NSB BA er holdt på et omtrent uendret nivå i forhold til vedtatt budsjett 1999.

Budsjettforslaget for statens kjøp av posttjenester er økt med 160 mill. kroner i forhold til vedtatt budsjett 1999. I budsjettforslaget er det ikke lagt til grunn portoøkning innenfor enerettsområdet, dvs. A-post inntil 350 gram. Postens styre vil i 2000 vurdere behovet for portoøkninger i løpet av året.

2.2.12 Miljøverndepartementet

	Vedtatt budsjett 1999	Forslag 2000	mill. kr Endring i pst.
<i>Programområde 12 Miljøvern og regional planlegging</i>			
12.10 Fellesoppgaver, forskning og administrasjon	662,8	662,8	-0,01
12.20 Biomangfold, friluftsliv og kulturminner	577,5	617,1	6,87
12.30 Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet	680,0	747,3	9,90
12.50 Regional planlegging, areal- og kartpolitikk (inkl. 2465)	393,1	411,4	4,66
12.60 Internasjonalt samarbeid, klima, nord og polarområdene	171,5	186,8	8,92
Sum før lånetransaksjoner	2 484,9	2 625,4	5,66
Lånetransaksjoner	230,0	150,0	-34,8
Sum Miljøvern og regional planlegging	2 714,9	2 775,4	2,23
Sum Miljøverndepartementet	2 714,9	2 775,4	2,23

Arbeidet med bærekraftig bruk og vern av det biologiske mangfoldet, tiltak for å begrense utslipp av klimagasser og miljø- og helsefarlige kjemikalier, samt arbeidet mot lokal forurensning og støy er spesielt viktig i et langsiktig perspektiv. Behovet for å heve ambisjonsnivået og øke innsat-

sen er størst på disse områdene. Dette krever et nært samarbeid med sektormyndigheter og internasjonalt samarbeid. Regjeringen vil møte miljøutfordringene ved å vedlikeholde de resultatene som allerede er oppnådd, og utvikle ny politikk ved å integrere miljøhensyn i den økonomiske

politikken og sektorpolitikken. Regjeringen vil gjøre det mulig for hvert enkelt individ å leve miljøvennlig og som borger ta ansvar og sikre en mer miljøvennlig samfunnsutvikling.

I løpet av høsten skal regjeringen legge frem en stortingsmelding om Regjeringens miljøprofil og rikets miljøtilstand. Formålet er å presentere hovedpunktene i regjeringens miljøvernpolitikk på bakgrunn av utviklingen i miljøet. Nøkkeltall om miljøtilstanden og kildene til miljøproblemer blir presentert. Sammenhengen mellom utviklingen i miljøet, faktorene som påvirker miljøet og viktige utviklingstrekk i samfunnet blir analysert og forventet utvikling beskrevet.

Regjeringen trapper opp innsatsen for å hindre at kjemikalier forårsaker skade på helse og miljø. For å sikre tilstrekkelig reduksjon i utslippene, er det nødvendig å styrke kjemikalieforvaltningen og forskningen om tilførsler og effekter av helse- og miljøfarlige kjemikalier. Regjeringen foreslår å øke innsatsen i arbeidet med kontroll og oppfølging av kjemikalierregelverket.

Regjeringen legger stor vekt på å følge opp de klimapolitiske målsettingene og Norges forpliktelser i henhold til Kyotoprotokollen. Norge var blant de første landene som la fram en strategi for oppfølging av protokollen. Bl.a. er CO₂-avgiften utvidet og det er innført en sluttbehandlingsavgift for avfall. Norge har også vært en pådriver i det internasjonale arbeidet for å få på plass et godt regelverk for bruk av fleksible mekanismer, slik at reelle utslippsreduksjoner, innsyn, gode rapporteringsmekanismer og sanksjonsmuligheter sikres. For å følge opp de klimapolitiske målsettingene og Norges forpliktelser i henhold til Kyotoprotokollen, har regjeringen satt ned et utvalg som skal utrede et nasjonalt kvotesystem for klimagasser. Utvalget avgir sin innstilling ved slutten av året. Regjeringen legger vekt på å komme tidlig i gang for å oppfylle Kyotoforpliktelsen.

I juni 1999 la regjeringen frem en tiltakspakke for å sikre allmennhetens tilgang til kyst- og

strandsonen. Regjeringen følger opp dette arbeidet i år 2000. Neste år legger regjeringen frem en melding om friluftslivet. Store deler av den fredete bygningsmassen og middelalderruinene er i en kritisk forfatning. Det er et stort etterslep når det gjelder istandsetting og vedlikehold. I år 2000 settes det bl.a. i gang et prosjekt for å sette i stand stavkirkene og Bryggen i Bergen. Etter framlegg fra regjeringen, vedtok Stortinget i 1999 lovfestet rett til rovvilterstatninger. Viltforvaltningen vil bli videreutviklet, bl.a. ved å gjennomføre endringer i oppgavefordelingen mellom stat og kommune.

Regjeringen prioriterer arbeidet med å profilere miljøvernpolitikkenes verdigrunnlag ved overgangen til et nytt årtusen. På bakgrunn av at energibruk har stor betydning i forhold til bærekraftig utvikling, har regjeringen gitt signaler til fylkeskommunene og kommunene om behovet for å utarbeide lokale klimaplaner. Dette arbeidet må knyttes opp mot lokal Agenda 21 og koordineres med kommuneplanarbeidet og øvrige planleggingprosesser i energisektoren. Regjeringen styrker støtten til de frivillige organisasjonene.

Regjeringen øker innsatsen til energiøkonomisering. Dette gjelder bl.a. støtte til ØKObygg-programmet. Det planlegges gjennomføring av et større prosjekt som skal arbeide for økt utnyttelse og redusert deponering av våtorganisk avfall. Prosjektet vil på sikt gi reduksjoner i utslippene av metan fra avfallsfyllinger. Regjeringen øker samtidig innsatsen til klima- og polarforskning.

Regjeringen prioriterer arbeidet med å vri skatte- og avgiftssystemet i mer miljøvennlig retning. Som et ledd i dette arbeidet foreslår regjeringen flere nye miljøavgifter i statsbudsjettet for år 2000.

Regjeringen arbeider med et lovforslag om ny miljøvernlov for Svalbard. Forslaget vil innebære en samlet regulering av alle miljøspørsmål på Svalbard og bygge opp under regjeringens høye miljømål for øygruppen.

2.2.13 Arbeids- og administrasjonsdepartementet

	Vedtatt budsjett 1999	Forslag 2000	mill. kr Endring i pst.
<i>Programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner</i>			
00.20 Slottsforvaltningen	45,5	141,5	211,0
Sum Slottsforvaltningen	45,5	141,5	211,0
<i>Programområde 01 Fellesadministrasjon</i>			
01.00 Administrasjon mv.	325,0	338,1	4,0
01.10 Fylkesmannsembetene	326,5	334,3	2,4
01.20 Forvaltningspolitikk og statlige fellestjenester	403,2	417,3	3,5
01.30 Partistøtte	218,2	208,2	-4,6
01.40 Pensjoner m.m.	6 215,5	6 910,1	11,2
01.50 Konkurrans- og prispolitikk	115,0	210,8	83,2
01.60 Statsbygg	4 782,5	3 645,3	-23,8
Sum før lånetransaksjoner	12 385,8	12 063,9	-2,6
Lånetransaksjoner	50,0	1 500,0	2 900,0
Sum Fellesadministrasjon	12 435,8	13 563,9	9,1
<i>Programområde 19 Arbeidsmarked</i>			
19.00 Arbeidsmarkedsetaten	1 775,6	1 829,7	3,0
19.10 Arbeidsmarkedstiltak	2 459,2	3 493,4	42,1
Sum Arbeidsmarked	4 234,8	5 323,2	25,7
<i>Programområde 33 Folketrygden</i>			
33.30 Arbeidsliv (AADs andel)	9 518,0	11 267,0	18,4
Sum Arbeidsliv	9 518,0	11 267,0	18,4
Sum Arbeids- og administrasjonsdepartementet	26 234,1	30 295,6	15,5

Programkategori 00.20 Slottsforvaltningen er i hovedsak knyttet til forvaltning, drift, investeringer, vedlikehold og ettersyn av Slottet, Bygdø Kongsgård og Oscarshall slott. Bevilgningsøkningen skyldes at prosjekteringen av og bygningsarbeidene i Kongeileiligheten er kommet så langt at ansvaret for innredning og ferdigstilling er besluttet overført fra Statsbygg til Slottsforvaltningen med virkning fra 1. september 1999.

Bevilgningsforslaget under *Programområde 01 Fellesadministrasjon* er om lag 12,0 mrd. kroner og representerer reduksjon på 2,6 pst. i forhold til vedtatt budsjett 1999. Økningen under konkurranse- og prispolitikken knytter seg til frakttilskuddsordningen for bensin og autodiesel. I statsbudsjettet for 1999 ble denne ordningen besluttet avvirket. Regjeringen foreslo samtidig en selvfinansierende ordning utenom statsbudsjettet. Stortinget avviste imidlertid forslaget om en selvfinansierende ordning, og vedtok at gjeldende ordning over statsbudsjettet skulle videreføres, jf. behandlingen av Innst. O. nr. 95 (1998-1999).

Bevilgningsforslaget knyttet til Statsbyggs virksomhet er på om lag 3,6 mrd. kroner, og innebærer en reduksjon på 23,8 pst. i forhold til bevilgningen for 1999. Denne reduksjonen skyldes i hovedsak engangsbevilgningen på 2,3 mrd. kroner til Luftfartsverket i 1999 i forbindelse med at Fornebu ble nedlagt som flyplass. Statsbyggs budsjett påvirkes videre bl.a. av den foreslåtte omorganiseringen av Statsbygg, etablering av Statens utleiebygg AS og forslag om innlemming av utenlandseiendommene i husleieordningen fra 2000. Etableringen av et nasjonalt IT- og kunnskapscenter på Fornebu innebærer økte investeringer og inntekter ved salg av eiendom i 2000. Utviklingen av Pilestredet Park etter at Rikshospitalet flytter medfører også økte investeringer og salgsinntekter.

Bevilgningen til Statens Pensjonskasse foreslås økt med 694,6 mill. kroner og kan tilskrives økning i grunnbeløpet i folketrygden og økningen i antall pensjonister. Økningen i lånetransaksjoner skyldes økt etterspørsel etter boliglån til statsansatte.

Programområde 19 Arbeidsmarked

For 2000 ventes det fortsatt god etterspørsel etter arbeidskraft i mange næringer, mens andre næringer vil kunne stå overfor svekkelse. I et slikt arbeidsmarked er det viktig å sikre god flyt av arbeidskraft. En viktig oppgave for arbeidsmarkedsetaten vil derfor være å fremskaffe informasjon bl.a. om ledige stillinger og gi formidling- og rekrutteringsbistand. Dette vil bli høyt prioritert i 2000.

De ordinære arbeidsmarkedstiltakene vil i første rekke bli rettet inn mot kortvarig kvalifisering av de ledige, slik at disse raskest mulig kan gå inn i de ledige jobbene. Ungdom og langtidsledige vil bli prioritert ved inntak på tiltak. Budsjettforslaget under kap. 1591 Arbeidsmarkedstiltak tilsvare et gjennomsnittlig tiltaksnivå på om lag 7 500 plasser i 2000. For 1999 har det vært planlagt med 7 000 plasser. Gjennomføringen så langt har vært noe høyere. Tiltaksnivået for 2. halvår 2000 vil bli vurdert nærmere i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2000 i lys av utviklingen på arbeidsmarkedet.

Den sterke prioriteringen av tiltak for yrkeshemmede arbeidssøkere opprettholdes i 2000 med vekt på og økning i tiltak for personer med sammensatte problemer og stort bistandsbehov. Budsjettforslaget under kap. 1592 Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede gir rom for om lag 20 100 plasser. I tillegg kan personer som mottar attføringsytelser delta i arbeidstrening og ordinær skolegang. Målet om at tre fjerdedeler av de yrkeshemmede skal være i tiltak videreføres. Det er videre satt av midler til et forsøk med langvarig lønns subsidier overfor personer med variabel arbeidsevne i tråd med psykiatrisatsingen og Utjevningmeldingen (St.meld. nr. 50 (1998-99)).

Programkategori 33.30 Arbeidsliv

Dagpenger skal kompensere for bortfall av ordinær arbeidsinntekt på grunn av arbeidsledighet. Samtidig skal ordningen motivere til arbeid og tiltaksdeltakelse. Ordningen skal støtte opp under den aktive arbeidsmarkedspolitikken ved å bidra til inntektssikring i en tidsbegrenset periode. Retten til dagpenger kan midlertidig falle bort ved vegring mot å ta imot tilbud om arbeid eller tiltak.

Ytelser til yrkesrettet attføring er delt opp i attføringspenger og attføringsstønad. Attføringspenger gir stønad til livsopphold til personer som fyller vilkårene for attføring etter folketrygdlovens kapittel 11. Det utbetales attføringspenger til

yrkeshemmede under yrkesrettet attføring. Dette gjelder yrkeshemmede på tiltak, i ventetid før attføringstiltak kommer i gang og i ventetid mellom ulike tiltak. Ferdig attførte kan også etter nærmere regler motta attføringspenger. Attføringsstønad gir kompensasjon for utgifter som knytter seg til et godkjent attføringstiltak. I Ot. prp. nr. 48 (1998-99) har regjeringen foreslått nye beregningsregler for attføringsytelsene. Budsjettforslaget baserer seg imidlertid på gjeldende regelverk. Regjeringen legger nå opp til at regelverksendringene først vil tre i kraft fra 1. januar 2001.

Innenfor enkelte områder av økonomien, særlig i verftsindustrien og innen oljerelatert virksomhet vil en kunne oppleve en nedgang i sysselsettingen. Mange av de ledige fra denne industrien representerer imidlertid attraktiv arbeidskraft som kan gå direkte inn i ubesatte jobber i andre virksomheter. For andre vil bruk av korte yrkesrettede kurs lette overgangen til nye jobber. Arbeidsmarkedsetaten vil dessuten i et tett samarbeid med industrien vurdere bruk av opplæringstiltak som ledd i nødvendig omstilling i bedriftene.

Retningslinjer for regulering av grunnbeløpet i folketrygden

Regjeringen foreslår følgende retningslinjer for årlig regulering av grunnbeløpet i folketrygden jf. utkast til romertallsvedtak:

«Etter drøftingar på førehand med organisasjonar for pensjonistane gjer regjeringa framlegg for Stortinget om regulering av grunnbeløpet i folketrygda.

Reguleringa av grunnbeløpet skjer normalt 1. mai kvart år.

Siktemålet for reguleringa skal vere å gi pensjonistar med folketrygdpensjon ei inntektsutvikling om lag på linje med utviklinga for yrkesaktive og i tråd med dei prinsipp og mål som er lagt til grunn for gjennomføringa av det inntektspolitiske opplegget elles.

Venta inntektsutvikling for yrkesaktive blir fastsett med utgangspunkt i inntektsoppgjera for offentleg tilsette og LO/NHO-oppgjeret. Det skal følgje med eit bakgrunnsmateriale som viser kva tala for venta inntektsutvikling for yrkesaktive er basert på og andre tilhøve som har hatt innverknad på fastlegginga av grunnbeløpet. Materialet skal også vise korleis inntektsutviklinga har vore for yrkesaktive og pensjonistar i dei seinare åra. Oversikt over utviklinga for yrkesaktive i LO/NHO-området og for offenkleg tilsette og for gruppa lønnstakarar

i alt baserast mellom anna på materiale om lønnsutviklinga frå Det tekniske berekningsutvalet for inntektsoppgjera.»

Det vises for øvrig til omtale i St.meld. nr. 1 (1999-2000) Nasjonalbudsjettet 2000.

2.2.14 Finans- og tolldepartementet

	mill. kr		
	Vedtatt budsjett 1999	Forslag 2000	Endring pst.
<i>Programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner</i>			
00.10 Det kongelige hus	25,6	26,5	3,5
00.30 Statsrådet	105,6	116,0	9,8
00.40 Stortinget og underliggende institusjoner	733,8	781,1	6,4
Sum Konstitusjonelle institusjoner	865,1	923,6	6,8
<i>Programområde 23 Finansadministrasjon</i>			
23.10 Finans- og tolldepartementet	278,4	292,2	5,0
23.20 Skatte- og avgiftsadministrasjon	3 707,1	3 883,0	4,7
23.30 Offisiell statistikk	388,0	446,9	15,2
23.40 Andre formål	962,0	1 104,0	14,8
Sum Finansadministrasjon	5 335,4	5 726,1	7,3
<i>Programområde 24 Statlig gjeld og fordringer, renter og avdrag mv.</i>			
24.10 Statsgjeld, renter og avdrag m v	18 125,1	14 677,9	-19,0
24.20 Statlige fordringer, renter og avdrag m v	7,0	7,0	0,0
Sum før lånetransaksjoner	18 132,1	14 684,9	-19,0
Lånetransaksjoner	41 534,5	2 782,4	-93,3
Sum statlig gjeld og fordringer, renter og avdrag mv	59 666,6	17 467,3	-70,7
Sum Finans- og tolldepartementet	65 867,1	24 117,0	-63,4

Programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner omfatter Kongehuset, regjeringen, Statsministerens kontor, Stortinget, Forsvarets ombudsmannsnemnd, Stortingets ombudsmann for forvaltningen, Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste og Riksrevisjonen. Økningen på 58,5 mill. kroner, dvs. 6,8 pst., fra vedtatt budsjett 1999 skyldes i hovedsak lønns- og prisjusteringer og enkelte mindre anskaffelser og aktivitetsøkninger.

Programområde 23 Finansadministrasjon er økt med 390,7 mill. kroner, dvs. 7,3 pst. Ca. 1/3 av økningen relateres til et forslag om tilbakebetaling av skatt til kommuner og Norsk Hydro. Videre er det større avsetninger til store IT-prosjekter for forvaltningssystemer i skatteetaten og Statistisk sentralbyrå og økte IT-driftsavsetninger i skatteetaten og toll- og avgiftsetaten.

Prioriterte oppgaver i 2000 under Finansdepartementet vil omfatte:

- Et samarbeidsprosjekt om elektronisk innrapportering av data fra næringsdrivende og lik-

ningsbehandling gjennom System for likning av næringsdrivende (SLN-prosjektet).

- Annet utviklingsarbeid på IT-området i skatteforvaltningen, herunder bl.a. videre innføring av forhåndsutfylte selvangivelser, fortsatt utvikling av nytt skatteregnskap, modernisering av merverdiavgiftsforvaltningen og system for effektivisering av innenlandske særavgifter.
- Oppgradering av GAB-registeret (grunneierdom, adresser og bygninger) og utvidelse av adressebegrepet i GAB-registeret og Folkeregisteret i.f.m. Folke- og bolig tellingen i år 2000.
- Arbeid med merverdiavgiftsreform, oppfølging av NOU 1999:7 Flatere skatt, endringer i boligbeskatningen og langtidsprogrammet.

Under programområde 24 Statlig gjeld og fordringer, renter og avdrag mv. anslås utgiftene å bli redusert med 42,2 mrd. kroner fra vedtatt budsjett 1999. Reduksjonen skyldes i det vesentligste lavere avdrag på statsgjelden. Sammensetningen av denne medfører at det er betydelige variasjoner i de årlige avdragene.

2.2.15 Forsvarsdepartementet

	Vedtatt budsjett		mill. kr
	1999	Forslag 2000	Endring i pst.
<i>Programområde 04 Militært forsvar</i>			
04.00 Militært forsvar m.v	24 438,2	25 529,3	4,5
Sum før lånetransaksjoner	24 438,2	25 529,3	4,5
Lånetransaksjoner	1,0	1,0	0,0
Sum Militært forsvar	24 439,2	25 530,3	4,5

Over Forsvarsdepartementets budsjett foreslås bevilget 25,5 mrd. kroner. Den nominelle økningen på 4,5 pst. skyldes internasjonale fredsoperasjoner. Når disse midler holdes utenfor, er det en reell reduksjon på 0,54 pst. 50 mill. kroner er øremerket til Forvarets innsats ifm gjennomføring av Schengen-avtalen.

Styrende for hovedprioriteringene i 2000-budsjettet er i hovedsak de retningslinjer og hovedmål for Forvarets virksomhet og framtidige utvikling som Stortinget har sluttet seg til ved behandlingen av St meld nr 22 (1997-98) for perioden 1999-2002. Statsbudsjettet for 2000 må bidra til at veksten i samlet etterspørsel etter varer og tjenester ikke blir for sterk. Det har derfor vært nødvendig for regjeringen å begrense den reelle utgiftsveksten. Forsvaret har også tatt sin del av denne utfordringen og tilpasset seg de justerte rammevilkår. Korrigeret for lønns- og priskompensasjon betyr budsjettforslaget en reell reduksjon av Forsvarsdepartementets budsjett på 130,5 mill. kroner ift 1999. Som følge av dette og presset på driften er det vanskelig å nå investeringsrammen som St.meld. nr. 23 (1998-99) legger opp til for 2000. Budsjettforslaget innebærer at en samlet sett for årene 1999 og 2000 ligger ca 180 mill. kroner under det nivået som en full oppfyllelse av langtidsmeldingens ressursforutsetninger ville innebære.

Det er avsatt 7 619 mill. kroner til investeringer. Innpassingen av store og viktige materiellprosjekt, som fregatter og kampfly, preger Forsvarets prioriteringer for å få investeringsbudsjettet i balanse. Planlagte aktiviteter i 1999 er skjøvet i tid, noe som igjen har medført økt press på budsjettet for 2000. Investeringer i nasjonalfinansierte bygg og anlegg på de steder der omorganiseringstiltak med fremtidige driftsinnsparinger krever nybygg, er prioritert.

Det er avsatt 17 052 mill. kroner på driftsbudsjettet. Regjeringen vil legge økt vekt på først å stabilisere og deretter redusere dagens driftsutgifter på alle nivå. En rekke driftsbesparende tiltak vil være nødvendig, så som utnyttelse av dagens adgang til redusert tjeneste/førtidsdimittering av vernepliktige (inntil h.h.v. 4 og 6 uker), økt utnyttelse av 6 måneders tjeneste innenfor dagens etablerte tjenestemønster og inntil 5 ukers senere innkalling av en kontingent i Hæren.

I likhet med 1999 vil Kystvaktens oppgaver til havs bli prioritert. For Indre kystvakt foreslår regjeringen å videreføre det ressursnivået Stortinget tidligere har sluttet seg til, men en mindre reduksjon av aktiviteten blir nødvendig. Virksomheten til Forvarets redningshelikoptertjeneste videreføres innenfor eksisterende organisasjon.

Personell, trening og øving vil prioriteres uten at den nødvendige modernisering av Forsvaret blir skadelidende. Øvings- og treningsaktiviteten i Norge vil i 2000 holdes på omtrent samme nivå som tidligere år. Presset på driftsbudsjettet betyr at materiell som planlegges beholdt på sikt blir prioritert ift drift og vedlikehold.

Regjeringen har avsatt 860 mill. kroner til Forsvarets deltakelse i internasjonale fredsoperasjoner i 2000. Regjeringen tar sikte på å opprettholde et mindre engasjement i Bosnia SFOR i tillegg til dagens FN-operasjoner (observatører). Forsvarets største bidrag vil være i.f.m. den NATO-ledede internasjonale fredsstyrken i Kosovo, KFOR. Forsvarets bidrag til KFOR vil i en initiell fase bestå av en forsterket mekanisert infanteribataljon på i overkant av 1200 personer. Det er usikkerhet knyttet til kostnadene pga oppdragets karakter og videre omfang. Regjeringen vil komme tilbake til spørsmålet om eventuelle ytterligere bevilgninger ifm Revidert nasjonalbudsjett 2000.

2.2.16 Olje- og energidepartementet

	Vedtatt budsjett 1999	Forslag 2000	mill. kr Endring i pst
<i>Programområde 05 Sivilt beredskap</i>			
05.00 Sivilt beredskap under Olje- og energidepartementet	26,0	25,4	-2,2
<i>Programområde 18 Olje- og energiformål</i>			
18.00 Administrasjon	111,2	119,4	7,4
18.10 Petroleumsforvaltning	304,0	282,0	-7,2
18.20 Energi- og vassdragsforvaltning	497,4	634,0	27,4
18.30 Forskningsformål	174,5	211,4	21,2
18.70 Petroleumsvirksomheten	25 517,0	20 530,0	-19,6
Sum Olje- og energiformål	26 604,0	21 776,8	-18,1
Sum Olje- og energidepartementet	26 630,0	21 802,3	-18,1

Utgiftene til *Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) i petroleumsvirksomheten* budsjetteres til om lag 20,3 mrd. kroner, en reduksjon på 5,2 mrd. kroner i forhold til vedtatt budsjett 1999. SDØEs andel av investeringene på sokkelen er redusert og forventes å bli 19,7 mrd. kroner for 2000. Statens andel av fjerningsutgiftene er anslått til 110 mill. kroner.

Budsjettforslaget for 2000 følger opp de tiltak regjeringen har varslet i energimeldingen, jf. St.meld. nr. 29 (1998-99) Om energipolitikk. Det foreslås en *energipolitisk satsing* hvor avgiften på elektrisk kraft økes med 2,5 øre/kWh. Av de økte inntektene foreslås det at om lag 170 mill. kroner brukes til økt satsing på energirettede tiltak over Olje- og energidepartementets budsjett. Det vises til omtalen under pkt. 2.1.18 Energipolitisk satsing.

Det foreslås totalt bevilget 634 mill. kroner under *energi- og vassdragsforvaltning*, en økning på i overkant av 136 mill. kroner i forhold til vedtatt budsjett 1999. Det foreslås bevilget totalt 355 mill. kroner til tiltak som har som formål å fremme mer effektiv bruk av energi og fremme økt produksjon og bruk av ny fornybar energi. Dette er en økning på 106,5 mill. kroner – om lag 43 pst. i forhold til vedtatt budsjett 1999. Det foreslås også en ny tilskuddsordning som har til hensikt å redusere overføringstariffene for sluttbrukere tilknyttet distribusjonsnettet i områder av landet med høye overføringskostnader. Videre er driftsbevilgningene til Norges vassdrags- og energidirektorat styrket for å sette virksomheten bedre i stand til å håndtere prioriterte områder og følge opp de tiltak som er skissert i energimeldingen.

Det foreslås bevilget i overkant av 211 mill. kroner til *forskning og utvikling* over Olje- og energidepartementets budsjett, en økning på om lag 37 mill. kroner – om lag 21 pst. i forhold til vedtatt budsjettet for 1999. Økningen er både en oppfølging av St.meld. nr. 29 (1998-99) Om energipolitikk, og satsing på forskning i skjæringsfeltet energi og miljø som er beskrevet i St.meld. nr. 39 Forskning ved et tidsskille. Under 18.70 Petroleumsvirksomheten foreslås det bevilget 100 mill. kroner til et program for *prosjektrettet teknologiutvikling i petroleumsvirksomheten (DEMO 2000)*. Programmet skal bidra til å få frem nye prosjekter som kan gi økt aktivitet ved at nye lønnsomme feltutbygginger igangsettes.

Under *petroleumsforvaltning* foreslås det totalt bevilget 282 mill. kroner, en reduksjon på om lag 22 mill. kroner i forhold til vedtatt budsjett 1999. Reduksjonen skyldes hovedsakelig at siste del av tilskuddet til Norsk Oljemuseum ble bevilget i 1999.

Det foreslås bevilget om lag 119 mill. kroner til *administrasjon*. Økningen har først og fremst sammenheng med at bevilgning til *internasjonalisering av petroleumsvirksomheten* samles under egen post hvor det foreslås bevilget 5 mill. kroner.

2.2.17 Ymse utgifter

Under programområde 26 Ymse utgifter foreslås bevilget 5,6 mrd. kroner. Bevilgningen er i sin helhet ført under kapittel 2309 Tilfeldige utgifter. Bevilgningen står som motpost for tilleggsbevilgninger og overskridelser, bl.a. til lønnsoppgjør for statsansatte, regulering av pensjoner i folketrygden, jordbruksavtalen og uforutsette utgifter.

2.3 Utviklingstrekk og prioriteringer på statsbudsjettet i årene 1994-99

Endringer i nivået på og sammensetningen av statsbudsjettets utgifter må både sees i sammenheng med den aktuelle situasjonen i norsk økonomi og mer langsiktige utviklingstrekk og samfunnsmessige forhold.

Figur 2.1 viser statsbudsjettets reelle, underliggende utgiftsvekst og veksten i BNP for Fastlands-Norge i årene 1994 til 1999. Som det går

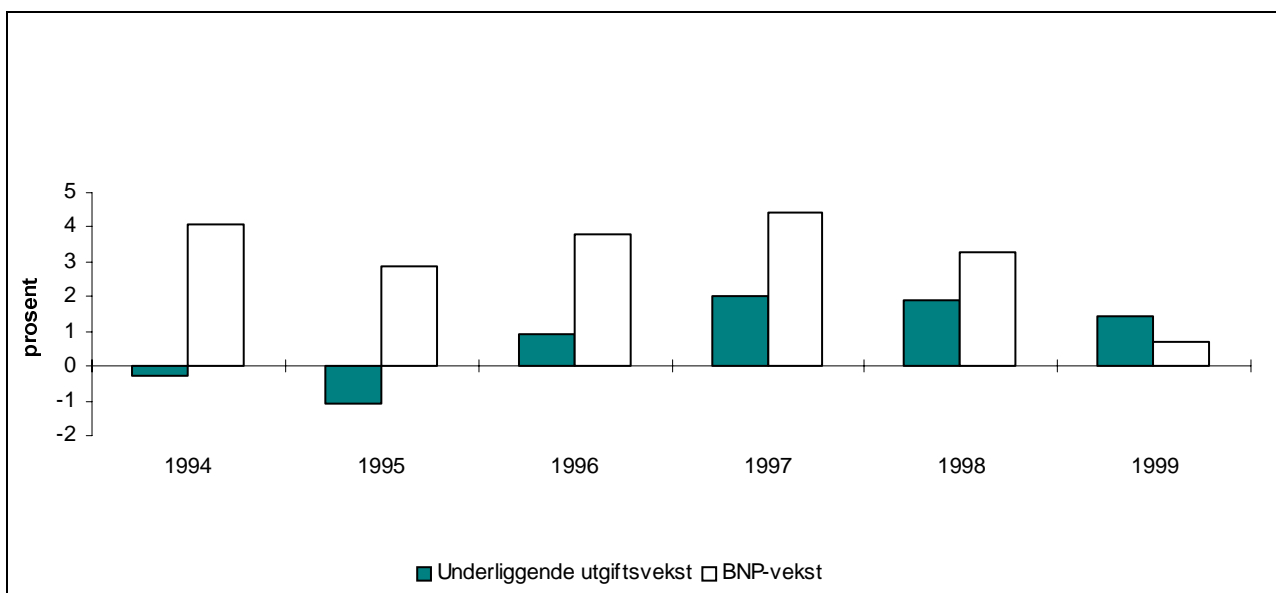
fram av figuren var utgiftsveksten i årene 1994-98 lavere enn veksten i BNP i Fastlands-Norge. En viktig årsak er at veksten i privat sektor har vært sterk i denne perioden. Den lave veksten i statens utgifter har motvirket press i den innenlandske økonomien. Veksten i bruttonasjonalproduktet forventes å bli moderat fra 1998 til 1999. Den reelle underliggende utgiftsveksten vil derfor bli høyere enn veksten i bruttonasjonalproduktet for Fastlands-Norge i inneværende år.

Boks 2.1 Datagrunnlaget for beregningene

Grunnlagsdataene i dette avsnittet er hentet fra offisielle regnskaper og budsjetter. En svakhet ved disse kildene er at de ikke er korrigert for de regnskapsmessige konsekvensene av omorganiseringer av statlig forretningsdrift, funksjonsendringer mellom departementene og omlegginger i budsjetteringspraksis. Videre kan det i enkelte tilfeller, på grunn av store overførte beløp mellom budsjettårene, merinntektsfullmakter o.l., være misvisende å sammenligne budsjettet i et år med regnskapstall for foregående år. På bakgrunn av disse svakhetene er det gjort en del korreksjoner i datamaterialet. Dette medfører at det for enkelte områder ikke vil være samsvar mellom de tallene som er brukt her og de som finnes i andre offisielle dokumenter.

Alle beløp er oppgitt i løpende priser. For 1993 og 1997 er det brukt regnskapstall, mens 1999-tallene er anslag på regnskap, jf. kap. 8. Realveksten i perioden er beregnet ut fra prisutviklingen for statens kjøp av varer og tjenester. En vesentlig begrensning ved denne analysen er derfor at den fokuserer på ressursbruken, ikke på resultatet av politikken. Måloppfyllelse og målstyring er det viktigste ved gjennomføringen av de ulike tiltakene. På enkelte områder kan det være store forbedringer uten økt ressursbruk, mens det på andre områder kan være motsatt.

For 1999 er alle statsbudsjettets utgifter utenom lånetransaksjoner og petroleumsvirksomhet fordelt på politikkområder. For en del bevilgninger er det ikke opplagt hvilken gruppering de skal tilhøre. Disse bevilgningene er fordelt skjønnsmessig.

Figur 2.1 Reell, underliggende utgiftsvekst på statsbudsjettet og BNP-vekst for Fastlands-Norge. Regnskap 1994-97. Anslag 1999.

2.3.1 Utviklingen på utvalgte politikkområder

I dette avsnittet vurderes utviklingen i statsbudsjettets utgifter i perioden 1993-99. Budsjettet for år 2000 er beskrevet i de foregående avsnitt i dette kapitlet.

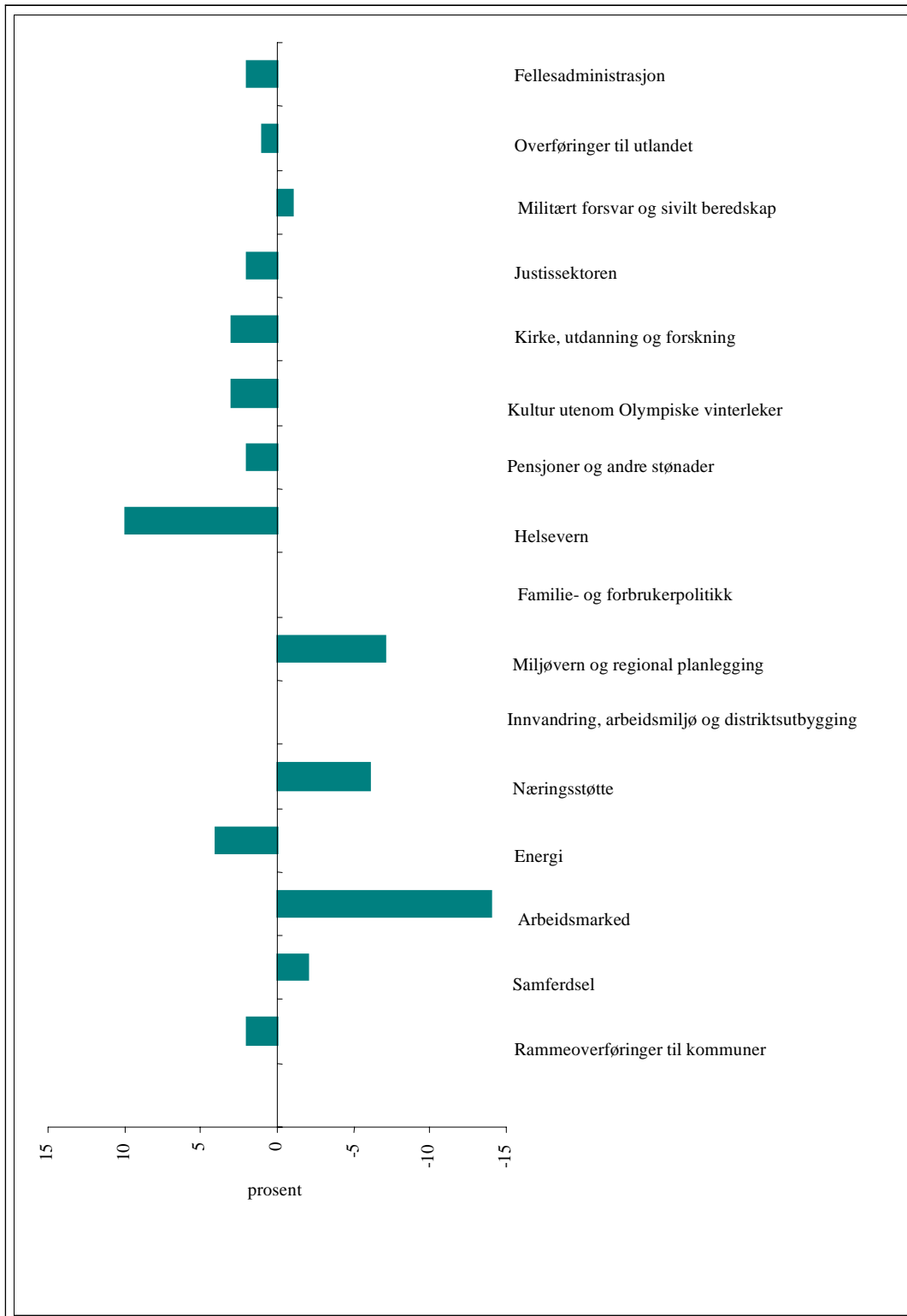
Figur 2.2 viser samlet realvekst fra 1993 til 1999 i den statlige ressursinnsatsen på utvalgte politikkområder, mens figur 2.3 viser de samme områdenes beløpsmessige betydning i 1999. Figur 2.2 viser at det har vært til dels kraftig vekst på enkelte områder siden 1993. Sterkest har veksten vært innenfor helsevern, pensjoner, energi, justis-sektoren og kirke-, utdannings- og forskningsområdet. I tillegg har det vært en sterk vekst innenfor kulturområdet når utgifter i 1993 til Olympiske vinterleker 1994 holdes utenfor. Når fellesadministrasjonen viser så sterk vekst etter 1993 kan dette i stor grad forklares med bygging av nytt rikshospital, der Statsbygg er byggherre. Den markerte veksten i disse prioriterte områ-

dene i løpet av perioden 1993-99 har vært mulig gjennom blant annet omdisponeringer på budsjettet innenfor totalt sett forholdsvis stramme budsjettopplegg. De største reduksjonene er på områdene militært forsvar, miljøpolitikk, næringsstøtte, arbeidsmarked og samferdsel.

Større reduksjoner på enkelte områder har sammenheng med avslutningen av større tiltak bl.a. tidsbegrensede prosjekter. Nedgangen i forsvarsutgifter fra 1997 til 1999 forklares dels av utgifter på 0,7 mrd. kroner i 1997 til relokalisering av Forsvarets anlegg på Gardermoen. Nedgangen i utgifter til miljøtiltak fra 1997 til 1999 må bl.a. sees på bakgrunn av en midlertidig økning i vrakpanten i 1996, som dels ble utgiftsført i 1997.

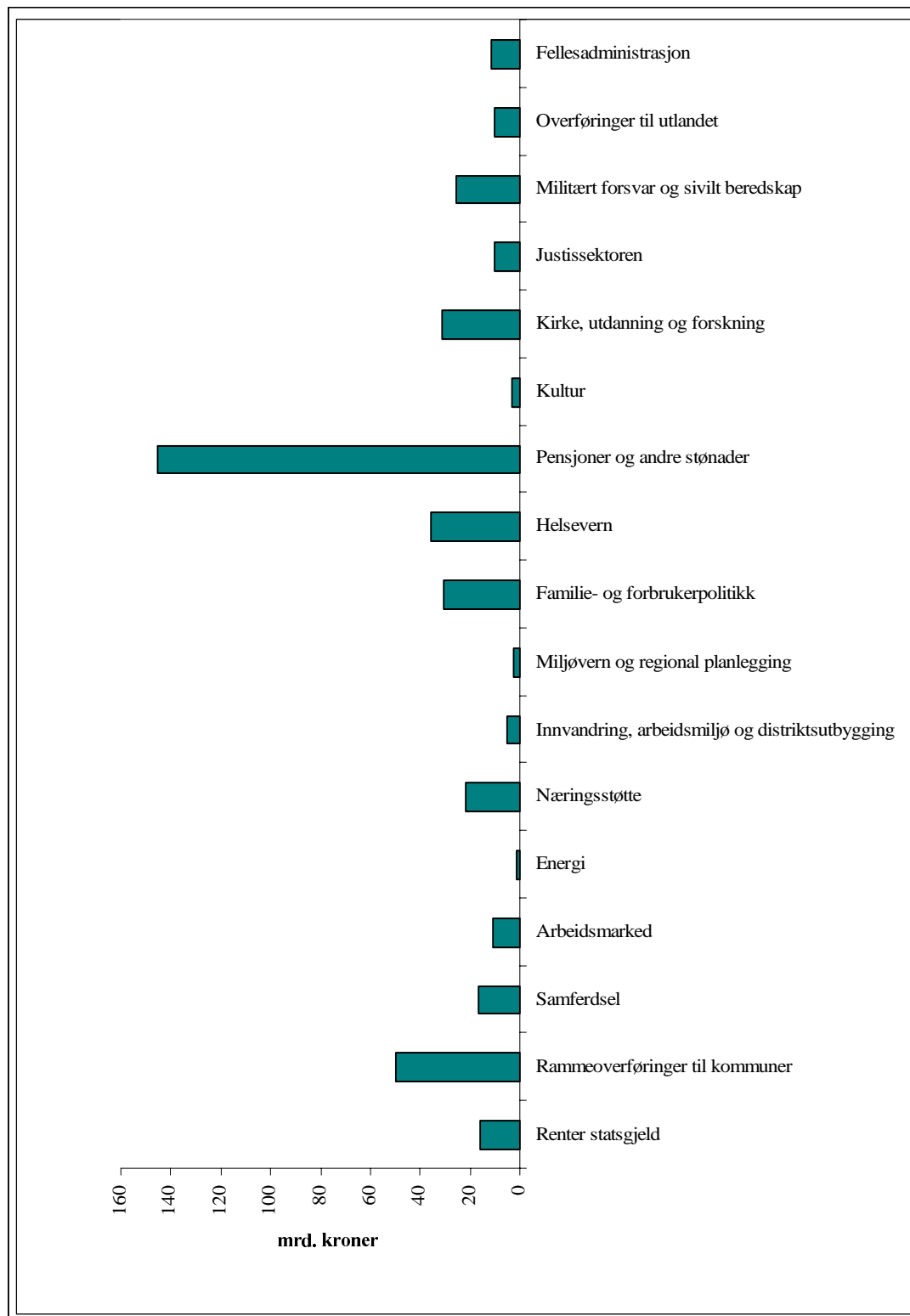
Den store variasjonen i utgifter til flyktninger og innvandrere skyldes at tilstrømmingen har variert over tid. Nedgangen i utgifter til arbeidsmarkedstiltak og dagpenger skyldes at arbeidsledigheten har gått ned.

Utviklingen innen de enkelte områdene er omtalt nærmere nedenfor.

Figur 2.2 Gjennomsnittlig årlig realvekst i perioden 1993-99

Figur 2.3 Statsbudsjettets utgifter utenom lånetransaksjoner i 1999, mrd. kroner

Tabell 2.1 Bevilgninger over statsbudsjettet fordelt på politikkområder i løpende priser (1993, 1997, 1999) og gjennomsnittlig årlig realvekst 1993 - 1999 i pst.

Område	1993 Mrd. kr	1997 Mrd. kr	1999 Mrd. kr	Gjennomsnittlig årlig realvekst		
				1993-97	1997-99	1993-99
Fellesadministrasjon	8,6	11,0	11,5	3	-1	2
<i>Statsbygg</i>	1,7	3,0	3,0	12	-2	7
<i>Annen fellesadministrasjon</i>	6,9	8,0	8,5	1	-1	0
Overføringer til utlandet	7,8	9,7	10,0	3	-3	1
Militært forsvar og sivilt beredskap	23,4	25,8	25,7	0	-3	-1
Justissektoren	7,2	9,0	10,0	2	1	2
Kirke, utdanning og forskning	22,2	29,1	31,2	4	0	3
Kultur	4,1	2,8	3,3	-12	3	-7
<i>Kultur utenom Olympiske vinterleker</i>	2,2	2,8	3,3	3	3	3
Pensjoner og andre stønader	99,6	121,7	145,3	2	4	2
Helsevern	16,7	25,2	35,47	8	14	10
<i>Helsevern utenom innsatsstyrt finansiering</i>	16,2	21,7	24,7	4	3	4
Familie- og forbrukerpolitikk	24,2	26,7	30,4	-1	1	0
Miljøvern og regional planlegging	3,5	2,8	2,5	-5	-9	-7
Innvandring, arbeidsmiljø og distriktsutbygging	3,8	3,3	4,8	-7	16	0
<i>Innvandring og flyktninger</i>	2,2	1,7	3,1	-9	28	2
<i>Arbeidsmiljø og distriktsutbygging</i>	1,6	1,5	1,7	-4	1	-3
Næringsstøtte	24,7	22,5	21,7	-6	-6	-6
Energi ¹⁾	0,9	1,2	1,5	2	8	4
Arbeidsmarked	22,1	14,3	11,1	-13	-16	-14
Samferdsel	15,8	17,5	16,7	0	-6	-2
Rammeoverføringer til kommuner	35,0	48,0	50,0	5	-3	2
Renter på statsgjeld	19,5	18,4	16,0	-	-	-

1) Utenom petroleumsvirksomhet

Kilde: Finansdepartementet

Tabell 2.1 inneholder tallgrunnlaget for figurene 2.2 og 2.3. Tallmaterialet i tabell 2.1 gir også gjennomsnittlig realvekst for periodene 1993 - 97 og 1997 - 1999. Et viktig utgiftsområde som det ikke har vært mulig å fordele på politiske områder, er rammetilskuddene til kommuner og fylkeskommuner. Dette medfører at enkelte større satsinger ikke framkommer i tabellen. Det gjelder blant annet grunnskolereformen, som i hovedsak finansieres ved at kommunene tilføres ekstra midler gjennom rammetilskuddet.

Fellesadministrasjon består i stor grad av utgifter under Administrasjondepartementet, Finansdepartementet og Utenriksdepartementet. Underliggende etater som Skattedirektoratet, Statistisk sentralbyrå og NORADs driftsutgifter er da inkludert. Bevilgningen til Statsbygg utgjør vel 25 pst. av bevilgningene under dette formålet. Hovedforklaringen på den sterke økningen under

Statsbygg fra 1993 til 1997 er byggingen av nytt Rikshospital.

Overføringer til utlandet går reelt ned med gjennomsnittlig om lag 3 pst. pr. år fra 1997 til 1999. Nedgangen gjelder blant annet reduserte bevilgninger til Øst-Europa. I tillegg har utgiftene til flyktninger i Norge som finansieres innenfor bistandsrammen, økt. Flyktningeutgiftene er inkludert i området innvandring, arbeidsmiljø og distriktsutbygging.

Forsvarsutgifter og utgifter i forbindelse med sivilt beredskap reduseres reelt med om lag 3 pst. pr. år fra 1997 til 1999. Denne reduksjonen skyldes bl. a. ekstraordinære utgifter i 1997 i forbindelse med relokalisering av anleggene på Gardermoen.

Utgiftene til kulturformål er kraftig redusert siden 1993. Dette har imidlertid sammenheng med at det i 1993 ble utgiftsført 1,9 mrd. kroner i

forbindelse med De olympiske vinterlekene på Lillehammer i februar 1994. Utenom bevilgningene i forbindelse med De olympiske vinterlekene har det gjennomsnittlig vært en økning på 3 pst. pr. år i perioden 1993 - 1999.

Pensjoner og andre stønader viser en spesielt sterk vekst fra 1997 til 1999. Dette må blant annet ses på bakgrunn av økte bevilgninger til omsorgstjenester for eldre. I tillegg ble satsen for særtillegget økt våren 1998 i forbindelse med trygdeoppgjøret slik at minstepensjonen for enslige ble økt med 1000 kroner pr. måned. Det har i tillegg skjedd en sterk vekst i utbetalte syke- og uførestønader i de senere år.

Utgifter til helsevern øker gjennomsnittlig med 14 pst. pr. år fra 1997 til 1999. Veksten skyldes i stor grad økte bevilgninger i forbindelse med innføring av innsatsstyrt finansiering av sykehus. En har her ikke tatt hensyn til at en stor del av bevilgningen til innsatsstyrt finansiering i 1998 ble motsvart av reduserte rammetilskudd til fylkeskommunene. Utgifter til helsevern utenom bevilgninger til innsatsstyrt finansiering øker gjennomsnittlig med 4 pst. pr. år i hele perioden bl.a. som følge av økte refusjoner for poliklinisk behandling og økte utgifter til dekning av medisiner på blå resept mv.

Familie- og forbrukerpolitikk har i perioden 1993 -97 vært preget av økt satsing på barnehager. Realverdien av barnetrygden har blitt noe redusert gjennom denne perioden. I tillegg ble det i 1993 brukt 494 mill. kroner på et utviklingsprogram for barnevernet som fra og med 1994 er innarbeidet i rammetilskuddene til kommuneforvaltningen. Når det samlede området viser en reell nedgang fra 1993 til 1997 må dette imidlertid i stor grad tilskrives at merverdiavgiftskompensasjonen for matvarer er avviklet og at pristilskuddet til regulering av forbrukerprisene er sterkt redusert. Dette området øker fra 1997 til 1999, i stor grad på grunn av økte botiltak og innføring av kontantstøtte. Økte botiltak er en følge av økt tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser, som er en del av omsorgsreformen for eldre.

Utgiftene til miljøvern og regional planlegging har blitt redusert fra 1993 til 1999. Dette kan i stor grad tilskrives reduserte tilskudd til kommunale avløpstiltak. Når reduksjonen blir på gjennomsnittlig hele 9 pst. fra 1997 til 1999 må dette imidlertid også ses på bakgrunn av ekstraordinært høye regnskapsførte utgifter til vrakpant på biler i 1997. Dette er en følge av at satsen for vrakpant ble økt ekstraordinært i 1996. I tillegg til høyere utbetalinger pr.bil, ble det også vraket vesentlig flere biler enn normalt. En del av utbetalt pant for biler som ble vraket i 1996 ble imidlertid først regnskapsført i statsregnskapet for 1997.

Bevilgningen til innvandring, arbeidsmiljø og distriktsutbygging vil variere som følge av at tilgangen av asylsøkere og flyktninger varierer. I perioden 1993 - 97 gikk antall asylsøkere ned. Tilgangen av flyktninger i 1998 og i første halvår 1999 har imidlertid økt, spesielt på bakgrunn av krisen i Kosovo.

Når næringstøtten reduseres gjennomsnittlig med 4 pst. pr. år fra 1997 til 1999, må dette dels sees i sammenheng med en større bevilgning i 1997 for å avskrive aksjekapitalen til Kongsberg Våpenfabrikk AS.

Bakgrunnen for at bevilgningene til olje- og energiformål øker fra 1993 til 1999 er i hovedsak økte utgifter til refusjon av dokumentavgift i forbindelse med omorganisering av kraftverk.

Et bedret arbeidsmarked har gjort det mulig å redusere omfanget av arbeidsmarkedstiltak i hele perioden. I tillegg gir lavere ledighet automatisk reduserte utgifter til dagpenger for arbeidsledige.

Samferdselsbevilgningene reduseres reelt med om lag 6 pst. pr. år fra 1997 til 1999. Bakgrunnen for denne sterke nedgangen er bl.a. reduserte investeringer i flyplassanlegg og reduserte tilskudd til omstrukturering av Posten Norge AB. Investeringene i ny hovedflyplass på Gardermoen og ny jernbaneforbindelse til flyplassen skjer i regi av egne aksjeselskaper og er dermed ikke inkludert i denne oversikten.

3 Budsjettets inntekter

3.1 Innledning

Kapittel 3 inneholder en samlet oversikt over statsbudsjettets inntekter. Skatte- og avgiftsopplegget i budsjettforslaget blir nærmere omtalt i St. meld. nr. 1 (1999-2000) Nasjonalbudsjettet 2000, St. prp. nr. 1 (1999-2000) Skatte-, avgifts- og tollvedtak og Ot. prp. nr. 1 (1999-2000) Skatteopplegget 2000. Lovendringer. De ulike fagproposisjonene inneholder en mer detaljert oversikt over departementenes inntekter.

De samlede inntektsbevilgningene på statsbudsjettet for 2000 er anslått til 616,4 mrd. kroner. Dette er en brutto budsjettstørrelse som inkluderer lånetransaksjoner og overføringene fra Statens petroleumsfond. Tilbakebetalinger på statens utlån og lån staten må oppta for å dekke finansieringsbehovet, representerer endringer i sammensetningen av statens netto formue. Slike endringer vil framgå av kapitalregnskapet. Statsbudsjettets inntekter, eksklusive lånetransaksjonene og overføring fra Statens petroleumsfond, er anslått til 547,5 mrd. kroner.

Tabell 3.1 Statsbudsjettets inntekter 2000 (mill. kroner)

Skatter og avgifter fra Fastlands-Norge	392 238
Inntekter fra statlig forretningsdrift	3 197
Renter og utbytte	16 077
Petroleumsinntekter	105 550
Andre inntekter	30 427
Statsbudsjettets inntekter	547 490
Tilbakebetalinger	45 405
Overføring fra statens petroleumsfond	13 282
Statslånemidler	10 251
Sum, brutto inntektsbevilgninger	616 427

Kilde: Finansdepartementet

3.2 Skatter og avgifter fra Fastlands-Norge

Anslagene for skatter og avgifter for 2000 tar utgangspunkt i reviderte tall for 1999. Reviderte tall for 1999 er basert på en gjennomgang av sta-

tistikken for innbetalte skatter og avgifter hittil i 1999, samt på de vekstforutsetninger for bl.a. selsksetting, etterspørsel, lønninger og priser som er lagt til grunn i Nasjonalbudsjettet 2000. I tillegg er det tatt hensyn til virkningene av forslaget til skatte- og avgiftsopplegg, jf. nærmere omtale nedenfor. Anslagene for skatteinntektene til staten er også påvirket av forslaget om å redusere de kommunale og fylkeskommunale skattørene som gir økt fellesskatt til staten. De kommunale skattørene for personlige skattytere foreslås redusert med 0,65 prosentenheter til 10,85 pst. og de fylkeskommunale skattørene for personlige skattytere foreslås redusert med 0,35 prosentenheter til 6,25 pst.

Samlet innebærer forslaget til skatte- og avgiftsopplegg for 2000 en økning i påløpte skatter og avgifter med drøyt 2,9 mrd. kroner, medregnet endringer i barnetrygden. Innbetalte skatter og avgifter, medregnet endringer i barnetrygden, anslås å øke med drøyt 1,9 mrd. kroner som følge av forslaget til skatte- og avgiftsopplegg. En slik økning i skatte- og avgiftsnivået er nødvendig for å gi rom for økte bevilgninger til prioriterte formål innenfor et forsvarlig budsjettopplegg. Innenfor skatte- og avgiftsopplegget for 2000 er det lagt vekt på miljø- og energihensyn, en god fordelingsprofil og forenklinger. Hovedtrekkene i forslaget er følgende:

- øvre aldersgrense for barnetrygd heves fra 16 til 18 år og forsørgerfradraget i skatt fjernes
- søskengraderingen i barnetrygden reduseres
- det gis lettelse i minstefradraget og personfradragene (tidligere kalt klassefradrag)
- ligningsverdien for fast eiendom (ekskl skog) oppjusteres
- innslagspunktene i toppskatten økes mindre enn anslått lønnsvekst
- en del fradrag og beløpsgrenser holdes nominelt uendret
- soneinndelingen for arbeidsgiveravgift endres som følge av tilpasning til dom ved EFTA-domstolen
- forbruksavgiften på elektrisitet økes med 2,5 øre/kWh utover prisjustering og det innføres en grunnavgift på fyringsolje på 19 øre/liter

- det innføres en rekke nye og utvidede miljøavgifter, blant annet avgift på trykkimpregnert trevirke og svovelavgift på autodiesel
- det foretas en rekke forenklinger og strukturendringer i avgiftssystemet, bl.a. ved fjerning og reduksjon av særavgifter og tollsatser
- lettelse i CO₂-avgiften på sokkelen og gradvis avvikling av produksjonsavgiften

Samlede skatter og avgifter til statskassen fra Fastlands-Norge anslås å utgjøre 392,2 mrd. kroner i 2000, en økning på 15,0 mrd. kroner eller 4,0 pst. fra anslag på regnskap for 1999. Økningen inkluderer forutsatt lønns- og prisvekst fra 1999 til 2000, økte innbetalte skatter og avgifter som følge av skatte- og avgiftsopplegget, samt økt fellesskatt som følge av reduserte kommunale og fylkeskommunale skattører for personlige skattytere.

Skatter på inntekt og formue er anslått til 95,1 mrd. kroner i statsbudsjettet for 2000, en økning på ca. 4,9 mrd. kroner eller 5,5 pst. fra anslag på regnskap for 1999.

Trygdeavgift og arbeidsgiveravgift til folketrygden i 2000 er samlet anslått til 117,5 mrd. kroner og anslås å øke med 3,1 pst. fra 1999.

Merverdi- og investeringsavgiften er anslått å innbringe 115,1 mrd. kroner i 2000, som tilsvarer en økning på 1,8 pst. fra året før.

Øvrige særavgifter medregnet tollinntekter er samlet anslått til 64,6 mrd. kroner i 2000, som tilsvarer en økning på 7,7 pst. fra året før.

3.3 Statens forretningsdrift

Det samlede avskrivningsbeløpet for de statlige forvaltningsbedriftene føres under kapittel 5491 Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift. Avskrivningsgrunnlaget er bokført kapital pr. 31. desember året før budsjettåret. Det benyttes et lineært avskrivningssystem der avskrivningstiden for ulike avskrivningsobjekter (maskiner og utstyr, bygninger og anlegg, transportmidler mv.) varierer med forventet levetid.

Avskrivningene utgiftsføres under hver enkelt forvaltningsbedrift. Avskrivningen må dermed også inntektsføres på statsbudsjettet for å få samsvar med kontantprinsippet. Avskrivningene i 2000 beløper seg til om lag 580 mill. kroner.

Renter av statens kapital i forvaltningsbedriftene tas samlet til inntekt under kapittel 5603 Renter av statens kapital i statens forretningsdrift. Grunnlaget for renteberegning er den delen av bedriftenes investeringer som ikke finansieres ved kontantoverskudd fra driften. Dette regnes som lån fra statskassen, selv om investeringene utgiftsføres brutto i henhold til kontantprinsippet. Rentesatsen for lån til forvaltningsbedriftene skal være lik gjennomsnittlig rente på 5-års statsobligasjoner i en 12-månedersperiode frem til 30. september året før budsjettåret. Lånet regnes for å være gitt for en 5-års periode, og må deretter eventuelt fornyes. Renten på statens kapital forventes å utgjøre om lag 141 mill. kroner i 2000.

Avsetning til investeringsformål tas til inntekt under hver enkelt forvaltningsbedrift. Avsetningen utgjør den delen av kontantoverskuddet fra driften som benyttes til å finansiere netto investeringer i bedriften. Avsetning til investeringsformål utgiftsføres på driftsbudsjettet under hver enkelt forvaltningsbedrift før driftsresultatet fastsettes, og må derfor også inntektsføres på statsbudsjettet for å få samsvar med kontantprinsippet.

I tabell 3.2 nedenfor er inntektene på statsbudsjettet under forvaltningsbedriftene splittet opp. I tillegg inntektsføres i 2000 1 370 mill. kroner fra GIEKs gamle portefølje samt 5 mill. kroner fra GIEKs risikoavsetningsfond for SUS/Baltikumordningen.

Overskuddslikviditet under ordningen som følge av gjenvinning og premieinntekter utover 25 mill. kroner skal tilbakeføres statskassen, men dette prinsippet har ikke blitt fulgt opp. Det tilbakeførte beløpet tilsvarer overskuddslikviditet utover dette beløp.

Det blir i tillegg inntektsført 744 mill. kroner i forbindelse med salg av eiendom på Fornebu.

Tabell 3.2 Renter, avskrivninger og avsetninger til investeringsformål i 2000 fordelt på de enkelte forvaltningsbedrifter (1000 kroner)

	Avskrivninger	Renter	Til investeringsformål
Statsbygg	220 959	100 390	740 000
Luffartsverket	338 600	37 300	360 400
Statens kartverk	20 250	3 722	
Rikshospitalets apotek	60	10	
Radiumhospitalets apotek	117	48	
Samlet forretningsdrift	579 986	141 470	1 100 400

Beregning av rente for mellomværende med statskassen

Mellomværende med statskassen kan betraktes som en bruks- og kassakredittkonto for håndtering av kortsiktige likviditetssvingninger i forvaltningsbedriftene. For samtlige bedrifter under statens forretningsdrift skal det beregnes renter av mellomværende med statskassen. Fra og med 1994 har renten på mellomværende med statskassen vært satt lik renten på statens foliokonto i Norges Bank, jf omtale i St. prp. nr. 1 Tillegg nr. 7 (1993-94) Saldering av statsbudsjettet medregnet folketrygden 1994.

Renten på statens kontantbeholdning justeres kvartalsvis. Fra og med tredje kvartal 1999 beregnes renten på en ny måte, jf omtale i St.prp. nr. 67 (1998-99). Renten vil i det nye systemet om lag tilsvare den gjennomsnittlige renten på Norges Banks aktiva. Dette medfører at utenlandske pengemarkedsrenter vil få en større vekt enn tidligere i fastsettelsen av renten på statens kontantbeholdning. Norske pengemarkedsrenter vil tilsvarende få mindre vekt.

Renten som settes for forvaltningsbedriftene, bør reflektere det norske rentenivået og ikke delvis være knyttet opp mot utenlandske renter. I lys av endringen i metode for fastsetting av renten på statens foliokonto i Norges Bank, legger Finansdepartementet derfor opp til at renten til forvaltningsbedriftene i stedet for foliorenten knyttes opp mot renten på statssertifikater etter en nærmere bestemt beregningsregel med virkning fra 1. januar 2000. Kap. 5603 Renter av statens kapital i statens forretningsdrift, post 81 Renter av mel-

lomregnskapet, budsjetteres ikke. Omleggingen vil ha begrenset effekt for forvaltningsbedriftene.

3.4 Renteinntekter og utbytte

3.4.1 Renteinntekter

Statens renteinntekter ekskl renteinntekter fra kapitalinnskudd i statlig forretningsdrift og petroleumsvirksomhet består i hovedsak av renter fra statsbankene, renter av statens kontantbeholdning og renter av lån til statsforetak og statsaksjeselskaper. Renteinntektene fra statsbankene og kontantbeholdningen anslås til 11,5 mrd. kroner i 2000, det vil si en nedgang i forhold til anslag på regnskap for 1999 på 2,2 mrd. kroner.

Renteinntektene fra statsbankene (Husbanken, Landbruksbanken, Lånecassen for utdanning, SND, og Kommunalbanken) anslås til 9,1 mrd. kroner i 2000. Dette er en nedgang på 1,2 mrd. kroner i forhold til anslag på regnskap for 1999. Statens renteinntekter fra statsbankene er knyttet til rentene på statssertifikater og -obligasjoner.

3.4.2 Utbytte

Statens samlede inntekter fra utbytte, inkl. utbytte fra Statoil vil med foreliggende resultatanslag utgjøre omlag 5 704,4 mill. kroner. Dette er en økning i forhold til vedtatt budsjett 1999 på 1 063,9 mill. kroner. Tabell 3.3 viser budsjetteringen av utbytte fra de enkelte selskapene. Det vises for øvrig til nærmere omtale av utbytteforslagene i de enkelte departementers budsjettproposisjoner.

Tabell 3.3 Utbytte fra statlig eide selskaper (mill. kroner)

Kap	Post	Selskap	Vedtatt budsjett 1999	Gul bok 2000
5616	81	Norges Kommunalbank.....	18,0	19,0
5618	80	Posten Norge BA.....	86,0	86,0
5620	83	SND, grunnfinansierings- og lavrisikordningen	30,0	30,0
5620	84	SND, egenkapitalordningen	50,0	30,0
5622	80	Postbanken AS	60,0	0,0
5622	81	Postbanken AS ³⁾	0,0	300,0
5623	80	SAS Norge ASA.....	50,0	50,0
5630	80	Norsk Eiendomsinformasjon as.....	6,8	6,4
5631	80/81	A/S Vinmonopolet - statens overskuddsandel og utbytte	40,0	38,3
5632	80	A/S Norsk medisinaldepot	25,0	0,0
5640	80	Telenor AS.....	700,0	500,0
5651	80	Selskaper under Landbruksdepartementet ¹⁾	63,2	32,2
5652	80	Statskog SF.....	8,5	8,5
5656	80	Selskaper under Nærings- og handelsdepartementet ²⁾ ..	1 257,0	796,0
5680	80	Statnett SF	350,0	211,0
5680	81	Statkraft SF	90,0	600,0
5685	80	Statoil a.s.....	1 000,0	2 250,0
5691	80	Statens Bankinvesteringsfond.....	754,0	695,0
5692	80	Den nordiske investeringsbank.....	52,0	52,0
Inntektsramme for utbytte.....			4 640,5	5 704,4

1) Statkorn holding, Veterinærmedisinsk oppdragscenter og Statens skogplanteskoler.

2) Norsk Hydro, Kongsberg Gruppen, Olivin, Raufoss, Norsk Vekst, Norsk Medisinaldepot og Arcus.

3) Ekstraordinært utbytte i forbindelse med fusjonen

Kilde: Finansdepartementet

Finansdepartementet har nå til behandling søknaden om godkjenning av fusjon mellom Den norske Bank ASA og Postbanken AS. Ved en fusjon vil staten motta aksjer i DnB. Dersom fusjonen blir godkjent, legges det opp til å overføre disse nyervervede aksjene i DnB til Statens Bankinvesteringsfond. Regjeringen vil komme tilbake til de bevilgningsmessige konsekvensene av en slik overføring.

Staten mottar et kontantbeløp på 300 mill. kroner i forbindelse med fusjonen. Dette beløpet er inntektsført i statsbudsjettet for 2000 på kap. 5622 Aksjer i Postbanken AS, post 81 Utdeling ved fusjon mellom Postbanken og DnB. Dersom fusjonen ikke blir godkjent, vil det bli utbetalt ordinært utbytte fra Postbanken AS i tråd med gjeldende utbyttepolitikk for banken.

Omfanget av det statlige eierskapet i næringslivet stiller krav om retningslinjer for blant annet utbyttepolitikk og avkastningskrav. Regjeringen vil legge de prinsipper som omtales i det følgende til grunn for statens eieroppfølging på disse områdene.

Generelt

I St.meld. nr. 40 (1997-98) om eierskap i næringslivet omtales viktige faktorer for styring av statlige selskaper, herunder krav til avkastning og utbyttepolitikk. De statlige selskapene skal (så langt det er mulig) kunne drive sin virksomhet etter tilsvarende linjer som de private selskapene de konkurrerer med.

I meldingen varsles det at regjeringen arbeider med fastsetting av generelle prinsipper for krav til avkastning og utbyttepolitikk for statlige selskaper. Prinsippene skal bidra til å gi statlige selskaper stabile og forutsigbare rammevilkår. På bakgrunn av de generelle retningslinjene må det utformes en konkret politikk for det enkelte selskap m.h.t. krav til avkastning og betaling av utbytte.

Med statlige selskaper forstås i denne sammenheng selskaper som helt eller delvis er eid av staten, herunder ordinære aksjeselskaper, statsaksjeselskaper, statsforetak og særlovselskaper. Eierinteresser forvaltet av fond holdes utenfor.

Det kan gjøres helt eller delvis unntak for enkelte selskaper, dersom dette kan begrunnes særskilt.

Avkastningskrav

Staten har som eier investert store beløp i de statlige selskapene, i form av historisk innskutt kapital og tilbakeholdt overskudd. Denne kapitalen kunne staten alternativt brukt til andre formål. Kapitalen har derfor en kostnad, som tilsvarer kapitalens alternative verdi. Staten bør på denne bakgrunn stille krav til avkastning i de statlige selskapene.

Avkastningskravet defineres som den forventede avkastningen eieren kunne ha oppnådd ved en alternativ plassering med tilsvarende risiko. Kravet bør stilles i forhold til selskapets avkastning etter skatt på egenkapitalen. Som hovedregel bør avkastningskravet konkretiseres gjennom en tallfesting, eventuelt ved et intervall. En praktisk tilnærming for beregning av avkastningskravet vil være å benytte den såkalte kapitalverdimodellen. Bruk av denne modellen må ta utgangspunkt i anslåtte/faktiske markedsverdier for selskapene.

Det er mange faktorer som må tas med i vurderingen av selskapets resultater. Utviklingen i statlige selskaper bør også vurderes i forhold til sammenlignbare selskaper. Verdivurderinger kan benyttes til mer enn å få et anslag på markedsverdien i selskapet. Eksempelvis er det viktig å få avdekket eksterne faktorer som påvirker lønnsomheten. Dette er av betydning ved vurdering av styrets og ledelsens innsats i selskapet.

Kravet til avkastning bør normalt ligge fast over en periode på 3-5 år før det revideres. Avkastningskravet bør imidlertid justeres før dette dersom det skjer vesentlige endringer i de faktorene som påvirker kravet.

Det er viktig å synliggjøre statens kostnad ved å ha verdier bundet i form av egenkapital for selskapet og for politiske beslutningstakere. Fagdepartementet bør derfor formidle eiers krav til

avkastning til selskapet og regelmessig omtale dette i dokumenter til Stortinget.

For børsnoterte selskaper måles oppnådd avkastning ved hjelp av markedsverdier. For ikke-børsnoterte selskaper må oppnådd avkastning måles ved eksterne verdianslag som innhentes med jevne mellomrom. For alle selskaper beregnes i tillegg regnskapsmessig avkastning.

Dersom oppnådd avkastning ikke er tilfredsstillende bør departementet ta dette opp med styret slik at nødvendige tiltak blir gjennomført.

Utbyttepolitikk

Det utformes en konkret utbyttepolitikk for det enkelte selskap. Utbyttepolitikken bør ligge fast over en periode på 3-5 år. Vesentlige endringer i selskapets rammebetingelser kan imidlertid gi grunnlag for å endre utbyttepolitikken i perioden.

Utbyttet kan beregnes som en andel av selskapets årsoverskudd, en andel av selskapets egenkapital eller som en kombinasjon av disse modellene.

Utbyttens nivå fastsettes etter en konkret vurdering av selskapets situasjon. Det bør bl.a. tas hensyn til selskapets lønnsomme investeringsmuligheter og til utbyttens nivå i konkurrerende selskaper.

Utbyttens nivå bør ikke kobles til et eventuelt mål for selskapets egenkapital. Dette utelukker ikke at staten som eier kan sette rammer for størrelsen på selskapets egenkapitalandel.

3.5 Petroleumsinntekter

Inntektene fra Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten SDØE omfatter i hovedsak driftsresultat, kalkulatoriske avskrivninger og renter. Videre omfatter inntektene fra petroleumsvirksomheten skatt og avgift på utvinning, inkludert CO₂-avgift, samt aksjeutbytte fra Statoil.

Tabell 3.4 Inntekter fra petroleumsvirksomheten (mill. kroner)

	Anslag på regnskap 1999	Gul bok 2000
Driftsresultat SDØE	32 700	44 400
Avskrivninger og renter under SDØE	23 200	23 800
Skatt og avgift på utvinning, inkl CO ₂ -avgift	20 100	35 100
Aksjeutbytte fra Statoil	135	2 250
Andre inntekter	5	0
Sum inntekter fra petroleumsvirksomheten	76 140	105 550

Kilde: Finansdepartementet

Driftsresultatet for SDØE er anslått til 44 400 mill. kroner for 2000. Dette er en økning på 11 700 mill. kroner i forhold til anslag på regnskap for 1999. Den viktigste årsaken til økningen er høyere forventet produksjon. Det legges til grunn en gjennomsnittlig oljepris på 125 kroner pr. fat i 1999 og 2000.

De kalkulatoriske størrelsene avskrivninger og renter inngår som utgifter i beregningen av SDØEs driftsresultat, samtidig som de føres som inntekter på egne poster. På denne måten skiller en ut den delen av driftsinntektene som dekker nedskrivning av investeringer og finansieringskostnadene ved investeringene.

Betalte skatter og avgifter fra petroleumsvirksomheten, inkludert CO₂-avgift, er anslått til å bli 35 100 mill. kroner i 2000. Dette er 15 000 mill. kroner høyere enn anslag på regnskap for 1999.

Påløpte skatter og avgifter anslås å øke med 18 400 mill. kroner fra 1999 til 2000. Den sterke veksten skyldes først og fremst økt olje- og gassproduksjon. Økningen i betalte skatter er mindre enn økningen i påløpte skatter. Dette har sammenheng med reglene om innbetaling av terminskatt som gjør at det er et etterslep i betalte skatter i forhold til påløpte skatter.

Inntektene fra avgiften på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomheten er anslått til 3 200 mill. kroner i 2000. For 1999 er anslaget på regnskap på 3 500 mill. kroner. Satsen for CO₂-avgift på forbrenning av råolje og naturgass er i 1999 fastsatt til 89 øre. For 2000 foreslås avgiften redusert til 70 øre.

Aksjeutbytte fra Statoil er økt med 2 115 mrd. kroner i forhold til betalt utbytte i 1999. Anslaget er basert på en politikk der selskapet betaler et utbytte på 50 pst. av overskuddet etter skatt. Økningen kommer som følge av at det forventes et vesentlig høyere overskudd fra Statoil i regnskapsåret 1999 sammenliknet med foregående år. Utbyttet for regnskapsåret 1999 kommer til utbetaling i 2000.

3.5.1 Statens samlede netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten

Statens samlede netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten er summen av inntekter fra petroleumsvirksomheten fratrukket utgiftene. Tabellen under viser hvordan netto kontantstrøm fremkommer. En nærmere omtale av inntektene og utgiftene til petroleumsvirksomheten er gitt i avsnitt 3.5 og 4.5.

Tabell 3.5 Kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten (mill. kroner)

	Vedtatt budsjett 1999	Anslag på regnskap 1999	Gul bok 2000
Inntekter SDØE	56 289	55 900	68 200
Utgifter SDØE	-25 508	-28 500	-20 320
Skatt og avgift på utvinning inkl CO ₂ -avgift	24 370	20 100	35 100
Aksjeutbytte fra Statoil	1 000	135	2 250
Andre inntekter og utgifter	-9	-39	-110
Netto kontantstrøm	56 142	47 596	85 120

Kilde: Finansdepartementet

3.5.2 Overføringer til og fra Statens petroleumsfond

Loven om Statens petroleumsfond slår fast at fondet skal underbygge de langsiktige hensyn ved anvendelse av petroleumsinntektene. Statens samlede netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet skal i sin helhet overføres til fondet fra statsbudsjettets utgiftsside på kapittel 2800. Sammen med avkastningen på fondets kapital utgjør denne overføringen fondets inntekter. Den delen av fondets inntekter som forutsettes anvendt over statsbudsjettet til å dekke opp det

oljekorrigerede underskuddet overføres deretter fra fondet til statsbudsjettets inntektsside. Det blir dermed netto avsatt midler i fondet dersom overføringen fra fondet til statsbudsjettet er lavere enn netto kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten. Det er akkumulert kapital i fondet fra og med 1995. Anslagene på overføringer til og fra Statens petroleumsfond vil bli endret i løpet av budsjettåret henholdsvis basert på oppdaterte anslag på kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten og statsbudsjettets oljekorrigerede underskudd. Tilbakeføringen fra fondet vil bli endelig fastsatt ut fra anslag på statsregnskapet i forbindelse med nysal-

deringen av budsjettet i desember 2000. Fondets forskrifter sier at statsbudsjettets netto kontantstrøm i sin helhet skal overføres til fondet. Denne

overføringen fastlegges dermed først endelig ut fra de regnskapsførte netto petroleumsinntekter.

Tabell 3.6 Statens petroleumsfond. Inntekter og utgifter 1998-99 (mill. kroner)

	Anslag basert på vedtatt budsjett 1999	Anslag på regnskap 1999	Gul bok 2000
Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet	56 142	47 596	85 120
-Overført til statskassen	6 503	15 404	13 282
+Renter og utbytte	6 076	6 300	7 400
=Overskudd i Statens petroleumsfond	55 715	38 492	79 235
+Netto verdipapir/valutakursgevinst (realiserte og urealiserte)	-	1 800	6 000
Kapital i fondet pr 31.12. (målt til markedsverdi)	-	209 061	294 299

Kilde: Finansdepartementet

3.6 Andre inntekter

Statsbudsjettets inntekter i 2000 fordeler seg på i alt 497 ulike inntektsposter. De fleste av disse inneholder mindre beløp. 83 prosent av inntektene (eksklusive overføring fra Statens petroleumsfond og lånetransaksjoner) kommer fra 31 poster på 1 mrd. kroner eller mer. 386 poster inneholder bevilgninger på under 100 mill. kroner og 243 poster er på mindre enn 10 mill. kroner.

Inntektsbevilgninger som kommer inn under andre inntekter er salg av materiell, leieinntekter, oppdragsinntekter, salg av eiendommer, overføringer fra andre statsregnskap og inntekter under folketrygden, jf boks 1.1. Av større inntektsbevilgninger som er gruppert under andre inntekter, kan nevnes:

- Overføring fra Norges Bank
- Tilbakeføring av midler fra Statens banksikringsfond
- Spilleoverskudd Norsk Tipping AS
- Rettsgebyr
- Refusjon fra folketrygden for sykepenges for statsansatte
- Inntekter under folketrygden.

Andre inntekter inkluderer også bevilgningen for kap. 5309 ymse inntekter. Under post 29 foreslås det bevilget 50 mill. kroner som er det samme som i vedtatt budsjett 1999.

3.7 Lånetransaksjoner

Postene fra 90 til 99 på statsbudsjettets inntekts-side inneholder avdrag på lån fra staten, salg av statens aksjer og obligasjoner, samt opptak av lån. Postene beskriver endringer i sammensetningen av statens formue som framkommer i statens kapitalregnskap. Først og fremst dreier det seg om avdrag og tilbakebetalinger fra statsbanker og statsbedrifter. Tilbakebetalingene anslås å utgjøre 45,4 mrd. kroner i 2000.

Statsbudsjettet gjøres opp i balanse før lånetransaksjoner. Brutto finansieringsbehov bestemmes derfor av differansen mellom utlån og tilbakebetalinger og bevilges over kap 5999 Statslånemidler post 90. Brutto finansieringsbehov anslås nå til 10,3 mrd. kroner i 2000.

Tabell 3.7 Avdrag 2000 (mill. kroner)

Husbanken	4 240
Landbruksbanken	300
Statens lånekasse for utdanning	3 715
SND, risikolåneordningene	5 550
SND, grunnfinansieringsordningen	27 000
Avdrag, Oslo Lufthavn AS	225
Avdrag, Statnett SF	400
Statens banksikringsfond, salg av aksjer	2 754
Andre tilbakebetalinger	1 220
Sum	45 405

Kilde: Finansdepartementet

4 Budsjettets utgifter

4.1 Innledning

Kapittel 4 inneholder en oversikt over statsbudsjettets utgifter, gruppert etter utgiftsart. I kapittel 2 er regjeringens politiske prioriteringer i budsjettet beskrevet nærmere. Kapittel 2.2 inneholder en redegjørelse om utgiftene under de enkelte departementene. Fagproposisjonene gir mer utfyllende og detaljerte framstillinger. Beskrivelsen av utgiftene i dette kapitlet følger i grove trekk budsjettets artsinndeling, jf. boks 4.1, med unntak av at:

- driftsresultat i statlig forretningsdrift er utskilt fra de øvrige driftsutgiftene

- overføringene er delt opp i tre typer overføringer
- petroleumsutgiftene er skilt ut fra de øvrige utgiftsartene og danner en egen kategori.

De samlede forslag til utgiftsbevilgninger på statsbudsjettet for 2000 utgjør 616,4 mrd. kroner. Da er lånetransaksjoner og overføringer til Statens petroleumsfond inkludert. Statsbudsjettets utgifter, eksklusiv lånetransaksjonene og overføringen til petroleumsfondet, er foreslått til 475,7 mrd. kroner.

Boks 4.1 Statsbudsjettets inndeling

Statsbudsjettet blir inndelt i kapitler som igjen er inndelt i poster. Stortingets bevilgningsvedtak er knyttet til beløpet under den enkelte post. Kapitlene nummereres fortløpende i ulike nummerserier for de ulike departementene, mens nummereringen av postene følger et fastlagt mønster hvor postnummeret brukes som kode for hva slags type utgift eller inntekt det er tale om. Bevilgningsreglementet krever at de ulike utgiftene og inntektene skal inndeles i fire avdelinger. Dette skjer ved å inndeles postnummerseriene i følgende avdelinger:

Utgifter

1. Statens egne driftsutgifter: Postene 1-29
2. Nybygg og anlegg mv: Postene 30-49
3. Overføringer til andre: Postene 50-89
4. Utlån, statsgjeld mv: Postene 90-99

Inntekter

1. Salg av varer og tjenester: Postene 1-29
2. Inntekter i samband med nybygg, anlegg mv: Postene 30-49
3. Overføringer fra andre: Postene 50-89
4. Tilbakebetalinger mv: Postene 90-99

Tabell 4.1 Statsbudsjettets utgifter i år 2000 (mill. kroner)

Statens egne driftsutgifter	88 933
Statlig forretningsdrift (driftsresultat)	-217
Investeringer	19 793
Petroleumsvirksomheten	20 430
Overføringer til andre statsregnskap	9 530
Overføringer til kommunesektoren	88 287
Overføringer til private	234 233
Renteutgifter	14 662
Statsbudsjettets utgifter	475 652
Avdrag, utlån, aksjeinnskudd mv	55 655
Overføring til Statens petroleumsfond	85 120
Sum, brutto utgiftbevilgninger	616 427

Kilde: Finansdepartementet

4.2 Driftsutgiftene

Driftsutgiftene er budsjettert over postene 1-29, unntatt post 24 Driftsresultat. Driftsutgiftene omfatter lønn til statsansatte, kjøp av varer og tjenester og utgifter til vedlikehold av statlige etater og institusjoner. I forslaget til statsbudsjett for 2000 utgjør driftsutgiftene 88,9 mrd. kroner.

Tabell 4.2 Driftsutgifter i år 2000 (mill. kroner)

Forsvaret	17 312
Universiteter og høyskoler	13 823
Drift av statens veger	5 496
Politi- og påtalemyndigheten ¹⁾	5 814
Trygdeetaten og trygderetten	3 539
Skatte-, avgifts- og tolladministrasjon	3 699
Departementene og Statsministerens kontor	2 533
Jernbane	2 737
Arbeidsmarkedsetaten	1 609
Kriminalomsorg	1 454
Rettsvesen og domstoler	1 086
Statens Pensjonskasse mv.	6 640
Reserveavsetning for tilleggsbevilgninger	5 607
Andre driftsutgifter	17 583
Sum driftsutgifter	88 933

1) Ekskl. Statens innkrevingsentral

Kilde: Finansdepartementet

Det blir ikke bevilget driftsutgifter og driftsinntekter for statsaksjeselskap, statsforetak og statlige virksomheter som er omgjort til stiftelser. Føringer av utgifter og inntekter innenfor statens

forretningsdrift er underlagt egne bestemmelser, jf. avsnitt 4.3. Statsforetak og statsaksjeselskap er ikke inkludert i statsbudsjettet.

Tabell 4.2 gir en oversikt over de største utgiftsområdene innenfor statens driftsutgifter. De spesifiserte utgiftsgruppene summerer seg til 71,4 mrd. kroner eller 80 prosent av driftsutgiftene. Tabellen viser at store statsetater som Forsvaret, universiteter og høyskoler, samferdslesetatene, politi- og rettsvesen og forvaltningen av skatte- og trygdesystemet representerer de største driftsutgiftene.

Reserveavsetningen under kap 2309 Tilfeldige utgifter post 1 Driftsutgifter foreslås bevilget med 5,6 mrd. kroner. Denne bevilgningen skal benyttes til å dekke utgifter til trygdeoppgjør, lønnsoppgjør for statstjenestemenn og til å dekke andre tilleggsbevilgninger i løpet av det kommende budsjettåret. Ved regnskapsavslutningen vil således bare en liten del av det bevilgede beløp på denne posten bli regnskapsført som driftsutgifter.

Den største andelen av beløpet under Statens Pensjonskasse er utgifter til pensjoner til statsansatte som dekkes etter lov om Statens Pensjonskasse. Den resterende del av beløpet omfatter driftsbevilgninger til Statens Pensjonskasse, utgifter til tjenstepensjon gitt som gavpensjon av statskassen, arbeidsgiveravgift til folketrygden og utgifter under ventelønnsordningen.

4.3 Forretningsdriften

Driftsresultatet til statens forretningsdrift består av de ulike etatenes driftsinntekter fratrukket driftsutgifter, avskrivninger, renter og eventuelle fondsavsetninger. Driftsresultatet skal ifølge bevilgningsreglementet føres opp i statsbudsjettets utgiftsdel under post 24. Denne bestemmelsen omfatter forvaltningsbedriftene under kapitlene 2445 til 2481. I tillegg er kapittel 1320, post 24 Statens vegvesens produksjon nettobudsjettert.

Statsaksjeselskap, statsforetak eller andre statsbedrifter som er organisert som egne rettssubjekter, tas ikke med på statsbudsjettet med brutto inntekter og utgifter. Tabell 4.3 gir en oversikt over de budsjetterte driftsresultatene i statens forretningsdrift og kapittel 1320 Statens vegvesens produksjon. Brutto driftsinntekter tas inn i budsjettet med minus foran siden det føres på budsjettets utgiftsside. Et negativt tall betyr dermed at det er et netto driftsoverskudd. Unntaksregelen fra bruttoprinsippet gjelder bare driftsbudsjettet. For investeringsutgifter, tilskudd

mv følges det vanlige bruttoprinsippet for føringer i statsbudsjettet også for forretningsdriften, og beløpene inngår i oversiktene over de ulike utgiftsartene. Selv om alle investeringer i forretningsdriften blir utgiftsført brutto etter kontantprinsippet, blir renter beregnet som om statens nettoinvestering skulle være et «lån» fra statskassen, og det foretas avskrivninger på grunnlag av bokført kapital. Avskrivninger og renter blir ført som underposter under post 24, og det samlede avskrivnings- og rentebeløp for alle forretninger tas til inntekt på statsbudsjettets inntektsside (det vises til avsnitt 3.3).

Tabell 4.3 Driftsresultat for forretningsdriften i år 2000 (mill. kroner)

Luftfartsverket	-94
Statsbygg	-10
Statens kartverk	-3
Statens vegvesens produksjon	-110
Sum driftsresultat av forretningsdriften	-217

Kilde: Finansdepartementet

Garanti-Instituttet for Eksportkreditt, Forsvarets bygningstjeneste, Rikshospitalets apotek og Radiumhospitalets apotek føres opp med 0 i driftsresultat. Disse etatenes inntekter og utgifter framgår imidlertid av forslag til vedtak i denne proposisjonen.

4.4 Investeringer

Utgiftene til investeringer er ført under postene 30-49 og omfatter nybygg og anlegg, vedlikehold, ombygginger og utstyrsanskaffelser som er så betydelige at de har karakter av investering. Investeringene blir, i tråd med kontantprinsippet, ført som utgift det året aktiviteten foregår. Investe-

Tabell 4.5 Utgifter til petroleumsvirksomheten (mill. kroner)

	Anslag på regnskap 1999	Gul bok 2000
SDØE – Investeringer	27 900	19 700
SDØE - Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond	586	600
Øvrige utgifter under SDØE	14	20
Andre utgifter	44	110
Sum utgifter til petroleumsvirksomheten	28 544	20 430

Kilde: Finansdepartementet

SDØEs andel av investeringene på sokkelen forventes for 2000 å bli 19 700 mill. kroner. Dette

ringer innenfor forretningsdriften vil også framkomme i statens balansekonto som fast kapital, mens investeringer i konsumkapital aktiveres ikke.

Størstedelen av statens investeringer foretas innenfor Forsvaret og i samferdselssektoren. I tillegg utgjør de statlige byggebevilgningene, samlet under Statsbygg, en stor del av investeringsomfanget. Utgifter til vedlikehold, utstyrsanskaffelser og ombygginger er fordelt på de ulike etatenes utgiftskapitler. Nedenstående tabell viser de dominerende statlige investeringsformålene. De spesifiserte formålene utgjør 88 pst. av investeringsomfanget. Investeringer i petroleumsvirksomheten er fratrukket og omtales spesielt under avsnitt 4.5.

Tabell 4.4 Investeringer i år 2000 (mill. kroner)

Forsvaret	7 455
Riksveganlegg	4 382
Statsbygg	1 847
Jernbaneverket	1 219
Flyplassanlegg	699
Universiteter og høyskoler	1 426
Nytt Rikshospital	435
Andre investeringsbevilgninger	2 330
Sum investeringer	19 793

Kilde: Finansdepartementet

4.5 Petroleumsvirksomhet

Utgiftene til petroleumsvirksomheten består av SDØEs andel av investeringene på norsk kontinentalsokkel, overføringer til Statens petroleumsforsikringsfond og utgifter knyttet til disponering av innretninger på norsk kontinentalsokkel. For 2000 budsjetteres det med følgende utgifter:

er en reduksjon på 8 200 mill. kroner i forhold til anslag på regnskap for 1999. De største investe-

ringsprosjektene er Åsgard, Troll olje, Gullfaks med satellitter og Snorre B.

Overføringene til Statens petroleumsforsikringsfond anslås til 600 mill. kroner for 2000. Dette er om lag på samme nivå som anslag på regnskap 1999. Overføringene skal gjenspeile hva SDØE alternativt måtte ha betalt i forsikringspremie i det private markedet.

4.6 Overføring til andre statsregnskap

Tabell 4.6 Overføringer til andre statsregnskap i år 2000 (mill. kroner)

Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND)	1 244
Tilskudd til Radiumhospitalet og Rikshospitalet	1 296
Regional utvikling, diverse fond	829
Tilskudd til Norges forskningsråd	2 475
Fond innen kultur, media, billedkunst	310
Jordbruksavtalen og Reindrifftsavtalen, fond	1 504
Andre overføringer	1 872
Sum overføringer til andre statsregnskap	9 530

Kilde: Finansdepartementet

Utgiftspostene fra 50 til 59 gjelder overføringer til andre statsregnskap. Disse overføringspostene brukes bl.a. til statlige fond eller avsetningskonti i Norges Bank. Når Stortinget har vedtatt en bevilgning, overfører det respektive departement midlene til et slikt fond, og utbetaling fra fondet skjer både i det året tilsagn blir gitt og i påfølgende år. Viktige eksempler er overføringer

til fond under SND som skal dekke framtidige tap på lån og garantier, og fond som inngår i operasjonsrammen for programkategori 13.50 Regional- og distriktpolitikk under Kommunal- og regionaldepartementets budsjettområde (omtalt nedenfor).

Postene brukes også til overføringer til statlige institusjoner hvor brutto drifts- og investeringsutgift holdes utenom statsbudsjettet, men som er underlagt departemental instruksjonsmyndighet og ikke kan defineres som selvstendige rettssubjekter. Institusjonene får bevilget en basisbevilgning til virksomheten. Norges forskningsråd er den største av denne typen statsinstitusjoner. Forskningsrådet får sin basisbevilgning fra ulike departementer. I tillegg mottar forskningsrådet program- og prosjektbevilgninger fra alle departementene. Det ble innført nettobudsjettering for Radiumhospitalet og Rikshospitalet fra statsbudsjettet 1999. Bevilgningene føres derfor på 50-post slik det fremgår av tabell 4.6.

Den dominerende bevilgningen på 50-post er overføring til Statens petroleumsfond. Denne overføringen er ikke med i tabell 4.6, men er nærmere omtalt i avsnitt 3.5.2. Overføringen til Statens petroleumsforsikringsfond er behandlet under petroleumsvirksomheten i avsnitt 4.5.

Blant de største overføringene er overføringene til fond for regionale programmer og distriktsutvikling. Aktivitetsnivået innenfor regional- og distriktpolitikken kommer til uttrykk gjennom den såkalte operasjonsrammen og låne- og garantirammen. Bevilgningene innenfor operasjonsrammen bevilges for en stor del over 50-poster på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett. Operasjonsrammen består av følgende bevilgninger:

Tabell 4.7 Operasjonsramme¹⁾ for regional- og distriktpolitikk (mill. kroner)

Kap.	Post	Betegnelse	Vedtatt bud- sjett 1999 (Blå bok)	Forslag 2000	Pst endring 99/98
550		Lokal næringsutvikling			
	60	Tilskudd til utkantkommuner, kan overføres	23,0	26,0	13,0
	61	Kommunale næringsfond	130,0	127,5	-1,9
551		Regional næringsutvikling i fylker og kommuner			
	51	Tilrettelegging for næringsutvikling, fond, kan nyttes under kap 2425 post 51	232,5	259,0	11,4
	55	Etablererstipend, fond	122,0	108,0	-11,5
	57	INTERREG, fond	59,5	60,0	0,1
	58	Regionale samordningstiltak, fond	100,0	81,0	-19,0
552		Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling			
	53	Programmer for kompetanseutvikling, fond	98,5	94,0	-4,6
	54	Program for vannforsyning, fond	66,0	68,0	3,0
	55	SIVA, fond	17,0	36,0	111,8
	56	Omstilling og nyskaping, fond	82,0	92,0	12,2
	57	Næringshager, fond	30,0	31,0	0,3
	58	Profilering av distriktene, fond	9,0	0	-
	90	SIVA – innskuddskapital	10,0	10,0	0,0
2425		SND og fylkeskommunene			
	51	Distriktsutviklingstilskudd, fond, kan nyttes under kap 551, post 51	809,0	836,0	3,3
		Operasjonsramme regional- og distriktpolitikk	1 788,5	1 828,5	2,2

1) Operasjonsrammen er summen av tilsagns- og bevilgningsrammestyrte poster. Poster som gjelder rentestøtte eller tapsbevilgninger eller poster som er ekstraordinært plassert under kategori 13.50 inngår ikke. Operasjonsrammen reflekterer derfor ikke bevilgningsbehovet innenfor kategori 13.50.

Kilde: Finansdepartementet

4.7 Overføringer til kommuneforvaltningen

Tabell 4.8 Overføringer til kommuneforvaltningen (postene 60-69) (mill. kroner)

	Vedtatt budsjett 1999	Gul bok 2000
Rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner	49 145	51 415
Tilskudd til spesialisthelsetjenester	15 148	16 495
Tilskudd til barnehager	4 472	4 639
Tiltak for funksjonshemmede	1 316	1 115
Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	1 343	1 782
Tilskudd til undervisning av språklige minoriteter	1 036	1 006
Tilskudd til skolefritidsordninger	314	299
Grunnskolereformen	529	601
Tiltak for eldre	2 121	2 751
Tilskudd til nye omsorgsboliger og sykehjemsplasser	1 133	1 931
Fastlønnsordningen leger og fysioterapeuter	340	342
Tilskudd til samferdsel	634	718
Miljøvern i kommunene	153	157
Tilskudd til kommunale kulturoppgaver	188	203
Andre tilskudd	4 265	4 833
Sum overføringer til kommunesektoren	82 138	88 287

Kommunesektorens virksomhet styres først og fremst ved de rammene for kommunenes og fylkeskommunenes inntekter som Stortinget fastlegger. Kommunesektorens inntekter består av skatteinntekter, overføringer fra staten og gebyrer, som er betaling for enkelte kommunale tjenester. Rammene for kommunesektorens virksomhet bestemmes derfor i hovedsak ved omfanget av overføringene over statsbudsjettet, og maksimalsatser for de kommunale og fylkeskommunale skattørene. For 2000 anslås kommunesektorens samlede inntekter til 207,2 mrd. kroner, hvorav skatteinntektene utgjør 92 mrd. kroner og overføringer 84,5 mrd. kroner. I tillegg mottar kommunesektoren knapt 3,8 mrd. kroner i tilskudd for å dekke utgifter til flyktninger, asylsøkere og arbeidsmarkedstiltak samt kompensasjon for merverdiavgift. Oversikt over de viktigste overføringene til kommunesektoren er vist i boks 1.1 Det vises videre til avsnitt 3.2 i Nasjonalbudsjettet og til Kommunal- og regionaldepartementets fagproposisjon for en mer detaljert redegjørelse.

Overføringene til kommunesektoren over statsbudsjettet føres opp på budsjettets utgiftsside på postnumrene 60-69. Overføringene består dels av ubundne rammetilskudd og dels av øremerkede tilskudd. I budsjettforslaget for 2000 utgjør

de ubundne overføringene om lag 61 pst. av de samlede overføringene.

Rammetilskuddene over statsbudsjettet var i vedtatt budsjett for 1999 på til sammen 49 145 mill. kroner, fordelt med 32 598 mill. kroner til kommunene og 16 547 mill. kroner til fylkeskommunene. For 2000 foreslås det bevilget 34 388 mill. kroner i rammetilskudd til kommunene og 17 027 mill. kroner til fylkeskommunene, dvs totalt 51 415 mill. kroner.

I kommuneøkonomiproposisjonen for 2000 ble det lagt opp til en reell vekst i kommunesektorens inntekter på om lag 1¼ pst. fra 1999 til 2000, tilsvarende om lag 2,5 mrd. kroner. Det ble samtidig presisert at dersom anslaget for kommunesektorens skatteinntekter i 1999 ble endret i forhold til forutsetningene i Revidert nasjonalbudsjett, kunne anslagene for veksten i kommunesektorens inntekter i 2000 bli endret i forbindelse med Nasjonalbudsjettet for 2000.

Regjeringen har ved utformingen av det økonomiske opplegget for 2000 lagt opp til at kommunene og fylkeskommunene får beholde en anslått merøkning i inntektene på om lag 2 mrd. kroner i 1999. Videre legges det opp til en reell vekst i kommunesektorens inntekter på om lag ½ pst., eller om lag 1,1 mrd. kroner fra 1999 til 2000. Regnet i forhold til det inntektsnivået som var anslått

for 1999 i kommuneøkonomiproposisjonen, innebærer dette en vekst i kommunesektorens inntekter på om lag 3,4 mrd. kroner. Det er om lag 900 mill. kroner mer enn det som ble varslet. Denne veksten må imidlertid sees i sammenheng med at det reelle nivået på inntektene i 1999 er redusert med om lag 400 mill. kroner som følge av at lønnsveksten nå anslås høyere enn i Revidert nasjonalbudsjett. Hovedsatsingen innenfor kommuneopplegget er knyttet til eldreplanen, samt handlingsplanene for økt satsing på psykiatri, kreftbehandling og utstyrsinvesteringer på sykehus.

Øremerkede tilskudd

I budsjettforslaget for 2000 er det foreslått øremerkede tilskudd til kommunesektoren på 100 ulike budjettposter. Totalt fordeles om lag 37 mrd. kroner gjennom disse tilskuddene, som inkluderer utgifter til flyktninger, asylsøkere og arbeidsmarkedstiltak samt kompensasjon for merverdiavgift. De største øremerkede bevilningene gjelder sykehus, barnehager, funksjonshemmede, driftstilskudd til den kommunale omsorgstjenesten, investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser og flyktninger. Det er også mange relativt små øremerkede tilskuddsordninger, idet 66 pst. av de øremerkede postene er på under 100 mill. kroner, og bevilningene på disse utgjør 5,3 pst. av det totale beløp som bevilges til øremerkede tilskudd.

De øremerkede tilskuddsordningene er forskjellige med hensyn til i hvilken grad selve kriteriene for fordeling av tilskuddsmidlene kan forventes å påvirke prioriteringene i de kommuner og fylkeskommuner som mottar tilskuddene. En del ordninger er utformet som et tilskudd pr. produsert enhet av en viss tjeneste. Andre fordeles på ulike kommuner og fylkeskommuner etter objektive kriterier som kommunene selv på kort sikt i liten grad kan påvirke. Noen ordninger kan sees på som betaling fra staten for kommunale og fylkeskommunale tjenester som kun utføres i enkelte kommuner eller fylkeskommuner.

Frie inntekter

Begrepet «kommunesektorens frie inntekter» omfatter sektorens skatteinntekter og de overføringene fra staten som ikke er øremerkede, dvs rammetilskuddene. Rammetilskuddene utbetales til kommunene og fylkeskommunene, og består av innbyggertilskudd med inntekts- og utgiftsutjevning, Nord-Norge-tilskuddet, regional-

tilskuddet (ikke til fylkeskommunene), skjønnstilskuddet og et hovedstadstilskudd. Fra 2000 kommer også en egen post knyttet til overgangsordning ved innføring av løpende inntektsutjevning og en post knyttet til forsøket med rammefinansiering av øremerkede tilskudd. Disse overføringene regnes som en del av de «frie inntektene» fordi staten ikke stiller som betingelse for tildeling at midlene skal benyttes til bestemte formål. Den enkelte kommune og fylkeskommune kan derfor innenfor rammen av sine frie inntekter selv prioritere ressursinnsatsen mellom ulike formål, forutsatt at tjenestetilbudet oppfyller minimumskrav fastsatt i lov og forskrifter.

For 2000 anslås kommunesektorens frie inntekter til om lag 143,5 mrd. kroner. Av dette anslås skatteinntektene å utgjøre 92 mrd. kroner. Nivået på skatteinntektene avhenger av skattegrunnlaget og av nivået på de kommunale og fylkeskommunale skattørene. For en nærmere omtale av forslagene til kommunale og fylkeskommunale skattører for 2000, vises det til kap. 2 i St.prp. nr. 1 (1999-2000) Skatte- og avgiftsvedtak.

4.8 Folketrygdens utgifter

Folketrygdens utgifter er fordelt på fire programområder. Foreslått bevilgning under programområde 28 Fødsels- og adopsjonspenger er 7 354,4 mill. kroner. Programområde 29 Sosiale formål omfatter hovedsakelig kontantytelser under sykdom, uførhet og alderdom og til enslige forsørgere og etterlatte. Bevilgningen er foreslått til 135 633,2 mill. kroner. Programområde 30 Hel-severn dekker utgifter til bl.a. legehjelp, medisiner og syketransport. Bevilgningen er foreslått til 15 326,8 mill. kroner. Ytelser under yrkesrettet attføring og under arbeidsledighet finansieres over programområde 33 Arbeidsliv, og bevilgningen for 2000 er foreslått satt til 11 595,0 mill. kroner. De foreslåtte bevilgningene under folketrygden er på til sammen 169 909,4 mill. kroner.

4.8.1 Sykepenger

Sykepengeutgiftene antas å øke nominelt med i underkant av 1,6 mrd. kroner, eller 8,4 pst., fra 1999 til 2000. 55 mill. kroner av dette skyldes merutgifter som følge av at minste inntektsgrunnlag for sykepenger fra folketrygden settes ned.

Etter flere års nedgang i sykefraværet i begynnelsen av 90-årene, har sykefraværet vist sterk økning hvert år siden 1994. Økningen var særskilt stor i 1996. Tallet på sykepengedager betalt av

trygden utgjorde i 1998 11,1 dager pr. sysselsatt. (Uten utvidelsen av arbeidsgiverperioden fra 14 til 16 kalenderdager 1. april 1998, antar en at tallet hadde vært 11,4.) Antallet erstattede sykepenge-dager per sysselsatt i 1998 er dermed klart høyere enn i det gamle toppåret 1988, da en hadde 10,2 dager per sysselsatt. Totalt økte antall sykepenge-dager per sysselsatt med 35 pst. fra 1994 til 1998 (39 pst. om en holder utvidelsen av arbeidsgiver-perioden utenfor). Dette gir en gjennomsnittlig årlig økning på vel 8 pst (ca. 8 ½ pst. uten utvidet arbeidsgiverperiode). Økningen første halvår 1999 er på 6 pst. i forhold til samme periode året før og innebærer en noe lavere økning enn ventet. For 2000 er det lagt til grunn en vekst i fraværstil-bøyeligheten på 6 pst., dvs. at folketrygden i gjen-nomsnitt vil dekke 12,3 dager per sysselsatt.

Økningen i langtidsfraværet (utover 8 uker) har siden 1995 vært sterkere enn økningen i fra-været sett under ett. De langtidssykemeldte utgjorde i 1998 44 pst. av tilfellene mot 40 pst. av tilfellene året før. Disse sykepengetilfellene utgjør om lag 87 pst. av fraværsdagene som folketrygden dekker. Andelen sykepengemottakere som går ut hele sykepengeperioden (52 uker), har stort sett vært stabil siden 1995, og i 1998 gikk 4,5 pst. av alle sykemeldte ut hele sykemeldingsperioden. Rundt 6 pst. av de sysselsatte står for om lag 80 pst. av det samlede fraværet som folketrygden dekker. Rundt halvparten av økningen i erstattede sykepengedager kan føres tilbake til personer som har hatt mer enn ett sykemeldingstilfelle i løpet av de siste 6 månedene.

Inntektsgrunnlaget for sykepenger fra folke-trygden ble hevet fra ½ til 1 ¼ grunnbeløp 1. januar 1999. Det foreslås å nedjustere minste inntektsgrunnlag for rett til sykepenger fra folke-trygden tilbake til ½ grunnbeløp fra 1. juli 2000. Forslaget er anslått å gi merutgifter på 55 mill. kroner i år 2000. Full årseffekt er beregnet til om lag 140 mill. kroner.

Regjeringen vil understreke arbeidsgivernes ansvar for sykdomsforebyggende tiltak. Samarbei-det mellom partene i arbeidslivet videreføres. Den særskilte innsatsen mot ensidig gjentakelsesar-beid avsluttes i 1999 og skal evalueres i 2000. Sykefraværprosjektene i staten avsluttes også i 1999 og skal evalueres i 2000. Det er i 1999 oppret-tet et 4-årig prosjekt som omfatter et sekretariat for en idébank for sykefraværarbeid som er for-ankret hos partene i arbeidslivet.

Den sterke og bekymringsfulle økningen i sykefraværet og tilgangen på nye uførepensjonis-ter skaper både velferdsmessige problemer og problemer med den budsjettmessige handlefrihe-

ten. På denne bakgrunnen har regjeringen satt ned et offentlig utvalg under ledelse av fylkesråd-mann Matz Sandman til å utrede årsakene til økningen i sykefraværet og nytilgang til uførepensjon, kartlegge ordningenes sosialpolitiske og samfunnsøkonomiske rolle, og foreslå tiltak som kan redusere sykefraværet og begrense uføretil-gangen. Utvalget skal avgi sin innstilling 1. juni 2000.

4.8.2 Medisinsk rehabilitering

Rehabiliteringspenger ytes etter utløpet av stø-nadstiden fra folketrygden. Rehabiliteringspenger gis bare mens personen er i aktiv behandling med utsikt til bedring av arbeidsevnen. 1. juli 1993 ble reglene endret slik at rehabiliteringspenger i hovedregelen bare ytes i 52 uker. Fra dette tids-punktet ble også de medisinske vilkår for tilstå-else av rehabiliteringspenger skjerpet. Dette førte til ekstra stor avgang fra medisinsk rehabilitering til andre trygdeordninger. Det antas nå at disse regelendringene har fått tilnærmet full effekt. Fra 1992 til 1995 gikk utgiftene til rehabilitering ned med over 40 pst., mens det har vært en økning fra 1996 til 1998 på vel 50 pst. målt i løpende kroner. Utviklingen må sees i sammenheng med øknin-gen i antall langtidssykemeldte som har brukt opp sykepengerrettighetene. En stor andel av disse vil ha rett til rehabiliteringspenger. Fra 1997 til 1998 økte utgiftene til rehabiliteringspenger med drøyt 22 pst. i løpende kroner, og antall stønadsmotta-kere forventes fortsatt å stige noe både i 1999 og 2000. Nye beregningsregler er foreslått i Ot. prp. nr. 48 (1998-99). Regjeringen legger nå opp til at regelverksendringer først vil tre i kraft fra 1. januar 2001.

I perioden 1994 til 1998 har utgiftene til tek-niske hjelpemidler økt med om lag 65 pst. nomi-nelt. Fra sommeren 1995 har alle fylker en hjelpemiddelsentral i full drift slik at effekten av at det opprettes nye sentraler vil avta, selv om ulik-heter i brukermønster, geografi, driftsmåter og samhandling med førstelinjen fører til noe varia-sjon i utgiftsnivået mellom fylkene. I 1988 ble om lag 25 000 brukere betjent. Dette tallet var i 1998 steget til over 136 000 brukere. Økt antall eldre i befolkningen og det at eldre bor lengre i sine hjem, har også bidratt til denne etterspørselsøk-ningen. Det ytes flere hjelpemidler per bruker og det har også vært en viss vridning mot dyrere og mer avanserte produkter. Det er antallet yngre brukere som har økt mest de siste par årene, sær-lig gjelder dette aldersgruppen 10-19 år. Dette har sammenheng med folketrygdens overtakelse av

ansvar for skolehjelpemidler. Overgang fra institusjon til åpen omsorg er også med på å øke folketrygdens utgifter til tekniske hjelpemidler. Etter en nedgang i utgiftene til bil fra 1995 til 1997, økte utgiftene med nesten 49 pst. nominelt fra 1997 til 1998. Dette henger hovedsakelig sammen med at effekten av at innebyttetiden som ble utvidet fra 6 til 8 år fra 1995, nå er falt bort.

4.8.3 Uførhet

Det var en sterk vekst i antallet uførepensjonister gjennom hele 1980-tallet. Fra 1. juli 1991 ble de medisinske vilkårene for å motta uførepensjon skjerpet, noe som trolig bidro til redusert tilstrømming i 1992 og 1993. Begrensningen i stønadstiden for rehabiliteringspenger som ble innført 1. juli 1993, førte til økt tilstrømming til uførepensjon i 1994 og 1995. Antallet nye uførepensjonister har økt fra 1993 til 1998, med unntak av en liten nedgang i 1996. Det var ved utgangen av 1998 over 258 000 uførepensjonister.

Som nevnt ovenfor, vil Sandmanutvalget ha som en av sine hovedoppgaver å utrede årsaksforholdene for utviklingen i uføreantallet. Den økte tilgangen til og med 1995 kan bl.a. skyldes tidsbegrensningen på rehabiliteringspenger. Det har vært en sterk vekst i nytilgangen fra 1996 til 1998. Mens antallet nye uførepensjonister i 1996 var om lag 25 000, ble det mer enn 33 000 nye uførepensjonister i 1998. Dette henger i noen grad sammen med det økende sykefraværet og befolkningens alderssammensetning. I de siste årene har det videre vært fokusert sterkt på redusert saksbehandlingstid i trygdeetaten og trygderetten. Også dette kan ha medvirket til økningen av nye uførepensjonister.

Med utgangspunkt i dagens prognoser, regner en med at det vil være en nytilgang på om lag 35 000 uførepensjonister i 1999 og nesten 37 000 i 2000. På denne bakgrunn anslås antall uførepensjonister å komme opp i om lag 286 000 i løpet av 2000.

Diagnosegruppene sykdommer i muskel- og skjelettsystemet og bindevevet samt mentale lidelser er klart den størstse årsaken til uførhet for begge kjønn. Kvinneandelen blant uførepensjonistene var 57 pst. ved utgangen av 1998.

4.8.4 Alderdom

Utgiftene til alderspensjon har steget jevnt de siste årene. Dette skyldes først og fremst større gjennomsnittlig utbetaling som følge av at nye pensjonister har større opptjening i tilleggspen-

sjonssystemet enn eldre pensjonister. Andelen alderspensjonister med tilleggspensjon antas å bli 87,9 pst. ved utgangen av 2000. Fra 1998 til 1999 forventes det omtrent uendret antall alderspensjonister. Den økte opptjeningen av tilleggspensjon fører isolert sett til at det blir færre minstepensjonister.

Fra 1. mai 1998 økte folketrygdens minstepensjoner med 1 000 kroner pr. måned for enslige og med om lag 940 kroner pr. måned for gifte pensjonister og visse grupper samboende. Særtillegget økte fra 63,2 til 79,33 pst. av grunnbeløpet. Som en umiddelbar virkning av økningen i folketrygdens minstepensjon, økte antallet minstepensjonister med alderspensjon med 35 600 til 264 400. Til sammen er inntektssituasjonen til 330 000 minstepensjonister bedret som følge av tiltaket.

Fra 1. mai 1999 utgjør minstepensjonen 84 204 kroner for enslige, 72 456 kroner for minstepensjonist gift eller samboende med minstepensjonist og 69 948 kroner for minstepensjonist gift med tilleggspensjonist.

Folketrygdens alderspensjon består av grunnpensjon samt tilleggspensjon og/eller sært tillegg. Den lavere (3/4) grunnpensjonen for pensjonistpar som ble videreført i folketrygden fra den tidligere alderstrygden, er begrunnet med at husholdningsutgifter for to er lavere per person enn for enslig. Fra 1998 gis det derfor lav grunnpensjon til samboere som har bodd sammen i minst 12 av de siste 18 månedene, og til pensjonist som har ektefelle med inntekt over to ganger folketrygdens grunnbeløp.

Et offentlig utvalg – Samboerutvalget – har i NOU 1999:25 Samboere og samfunnet, gått inn for å likestille samboere og gifte på det offentligrettslige området som trygd, sosialhjelp og skatt. Utvalgets innstilling blir nå sendt på høring.

Stortingsbehandlingen av Velferdsmeldingen St.meld. nr. 35 (1994-95) Innst. S. nr. 180 (1995-96) initierte flere utredninger, som nå er ferdige og har vært på høring. Utredningene fremgår av strekpunktene nedenfor. Videre oppfølging av utredningene er nærmere omtalt i Nasjonalbudsjettet for 2000.

- Moland-utvalget avgå i 1998 sin innstilling NOU 1998:10 Fondering av folketrygden. Utvalget skisserer løsninger med et statlig pensjonsfond, ytelsesbaserte private pensjonsfond eller private pensjonsfond med investeringsvalg.
- En interdepartemental arbeidsgruppe ledet av Sosial- og helsedepartementet har sett nærmere på fordeler og ulemper med innføring av en fleksibel pensjonsordning for personer mellom

64 og 70 år uten at belastningen i folketrygden øker. Gruppen har også sett nærmere på fordelingsmessige og økonomiske konsekvenser ved å endre bestårsregelen, deling av pensjonsrettigheter ved skilsmisse og fleksibel pensjonsalder. Rapporten er også benyttet som underlag fra NOU 1998:19 Flexibel pensjone- ring.

- Førtidspensjoneringsutvalget har i innstilling NOU 1998:19 Flexibel pensjonering sett på hvordan endringer i førtidspensjonsordningene og annet relevant regelverk kan bidra til å øke den enkeltes motivasjon og mulighet til å fortsette i arbeid.

4.8.5 Enslige forsørgere

Fra 1. januar 1998 ble stønadsordningene for enslige forsørgere endret. Hensikten med omleggingen var å stimulere enslige forsørgere til å ta utdanning og å komme i inntektsgivende arbeid etter en omstillingstid. Den ordinære stønadstiden er nå tre år, med mulighet for to års forlen- gelse under nødvendig utdanning. Som hovedregel gis det ikke overgangsstønad etter at det yngste barnet er åtte år.

Fram til 1995 økte antallet enslige forsørgere med ytelser fra folketrygden, for deretter å avta hvert år fram til og med 1998. Etter hvert som tidsbegrensningen for overgangsstønad får virk- ning, antas antallet enslige forsørgere å gå ytterli- gere ned. Andelen enslige forsørgere i arbeid, under utdanning eller med oppdrag som såkalt brukerkontakt har økt fra 1993 til 1998. Alenebo- ende enslige forsørgere har rett til en ekstra bar- netrygd. Denne retten gjelder ikke stabilt samboende. Fra 1. juli 1998 opphørte overgangs- stønad til enslige forsørgere i stabile samboerfor- hold, dersom forholdet har vart mer enn 12 av årets siste 18 måneder.

4.8.6 Finansiering av helsetjenester

Folketrygdens bidrag til finansiering av helsetje- nester, bl a lege- og psykologhjelp, syke transport og medisiner på blå resept, er postert under pro- gramområde 30 Helsevern. Programområdet har over lang tid vært preget av betydelig utgiftsvekst, og den underliggende veksten er fortsatt sterk. I budsjettet for 2000 er det oppført 15 327 mill. kro- ner, mot 13 852 mill. kroner i vedtatt budsjett for 1999.

Sosial- og helsedepartementet har igangsatt en gjennomgang av egenandelsproblematikken med sikte på å komme fram til en bedre skjerming

av grupper som har de største utgiftene til egen- betaling. Departementet vil komme tilbake med en samlet vurdering i statsbudsjettet for 2001. I påvente av denne gjennomgangen foreslås en pris- justering av egenandeler i hovedsak på linje med forventet lønnsutvikling fra 1999 til 2000, med en samlet budsjettvirkning på vel 150 mill. kroner.

Folketrygdens refusjon av utgifter til legemid- ller på blå resept øker fortsatt med om lag 10 pst. pr. år. Apotekenes maksimale avansesatser vil bli satt ned i 2000 tilsvarende en innsparing for folke- trygden på 45 mill. kroner.

Det er videre god grunn til å anta at det er muligheter for bedre og billigere organisering på syke transportområdet, og det er derfor foretatt en bred gjennomgang av hele området.

4.8.7 Fødsels- og adopsjonspenger

Det forventes ca. 60 000 fødsler neste år, en ned- gang på ca. 1 000 fra i år. Det foreslås innført selv- stendig opptjeningsrett til fødsels- og adopsjonspenger for fedre med barn født etter 1. juli 2000. Utgiftene til fødsels- og adopsjonspen- ger er på dette grunnlaget beregnet til 7 354 mill. kroner i 2000. I forhold til vedtatt budsjett for 1999 innebærer dette en reduksjon på 1,4 pst. Reduk- sjonen skyldes forventet nedgang i fødselstallene fra 1999 til 2000.

4.8.8 Dagpenger ved arbeidsledighet

Dagpenger skal kompensere for bortfall av ordi- nær arbeidsinntekt på grunn av arbeidsledighet, samtidig som ordningen skal motivere til arbeid og tiltaksdeltakelse.

I 1998 mottok i gjennomsnitt 60 700 personer dagpenger, en nedgang på 29 pst. fra 1997. Reduk- sjonen i antall dagpengemottakere fortsatte i før- ste del av 1999 sammenlignet med utviklingen i 1998. I 1. halvår 1999 var antall dagpengemotta- kere 57 600. Det forventes en økning i antall dag- pengemottakere i 2000.

Dagpengebevilgningen for 1999 er 5 600 mill. kroner etter at den ble satt opp med 400 mill. kroner i forbindelse med Revidert nasjo- nalbudsjett 1999. For 2000 foreslås en dagpenge- bevilgning på 6 600 mill. kroner.

4.8.9 Yrkesrettet attføring

Attføringsytelser gis til personer som har fått sin arbeidsevne varig nedsatt på grunn av sykdom, skade eller lyte, og som gjennomgår yrkesrettet attføring.

I 1998 mottok i gjennomsnitt 30 000 personer attføringspenger over arbeidsmarkedsetatens budsjett. I 1. halvår 1999 var antallet økt til 30 700 personer.

I 2000 forventes det en viss økning i antallet mottakere av attføringspenger. For 2000 foreslås en bevilgning på 4 667 mill. kroner til ytelser til yrkesrettet attføring basert på dagens regelverk. Nye beregningsregler er foreslått i Ot. prp. nr. 48 (1998-99). Regjeringen legger nå opp til at regelverksendringer først vil tre i kraft fra 1. januar 2001.

4.8.10 Omlegging til direkte refusjon av sykepenger til statlige arbeidsgivere

Regjeringen går inn for at det innføres en ordning med direkte refusjon av sykepenger til statlige virksomheter. Ordningen foreslås innført fra 1. januar 2000. En omlegging fra dagens summariske oppgjørsordning til direkte refusjon vil i større grad gi statlige virksomheter like rammevilkår som kommunal og privat sektor. Innføring av direkte refusjon vil også gi statlige virksomheter bedre muligheter for planlegging. Regjeringen legger til grunn at ordningen innføres uten merkostnader ved at det foretas en forholdsmessig inndragning av lønnsmidler fra det enkelte departementsområdet, basert på sykefraværstatistikk. Forslaget vil bli fremmet som egen sak i løpet av høsten.

4.8.11 Reell utgiftsutvikling i folketrygden under sosiale formål og helsevern

Sosial- og helsedepartementets del av folketrygdens utgifter omfatter programområde 29 Sosial formål og programområde 30 Helsevern. Utgif-

tene under disse programområdene utgjør både en stor andel av statsbudsjettet medregnet folketrygden, samt at store deler av den automatiske veksten i budsjettet fra år til år kommer under disse programområdene. I tabell 4.9 og tabell 4.10 fremstilles budsjettveksten de senere år. I tabellene benyttes hovedgrupper hvor en kan forutsette forholdsvis ensartede utgiftsforløp for de budsjettformål som inngår i hver gruppe¹. Tabell 4.9 viser regnskap for 1995-1998 og utgiftsprogno- ser for 1999 og 2000 under programområde 29 (unntatt underholdsbidrag) og programområde 30.

Tabell 4.10 viser prosentvis årlig realvekst for sykepenger som dekkes av folketrygden, rehabiliteringspenger, uførepensjon og familiestønader (etterlattepensjon og overgangsstonad). Realveksten fremkommer ved at sykepenger er korrigert for lønnsveksten, mens øvrige utgiftskomponentene er korrigert for utviklingen i folketrygdens grunnbeløp (G). Tabellen illustrerer dermed f.eks. endringen i sykepengeutgiftene som følge av økende sysselsetting og/eller økende fraværstilbøyelighet, og økende utgifter til uførepensjon som følge av at flere blir uførepensjonert og at den gjennomsnittlige poengopptjeningen er blitt høyere.

¹ Sykepenger gjelder kap. 2650. Utgiftene for 1995 og 1996 er korrigert for en omlegging av beregningsgrunnlaget for oppgjørsordningen for statsansatte. Rehabiliteringspenger gjelder kap. 2663, post 70-72, uførepensjon gjelder kap. 2660, post 70-72 og kap. 2662, alderspensjon kap. 2670, familiestønader kap. 2680, post 70 -72 og kap. 2683, 70. Medisiner og tekniske hjelpemidler gjelder kap. 2751 og øvrige poster på kap. 2663. Andre helseformål gjelder programområde 30 unntatt kap. 2751, mens øvrige kontantstønader gjelder de resterende stonadsordningene under programområde 29 (bl.a. grunn- og hjelpestønad, men unntatt bidragsforskudd kap. 2685). Det er ikke korrigert for enkelte mindre endringer i perioden.

Tabell 4.9 Nominell utgiftsutvikling i folketrygden under Sosial- og helsedepartementet (mill. kroner)

Stønadsutgifter ¹⁾ :	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Sykepenger	11 817	13 701	14 788	16 600	18 306	19 977
Rehabiliteringspenger	2 446	2 522	2 948	3 353	3 709	4 048
Uførepensjon	20 047	21 276	22 841	25 746	28 560	30 681
Alderspensjon	47 802	50 426	53 333	58 530	62 255	63 400
Familiestønader	4 366	4 439	4 556	5 218	5 061	4 828
Øvrige kontantstønader	3 433	3 595	3 294	3 360	3 585	3 793
Medisiner og tekniske hjelpemidler	6 703	7 245	7 962	9 111	9 531	10 439
Andre helseformål	5 912	6 374	6 844	7 409	8 127	8 526
Sum	102 526	109 378	116 566	129 327	139 134	145 692

1) Unntatt forskuttering av underholdsbidrag. For regnskap 2000 vil G-reguleringen komme i tillegg under rehabiliteringspenger, uførepensjon, alderspensjon og familiestønader.

Tabell 4.10 Realvekst under store sosiale stønadsordninger (programområde 29). (Pst.)

Stønadsutgifter:	1995-96	1996-97	1997-98	1998-99	1999-2000
Sykepenger	11,6	11,3	5,7	5,3	5,7
Rehabiliteringspenger	-0,9	12,5	7,6	5,8	7,9
Uførepensjon	2,0	3,3	6,6	6,1	6,2
Alderspensjon	1,4	1,8	3,8	1,8	0,7
Familiestønader	-2,3	-1,3	8,3	-7,2	-4,9

Kilde: Finansdepartementet

Hovedtrekkene i tabellene:

- Det er sterk realvekst i sykepengeutgiftene. Fraværet per arbeidstaker har økt med opp mot 10 pst. i flere år. Det er for 1999 og 2000 lagt til grunn en årlig vekst i sykefraværet på 6 pst. Arbeidsgiverperioden ble utvidet fra 14 til 16 kalenderdager fra 1. april 1998. Uten denne utvidelsen ville vekstratene for årene 1997-98 og 1998-99 begge vært høyere, til sammen om lag 4 prosentpoeng.
- Rehabiliteringsutgiftene synes i stor grad å følge veksten i sykepengeutgiftene.
- Utgiftene til uførepensjon øker også sterkt, særlig fra 1998. Mens antallet nye uførepensjonister i 1995 var omlag 25 000, forventes det en nytilgang på 35 000 i 1999 og opp mot 37 000 i 2000. Antallet uførepensjonister var 236 000 ved utgangen av 1995 og forventes å bli 286 000 i 2000. Minstepensjonsøkningen fra 1. mai 1998 medfører en ekstra vekst i utgiftene til uførepensjon på vel 1 1/2 pst. samlet sett for årene 1998 og 1999.
- Utgiftene til alderspensjon viser en jevn, men moderat vekst. Det er fortsatt reell vekst i tilleggspensjonene på grunn av økt pensjonsopptjening, men antallet pensjonister er stabilt. Det var om lag 625 000 alderspensjonister i 1995 og forventes å bli omlag 626 500 i 2000. Fra om lag 2010 vil antallet alderspensjonister begynne å tilta kraftig. Økt minstepensjon fra 1. mai 1998 medfører en samlet utgiftsvekst i 1998 og 1999 på om lag 3 pst. for alderspensjon.
- Utgiftene til familiestønader har vært avtakkende de senere årene. Omleggingen av finansieringsordningen for enslige forsørgere med høyere overgangsstønad, men kortere varighet, medførte en sterk vekst i utgiftene i 1998, men vil etterhvert bidra til å redusere utgiftene noe.

Det er ellers en sterk vekst i utgiftene til tekniske hjelpemidler. Mens utgiftene i 1995 var omlag 1,4 mrd. kroner, forventes de i 2000 å bli over 2,6 mrd. kroner. Det tilsvarer en nominell vekst på nesten 90 pst. de siste 5 årene. Utgiftene til lege-

midler på blå resept har økt fra om lag 3,7 mrd. kroner i 1995 til et forventet nivå på omlag 5,5 mrd. kroner i 2000. Endringen i egenbetalingsreglene for 1999 er antatt å redusere utgiftene med nesten 500 mill. kroner. Nesten halvdel av den økte egenbetalingen fanges imidlertid opp under utgiftstakordningen som skjærmer storforbrukere av helsetjenester.

4.9 Overføringer til andre

Utgiftspostene fra 70-79 omfatter overføringer til private, f.eks. husholdninger, organisasjoner, private bedrifter mv. Postene omfatter også overføringer til statlige og kommunale foretak som er organisert som selvstendige rettssubjekter, samt overføringer til utlandet, f.eks. tilskudd til internasjonale organisasjoner og bistandsmidler. Denne typen overføringer beløper seg i det foreslåtte budsjettet for 2000 til 234 mrd. kroner. Dette utgjør om lag halvparten av statsbudsjettets utgifter og bevilges over 422 ulike poster. Overføringene inkluderer et bredt spekter av ordninger som er forskjellige med tanke på målgrupper, formål og bevilgningsstørrelse.

Beløpsmessig domineres disse overføringene av et fåtall store ordninger. På 36 poster er bevilgningsbeløpet på over 1 mrd. kroner, og disse utgjør til sammen 84 pst. av det totale overføringsbeløpet. 21 pst. av postene er på under 100 mill. kroner hver, og utgjør til sammen 3 pst. av totalbeløpet. Tabell 4.11 viser de store overføringsområdene.

Folketrygden utgjør en sentral del av overføringene til private, jf. nærmere omtale i avsnitt 4.8. Overføringer som er forhandlingsbasert (jordbruksavtalen, takster for leger, psykologer og fysioterapeuter) er budsjettert som om gjeldende avtaler videreføres. Bevilgningene vil på vanlig måte bli korrigert når forhandlingene er sluttført. Folketrygdens pensjoner er budsjettert med gjeldende grunnbeløp, og vil bli justert ved grunnbeløpsendringen i mai. Budsjettmessig er det tatt

høyde for slike korreksjoner eller justeringer ved at det er avsatt midler på kap. 2309 Tilfeldige utgifter.

Tabell 4.11 Overføringer til andre i år 2000 (post 70-79) (mill. kroner)

Alderspensjoner	63 400
Uførepensjoner	33 256
Ytelser til etterlatte	2 194
Enslig mor og far	5 077
Medisinsk rehabilitering mv.	7 686
Sykepenger	19 977
Andre ytelser	364
Sum folketrygden – sosiale formål	131 953
Spesialisthelsetjenesten	2 364
Legemidler og medisinske artikler	6 801
Syketransport	1 785
Refusjon allmenn legehjelp og fysioterapi	2 275
Refusjon av egenbetaling	1 400
Andre ytelser	360
Sum folketrygden - helsevern	14 985
Dagpenger	6 600
Yrkesrettet attføring	4 667
Andre ytelser	328
Sum folketrygden - arbeidsliv	11 595
Folketrygden – Stønad ved fødsel og adopsjon	7 354
Andre pensjoner	1 913
Barnetrygd	14 840
Kontantstøtte	2 819
Jordbruksavtalen	11 507
Utviklingshjelp	9 362
Annen internasjonal bistand	270
Utdanningsstøtte	6 929
Betaling for transport- og posttjenester	2 349
Statens nærings- og distriktutviklingsfond (og fylkeskommunene)	176
Film- og pressestøtte	392
Kulturformål	1 711
Sysselsettingstiltak	993
Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede	2 479
Husbanken, bostøtte og andre tilskudd	2 393
Private skoler, folkehøgskoler og høgskoler	1 751
Pristilskudd	145
Andre overføringer	8 325
Sum overføringer til private	234 233

Kilde: Finansdepartementet

En meget stor andel av folketrygdens ordninger inngår i bevilgninger som er regelstyrt, d.v.s. at Stortinget har vedtatt uttømmende regler om tilskuddsordningen i lov eller gjennom stortingsvedtak, og ytelsen utløses av objektivt bestemte faktorer. Slike bevilgninger har stikkordet overslagsbevilgning. Utgiftene følger automatisk av regelverket, og kan ikke styres av forvaltningen. Bevilgningsjuridisk er vedtaket på en overslagsbevilgning å anse som beste utgiftsprognose for terminen, gitt gjeldende regelverk, forventede demografiske endringer og kjente trekk i samfunnsutviklingen ellers. En styring av utgiftene på disse områdene må derfor i hovedsak baseres på endringer i regelverkene eller håndteringen av disse, f.eks. ved omlegging av ordningens utforming, kriterier, satser, takster, forvaltningsmåte eller administrative rutiner. De fleste store regelstyrte ordningene i folketrygden er av langsiktig karakter, og eventuelle endringer i regelverket som påvirker rettigheter som gradvis opparbeides vil slå langsomt ut på statsbudsjettet. Budsjettmessig styring av utgiftsutviklingen på folketrygden må derfor innpasses i et mellomlangsiktig, og ofte langsiktig, budsjetteringsperspektiv. En del regelstyrte ordninger, som f.eks. barnetrygden og sykepenger, kan endres fra år til år.

4.10 Renter

Statens renteutgifter består av renter på innenlandsk og utenlandsk statsgjeld. Statens brutto renteutgifter på statsgjelden (kap. 1650) anslås til 14,7 mrd. kroner i 2000. Dette fordeler seg med 14,3 mrd. kroner til renter på innenlandsk gjeld og 409 mill. kroner på utenlandsgjelden. De samlede renteutgiftene anslås redusert med 1,2 mrd. kroner fra anslag på regnskap for 1999 til 2000.

4.11 Lånetransaksjoner

Postene fra 90 til 99 på statsbudsjettets utgiftsside inneholder bevilgninger som framkommer og som endrer sammensetningen av statens formueportefølje i kapitalregnskapet. De største postene er avdrag på statsgjeld og utlån til statsbankene. Samlet utlån og avdrag er i 2000 budsjettert til 55,7 mrd. kroner.

Avdrag på statsgjeld i 2000 er budsjettert med 2,8 mrd. kroner. Avdrag på statsgjeld og andre lånetransaksjoner vil bli finansiert ved opptak av nye lån og eventuelt ved trekk på kontantbeholdningen.

Tabell 4.12 Utlån og avdrag i år 2000 (mill. kroner)

Avdrag innenlandsk statsgjeld	2 697
Avdrag og innløsning grunnkjøpsobligasjoner	56
Avdrag utenlandsk statsgjeld	5
Lån til statsbankene	50 339
Andre lånetransaksjoner	2 559
Sum utlån og avdrag	55 655

Kilde: Finansdepartementet

Tabell 4.13 Lån til statsbankene i år 2000 (mill. kroner)

Husbanken	10 573
Landbruksbanken	380
Statens lånekasse for utdanning	6 786
SND grunnfinansierings- og lavrisiko- ordning	27 000
SND risikolåneordninger	5 600
Sum utlån	50 339

Kilde: Finansdepartementet

5 Statsbankene

Statsbankenes utlånsvirksomhet har enten vært styrt av innvilgningsrammer (rammer for nye innvilgninger av lån til låntakerne) eller av ramme for bankenes netto utlånsvekst (rammer for hvor mye bankens utestående lånemasse kan øke med i løpet av budsjettåret). Husbanken, Landbruksbanken og Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (grunnfinansieringsordningen, lavrisikoordningen og risikolåneordningene) styres i 1999 av innvilgningsrammer, mens Kommunalbanken styres av en ramme for netto utlånsvekst. Til forskjell fra de øvrige statsbankene har ikke Lånekassen for utdanning noen eksplisitt ramme knyttet til utlånene. Nye innvilgninger av lån i Lånekassen for utdanning følger av bl.a. studenttall, kostnadsnorm og stipendandel.

I år 2000 foreslås det innvilgningsrammer for Husbanken, Landbruksbanken og Statens nærings- og distriktsutviklingsfond. Det legges til grunn at innvilgningsrammen for Landbruksbanken videreføres selv om banken avvikles som egen institusjon, jf Innst. S. nr. 89 (1998-99). Det

foreslås ingen ramme for netto utlånsvekst for Kommunalbanken, siden banken omdannes til aksjeselskap i 1999, jf Ot.prp. nr. 44 (1998-99) og Innst O nr 76 (1998-99).

Alle statsbankene finansierer sine utlån ved å låne fra staten i 2000. Bevilgningene til statsbankene er ført under kapitler på de respektive fagdepartementenes budsjetter. Det vises til bevilgningsforslag i proposisjonene til Kommunal- og regionaldepartementet, Kirke, utdannings- og forskningsdepartementet, Landbruksdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet.

5.1 Statsbankenes utlånsrammer

For 2000 legges det til grunn en total ramme for statsbankene på 20 466 mill. kroner. Tabell 5.1 nedenfor viser faktiske innvilgninger av lån i 1998, rammene for 1999 og forslag til rammer for 2000 for de statsbanker med utlånsramme i 2000.

Tabell 5.1 Statsbankenes innvilgninger 1998. Innvilgningsrammer for 1999. Forslag til innvilgningsrammer for år 2000. Mill. kroner.

Statsbank	1998	1999	2000
Lånekassen for utdanning	6 418	6 542*	6 786*
Husbanken	8 004	9 000	11 000
Landbruksbanken	249	400	400
SND	1 443	2 224	2 280
- Grunnfinansieringsordningen, fiskeriformål	500	800	800
- Lavrisikoordningen	400	800	800
- Risikolåneordningen			
Distriktsrettet	308	464	440
Landsomfattende	235	160	240
Sum	16 114	18 166	20 466

* Anslag for innvilgninger

Kilde: Finansdepartementet

Lånekassens anslag på innvilgninger av nye lån i år 2000 er på 6 786 mill. kroner. Anslaget er noe høyere enn anslaget for 1999 og faktiske innvilgninger i 1998.

For Husbanken legges det til grunn en total innvilgningsramme på 11 000 mill. kroner, som er

2 000 mill. kroner høyere enn rammen for inneværende år. Fra 1998 er Husbankens ramme økt med 3 mrd kroner, eller 38 pst. Økningen medfører at Husbanken kan øke sin innsats når det gjelder bygging av nøkterne boliger som har god kvalitet både funksjonelt og miljømessig. Videre vil de

behovsprøvede låneordningene bli styrket. Det legges til grunn en total innvilgningsramme på 400 mill. kroner for Landbruksbanken, som innebærer en nominell videreføring av rammen for 1999.

Regjeringen legger til grunn at SND får en innvilgningsramme på 800 mill. kroner til grunnfinansieringslån knyttet til fiskeriformål og 800 mill. kroner til lavrisikolån i 2000. Dette innebærer en videreføring av rammene fra inneværende år. Innvilgningsrammene for SNDs risikolåneordning fastsettes ved bevilgning til tapsfond. Tapsfondprosenten angir tapsfondets størrelse som andel av innvilgningsrammene, og gir uttrykk for hvilket risikonivå SND i gjennomsnitt skal legge til grunn. Tapsprosenten foreslås satt til 25 pst. i år 2000, som innebærer en videreføring av tapsprosenten fra 1999. Regjeringen foreslår en bevilgning på 110 mill. kroner til tapsfond for den distriktsrettede risikolåneordningen, og en tapsfondsbevilgning på 60 mill. kroner for den landsdekkende risikolåneordningen. Dette gir en innvilgningsramme på 440 mill. kroner for den distriktsrettede ordningen og på 240 mill. kroner for den landsdekkende ordningen i 2000.

5.2 Fastrentesystemet i Husbanken

I forbindelse med innføring av nytt utlånssystem i Husbanken fra og med 1996 stod det følgende i St.prp. nr. 16 (1995-96) Om endringer i Husbankens rente- og avdragvilkår:

«Den foreslåtte omlegginga er relativt omfattande og ein kan ikkje sjå bort frå at det kan vere føremålstenleg å gjere visse tekniske justeringar etter kvart som ein haustar erfaringar med det nye systemet. KAD får fullmakt til å justere retningslinjene undervegs med omsyn

til val av kva statspapir ein skal knytte husbankrenta til, val av kva for en observasjonsperiode som skal nyttast for statspapirrenta og val av tidspunkt for justering av rentene.»

Husbankens faste rente med 5-års bindingstid er i dagens system knyttet opp mot rentenivået for femårige statsobligasjoner tillagt en margin på 0,5 prosentpoeng. Renten for nye fastrentelån justeres hvert halvår, 1. juli og 1. januar. Selve observasjonsperioden er på seks måneder. Etter at observasjonsperioden er avsluttet, går det tre måneder før renteperioden begynner. Renten for 2. halvår 1999 er således basert på gjennomsnittet av obligasjonsrentene fra 30. september 1998 til 1. april 1999.

Regjeringen arbeider nå med en justering av systemet til et fastrentesystem der fastrenten endres hver måned, observasjonsperioden settes til en måned, og iverksettingsperioden settes til to måneder (tiden fra observasjonsperioden til renteperioden). Det tas sikte på at nytt system settes i drift fra 1.1.2000.

Det vises til nærmere omtale i St.prp. nr. 1 (1999-2000) for Kommunal- og regionaldepartementet.

5.3 Statens Landbruksbank

Stortinget har vedtatt at Statens Landbruksbank skal utvikles som egen virksomhet. Forvaltningen av lån til landbruksformål som i dag ligger i Landbruksbanken, vil bli overført til SND fra 1.1.2000.

Regjeringen arbeider med å forberede overføringen og vil i et tillegg til St prp nr 1 (1999-2000) fremme de budsjettmessige, administrative og personalmessige konsekvenser knyttet til overføringen.

6 Bestillingsfullmakt, tilsagnsfullmakt og garantifullmakt

6.1 Bestillingsfullmakt og tilsagnsfullmakt

I sammenheng med budsjettforslaget for 2000 er det foreslått innhentet bestillings- og tilsagnsfullmakter for i alt 39 389 mill. kroner mot 22 902 mill. kroner i 1999.

Forslagene til bestillingsfullmakter utgjør i alt 32 625 mill. kroner mot 16 213 mill. kroner i 1999. Under Forsvarsdepartementet er det foreslått

bestillingsfullmakter på 31 673 mill. kroner mot 15 160 mill. kroner i 1999.

Det fremmes forslag om tilsagnsfullmakter på i alt 6 764 mill. kroner mot 6 689 mill. kroner i 1999. Utover fullmaktene i tabell 6.1 eksisterer det enkelte tilsagnsfullmakter uten en beløpsramme, f.eks. en fullmakt som hjemler at Statens lånekasse for utdanning kan gi tilsagn om støtte for vårhalvåret 2001 etter de samme satser som for høsthalvåret 2000.

Tabell 6.1 Oversikt over bestillingsfullmakter og tilsagnsfullmakter (1 000 kroner)

Kap.	Betegnelse	Bestillingsfullmakter	Tilsagnsfullmakter
150	Bistand til prioriterte land og regioner:		
	Bistand til Afrika.....	180 000	
	Bistand til Asia.....	60 000	
	Bistand til Mellom-Amerika.....	30 000	
154	Opplysningsarbeid, organisasjonsliv og mellomfolkelig samarbeid, Tilskudd til institusjonsutvikling i utviklingsland.....		80 000
155	Miljø og naturressursforvaltning.....		450 000
157	Næringsutvikling og økonomisk utvikling:		
	Tilskudd til næringslivets engasjementer i utviklingsland.....		80 000
	Tilskudd til parallellfinansiering.....		1 000 000
	Tilskudd til blandede kreditter.....		400 000
	Tilskudd til opplæring ved eksport.....		32 000
	Tilskudd og veiledning til produktutvikling og eksport fra utviklingsland		50 000
	Låneordningen for utvikling av næringslivet i utviklingsland.....		240 000
161	Generelle bidrag – FN-organisasjoner, Tilskudd til FN-organisasjoner....	25 000	
191	Menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak, Tilskudd til menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak.....	20 000	
192	Fred, forsoning og demokrati, Tilskudd til ODA-godkjente land på Balkan og andre ODA-godkjente OSSE-land.....	20 000	
197	Bistand til ikke-ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak, Tilskudd til atomsikkerhetstiltak og samarbeidsprogrammet med Sentral og Øst-Europa.....		250 000
206	Samisk utdanningsadministrasjon, Produksjonsstøtte.....		3 000
228	Kvalitetsutvikling i grunnskolen, Spesielle driftsutgifter.....		100 000
229	Andre formål i grunnskolen, Kompensasjon for merutgifter i forbindelse med midlertidige lokaler.....		70 000
244	Nasjonalt læremiddelsenter, Produksjonsstøtte		20 000
270	Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter, Tilskudd til bygging av studentboliger.....		76 000
285	Norges forskningsråd, Forskningsformål.....		37 500
320	Allmenne kulturformål, Nasjonale kulturbygg.....		51 700

Tabell 6.1 Oversikt over bestillingsfullmakter og tilsagnsfullmakter (1 000 kroner)

Kap.	Betegnelse	Bestillings- fullmakter	Tilsagns- fullmakter
322	Billedkunst, kunsthåndverk og design, Utsmykking av offentlige bygg		8 100
334	Film- og medieformål, Filmproduksjon		1 800
440	Politi- og lensmannsetaten, Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	70 000	
581	Bolig- og bomiljøtiltak:		
	Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet		54 200
	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger		104 800
586	Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser, Oppstartingsstilskudd		1 212 900
670	Tiltak for eldre, Tilskudd til omsorgstjenester		1 000
673	Tiltak for funksjonshemmede, Tiltak for døvblinde		7 000
710	Statens institutt for folkehelse:		
	Driftsutgifter	4 000	
	Formidlingsvirksomhet	45 000	
900	Nærings- og handelsdepartementet, Spesielle driftsutgifter		2 500
901	Styret for det industrielle rettsvern	12 000	
910	Statens veiledningskontor for oppfinnere, Utviklingsarbeider og stipend		750
920	Norges forskningsråd, Tilskudd		157 500
923	Forsknings- og utviklingskontrakter, Tilskudd		140 000
1050	Diverse fiskeriformål, Kvinnerettede- og kompetansehevende tiltak		3 000
1066	Lostjenesten, Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	27 000	
1148	Naturskade – erstatninger og sikring:		
	Tilskudd til sikringstiltak		2 000
	Naturskade, erstatninger		10 000
1301	Forskning og utvikling, Tilskudd til rasjonell og miljøvennlig transport		10 000
1320	Statens vegvesen, Statens vegvesens produksjon	100 000	
1350	Jernbaneverket, bestilling av materiell	200 000	
1380	Post- og teletilsynet, bestilling av materiell	4 000	
1427	Direktoratet for naturforvaltning:		
	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder		12 000
	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner		37 274
	Statlige erverv, barskogvern		65 000
	Statlige erverv, nasjonalparker		5 000
	Kommunal naturforvaltning		1 556
	Tilskudd til naturinformasjonssentra		2 000
1429	Riksantikvaren:		
	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kultur- miljøer		6 500
	Brannsikring og beredskapstiltak		2 000
1441	Statens forurensningstilsyn:		
	Tilskudd til kommunale avløpstiltak		252 648
	Oppryddingstiltak	1 800	
1442	Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet, Tilskudd til kompetansefor- midling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk		7 506
1443	Miljøinformasjon og akutt forurensning, Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	3 000	
1463	Regional og lokal planlegging, Lokal Agenda 21 og by- og tettstedutvik- ling		3 000
1470	Internasjonalt samarbeid, tiltak for luftmiljø og polarforvaltning, Miljøtil- tak i nikkerverkene på Kola		270 000

Tabell 6.1 Oversikt over bestillingsfullmakter og tilsagnsfullmakter (1 000 kroner)

Kap.	Betegnelsen	Bestillingsfullmakter	Tilsagnsfullmakter
1591	Arbeidsmarkedstiltak, Sysselsetting i offentlig virksomhet, Formidlings- tiltak, Opplæringstiltak		355 087
1592	Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede		990 000
1610/ 1618	Oppfølging av statens krav i konkursbo		19 243
1700	Forsvarsdepartementet, Forskning og utvikling		5 000
1710	Fellesinstitusjoner og statsforetak under Forsvarsdepartementet, Drifts- utgifter	30 000	
1731	Hæren, Driftsutgifter	1 190 000	
1732	Sjøforsvaret, Driftsutgifter	350 000	
1733	Luftforsvaret, Driftsutgifter	960 000	
1734	Heimevernet, Driftsutgifter	25 000	
1760	Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg, Større utstyrsan- skaffelser og vedlikehold	29 000 000	
1790	Kystvakten, Driftsutgifter	66 000	
1791	Redningshelikoptertjenesten, Driftsutgifter	52 000	
1800	Olje- og energidepartementet, Spesielle driftsutgifter		2 500
1830	Energiforskning		20 000
1892	Kraftforsyningsberedskap, Tilskudd til sikringstiltak.....		2 500
2420	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, Prosjektutviklingstilskudd, fond		50 000
2450	Luftfartsverket:		
	Flyplassanlegg, rullende materiell	50 000	
	Flynavigasjonsanlegg.....	100 000	

Kilde: Finansdepartementet

6.2 Statlige garantier

For år 2000 bes det om fullmakt til å gi nye garanti-
tilsagn innenfor følgende totale garantirammer
under disse ordningene¹:

Utenriksdepartementet

Import fra U-land ..... 20 mill. kroner

Etablering i U-land..... 50 mill. kroner

Sosial- og helsedepartementet

Opprettelse av apotek ..... 400 mill. kroner

Nærings- og handelsdepartementet

Statens nærings- og distriktsutvi-
klingsfond..... 187 mill. kroner

Svensk-norsk industrifond..... 80 mill. SEK

GIEK - alminnelig ordning ..... 30 000 mill. kroner

– SUS/Baltikum ..... 3 000 mill. kroner

– eksport/investering i U-land 900 mill. kroner

¹Oversikten omfatter bare de såkalte reelle garantiordningene, dvs. der staten garanterer for at A oppfyller sine kontraktsmessige forpliktelser overfor B. Ordninger som i realiteten er dekning av forsikringstilfeller eller betingede tilsagn om tilskudd, er holdt utenfor.

Samferdselsdepartementet

Ferger i riksvegsamband..... 940 mill. kroner

Finansdepartementet

Den nordiske investeringsbank

– prosjektinvesteringsslån..... 341 mill. euro

– miljølån ..... 19,5 mill. euro

– grunnkapital til Den nordiske
investeringsbank ..... 716 mill. euro

Driftskreditt tilvirkning/omset-
ning av fisk ..... 50 mill. kroner

Norges Banks garanti overfor
Den internasjonale oppgjørsban-
ken for lån til Brasil ..... 52 mill. USD

Det vises for øvrig til spesifisert oversikt over statens garantiansvar og utbetalinger i 1998 i St.meld. nr. 3 (1998-99) Statsrekneskapen medrekna folketrygda for 1998, vedlegg 4.

Økonomireglementet for staten med tilhørende funksjonelle krav, fastsetter normalvilkår for statlige garantier. Normalvilkårene er basert på tidligere generelle behandlinger i Stortinget av garantisaker, senest på grunnlag av Dokument nr 3:6 (1995-96) Riksrevisjonens undersøkelse om

forvaltningen av statlige garantiordninger, jf. Innst. S. nr. 218 (1995-96). I Gul bok for 1997 ble det redegjort for arbeidet med å revurdere garantiordningen i lys av Stortingets behandling av Riksrevisjonens rapport. Dette arbeidet er senere fulgt opp i forbindelse med forberedelsen av de årlige budsjetter.

Stortinget har imidlertid akseptert unntak fra normalvilkårene for flere av de eksisterende ordningene, fordi de ellers ville blitt uinteressante for

låntakerne og derved heller ikke kunne tjene som virkemidler for å nå vitale mål. Dette gjelder særlig de bistandspregede ordningene. Finansdepartementet forutsetter at eksisterende garantiordninger som blir fornyet for 2000, kan fortsette med de tidligere godtatte unntakene fra normalvilkårene. De nærmere vilkårene for de enkelte garantiordningene er forøvrig omtalt i departementenes fagproposisjoner.

7 Statlig økonomistyring

7.1 Økonomiregelverket for staten

7.1.1 Tilpasning til økonomiregelverket

I Gul bok, kap. 7, er det årlig orientert om økonomiregelverket for staten som trådte i kraft 10. januar 1997. Økonomiregelverket består av økonomireglementet for staten, fastsatt ved kongelig resolusjon 26. januar 1996, og utdypende bestemmelser i form av funksjonelle krav til økonomiforvaltningen i staten, fastsatt av Finansdepartementet 24. oktober 1996.

Våren 1998 ble det gjennomført en kartlegging av status for tilpasningsarbeidet basert på opplysninger fra departementene. Kartleggingen viser at departementer og underliggende virksomheter i hovedsak synes å ha sluttført arbeidet med tilpasning til de formelle krav som følger av økonomiregelverket, jf. omtale i Gul bok 1999.

Erfaringene fra regnskapsavleggelsen for 1998 har avdekket en for dårlig kvalitet på regnskapsarbeidet hos flere statlige virksomheter som dels kan tilskrives svakheter i de regnskapssystemene som er i bruk, og dels manglende kompetanse hos personalet som har ansvaret for regnskapsføringen. Til tross for at statsforvaltningen de siste årene har brukt betydelige ressurser på å styrke økonomiforvaltningen generelt, herunder også regnskapsarbeidet, er kvaliteten i regnskapsføringen ikke god nok på alle områder. Resultatene fra regnskapsarbeidet i 1998 har vist at de siste års satsing på området økonomiforvaltning, har vært riktig, men at det også er behov for ytterligere innsats.

Finansdepartementet ser alvorlig på de svakheter som er avdekket i regnskapsarbeidet for 1998 jf. også brev fra Riksrevisjonen av 3.9.1999 til Statsministeren og Finansministeren om disse forholdene. Finansdepartementet vil snarest vurdere ytterligere tiltak for å kunne bistå den øvrige forvaltningen med å få kvaliteten på den statlige økonomiforvaltningen opp på et tilfredsstillende nivå.

Forbedringer av den statlige økonomistyringen vil på flere områder være en løpende prosess. Dette gjelder for eksempel utvikling av interne styrings- og rapporteringssystemer, rapportering av resultater i fagproposisjonene og omtalen av

mål og resultatkrav for bevilgningsforslag for kommende termin. For fullt ut å tilfredsstille kravene til statlig økonomistyring er det behov for at det videre utviklingsarbeidet fortsatt gis nødvendig prioritet av det enkelte departement og i den enkelte virksomhet. I det følgende omtales noe av det arbeidet som fra Finansdepartementets side utføres som en del av tilpasnings- og utviklingsarbeidet innen statlig økonomistyring.

Noen virksomheter har ennå ikke tilgang til et økonomisystem som tilfredsstiller kravene i regelverket, og kan derfor ikke oppfylle bestemmelsene om bl.a. betalingsformidling. Dette gjelder virksomheter som har valgt å benytte en statlig regnskapssentral for å få slik tilgang, og som foreløpig ikke er overført til det nye tjenestetilbudet. Regnskapssentralenes planer tilsier at de gjestående virksomhetene som har inngått avtale per mai 1999, vil kunne starte opp i løpet av høsten 1999. Det vises til nærmere omtale under pkt. 7.2.3.

Enkelte virksomheter har fått innvilget forlenget tilpasningsperiode til kravene i økonomiregelverket på grunnlag av søknad til Finansdepartementet. Disse virksomhetene synes å ha en fremdrift i arbeidet som tilsier at fristene for slutføring av tilpasningen i all hovedsak kan overholdes. Dette fremgår av den rapportering som Finansdepartementet har mottatt fra fagdepartementene for de aktuelle virksomhetene. Finansdepartementet vil imidlertid påpeke at de virksomhetene som har fått innvilget forlenget tilpasningsperiode, har økonomi- og/eller fagsystemer som det er nødvendig å gjøre omfattende endringer i. Frist for endelig slutføring av tilpasningen ligger tre til fire år fram i tid, og det vil være en viss usikkerhet knyttet til slutføringen av dette arbeidet. De virksomhetene som har fått innvilget en frist for slutføring av tilpasningsarbeidet som er senere enn utgangen av 1999, er Arbeidsmarkedsetaten, Forsvaret, Garantiinstituttet for eksportkreditt, Rikstrygdeverket og Skattedirektoratet.

For bedre å kunne vurdere den reelle tilpasningen til økonomiregelverket, tar Finansdepartementet sikte på å hente inn erfaringer fra departementer, underliggende virksomheter og

regnskapssentralene fra deres arbeid med tilpasning til økonomiregelverket. Planleggingen av en slik bred erfaringsinnhenting er startet opp i kontakt med bl.a. Statskonsult, og det legges opp til at den konkrete datainnhenting og kontakten mot virksomheter skal skje i første halvår 2000. Hensikten med innhenting av erfaringsmaterialet er bl.a. å kunne avdekke eventuelle områder hvor Finansdepartementet som regelverksforvalter kan bidra til forbedringer og forenklinger for å oppnå en mest mulig effektiv økonomiforvaltning i staten.

Finansdepartementet har i inneværende år gjennomført en sammenligning av økonomiregelverket og statlig økonomistyring i Norge, Sverige og Danmark. Arbeidet vil bli publisert i en egen rapport i løpet av høsten. Dette arbeidet vil også danne grunnlag for vurderinger av mulige forbedringer innen statlig økonomistyring.

7.1.2 Fond

Finansdepartementet fastsatte i februar 1999 nærmere regler om økonomiregelverkets rekkevidde for forvaltningen av statlige fond. Fondene er der delt i to hovedgrupper, henholdsvis fond som er opprettet som ledd i statens formuesforvaltning eller som på annen måte gjelder aktivitetsområder som ikke faller inn under økonomireglementets formelle rekkevidde, og fond som er opprettet ved bevilgning eller avsetning av avgifter og som disponeres av et departement eller en underliggende virksomhet. Eksempler på fond som faller innenfor den første hovedgruppen, er Statens petroleumsfond, Folketrygdfondet, Statens Bankinvesteringsfond og Statens Banksikringsfond. For disse fondene er det ved særskilt vedtak, lov og instruks fastsatt hvordan forvaltningen og disponeringen skal foregå.

For de øvrige fondene gjelder økonomireglementets bestemmelser, med visse tilpasninger. Tilpasningene gjelder bl.a. forholdet til statens konsernkontoordning, hvor det er opprettet en egen kontogruppe i Norges Bank for disse fondene (og for såkalte post 50-virksomheter, jf. pkt. 7.1.3), og en forenklet rapportering til det sentrale statsregnskapet.

I Gul bok for 1999, kap. 7.1, ble det orientert om at Finansdepartementet tar sikte på å oppheve ordningen med en felles forvaltning av statlige fond under Finansdepartementet. En rekke fond har stått under slik felles forvaltning, selv om det er det enkelte departement som treffer avgjørelser om bruken av midlene og etter økonomiregle-

mentet har ansvaret for økonomiforvaltningen på sitt felt.

Det er nå avklart hvilke departementer som skal overta ansvaret for disse fondene. For en del fond er forvaltningen allerede overført. Finansdepartementet legger til grunn at ansvaret for gjestående statlige fond innenfor den felles forvaltningen, er overført til vedkommende fagdepartement innen utgangen av 1999.

Den gjennomgangen Finansdepartementet har foretatt av fondene, har klarlagt at en stor del av fondene som eksisterer i dag, må karakteriseres som stiftelser opprettet av ikke-statlige midler. Disse forutsettes heretter forvaltet av et styre for den enkelte stiftelse i henhold til lov om stiftelser av 23. mai 1980. De faller ikke inn under økonomireglementet. Finansdepartementet har satt i verk arbeid med å overføre ansvaret til det enkelte stiftelsesstyret i løpet av 1999. Det enkelte stiftelsesstyret vil etter overføringen selv ha ansvaret for å plassere midlene i samsvar med retningslinjene i loven og Justisdepartementets forskrifter.

7.1.3 Nettobudsjetterte virksomheter

Finansdepartementet fastsatte i desember 1998 nærmere regler om økonomiregelverkets rekkevidde overfor statlige virksomheter som har fått unntak fra bruttobudsjetteringsprinsippet (såkalte post 50-virksomheter). Tilpasningene gjelder bl.a. forholdet til statens konsernkontoordning, hvor det er opprettet en egen kontogruppe i Norges Bank (sammen med fond), en forenklet rapportering til det sentrale statsregnskapet og virksomhetenes internregnskap.

7.2 Nærmere om likviditetsforvaltning, regnskapsføring og rapportering

---

7.2.1 Rammeavtaler for kontoholds- og betalings tjenester

Statlige virksomheter skal i henhold til økonomireglementets §17 være knyttet til statens folio-konto i Norges Bank via statens konsernkontoordning. Videre skal de benytte betalingsformidlere som har inngått avtale med Finansdepartementet. Statens konsernkontoordning omfatter virksomhetenes inn- og utbetalinger, kontohold i den forbindelse, likviditetsforvaltningen og tilhørende rutiner.

Finansdepartementet inngikk i juni 1999 rammeavtaler med fire banker om levering av konto-

holds- og betalingstjenester innenfor statens konsernkontoordning. Disse fire bankene (betegnet kontoførere) er Den norske Bank, Kreditkassen, Postbanken og Sparebanken NOR. Avtalene skal sikre standardiserte løsninger og priser for alle statlige virksomheter. De statlige virksomhetene velger kontofører blant dem det er inngått avtale med, og knytter seg til denne kontoføreren ved et såkalt avrop eller bestilling på rammeavtalen. Rammeavtalene erstatter rammeavtaler som ble inngått i 1997 med henholdsvis Den norske Bank, Postbanken og Sparebanken NOR.

De nye avtalene er inngått på grunnlag av en anbudskunngjøring i september 1998 i hele EØS-området, i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser. Det kom inn i alt fire anbud, som alle var fra de fire bankene som det er blitt inngått avtale med. Finansdepartementet gjennomgikk og testet de tilbudte løsningene før avtaler ble inngått, for å sikre at virksomhetene får tilgang til kontoholds- og betalingstjenester som tilfredsstillende kravene til funksjonalitet og rutiner i økonomiregelverket. Avtalene varer til utgangen av 2000, med rett for staten til å forlenge dem i ett år av gangen i samlet inntil tre år. Partene har i tillegg 9 måneder gjensidig oppsigelsesadgang. Maksimal varighet for avtalene er til 1.4.2004.

7.2.2 Kravspesifikasjon for lønns- og personaldatasystemer

Arbeids- og administrasjonsdepartementet er ansvarlig for å utarbeide en ny funksjonell kravspesifikasjon for lønns- og personaldatasystemer i staten. Den funksjonelle kravspesifikasjonen skal bidra til at statlige virksomheter velger lønns- og personaldatasystemer som har nødvendig funksjonalitet for å tilfredsstillende sentrale lover og avtaler som regulerer tjenestemennenes lønns- og arbeidsvilkår og økonomiregelverket for staten. Utarbeidelsen av kravspesifikasjonen er organisert som et prosjekt hvor følgende departementer og virksomheter deltar: Finansdepartementet, Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, Sosial- og helsedepartementet, Rikstrygdeverket, Skattedirektoratet, Statens pensjonskasse, Statskonsult og Statens forvaltningstjeneste. Arbeidet med kravspesifikasjonen ventes slutført i løpet av relativt kort tid.

Den funksjonelle kravspesifikasjonen vil være en standard for hvilke krav som skal stilles til lønns- og personaldatasystemer i staten. Kravspesifikasjonen vil også danne grunnlag for å hente inn anbud på rammeavtaler for lønns- og personaldatasystemer i staten som Statens forvaltningstje-

neste forvalter. For virksomheter som velger ikke å benytte rammeavtalene ved kjøp av slikt system, vil den være et hjelpemiddel for virksomheten ved innhenting av egne anbud/tilbud fra systemleverandører.

Rammeavtalene for lønns- og personaldatasystemer som ble inngått i 1996/1997, løper ut i desember 1999. På grunnlag av den nye funksjonelle kravspesifikasjonen vil Statens forvaltningstjeneste hente inn anbud og inngå nye rammeavtaler med leverandører av lønns- og personaldatasystemer.

Bruk av slike rammeavtaler innebærer en forenkling av anskaffelsesprosessen for den enkelte virksomhet, bl.a. ved at virksomheten ikke behøver å utarbeide anbudsgrunnlag, innhente anbud/tilbud fra leverandører og utarbeide avtaledokumenter.

7.2.3 Regnskapssentraler

Omstillingen hos Statens forvaltningstjeneste og skattefogdkontorene til å tilby regnskapssentraltjenester til statlige virksomheter, er tidligere omtalt bl.a. i Gul bok for 1999. Av de to regnskapssentralene har skattefogdkontorene størst andel av virksomhetene. Den praktiske tilretteleggingen hos skattefogdkontorene, for å ta opp nye virksomheter som kunde til regnskapssentralen, pågår fortsatt, jf. omtale i St. prp. nr. 67 (1998-99). Dette arbeidet ventes, i tråd med tidligere omtale, å bli slutført i løpet av høsten 1999. Både Statens forvaltningstjeneste og skattefogdkontorene gjennomfører i tillegg opplæringstiltak rettet mot sine kunder, og er også i ferd med å utvide - eller planlegger å utvide - tilbudet til å omfatte lønns- og personaltjenester i tillegg til regnskapstjenestene.

7.2.4 Sentralt statsregnskap

Finansdepartementet vil løpet av høsten 1999 ta i bruk et nytt system for mottak av regnskapsrapporter fra statlige virksomheter og for føring av det sentrale statsregnskapet. Systemet er basert på at virksomhetene skal rapportere elektronisk til det sentrale statsregnskapet. I en overgangsperiode er det likevel lagt til rette for at virksomheter kan rapportere på papir, inntil de har elektroniske løsninger på plass. Det nye systemet vil etter hvert gi grunnlag for bl.a. en raskere og hyppigere oppdatering av regnskapet.

Arbeidet med å tilrettelegge og teste ut det nye systemet har pågått i 1998 og 1999. Dette arbeidet har tatt lengre tid enn tidligere lagt til

grunn, jf. omtale i Gul bok for 1998 og 1999. Dette skyldes mangler i den leverte programvaren.

Finansdepartementet er i kontakt med departementene i forbindelse med igangsettingen av det nye systemet. Finansdepartementet er også i kontakt med regnskapssentralene for å følge opp deres tilrettelegging til de nye løsningene.

7.3 Evaluering av overføringsordninger og ressurser

I 1998 ble fylkesmannsembetenes forvaltning av og kontroll med statlige tilskuddsordninger evaluert. Videre ble det igangsatt et utredningsprosjekt om effektivitet, ressursbruk og konkurranseutsetting i kommunesektoren.

Av Statskonsults rapport om fylkesmannens tilskuddsforvaltning (rapport 1993:3) fremgår det bl.a. at fylkesmannen har oppgaver knyttet til i alt 85 statlige tilskuddsordninger. Det er flest ordninger på Landbruksdepartementets, Miljøverndepartementets, Barne- og familiedepartementets og Sosial- og helsedepartementets områder. Blant ordningene er det både tilskudd til kommuner og til private.

Statskonsult konkluderte bl.a. med at de departementer som har slike tilskuddsordninger innenfor sitt område, bør foreta en kritisk gjennomgang av hvorvidt det er hensiktsmessig at fylkesmannen har forvaltningsoppgaver i forhold til alle ordningene. Ifølge Statskonsult bør søkelyset særlig rettes mot ordninger som gjelder private mottakere og som tildeles etter objektive kriterier. Videre anbefalte Statskonsult at departementene foretar en kritisk gjennomgang med sikte på å redusere det samlede antallet av ordninger.

Det vises til fagproposisjonene til de berørte departementene for en vurdering av Statskonsults anbefalinger om fylkesmannens tilskuddsforvaltning.

Utredningsprosjektet om effektivitet, ressursbruk og konkurranseutsetting i kommunesektoren ble utført av Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning (SNF) og forskningsstiftelsen ALLFORSK på oppdrag fra Finansdepartementet (jf. SNF-rapport 4/99 og rapport fra Allforsk 1999). Hensikten har vært å evaluere relevante studier av effektiviteten i kommunal ressursbruk i ulike delsektorer, kartlegge potensialet for bedre ressursutnyttelse og drøfte hvordan videre studier kan legges opp. I tillegg har det vært et mål å foreta en tilsvarende gjennomgang av aktuelle studier av effekter av konkurranseutsetting på kommunal ressursbruk. Studiene indi-

kerer at det på flere områder kan være muligheter for innsparinger i kommunesektoren. Det er imidlertid usikkert hvor stort effektiviseringspotensialet er, og hvor raskt dette evt. kan realiseres. Resultater fra prosjektet er omtalt i St.prp. nr. 69 (1998-99) Om kommuneøkonomien 2000 mv.

Arbeidsformen med områdegjennomganger med direkte deltakelse fra Finansdepartementet er trappet ned i 1998 og 1999. Slike gjennomganger/evalueringer vil heretter som hovedregel bli gjennomført som en del av departementenes ordinære oppfølging av sine områder, jf. kravene i økonomiregelverket om å rapportere oppnådde resultater i forhold til de fastsatte målene og om å evaluere bl.a. tilskuddsordninger periodisk.

7.4 Styring av statlige investeringer

I Gul bok for 1999, kap. 7.4, ble det gitt en foreløpig orientering om det prosjekt for styring av statlige investeringer som regjeringen igangsatte høsten 1997. Prosjektets første fase var på det tidspunkt avsluttet. I denne fasen hadde en kartlagt de eksisterende systemer og rutiner for å planlegge og gjennomføre større investeringsprosjekter under de mest berørte departementsområder (Samferdselsdepartementet, Forsvarsdepartementet og Arbeids- og administrasjonsdepartementet). I tillegg var 11 konkrete prosjekter under disse departementer gjennomgått. I annen og siste fase av prosjektet skulle det på grunnlag av resultatene fra første fase utarbeides en sammenfattende sluttrapport med forslag til retningslinjer for styring av statlige investeringsprosjekter. Regjeringen bebudet at den ville komme tilbake med en oppfølging av gjennomgangen i forbindelse med fremleggelsen av forslag til statsbudsjett for 2000.

Prosjektets styringsgruppe avga sin sluttrapport i februar 1999. Gjennomgangen av de 11 konkrete prosjektene påviste at utilfredsstillende prosjektresultater svært ofte skyldtes at det var lagt for lite arbeid i de tidlige faser av prosjektene. Styringsgruppen var samstemt i at det er behov for bedre kostnadsstyring i statlige investeringsprosjekter. I den forbindelse var styringsgruppen i prinsippet enig om at det bør foretas usikkerhetsanalyser i henhold til alminnelig anerkjente prinsipper. Videre tilrådte gruppen at det bør stilles krav om konsekvent inndeling i prosjektfaser, at en ikke skal be om bevilgning fra Stortinget før fullført forprosjekt, at investeringene i større grad må forankres i overordnede målsettinger og at det

må legges mer vekt på vurderingen av behov og alternativer.

Det var også uenighet i styringsgruppen på flere punkter, særlig i tilknytning til håndteringen av usikkerhet. Flertallet, bestående av medlemmene fra Samferdselsdepartementet, Forsvarsdepartementet og Arbeids- og administrasjonsdepartementet, mente at hvert departement må ha frihet til selv å vurdere hvordan kostnadsstyringen skal forbedres. Flertallet anførte at departementene har ulike hensyn å ivareta, og at det vil være uheldig om det sentralt fastsettes ensartede, kategoriske bestemmelser om mer detaljerte praktiske spørsmål som for eksempel avsetninger til usikkerhet og budsjettmessig håndtering. Disse medlemmer advarte mot at spesifiserte budsjettavsetninger til usikkerhet kan svekke insentivene til å holde kostnadsrammene.

Mindretallet i styringsgruppen, medlemmene fra Finansdepartementet, tilrådte at det bør være felles retningslinjer for håndtering av usikkerhet, slik det er for utarbeidelse av statsbudsjettet generelt. Mindretallet gikk inn for at det for hvert prosjekt stilles krav om at kostnadsrammen skal inneholde en avsetning til usikkerhet, og at avsetningen skal fastsettes slik at kostnadsrammen med 85 pst. sannsynlighet vil holde. Usikkerhetsavsetningen bør ifølge mindretallet inngå i bevilgningen, noe som vil være i samsvar med prinsippet om realistisk budsjettering. For å forhindre sløsing i prosjektene, foreslo mindretallet at det aller meste av usikkerhetsavsetningen skal disponeres av overordnet departement/direktorat.

Styringsgruppen delte seg langs den samme linjen i spørsmålet om det overordnede departements oppfølging av arbeidet med større investeringer. Flertallet anså at dette bør overlates til hvert enkelt departement å bestemme. Mindretallet mente på sin side at det er en vesentlig forutsetning for å kunne utøve reell systemkontroll at alle departementer med store investeringsprosjekter har en egen controllerfunksjon.

Både sluttrapporten og underrapportene fra prosjektets første fase har vært på bred høring. I de spørsmål hvor styringsgruppen delte seg, støttet 6 departementer helt eller delvis flertallets syn. Mindretallet fikk støtte fra 3 departementer. De øvrige departementer uttalte seg enten ikke, eller hadde ikke merknader. Mindretallet fikk dessuten støtte fra høringsinstansene innenfor forsknings- og utdanningssektoren og privat næringsliv. Også Riksrevisjonen støttet mindretallet.

Etter regjeringens oppfatning viser gjennomgangen at det er et udiskutabelt behov for å forbe-

dre styringen med statlige investeringer. Statens apparat for prosjektstyring må profesjonaliseres. Dette innebærer organisatoriske tilpasninger, kompetanseoppbygging og regelendringer. Det vil nødvendigvis ta tid å få de nødvendige endringer på plass. Det synes hensiktsmessig å begynne med å innføre strengere krav til styringen av de aller største prosjektene. For alle investeringer over 500 mill. kr. i samlet kostnadsoverslag vil regjeringen med virkning fra 1.1.2000 stille krav om ekstern kvalitetssikring før prosjektet fremmes for Stortinget. Til orientering kan opplyses at det i statens samlede prosjektportefølje er i overkant av 50 prosjekter som ligger over denne grensen. En ser da bort fra investeringer i regi av SDØE, som ikke forutsettes omfattet av det nye styringsregimet. Antallet nye prosjekter i det enkelte budsjettår er lavere.

Et viktig element i kvalitetssikringen vil bli å gjennomgå kostnadsestimatene ut fra budsjettssystemets alminnelige krav til realistisk budsjettering. Kostnadsrammene må få en mer forpliktende status enn de har i dag. Det vil bli stilt krav om at det for alle prosjekter utarbeides en liste som spesifiserer hvordan en kan redusere kostnadene dersom det skulle vise seg at den fastsatte kostnadsrammen ikke er tilstrekkelig. I tillegg må kostnadsrammen inneholde en avsetning som skal kunne dekke uforutsette kostnader. Avsetningen må dimensjoneres slik at den, sammenholdt med listen over mulige kostnadsreduserende tiltak, skal være tilstrekkelig til at prosjektbudsjettet kan utgjøre et reelt styringsinstrument. Det understrekes at usikkerhetsavsetningen ikke skal brukes til programutvidelser. I den grad en ønsker å ta høyde for mulige programutvidelser som det ikke er mulig å spesifisere i forprosjektet, må det innarbeides en særskilt avsetning til dette.

Kvalitetssikringsrapportene vil også måtte gå inn på andre viktige forutsetninger for å sikre god gjennomføring og oppfølging av det enkelte prosjekt. Et av temaene vil være hvor en organisatorisk skal forankre myndigheten til å trekke på usikkerhetsavsetningen. Det forutsettes at myndigheten i det alt vesentlige må legges utenfor prosjektorganisasjonen.

Det tas sikte på at Finansdepartementet inngår rammeavtale med et begrenset antall kvalifiserte, eksterne kvalitetssikrere høsten 1999.

For prosjekter med kostnadsoverslag under 500 mill. kr. vil Finansdepartementet utarbeide et gjennomgående standardisert kontoplanoppsett. Dette vil lette kontrollgrunnlaget både for departementene og for Riksrevisjonen. Utkast vil bli

sendt på høring før iverksettelse, og det vil bli vurdert å sette en nedre beløpsmessig grense for når kontoplanen skal være obligatorisk. Det tas sikte på å gjøre denne endringen gjeldende fra 1.7.2000.

Regjeringen legger til grunn at Finansdepartementet skal arbeide videre med ytterligere tiltak for å styrke styringen med statlige investeringer, herunder oppfølging av modell for faseinndeling i prosjektstyringen, behovs- og alternativvurderinger og forankring i overordnede målsettinger. Det vil dessuten bli foretatt en tett oppfølging av erfaringene med de styringsmodeller det er redegjort for ovenfor.

De endringer regjeringen har vedtatt innebærer en økt vektlegging av prosjektenes tidlige faser. Dette vil kunne medføre noe større utgifter til planlegging. Disse merutgiftene må imidlertid forventes å bli mer enn oppveid av besparelser i prosjektenes senere faser, slik at endringene totalt sett vil gi betydelig bedre prosjektgjennomføring i staten. I tillegg må det forventes at økt vekt på planlegging vil medføre økt nytte av investeringene når de står ferdige.

7.5 Styrket kontroll og bedre samordning av kontrolltiltak i restaurantbransjen

Regjeringen er i Stortingets vedtak av 31. mars 1999 bedt om å gjennomgå og fremme forslag om styrket kontroll og bedre samordning av kontrolltiltak i restaurantbransjen. I tillegg ber Stortinget om en redegjørelse for hvordan kontrollen og arbeidet mot uregistrert/svart arbeidskraft innen restaurantbransjen kan styrkes i forbindelse med statsbudsjettet for 2000.

Myndighetenes arbeid for å bedre etterlevelsen av ulike regelverk som gjelder for restaurantbransjen er ikke strengt avgrenset til praktisk kontrollarbeid. Strengere krav til de næringsdrivende, informasjon og veiledning, tverretattlig samarbeid mellom kontrollmyndigheter og bevilningsmyndigheter og samarbeid med politiet er eksempler på virkemidler som tas i bruk.

Krav til de næringsdrivende

For å sikre lovlydighet i bransjen, er det innført strenge krav til vandel som vilkår for å få serverings- og skjenkebevilling. Tidligere overtredelse av bestemmelser i regnskapslovgivningen og skatte- og avgiftslovgivningen kan ha avgjørende betydning når søknad om bevilling behandles. Overtredelser av den nevnte lovgivningen kan

også føre til at en eksisterende skjenkebevilling inndras. Bevillingsmyndighetenes arbeid har dermed betydning for lovlydigheten i bransjen generelt og arbeidet mot uregistrert/svart arbeidskraft i bransjen spesielt.

Regjeringen tar i løpet av høsten sikte på å legge fram et forslag om etablererprøve for styrere ved serveringssteder. Prøven gjøres frivillig i den forstand at det skal være opp til den enkelte kommune å bestemme om det er ønskelig å kreve at styrerne ved serveringsstedene i kommunen skal avlegge etablererprøve før det gis serveringsbevilling. Etablererprøven skal bidra til å sikre at serveringsstedets styrer har de nødvendige grunnkunnskaper om økonomistyring og den lovgivning man får befatning med ved drift av serveringssteder. Prøven skal først og fremst være en kontroll med at styrer kjenner de forpliktelser den næringsdrivende har overfor det offentlige. Bestemmelsene i arbeidsmiljøloven vil være ett av flere sentrale elementer i denne prøven. Med virkning fra 1. juli 1999 stilles det krav om at styrere og stedfortredere for en skjenkebevilling skal ha bestått en kunnskapsprøve om alkoholloven. Prøven er obligatorisk og skal gjennomføres i alle kommuner. Prøven innføres med en overgangsperiode på et år, og alle styrere og stedfortredere skal ha gjennomført prøven innen 1. juli 2000.

Serveringsloven pålegger politiet, skatte- og avgiftsmyndighetene, tollmyndighetene, næringsmiddeltilsynet og Arbeidstilsynet å gi de opplysninger som kommunen anser for nødvendige for behandling av bevillingssaker uten hinder av taushetsplikt. I tillegg har disse myndighetene plikt til å melde fra til bevillingsmyndighetene av eget initiativ om forhold som kan antas å ha vesentlig betydning for bevillingsspørsmålet. Alkoholloven gir lignende bestemmelser for skatte- og avgiftsmyndighetene og politiet. For å sikre at skatte- og avgiftsmyndighetene har tilstrekkelig kunnskap om pliktene, har Skattedirektoratet utarbeidet en melding (Ko nr 1/1999) med en grundig redegjørelse for formålet med de nye bestemmelsene og hvordan skatteetaten skal anvende dem. Både lokalt og sentralt i skatteetaten arbeides det for å sikre at dette arbeidet prioriteres.

Kontroll og tverretattlig samarbeid

Kontrollstatene arbeider aktivt både for å gjennomføre særlige aksjoner i forhold til restaurantbransjen og for å integrere behovet for å bedre lovlydigheten i bransjen i arbeidet som til enhver tid pågår. Tiltakene vil ha betydning for å styrke kontrollen og bedre samordningen.

Skatte- og avgiftsmyndighetenes bokettersyn hos de næringsdrivende er viktig for å avdekke regelbrudd. Det er en særlig målsetting å gjennomføre kontroll av regnskapenes formelle riktighet i virksomheter som er nystartet. I en del tilfeller gjennomføres det oppfølgingskontroller. Flere av de kommunale skatteoppkreverne gjennomfører spesielle kontrolltiltak i restaurantbransjen. Avdekkede forhold skal lede til offensiv innfordring. Siden innfordring ikke kan skje før endringsforslagene har vært gjenstand for behandling, fokuseres det særlig på saksbehandlingstiden for bokettersynsrapportene.

Det har tidligere vært påpekt at restaurantbransjen er utsatt i forbindelse med hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger. Skatteetaten har startet et prosjekt for å klarlegge etatens rolle i bekjempelsen av hvitvasking og annen straffbar bistand til alvorlig kriminalitet.

Tverretatlig samarbeid og informasjon til de næringsdrivende står i en særstilling som virkemidler for å bedre lovligheten i restaurantbransjen. Skattedirektoratet satser på informasjonstiltak overfor bransjen for å forebygge regelbrudd. Samarbeidsforum mot svart økonomi, som består av representanter fra LO, NHO, Kommunenes Sentralforbund, Norges Kemner- og Kommunekassererforbund og Skattedirektoratet, har restaurantnæringen som satsingsområde. I Bergensområdet har skatte- og avgiftsmyndighetene innledet et samarbeid med Reiselivbedriftenes landsforening om utvikling av et etikksertifikat.

Arbeidstilsynet har tatt initiativ til tverretatlig samarbeid mellom Oslo Kommune kemnerkontor, Oslo Fylkesskattekontor, Næringsmiddeltilsynet, Oslo Brannvesen/Brann- og redningsetaten, Næringssetaten i Oslo kommune og Sentrum Politistasjon. Resultatet er at det har vært samordnet tilsyn ca. en gang per måned siden juni 1998. Skatte- og avgiftsmyndighetene deltar også i samarbeid mellom fylkesskattekontor, ligningskon-

tor, skatteoppkrevdere, politi, Arbeidstilsynet og skjenkekontrollører i andre deler av landet. Finansdepartementet arbeider med en lovendring som vil gjøre det mulig for skatte- og avgiftsmyndighetene å gi opplysninger til Arbeidstilsynet. Slik vil kontrollsamarbeidet gå lettere.

Styrte konkurser har vært et kjennetegn ved problemene i restaurantbransjen. Offensiv innsats på dette området vil ha betydning i forhold til etterlevelsen av annet regelverk. Det vises i denne sammenheng til regjeringens satsing i forhold til konkurskriminalitet.

Strafferettslig oppfølging av alvorlige lovbrudd i restaurantbransjen er viktig. Regnskapsfaglig kompetanse i politiet er nødvendig for at oppfølgingen av lovbrudd skal være effektiv. Det er innført en ordning med skatterevisorer som bistår politiet og egne politirevisorer. Erfaringen viser at ordningen bidrar til å redusere restansene i politiet, og at skatte- og avgiftskrav blir bedre ivare tatt. Innsatsen kan styrkes ved at ordningen gjøres landsdekkende. Det bør også prøves ulike modeller av ordningen for å øke den målrettede innsatsen. Den forebyggende innsatsen mot økonomisk kriminalitet kan også styrkes ved at politiet og kontrollmyndighetene øker sin oppsøkende virksomhet overfor næringsdrivende.

Forskning

Forskning er et virkemiddel for å utvikle kompetanse som kan avdekke den økonomiske kriminalitetens omfang, former og de mekanismer den virker gjennom. Denne kunnskapen skal kunne benyttes som støtte for utforming av regelverk, samt for å bedre etterforskningen og andre tiltak som sette i verk mot økonomisk kriminalitet. Økt forskningsinnsats vil være et virkemiddel for ytterligere å målrette innsatsen mot økonomisk kriminalitet i restaurantbransjen.

8 Gjennomføringen av inneværende års budsjett

8.1 Endring på statsbudsjettet for 1999

8.1.1 Statsbudsjettets balanse

De samlede inntektene i statsbudsjettet for 1999, vedtatt høsten 1998, utgjør 506,2 mrd. kroner. Utgiftene er på i alt 455,5 mrd. kroner. Overføring til og fra Statens petroleumsfond og lånetransaksjoner er ikke inkludert i disse beløpene. Vedtatt budsjett for 1999 viste et oljekorrigert underskudd på 5,5 mrd. kroner.

I anslag på regnskap for 1999 er det oljekorrigerte underskuddet imidlertid vel 1 mrd. kroner høyere enn i vedtatt budsjett (Blå bok). Budsjetteringen av boligtiltak og arbeidsmarkedstiltak ble endret fra og med 1999-budsjettet ved at det ble gitt tilsagnsfullmakt og ikke bevilgning til utgifter som blir utløst i 1999 men først regnskapsført i 2000. Bevilgningene blir gitt i budsjettet for 2000. Når utgiftene i anslag på regnskap for 1999 blir høyere enn budsjettet skyldes dette at deler av bevilgningene til disse formålene gitt i 1998 og i

tidligere budsjettår først blir regnskapsført i 1999. Anslag på regnskap viste dermed et oljekorrigert underskudd på 6,5 mrd. kroner.

Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra oljevirksomhet på i alt 56,1 mrd. kroner ble i sin helhet foreslått overført til Statens petroleumsfond. Etter at 6,5 mrd. kroner ble tilbakeført til statsbudsjettet for å dekke det oljekorrigerte underskuddet i anslag på regnskap, ble det foreslått at det netto settes av 49,6 mrd. kroner i petroleumsfondet. Inkludert 6,1 mrd. kroner i renter og aksjeutbytte ble petroleumsfondets overskudd anslått til 55,7 mrd. kroner.

Anslag på regnskap for 1999 viser nå et oljekorrigert underskudd på 15,4 mrd. kroner, som er 8,9 mrd. kroner høyere enn lagt til grunn i anslag på regnskap da budsjettet ble vedtatt. Samtidig anslås statsbudsjettets netto kontantstrøm fra oljevirksomhet å bli 8,5 mrd. kroner lavere enn forutsatt i vedtatt budsjett. Inklusive renter og utbytte forventes nå overskuddet i Statens petroleumsfond å bli 38,5 mrd. kroner i 1999.

Tabell 8.1 Statsbudsjettets og Statens petroleumsfonds inntekter og utgifter utenom lånetransaksjoner 1999 (mill kroner)

	Vedtatt budsjett Blå bok	Økt bruk av tilsagn	Endring fra vedtatt budsjett	Anslag på regnskap
1. Statsbudsjettets stilling				
A Statsbudsjettets inntekter i alt	506 164	0	-12 392	493 772
A.1 Inntekter fra petroleumsvirksomhet	81 659		-5 519	76 140
A.2 Inntekter utenom petroleumsinntekter	424 505		-6 873	417 632
B Statsbudsjettets utgifter i alt	455 506	1 020	5 054	461 580
B.1 Utgifter til petroleumsvirksomhet	25 517		3 027	28 544
B.2 Utgifter utenom petroleumsvirksomhet	429 989	1 020	2 027	433 036
Statsbudsjettets oljekorrigerte overskudd (A.2-B.2)	-5 483	-1 020	-8 900	-15 404
+ Overført fra statens petroleumsfond	5 483	1 020	8 900	15 404
= Statsbudsjettets overskudd før lånetransaksjoner	0	0	0	0
2. Statens petroleumsfond				
Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet (A.1-B.1) (overføres til Statens petroleumsfond)	56 142	0	-8 546	47 596
- Overført til statsbudsjettet	5 483	1 020	8 900	15 404
+ Renteinntekter og utbytte i fondet	6 076		224	6 300
= Overskudd statens petroleumsfond	56 735	-1 020	-17 222	38 492
3. Statsbudsjettet og Statens petroleumsfond samlet				
Overskudd	56 735	-1 020	-17 222	38 492
4. Statsbudsjettets finansieringsbehov, brutto				
	48 515	0	-13 567	34 948

Kilde: Finansdepartementet

Statsbudsjettet etter tilbakeføring fra Statens petroleumsfond gjøres opp i balanse. Statsbudsjettet vil derfor kun ha et finansieringsbehov for å dekke nye netto utlån og gjeldsavdrag på tidligere opptatte lån. Brutto finansieringsbehov ble i vedtatt budsjett anslått til 48,5 mrd. kroner. Bruttofinansieringsbehovet anslås nå til 34,9 mrd. kroner. Lavere gjeldsavdrag forutsettes nå å redusere statsbudsjettets finansieringsbehov med 18,6 mrd. kroner i forhold til vedtatt budsjett.

Folketrygden

I det vedtatte budsjettet er folketrygdens finansieringsbehov ført opp med 44,3 mrd. kroner. Tilleggsbevilgninger som er vedtatt tidligere i år øker utgiftene under folketrygden netto med 2,8 mrd. kroner. Inntekter under folketrygden er ikke økt i 1. halvår. For 2. halvår legges det til grunn at det vil bli fremmet forslag om reduserte bevilgninger under folketrygden med om lag 0,4 mrd. kroner. Folketrygdens inntekter fra trygdeavgiften og arbeidsgiveravgiften anslås å bli 1,5

mrd. kroner høyere enn lagt til grunn i vedtatt budsjett. Folketrygdens finansieringsbehov anslås derfor nå til 45,2 mrd. kroner.

Statens petroleumsfond

Av redegjørelsen foran framgår det at inntektene fra petroleumsvirksomhet anslås å bli 8,5 mrd. kroner lavere enn lagt til grunn i vedtatt budsjett. Statsbudsjettets netto kontantstrøm skal etter lov om Statens petroleumsfond i sin helhet bli overført til dette fondet. Anslaget for netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet ble i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 1999 redusert med 18,3 mrd. kroner, i hovedsak som følge av at en la til grunn lavere anslag for oljepriser enn i vedtatt budsjett. Overføringen til Statens petroleumsfond ble redusert tilsvarende. Oppdaterte anslag medfører dermed at overføringen til Statens petroleumsfond på kap. 2800 må økes med 9,8 mrd. kroner. Forslaget om økt overføring til petroleumsfondet vil bli fremmet i nysalderingsproposisjonen.

I henhold til retningslinjene for petroleumsfondet, jf. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 10 (1995-96), skal det ved framleggelsen av Gul bok for det kommende år vurderes om det er nødvendig å fremme egen proposisjon med forslag til endringer i kap. 5800 Overføring fra fondet, eller om dette kan vente til nysalderingen. Kap. 5800 skal økes hver gang det vedtas svekkelser av budsjettbalansen f.eks. gjennom tilleggsbevilgninger som ikke dekkes av avsetningen for tilleggsbevilgninger under kap. 2309. På denne bakgrunn ble overføringen fra fondet økt med 5,9 mrd. kroner i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 1999. Samlet overføring fra fondet er dermed nå fastsatt til 11,4 mrd. kroner. Redegjørelsen i dette kapitlet viser at det

oljekorrigerte underskuddet for 1999 nå anslås til 15,4 mrd. kroner eller 4,0 mrd. kroner høyere enn i Revidert nasjonalbudsjett 1999. Det er da lagt til grunn at salg av DnB aksjer fra Statens banksektorsfond først gjennomføres i 2000. Det er i anslag på regnskap for 1999 lagt til grunn et anslag på tilleggsbevilgninger som vil bli fremmet i 2. halvår på 0,6 mrd. kroner som dekkes ved reduserte avsetninger for ymse utgifter. Det er fortsatt betydelig usikkerhet knyttet til anslaget for det oljekorrigerte underskuddet i 1999. Finansdepartementet vil komme tilbake med oppdaterte anslag for og eventuelle forslag om endrede overføringer fra fondet til statskassen i nysalderingsproposisjonen for 1999.

8.1.2 Statsbudsjettets inntekter

Tabell 8.2 Endringer i statsbudsjettets inntekter fra vedtatt budsjett 1999 til anslag på regnskap 1999 (mill. kroner)

	Vedtatt budsjett Blå bok	Økt bruk av tilsagn	Endring fra vedtatt budsjett	Anslag på regnskap
<i>Inntekter utenom petroleumsinntekter</i>	42 505	0	-6 873	417 632
Skatter og avgifter	377 649		-456	377 193
Renter og utbytte	21 603		-4 053	17 550
Andre inntekter	25 254		-2 364	22 890
<i>Petroleumsinntekter</i>	81 659	0	-5 519	76 140
Skatter og avgifter	24 370		-4 270	20 100
Inntekter fra Statlig petroleumsvirksomhet (SDØE)	56 289		-384	55 905
Aksjeutbytte fra Statoil	1 000		-865	135
=Inntekter før lånetransaksjoner	506 164		-12 392	493 772
+Tilbakebetaling av utlån	49 770		-449	49 321
+Overført fra Statens petroleumsfond	5 483	1 020	8 900	15 404
=Totale inntekter	561 417	1 020	-3 940	558 497

Kilde: Finansdepartementet

I tabell 8.2 er det gitt en oversikt over inntektene i vedtatt budsjett og anslag på regnskap for 1999, mens det i tabell 8.3 er gitt en tilsvarende oversikt over budsjettets utgifter. I anslag på regnskap for 1999 er det bl.a. innarbeidet vedtatte tilleggsbevilgninger i 1. halvår. Utover de endringer Stortinget allerede har vedtatt er det også innarbeidet forventede tilleggsbevilgninger 2. halvår. I tillegg er det utarbeidet nye anslag for skatte- og avgiftsinntekter, renteinntekter og renteutgifter og inntekter fra petroleumsvirksomhet.

Inntekter utenom petroleumsinntekter

Inntekter utenom petroleumsinntekter anslås nå å bli 6,9 mrd. kroner lavere enn i vedtatt budsjett. 2,8 mrd. kroner av reduksjonen skyldes vedtatte bevilgningsendringer i 1. halvår, hovedsakelig reduserte renteinntekter.

Skatter og avgifter

Anslagene for skatter og avgifter fra Fastlands-Norge er satt ned med 0,5 mrd. kroner siden vedtatt budsjett. Direkte skatter og trygdeavgift er økt med 4,0 mrd. kroner. Arbeidsgiveravgiften er

økt med 0,5 mrd. kroner. Merverdi- og investeringsavgiften er nedjustert med 2,1 mrd. kroner, mens øvrige særavgifter og toll samlet sett er satt ned med 2,9 mrd. kroner.

De reviderte tallene for 1999 er basert på en gjennomgang av statistikken for innbetalte skatter og avgifter hittil i år, samt nye vekstanslag for bl.a. sysselsetting, etterspørsel, lønninger og priser fra 1998 til 1999.

Statens renteinntekter og utbytte i 1999

Bevilgningene for utbytte er i 1. halvår samlet sett økt med 0,2 mrd. kroner. Økning skyldes økt utbytte fra Statkraft. Statens renteinntekter utenom renter fra statlig petroleumsvirksomhet er for 1999 anslått til 13,8 mrd. kroner. Dette er en reduksjon på 4,2 mrd. kroner i forhold til vedtatt budsjett for 1999. Nedjusteringen gjelder i stor grad statens renteinntekter på foliokonti i Norges Bank. I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 1999 ble disse inntektsanslagene redusert med 2,9 mrd. kroner, bl.a. på bakgrunn av at tilbakekjøp av statsobligasjoner, som i regjeringens forslag til statsbudsjett for 1999 var forutsatt gjennomført i løpet av 1999, ble foretatt allerede høsten 1998. Statens innestående i Norges Bank anslås derfor å bli lavere enn opprinnelig lagt til grunn.

Andre inntekter

I vedtatt budsjett 1999 ble det forutsatt at Statens Banksikringsfond skal foreta et nedsalg av aksjer i Den norske Bank i løpet av 1999. På bakgrunn av fusjonsforslaget mellom DnB og Postbanken som ble fremmet i 1999 er det forutsatt at nedsalget først skjer i 2000. Isolert sett reduserer dette statsbudsjettets inntekter med 3,0 mrd. kroner i 1999. Andre inntekter forutsettes nå å bli 0,6 mrd. kroner høyere enn lagt til grunn i vedtatt budsjett. Av dette utgjør salg av eiendommer under Statsbygg 300 mill. kroner og tilbakeføringer fra Konesjonsavgiftsfondet 200 mill. kroner.

Petroleumsinntekter

Inntektene fra Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE) omfatter i hovedsak driftsresultat, avskrivninger og renter. Videre omfatter inntektene fra petroleumsvirksomheten skatt og avgift på utvinning, inkludert CO₂-avgift, samt aksjeutbytte fra Statoil. Inntektene fra SDØE anslås til 55,9 mrd. kroner i 1999. Dette er en reduksjon i forhold til vedtatt budsjett på 0,4 mrd. kroner.

Betalte skatter og avgifter fra petroleumsvirksomheten, inkludert CO₂-avgift, anslås å bli 20,1 mrd. kroner i 1999. Anslaget er 4,3 mrd. kroner lavere enn i vedtatt budsjett.

8.1.3 Statsbudsjettets utgifter

Tabell 8.3 Endringer i statsbudsjettets utgifter fra vedtatt budsjett 1999 til anslag på regnskap 1999 (mill. kroner)

	Vedtatt bud- sjett Blå bok	Økt bruk av tilsagn	Endring fra vedtatt budsjett	Anslag på regnskap
<i>Utgifter utenom petroleumsutgifter</i>	429 989	1 020	2 027	433 036
Driftsutgifter	77 652		2 001	79 652
Nybygg, anlegg mv.	20 085		834	20 918
Renter	18 107		-2 185	15 922
Overføringer	308 874	1 020	6 574	316 468
Ymse utgifter	5 271		-5 196	75
<i>Utgifter til petroleumsvirksomhet</i>	25 517	0	3 027	28 544
Investeringer	24 900		3 000	27 900
Andre utgifter	617		27	644
=Utgifter før lånetransaksjoner	455 506	1 020	5 054	461 580
+Lånetransaksjoner	98 285		-14 016	84 269
+Overført til Statens petroleumsfond	56 142		-8 546	47 596
=Totale utgifter	609 932	1 020	-17 507	593 445

Kilde: Finansdepartementet

Utgifter utenom petroleumsutgifter

Utgifter utenom lånetransaksjoner og utgifter til petroleumsvirksomhet forventes å øke med 3,0 mrd. kroner fra vedtatt budsjett til regnskap for 1999. Av dette utgjør 1,0 mrd. kroner merutgift til arbeidsmarkedstiltak og boligtiltak som skyldes omlegging av budsjetteringsmetoder, jf. omtalen foran. Flere forhold bidrar til å forklare økningen i utgifter etter vedtatt budsjett. Regjeringen foreslo i St.prp. nr. 67 (1998-99) Omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet 1999 å dekke inn tilleggsbevilgningene for 1. halvår med unntak av utgifter knyttet til krisen i Kosovo. Utgiftene i forbindelse med krisen i Kosovo utgjorde 1,7 mrd. kroner. I tillegg ble enkelte utgiftsøkninger dekket gjennom økte inntekter. Stortingsbehandlingen av tilleggsbevilgninger i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 1999 medførte at utgiftene ble økt med ytterligere 0,5 mrd. kroner. Avsetningen for tilfeldige utgifter ble redusert med 1,3 mrd. kroner som en del av inndekningen av utgiftsøkninger 1. halvår. Dette inkluderer en reduksjon i reserven på 350 mill. kroner for å dekke bevilgninger til humanitær bistand til Kosovo, som ble fremmet i egen proposisjon etter framlegget av Revidert nasjonalbudsjett. I tillegg er reserven forutsatt redusert med 3,3 mrd. kro-

ner for å dekke vårens inntektsoppgjør. Det gjenstår derfor nå bare om lag 0,6 mrd. kroner i reserver for tilleggsbevilgninger i 2. halvår.

Driftsutgifter, utgifter til nybygg og anlegg og overføringer

Driftsutgifter anslås nå å bli 2,0 mrd. kroner høyere enn i vedtatt budsjett. Av dette utgjør lønnsoppgjøret for statsansatte og statsbudsjettets bidrag til Statens pensjonskasse 0,5 mrd. kroner. Om lag 1,0 mrd. kroner av økte driftsutgifter gjelder Forsvarets internasjonale operasjoner, mens bevilgningene til Utlendingsdirektoratet er økt med 0,5 mrd. kroner. Økte utgifter til nybygg og anlegg på om lag 0,8 mrd. kroner kan i sin helhet forklares med 0,8 mrd. kroner i økte bevilgninger for å videreføre allerede igangsatte byggeprosjekter. Overføringer til private og kommuneforvaltningen er økt med 6,6 mrd. kroner siden vedtatt budsjett. Av dette utgjør jordbruksoppgjøret, trygdedrøftingene og legeoppgjøret til sammen om lag 2,8 mrd. kroner. Utover dette har det vært vesentlige økninger i bevilgningene til internasjonal bistand, integreringstilskudd til flyktninger, innsatsstyrt finansiering av sykehus og refusjon av dokumentavgift for omorganisering av kraftverk.

Renteutgifter

Renteutgiftene på statens gjeld er redusert med 2,2 mrd. kroner i forhold til vedtatt budsjett. Dette må ses i sammenheng med førtidig tilbakekjøp av statsobligasjoner, jf. omtalen av reduserte renteinntekter.

Tilfeldige utgifter

I vedtatt budsjett var det avsatt 5,3 mrd. kroner som reserve for å dekke tilleggsbevilgninger i inneværende år. Dette beløpet skulle dekke lønns- og trygdeoppgjørene, samt generelle tilleggsbevilgninger. Lønns- og trygdeoppgjørene er nå gjennomført og fordelt på driftsutgifter og overføringer til private. Bevilgningene til inntektsoppgjør utgjør samlet 3,3 mrd. kroner. I tillegg er det forutsatt at 1,3 mrd. kroner av andre tilleggsbevilgninger i 1. halvår dekkes av reserven for tilleggsbevilgninger. Dette er i tråd med finanskomiteens innstilling i forbindelse med framlegget av Revidert nasjonalbudsjett 1999.

Kap. 2309 skal også dekke overskridelsestillatelseter som Finansdepartementet har fullmakt til å gi. Det bør derfor stå igjen 75 mill. kroner etter at bevilgningen er satt ned ved nysalderingen av 1999-budsjettet. Dette beløpet anses tilstrekkelig til å dekke gitte overskridelser og beløp som direkte regnskapsføres på posten. Det gjenstår da om lag 0,6 mrd. kroner til tilleggsbevilgninger i 2. halvår.

Utgifter til petroleumsvirksomhet

Utgiftene til petroleumsvirksomhet består av SDØEs andel av investeringene på sokkelen, overføringer til Statens petroleumsforsikringsfond og utgifter knyttet til disponering av innretninger på sokkelen.

Utgiftene til petroleumsvirksomheten anslås til 28,5 mrd. kroner i 1999. Dette er 3,0 mrd. kroner høyere enn i vedtatt budsjett 1999. Økningen gjelder økte investeringsutgifter.

8.1.4 Statsbudsjettets finansieringsbehov

Tabell 8.4 Endring i statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov fra vedtatt budsjett 1999 til anslag på regnskap 1999 (mill. kroner)

	Vedtatt budsjett Blå bok	Endring fra vedtatt budsjett	Anslag på regnskap
Utlån, aksjetegning mv	56 775	4 556	61 331
- Tilbakebetalinger	49 770	-449	49 321
=Netto finansieringsbehov	7 005	5 004	12 010
+Gjeldsfradrag	41 510	-18 571	22 938
=Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov	48 515	-13 567	34 948

Kilde: Finansdepartementet

Netto finansieringsbehov

Anslaget for utlån, aksjetegning m.v. er økt med 4,6 mrd. kroner siden vedtatt budsjett. Fondskapital i forbindelse med opprettelsen av Fondet for forskning og nyskaping utgjør 3,0 mrd. kroner av de økte utlånene. I tillegg er bevilgningen for lån til statsansatte økt med 1,2 mrd. kroner, mens utlån til Oslo Lufthavn A/S er økt med 0,3 mrd. kroner.

Tilbakebetalinger av lån forventes nå å bli redusert med om lag 0,4 mrd. kroner. Reduserte tilbakebetalinger fra Den Norske Stats Husbank utgjør 0,8 mrd. kroner.

Statsbudsjettets netto finansieringsbehov anslås på denne bakgrunn nå til 12,0 mrd. kroner, som er 5,0 mrd. kroner høyere enn i vedtatt budsjett.

Brutto finansieringsbehovet

Forventet nedbetaling av statsgjeld i 1999 anslås nå til 22,9 mrd. kroner. Etter at arbeidet med statsbudsjettet 1999 var avsluttet, ble det kjøpt tilbake statsobligasjoner for til sammen 15,2 mrd. kroner, herav 14,3 mrd. kroner i obligasjoner med forfall i 1999. Dessuten innløste Folketrygdfondet i denne perioden netto 4,3 mrd. kroner i et langsiktig kon- tollån med forfall i 1999. Anslaget er derfor nedjus-

tert med 18,6 mrd. kroner i forhold til vedtatt budsjett.

Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov i 1999 anslås derfor til nå til 34,9 mrd. kroner.

mrd. kroner. Overføringen fra Statens petroleumsfond er da ikke inkludert. De største inntektspostene framgår av tabell 8.5.

8.2 Statsregnskapet medregnet folketrygden for 1. halvår 1999

8.2.1 Inntekter

De totale inntekter utenom lånetransaksjoner utgjør i perioden 1. januar - 30. juni 1999 237,9

Tabell 8.5 Statsbudsjettets inntekter utenom lånetransaksjoner og overføring fra Statens petroleumsfond 1999. Anslag på regnskap og regnskapsført beløp pr. 30.6.99 (mill. kroner)

	Anslag på regnskap	Regnskap pr. 30.6.99	Regnskap i pst. av bevilgning
<i>Inntekter utenom petroleumsinntekter</i>	417 632	211 302	50,6
Skatter og avgifter	377 193	187 824	49,8
Renter og utbytte	17 550	9 244	52,7
Andre inntekter	25 890	14 234	62,2
<i>Petroleumsinntekter</i>	76 140	26 593	34,9
Skatter og avgifter	20 100	6 051	30,1
Inntekter fra Statlig petroleumsvirksomhet (SDØE)	55 905	20 407	36,5
Aksjeutbytte fra Statoil	135	135	100,0
=Inntekter før lånetransaksjoner	493 772	237 895	48,2

Kilde: Finansdepartementet

8.2.2 Utgifter

Statsregnskapet medregnet folketrygden viser at det pr 30. juni 1999 er regnskapsført utgifter på

236,0 mrd. kroner utenom lånetransaksjoner og overføring til Statens petroleumsfond. Tabell 8.6 viser hvordan beløpet fordeler seg på utgiftsarter.

Tabell 8.6 Statsbudsjettets utgifter utenom lånetransaksjoner og overføringer til Statens petroleumsfond 1999. Anslag på regnskap og regnskapsført beløp pr. 30.6.99 (mill. kroner)

	Anslag på regnskap	Regnskap pr. 30.6.99	Regnskap i pst. av bevilgning
<i>Utgifter utenom petroleumsutgifter</i>	433 036	218 904	50,6
Driftsutgifter	79 652	38 271	48,0
Nybygg, anlegg mv.	20 918	10 436	49,9
Renteutgifter	15 922	8 376	52,6
Overføringer	316 468	161 810	51,1
Ymse utgifter	75	11	14,7
<i>Utgifter til petroleumsvirksomhet</i>	28 544	17 100	59,9
Investeringer	27 900	16 501	59,1
Andre utgifter	644	599	93,0
=Utgifter før lånetransaksjoner	461 580	236 004	51,1

Kilde: Finansdepartementet

8.2.3 Resultat

Tabell 8.7 viser hovedtallene i statsbudsjettets inntekter og utgifter ekskl lånetransaksjoner pr. 30.6.99.

Tabell 8.7 Statsbudsjettets inntekter og utgifter utenom lånetransaksjoner og overføring til/ fra Statens petroleumsfond 1999. Anslag på regnskap og regnskapsført beløp pr. 30.6.99. (mill. kroner)

	Anslag på regnskap	Regnskap pr. 30.6.99	Regnskap i pst. av bevilgning
<i>A. Statsbudsjettets inntekter i alt</i>	493 772	237 895	48,2
A.1 Inntekter fra petroleumsvirksomhet	76 140	26 593	34,9
A.2 Inntekter utenom petroleumsinntekter	417 632	211 302	50,6
<i>B. Statsbudsjettets utgifter i alt</i>	461 580	236 004	51,1
B.1 Utgifter til petroleumsvirksomhet	28 544	17 100	59,9
B.2 Utgifter utenom petroleumsvirksomhet	433 036	218 904	50,6
Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet (A.1-B.1)	47 596	9 493	19,9
Statsbudsjettets oljekorrigerte overskudd (A.2-B.2)	-15 404	-7 602	49,4

Kilde: Finansdepartementet

Utenom oljevirkomheten viser regnskapet for 1. halvår 1999 et underskudd før lånetransaksjoner på 7,6 mrd. kroner. Renter på statskassens foliokonto i Norges Bank, anslått til 2,7 mrd. kroner, vil først komme til inntekt i statsregnskapet mot slutten av året. Statsbudsjettets oljekorrigerte underskudd i 1. halvår utgjør 49,4 pst. av det samlede forventede oljekorrigerte underskuddet for 1999.

Brutto finansieringsbehovet for å finansiere utlån og gjeldsavdrag var 27,2 mrd. kroner i 1. halvår. Dette utgjør 77,9 pst. av samlet forventet finansieringsbehov for 1999. Statens brutto finansieringsbehov i 1999 kan i stor grad tilskrives 22,9 mrd. kroner i gjeldsavdrag. Av disse er 21,7 mrd. kroner innbetalt i 1. halvår.

Tabell 8.8 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov 1999. Anslag på regnskap og regnskapsført beløp pr. 30.6.99 (mill. kroner)

	Anslag på regnskap	Regnskap av pr. 30.6.99	Regn- skap i pst. av bevilg- ning
Utlån, aksjetegning m.v.	61 331	32 249	52,6
- Tilbakebetalinger	49 321	26 710	54,2
=Netto finansieringsbehov	12 010	5 539	46,1
+ Gjeldsavdrag	22 938	21 702	94,6
= Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov	34 948	27 241	77,9

Kilde: Finansdepartementet

For nærmere detaljer vedrørende statsregnskapet for 1. halvår 1999 vises til tabellene i vedlegg 2.

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Finans- og tolldepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om statsbudsjettet medregnet folketrygden for 2000.

Vi HARALD, Norges Konge

---

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om statsbudsjettet medregnet folketrygden for 2000 i samsvar med et framlagt forslag.

Tilråding fra Finans- og tolldepartementet ligger ved.

Forslag
til vedtak om statsbudsjettet medregnet folketrygden for bud-
sjetterminen 1. januar til 31. desember 2000.

I Oversikt over statsbudsjettet medregnet

Utgifter

	Samlede utgifter	Drifts- utgifter	Nybygg, anlegg m.v.	Overførin- ger til andre	Utlån, gjelds- avdrag m.v.
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen	167 990	62 850	105 140	-	-
Regjering	116 000	116 000	-	-	-
Stortinget og underliggende institusjoner	781 053	706 171	52 032	22 850	-
Høyesterett	44 899	44 899	-	-	-
Utenriksdepartementet	13 215 725	2 500 303	21 215	10 506 346	187 861
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	24 722 793	16 558 152	697 602	7 466 831	208
Kulturdepartementet	3 553 916	882 600	35 440	2 635 876	-
Justisdepartementet	10 741 721	9 752 313	366 207	623 201	-
Kommunal- og regionaldepartementet	60 270 520	1 694 810	12 350	58 553 360	10 000
Sosial- og helsedepartementet	28 667 329	1 745 993	24 456	26 896 880	-
Barne- og familiedepartementet	23 061 004	286 252	-	22 774 752	-
Nærings- og handelsdepartementet	4 045 800	702 200	7 200	3 021 400	315 000
Fiskeridepartementet	1 946 700	1 323 280	271 660	351 760	-
Landbruksdepartementet	14 988 695	1 157 536	13 995	13 817 164	-
Samferdselsdepartementet	17 371 620	8 478 810	5 632 260	3 260 550	-
Miljøverndepartementet	2 610 176	1 342 250	115 030	1 152 896	-
Arbeids- og administrasjonsdepartementet	17 049 950	9 244 781	2 039 464	4 265 705	1 500 000
Finans- og tolldepartementet	23 193 400	4 446 000	192 100	15 772 900	2 782 400
Forsvarsdepartementet	25 530 299	17 442 476	7 455 487	631 336	1 000
Olje- og energidepartementet	1 272 255	711 615	48 140	512 500	-
Ymse utgifter	5 607 418	5 607 418	-	-	-
Statsbankene	59 417 257	477 105	4 000	8 077 152	50 859 000
Petroleumsvirksomheten	20 530 000	20 000	19 700 000	810 000	-
Statens forretningsdrift	2 491 150	-107 000	2 563 150	35 000	-
Folketrygden	169 909 330	3 539 150	136 300	166 233 880	-
Statens petroleumsfond	85 120 000	-	-	85 120 000	-
Sum utgifter	616 427 000	88 735 964	39 493 228	432 542 339	55 655 469
			Statsbudsjet- tet folketryg- den ikke medregnet	Folketryg- den	Statsbud- sjettet med- regnet folketryg- den
1. Inntekter (ekskl. tilbakebetalinger m.v. og overføringer fra Statens Petroleumsfond)			427 067 831	120 421 700	547 489 531
2. Utgifter (ekskl. utlån, avdrag på statsgjeld m.v.)			390 862 201	169 909 330	560 771 531
Driftsutgifter			85 196 814	3 539 150	88 735 964
Nybygg anlegg m.v.			39 356 928	136 300	39 493 228
Overføringer til andre			181 188 459	166 233 880	347 422 339
Overføringer til Statens petroleumsfond			85 120 000	-	85 120 000
3. Overskudd før lånetransaksjoner før overføring fra Statens petroleumsfond (1-2)			36 205 630	-49 487 630	-13 282 000
4. Overføring fra Statens petroleumsfond			13 282 000	-	13 282 000
5. Overskudd før lånetransaksjoner (3+4)			49 487 630	-49 487 630	-

folketrygden for budsjetterminen 2000. 1000 kroner.

Inntekter

	Samlede inntekter	Driftsinntekter	Inntekter i samband med nybygg, anlegg m.v.	Skatter, avgifter og andre overføringer	Tilbakebetalinger m.v.
Skatt på formue og inntekt	95 050 000	-	-	95 050 000	-
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift.....	117 500 000	-	-	117 500 000	-
Tollinntekter	1 817 000	-	-	1 817 000	-
Merverdiavgift og trygdeavgift.....	115 100 000	-	-	115 100 000	-
Avgifter på alkohol	8 520 900	-	-	8 520 900	-
Avgifter på tobakk	7 380 000	-	-	7 380 000	-
Avgifter på motorvogner	29 050 000	-	-	29 050 000	-
Andre avgifter	17 820 250	-	-	17 820 250	-
Sum skatter og avgifter	392 238 150	-	-	392 238 150	-
Renter av statens forretningsdrift.....	141 470	-	-	141 470	-
Avskrivninger,avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg m.v.	3 799 726	33 840	2 390 586	1 375 300	-
Sum inntekter av statens forretningsdrift	3 941 196	33 840	2 390 586	1 516 770	-
Renter fra statsbankene	9 110 170	-	-	9 110 170	-
Renter av kontantbeholdning og andre fordringer	3 507 300	-	-	3 507 300	-
Utbytte ekskl. Statoil.....	3 459 402	-	-	16 076 872	-
Renteinntekter og utbytte (eksl. st. forr. og Statoil)	16 076 872	-	-	3 459 402	-
Inntekter under departementene	15 798 183	9 992 461	626 532	5 179 190	-
Overføring fra Norges Bank	10 685 130	-	-	10 685 130	-
Tilbakeføring av midler fra Statens banksi-kringsfond	3 200 000	-	-	3 200 000	-
Sum andre inntekter	29 683 313	9 992 461	626 532	19 064 320	-
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet....	68 200 000	44 400 000	15 500 000	8 300 000	-
Skatt og avgift på utvinning av petroleum.....	35 100 000	-	-	35 100 000	-
Aksjeutbytte fra Statoil.....	2 250 000	-	-	2 250 000	-
Sum petroleumsinntekter	105 550 000	44 400 000	15 500 000	45 650 000	-
Tilbakebetalinger	45 404 469	-	-	-	45 404 469
Statens petroleumsfond	13 282 000	-	-	13 282 000	-
Sum inntekter	606 176 000	54 426 301	18 517 118	487 828 112	45 404 469
			Statsbudsjettet Folketrygden ikke medregnet	Folketrygden	Statsbudsjettet medregnet Folketrygden
Lånetransaksjoner:					
6. Utlån gjeldsavdrag, aksjetegning m.v i alt ..			55 655 469	-	55 655 469
Utlån til statsbanken			50 859 000	-	50 859 000
Gjeldsavdrag			2 757 400	-	2 757 400
Andre utlån, aksjetegning m.v.			2 039 069	-	2 039 069
7. Tilbakebetalinger m. v.			45 404 469	-	45 404 469
8. Utlån m.v. (netto) (6 - 7)			10 251 000	-	10 251 000
9. Samlet finansieringsbehov - av kontantbeholdning og lånemidler (8 - 5)			-39 236 630	49 487 630	10 251 000

Kap. Post	Kroner	Kroner
Utgifter:		
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen		
1	Det kongelige hus:	
1	Apanasjer	26 500 000
11	Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall (jf. kap. 3011):	
1	Driftsutgifter	36 350 000
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	105 140 000
	Sum Det kongelige hus og Slottsforvaltningen	<u>167 990 000</u>
Regjering		
20	Statsministerens kontor (jf. kap. 3020):	
1	Driftsutgifter	43 700 000
21	Frigjøringsjubileet/Frihetsmonumentet i Narvik, <i>kan overføres</i>	1 100 000
21	Statsrådet (jf. kap. 3021):	
1	Driftsutgifter	71 200 000
	Sum Regjering	<u>116 000 000</u>
Stortinget og underliggende institusjoner		
41	Stortinget (jf. kap. 3041):	
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	436 060 000
32	Kjøp av leiligheter, <i>kan overføres</i>	10 500 000
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	41 532 000
70	Tilskudd til partigruppene	22 850 000
42	Forsvarets ombudsmannsnemnd:	
1	Driftsutgifter	3 040 000
43	Stortingets ombudsmann for forvaltningen (jf. kap. 3043):	
1	Driftsutgifter	22 971 000
44	Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste:	
1	Driftsutgifter	2 400 000
51	Riksrevisjonen (jf. kap. 3051):	
1	Driftsutgifter	241 700 000
	Sum Stortinget og underliggende institusjoner	<u>781 053 000</u>
Høyesterett		
61	Høyesterett (jf. kap. 3061):	
1	Driftsutgifter	44 899 000
	Sum Høyesterett	<u>44 899 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Utenriksdepartementet			
Administrasjon av utenriktjenesten			
100	Utenriksdepartementet:		
1	Driftsutgifter	310 395 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 597 000	
70	Erstatning av skader på utenlandske ambassader	700 000	
71	Diverse tilskudd	23 645 000	341 337 000
101	Utenriksstasjonene (jf. kap. 3101):		
1	Driftsutgifter	723 789 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	16 715 000	
70	Hjelp til norske borgere i utlandet som ikke er sjømenn	120 000	
90	Lån til norske borgere i utlandet som ikke er sjømenn	361 000	740 985 000
102	Særavtale i utenriktjenesten:		
1	Driftsutgifter	137 947 000	137 947 000
103	Regjeringens fellesbevilgning for representasjon:		
1	Driftsutgifter	5 200 000	5 200 000
	Sum Administrasjon av utenriktjenesten		<u>1 225 469 000</u>
Utenriksformål			
115	Presse-, kultur- og informasjonsformål:		
1	Driftsutgifter	19 875 000	
70	Tilskudd til presse, kultur- og informasjonsformål, <i>kan overføres</i>	31 785 000	51 660 000
116	Deltaking i internasjonale organisasjoner:		
70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	620 496 000	
71	Låne- og tilskuddsordningen under EØS-avtalen, <i>kan overføres</i>	187 400 000	807 896 000
	Sum Utenriksformål		<u>859 556 000</u>
Administrasjon av utviklingshjelpen			
140	Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen:		
1	Driftsutgifter	109 940 000	109 940 000
141	Direktoratet for utviklingssamarbeid (NORAD):		
1	Driftsutgifter	149 450 000	149 450 000
142	NORADs administrasjon av utenriksstasjonene:		
1	Driftsutgifter	180 060 000	
42	Krise- og evakueringstiltak, <i>kan overføres</i>	2 000 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 500 000	184 560 000

Kap. Post	Kroner	Kroner
143	Utenriksdepartementets administrasjon av utenriksstasjonene:	
1	84 150 000	84 150 000
		<u>528 100 000</u>
	Prioriterte land og regioner	
150	Bistand til prioriterte land og regioner:	
1	500 000	
70	1 630 000 000	
71	380 000 000	
72	137 000 000	2 147 500 000
		<u>2 147 500 000</u>
	Utvidet samarbeid	
154	Opplysningsarbeid, organisasjonsliv og mellomfolkelig samarbeid:	
1	13 000 000	
50	10 400 000	
70	54 000 000	
71	740 000 000	
72	193 300 000	
73	35 000 000	1 045 700 000
155	Miljø og naturressursforvaltning:	
70	310 000 000	310 000 000
156	Tiltak for å bedre kvinners situasjon og likestilling:	
70	35 000 000	35 000 000
157	Næringsutvikling og økonomisk utvikling (jf. kap. 3157):	
70	42 000 000	
71	37 500 000	
72	277 000 000	
73	15 000 000	
90	75 000 000	
91	112 500 000	559 000 000
158	Utredning, forskning, evaluering og kvalitetssikring:	
1	87 300 000	
70	47 500 000	134 800 000
159	Tilskudd til ymse hjelpetiltak:	
70	50 350 000	50 350 000
		<u>2 134 850 000</u>
	Bistand via internasjonale organisasjoner	
161	Generelle bidrag - FN-organisasjoner:	
70	1 662 000 000	1 662 000 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
163	Generelle bidrag - finansinstitusjoner:		
70	Innskudd i finansinstitusjoner, <i>kan overføres</i>	922 500 000	922 500 000
164	Generelle bidrag - andre organisasjoner:		
70	Tilskudd til andre organisasjoner	71 500 000	71 500 000
165	Bilateral bistand administrert av internasjonale organisasjoner (multi-bi):		
1	Driftsutgifter	3 100 000	
70	Tilskudd til multi-bi samarbeid, <i>kan overføres</i>	342 250 000	345 350 000
166	Gjeldslettetiltak:		
70	Tilskudd til gjeldslettetiltak, <i>kan overføres</i>	250 000 000	250 000 000
	Sum Bistand via internasjonale organisasjoner		3 251 350 000
Nødhjelp, menneskerettigheter, fred og demokratibyggning			
191	Menneskerettigheter, humanitær bistand og flykntingetiltak:		
1	Driftsutgifter	1 300 000	
70	Tilskudd til menneskerettigheter, humanitær bistand og flykntingetiltak, <i>kan overføres</i>	1 528 000 000	1 529 300 000
192	Fred, forsoning og demokrati:		
1	Driftsutgifter	2 500 000	
70	Tilskudd til generelle tiltak for fred, forsoning og demokrati, <i>kan overføres</i>	70 000 000	
71	Tilskudd til ODA-godkjente land på Balkan og andre ODA-godkjente OSSE-land, <i>kan overføres</i>	530 000 000	
72	Utvikling og nedrustning, <i>kan overføres</i>	1 700 000	604 200 000
195	Tiltak for flykntinger i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA):		
21	Spesielle driftsutgifter	665 200 000	665 200 000
	Sum Nødhjelp, menneskerettigheter, fred og demokratibyggning		2 798 700 000
Øvrig bistand			
197	Bistand til ikke-ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak:		
70	Tilskudd til atomsikkerhetstiltak og samarbeidsprogrammet med Sentral- og Øst-Europa, <i>kan overføres</i> .	228 500 000	
71	Fred og demokratitiltak (ikke-ODA-land), <i>kan overføres</i>	5 000 000	
76	Tilskudd til internasjonale klima- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	36 700 000	270 200 000
	Sum Øvrig bistand		270 200 000
	Sum Utenriksdepartementet		13 215 725 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet			
Administrasjon			
200	Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (jf. kap. 3200):		
1	Driftsutgifter	146 047 000	
21	Spesielle driftsutgifter	7 369 000	
45	Større utstørsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 339 000	155 755 000
203	Statens utdanningskontorer (jf. kap. 3203):		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 200 post 1</i>	134 558 000	
21	Spesielle driftsutgifter	1 200 000	135 758 000
204	Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 3204):		
1	Driftsutgifter	4 830 000	4 830 000
206	Samisk utdanningsadministrasjon (jf. kap. 3206):		
50	Tilskudd til Sametinget	23 525 000	23 525 000
210	Tilskudd til trossamfunn m.m. og privateide skole- og kirkebygg:		
70	Tilskudd til registrerte trossamfunn, <i>overslagsbevilgning</i>	58 308 000	
71	Tilskudd til uregistrerte trossamfunn, <i>overslagsbevilgning</i>	6 949 000	
72	Tilskudd til livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i>	17 739 000	
73	Tilskudd til Norges frikirkeråd	685 000	
74	Tilskudd til Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn	257 000	
75	Tilskudd til privateide skole- og kirkebygg	11 007 000	94 945 000
	Sum Administrasjon		414 813 000
Grunnskolen			
221	Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 3221):		
1	Driftsutgifter	6 747 000	
60	Tilskudd til virkemiddeltiltak i Nord-Norge, <i>kan overføres</i>	23 758 000	
61	Tilskudd til institusjoner	32 734 000	
62	Tilskudd til Fjellheimen leirskole	3 682 000	
63	Tilskudd til skolefritidsordninger, <i>kan overføres</i> , ...	299 089 000	
64	Tilskudd til undervisning i finsk	5 849 000	
65	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen, ...	599 635 000	
66	Tilskudd til leirskoleopplæring, ...	20 700 000	
67	Tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler, <i>overslagsbevilgning</i>	83 500 000	
68	Det samiske utdanningsområdet, <i>kan overføres</i>	25 133 000	
70	Tilskudd til utvikling av musikk- og kulturskolene ...	6 888 000	1 107 715 000
222	Statens grunnskoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 3222):		
1	Driftsutgifter	47 392 000	47 392 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
228	Kvalitetsutvikling i grunnskolen (jf. kap. 3228):		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	274 032 000	274 032 000
229	Andre formål i grunnskolen:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 239 post 01</i>	23 181 000	
60	Kompensasjon for investeringskostnader ved grunnskolereformen	501 383 000	
62	Kompensasjon for merutgifter i forbindelse med midlertidige lokaler, <i>kan overføres</i>	100 000 000	
70	Tilskudd	3 601 000	628 165 000
	Sum Grunnskolen		<u>2 057 304 000</u>

Videregående opplæring

231	Tilskudd til videregående opplæring:		
60	Tilskudd til landslinjer	139 177 000	
61	Tilskudd til opplæring innenfor kriminalomsorgen ..	85 121 000	
65	Tilskudd til ekstra opplæring for språklige minoriteter i videregående opplæring	38 400 000	
66	Tilskudd til teknisk undervisningsutstyr og tilpassning av lokaler	30 000 000	292 698 000
232	Statlige skoler med opplæring på videregående nivå (jf. kap. 3232):		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 60</i>	126 050 000	
21	Sikkerhetsopplæring for fiskere	14 562 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 707 000	
60	Tilskudd til fylkeskommuner	1 700 000	
75	Tilskudd til stipend og kurs for ansatte	299 000	147 318 000
234	Tilskudd til lærebedrifter og lærlinger:		
1	Driftsutgifter	3 458 000	
60	Tilskudd til formidling av reformlærlinger	10 000 000	
70	Tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger	365 000 000	
71	Tilskudd til drift av opplæringsråd	7 578 000	386 036 000
238	Kvalitetsutvikling i videregående opplæring:		
1	Driftsutgifter	80 898 000	80 898 000
239	Andre formål i videregående opplæring:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 229 post 1</i>	80 031 000	
70	Tilskudd til internatdriften ved Krokeide yrkesskole	14 489 000	
71	Tilskudd til studieopphold i utlandet	6 640 000	
72	Tilskudd til internasjonale utdanningsprogrammer (LEONARDO m. fl.)	26 410 000	
73	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College	18 399 000	
75	Tilskudd	11 236 000	157 205 000
	Sum Videregående opplæring		<u>1 064 155 000</u>

Andre tiltak i utdanningen

240	Private skoler m.v.:		
70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 061 115 000	
75	Tilskudd til privatskoleorganisasjoner	442 000	1 061 557 000
243	Kompetansesentra for spesialundervisning (jf. kap. 3243):		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 21 og 60</i>	713 852 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
21	Spesielle driftsutgifter	24 198 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 238 000	
60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
75	Til disposisjon for departementet	2 957 000	757 245 000
244	Nasjonalt læremiddelsenter (jf. kap. 3244):		
1	Driftsutgifter	37 074 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	13 000 000	
70	Tilskudd til lærebøker m.v., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	35 522 000	85 596 000
249	Andre tiltak i utdanningen:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 70</i>	106 523 000	
60	Tilskudd til IKT-tiltak, <i>kan nyttes under post 21</i>	5 000 000	
61	Tilskudd til Nordland kunst- og filmskole	2 000 000	
70	Tilskudd til IKT-tiltak, <i>kan nyttes under post 21</i>	2 729 000	
71	Tilskudd til fotokopiering	3 367 000	
75	Særskilt tilskudd til toppidrettsgymnas	10 610 000	130 229 000
	Sum Andre tiltak i utdanningen		<u>2 034 627 000</u>

Voksenopplæring

253	Folkehøgskoler:		
21	Spesielle driftsutgifter	2 216 000	
60	Tilskudd til fylkeskommunale folkehøgskoler, <i>kan nyttes under post 70</i>	38 838 000	
70	Tilskudd til andre folkehøgskoler, <i>kan nyttes under post 60</i>	330 249 000	371 303 000
254	Tilskudd til voksenopplæring (jf. kap. 3254):		
60	Tilskudd til norskopplæring for innvandrere	312 211 000	
62	Tilskudd til grunnskoleopplæring for innvandrere 16-20 år	55 325 000	
70	Tilskudd til studieforbund	206 784 000	
71	Tilskudd til fjernundervisning	26 877 000	
72	Tilskudd til kvinneuniversitetene, Norsk fredssenter og Studiesenteret Finnsnes	6 394 000	
73	Tilskudd til voksenopplæringsorganisasjoner	8 234 000	615 825 000
256	Statlige voksenopplæringsinstitusjoner (jf. kap. 3256):		
1	Driftsutgifter	47 835 000	
21	Spesielle driftsutgifter	17 800 000	65 635 000
258	Forskning og utviklingsarbeid i voksenopplæringen:		
21	Spesielle driftsutgifter	89 035 000	89 035 000
259	Kompetanseutviklingsprogrammer:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	50 000 000	50 000 000
	Sum Voksenopplæring		<u>1 191 798 000</u>

Høgre utdanning

260	Universitetet i Oslo (jf. kap. 3260):		
1	Driftsutgifter	2 002 415 000	
21	Spesielle driftsutgifter	477 273 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	91 196 000	
49	Kjøp av eiendom, <i>kan overføres</i>	10 000	
61	Refusjon for bruk av sykehus	14 319 000	
70	Tilskudd til senter for studier av Holocaust og livs- synsminoriteters stilling i Norge	40 000 000	2 625 213 000
261	Universitetet i Bergen (jf. kap. 3261):		
1	Driftsutgifter	1 141 494 000	
21	Spesielle driftsutgifter	326 262 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan over- føres</i>	79 033 000	
49	Kjøp av eiendom, <i>kan overføres</i>	10 000	
61	Refusjon for bruk av sykehus	2 875 000	1 549 674 000
262	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (jf. kap. 3262):		
1	Driftsutgifter	1 546 765 000	
21	Spesielle driftsutgifter	268 862 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	233 145 000	
49	Kjøp av eiendom, <i>kan overføres</i>	10 000	
61	Refusjon for bruk av sykehus	8 298 000	2 057 080 000
263	Universitetet i Tromsø (jf. kap. 3263):		
1	Driftsutgifter	702 966 000	
21	Spesielle driftsutgifter	134 647 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	20 254 000	
49	Kjøp av eiendom, <i>kan overføres</i>	10 000	
61	Refusjon for bruk av sykehus	1 715 000	859 592 000
264	Norges handelshøgskole (jf. kap. 3264):		
1	Driftsutgifter	155 442 000	
21	Spesielle driftsutgifter	10 918 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	12 959 000	179 319 000
265	Arkitektthøgskolen i Oslo (jf. kap. 3265):		
1	Driftsutgifter	38 988 000	
21	Spesielle driftsutgifter	4 478 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 462 000	44 928 000
268	Norges idrettshøgskole (jf. kap. 3268):		
1	Driftsutgifter	77 354 000	
21	Spesielle driftsutgifter	4 908 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 925 000	87 187 000
269	Norges musikkhøgskole (jf. kap. 3269):		
1	Driftsutgifter	86 404 000	
21	Spesielle driftsutgifter	1 200 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 781 000	89 385 000
270	Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter:		
70	Tilskudd til lengre reiser, <i>overslagsbevilgning</i>	72 606 000	
71	Tilrettelegging av studier i utlandet	7 485 000	
73	Tilskudd til studentbarnegager	69 275 000	
74	Tilskudd til velferdsarbeid	51 816 000	
75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i>	82 571 000	283 753 000
273	Statlige kunsthøgskoler (jf. kap. 3273):		
1	Driftsutgifter	137 614 000	
21	Spesielle driftsutgifter	407 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 054 000	143 075 000
274	Statlige høgschooler (jf. kap. 3274):		
1	Driftsutgifter	5 162 761 000	
21	Spesielle driftsutgifter	217 361 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	163 013 000	
70	Tilskudd	6 909 000	5 550 044 000
278	Norges landbrukshøgskole (jf. kap. 3278):		
1	Driftsutgifter	331 988 000	
21	Spesielle driftsutgifter	150 869 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	15 818 000	
49	Kjøp av eiendom, <i>kan overføres</i>	10 000	498 685 000
279	Norges veterinærhøgskole (jf. kap. 3279):		
1	Driftsutgifter	151 285 000	
21	Spesielle driftsutgifter	53 099 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 018 000	205 402 000
281	Fellesutgifter for universiteter og høgschooler (jf. kap. 3281):		
1	Driftsutgifter	363 556 000	
21	Spesielle driftsutgifter	4 199 000	
30	Fellesmidler, <i>kan overføres</i>	42 900 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	8 189 000	
60	Tilskudd RIT 2000, <i>kan overføres</i>	122 700 000	
70	Tilskudd til utgivelse av lærebøker	6 540 000	
71	Tilskudd til Stiftelsen for helsetjenesteforskning ved Sentralsykehuset i Akershus	4 559 000	
72	Stipendmidler for etterutdanning av kunstnere	1 839 000	
73	Tilskudd til internasjonale programmer	37 140 000	
75	Tilskudd til UNIK	12 000 000	
76	Tilskudd til Nordtunet	39 468 000	
90	Kapitalinnskudd i forskningsstiftelser	208 000	643 298 000
282	Privat høgschoolutdanning:		
70	Tilskudd	359 581 000	359 581 000
	Sum Høgre utdanning		15 176 216 000

Forskning

283	Det norske meteorologiske institutt (jf. kap. 3283):		
1	Driftsutgifter	222 914 000	
21	Spesielle driftsutgifter	46 788 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 521 000	
70	Den meteorologiske verdensorganisasjon	2 110 000	
72	Internasjonale samarbeidsprosjekter, <i>kan overføres</i> ...	42 797 000	318 130 000
285	Norges forskningsråd:		
52	Forskningsformål	612 329 000	
55	Administrasjon	169 920 000	782 249 000
286	Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 3286):		
50	Overføring til Norges forskningsråd	90 000 000	90 000 000
287	Forskningsinstitutter og andre tiltak:		
50	NOVA	19 335 000	

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
52	Norsk Utenrikspolitisk Institutt	14 067 000	
54	Forskningsstiftelser	63 184 000	
55	Teknologirådet	6 126 000	
71	Tilskudd til andre private institusjoner	10 807 000	
72	Til disposisjon for departementet	1 928 000	115 447 000
288	Internasjonale samarbeidstiltak:		
72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner	98 815 000	
73	EUs rammeprogram for forskning, <i>kan overføres</i>	485 695 000	
74	Til disposisjon for internasjonalt utdanningsamarbeid	2 697 000	587 207 000
	Sum Forskning		<u>1 893 033 000</u>

Den norske kirke

294	Kirkelig administrasjon (jf. kap. 3294):		
1	Driftsutgifter	81 972 000	
21	Spesielle driftsutgifter	3 053 000	
71	Tilskudd til kirkelige formål	72 300 000	
72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene	110 000 000	
79	Til disposisjon for departementet, <i>kan overføres</i>	500 000	267 825 000
295	Presteskapet (jf. kap. 3295):		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 294 post 71</i>	562 321 000	
21	Spesielle driftsutgifter	120 000	562 441 000
297	Nidaros domkirke m.m. (jf. kap. 3297):		
1	Driftsutgifter	23 136 000	23 136 000
299	Opplysningsvesenets fond (jf. kap. 3299):		
1	Driftsutgifter	12 445 000	
79	Til disposisjon for felleskirkelige tiltak, <i>kan overføres</i>	25 000 000	37 445 000
	Sum Den norske kirke		<u>890 847 000</u>
	Sum Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet		<u>24 722 793 000</u>

Kulturdepartementet

Administrasjon

300	Kulturdepartementet:		
1	Driftsutgifter	67 201 000	67 201 000
301	Deltaking i internasjonale organisasjoner (jf. kap. 3301):		
1	Driftsutgifter	4 630 000	
21	Spesielle driftsutgifter	250 000	
74	De Forente Nasjoners organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur (UNESCO)	17 000 000	
75	Tilskudd til internasjonalt samarbeid	639 000	22 519 000
	Sum Administrasjon		<u>89 720 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Kulturformål			
320	Allmenne kulturformål:		
1	Driftsutgifter	31 257 000	
50	Norsk kulturfond	222 587 000	
51	Norsk kassettagiftsfond	29 907 000	
52	Norges forskningsråd	1 645 000	
60	Lokale og regionale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	40 312 000	
73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	52 700 000	
74	Tilskudd til faste tiltak under Norsk kulturråd	135 536 000	
75	Kulturprogram	6 243 000	
76	Markering av tusenårsskiftet, <i>kan overføres</i>	68 000 000	
77	Bergen som europeisk kulturby	12 000 000	
78	Ymse faste tiltak	15 360 000	
79	Til disposisjon	8 891 000	624 438 000
321	Kunstnerformål (jf. kap. 3321):		
1	Driftsutgifter	9 906 000	
73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	79 003 000	
74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	71 563 000	
75	Vederlagsordninger	79 294 000	239 766 000
322	Billedkunst, kunsthåndverk og design (jf. kap. 3322):		
1	Driftsutgifter	94 186 000	
21	Store utstillinger	1 065 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	12 149 000	
50	Utsmykking av offentlige bygg	5 832 000	
61	Tilskudd til fylkeskommunale kulturoppgaver	9 667 000	
72	Knutepunktinstitusjoner	27 092 000	
75	Design, arkitektur og bygningsmiljø	14 150 000	
78	Ymse faste tiltak	4 454 000	168 595 000
323	Musikkformål (jf. kap. 3323):		
1	Driftsutgifter	98 268 000	
70	Nasjonale institusjoner	130 746 000	
71	Region-/landsdelsinstitusjoner	75 568 000	
72	Knutepunktinstitusjoner	13 622 000	
74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	11 457 000	
78	Ymse faste tiltak	18 337 000	347 998 000
324	Teater- og operaformål (jf. kap. 3324):		
1	Driftsutgifter	80 367 000	
60	Scenekunst i fylkeskommunene	2 579 000	
70	Nasjonale institusjoner	450 641 000	
71	Region-/landsdelsinstitusjoner	162 572 000	
73	Distriktopera	8 548 000	
78	Ymse faste tiltak	7 063 000	711 770 000
326	Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326):		
1	Driftsutgifter	200 778 000	
21	Spesielle driftsutgifter	7 100 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	16 798 000	
60	Mobil bibliotekjeneste og biblioteklokaler	19 110 000	
73	Noregs Mållag	1 321 000	
74	Det Norske Samlaget	5 595 000	
78	Ymse faste tiltak	51 673 000	302 375 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
328	Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328):		
1	Driftsutgifter	37 865 000	
21	Arkeologiske og andre oppdrag	12 747 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 684 000	
60	Tilskuddsordning for museer	131 282 000	
70	Nasjonale institusjoner	133 974 000	
72	Knutepunktinstitusjoner	14 892 000	
78	Ymse faste tiltak	46 499 000	379 943 000
329	Arkivformål (jf. kap. 3329):		
1	Driftsutgifter	138 168 000	
21	Spesielle driftsutgifter	3 408 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 809 000	
78	Ymse faste tiltak	4 107 000	149 492 000
	Sum Kulturformål		<u>2 924 377 000</u>

Film- og medieformål

334	Film- og medieformål (jf. kap. 3334):		
1	Driftsutgifter	87 900 000	
21	Spesielle driftsutgifter	7 504 000	
50	Audiovisuelt produksjonsfond, <i>kan nyttes under post 71</i>	49 600 000	
71	Filmproduksjon m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	115 850 000	
72	Knutepunktinstitusjoner	5 300 000	
73	Norsk Film AS	20 000 000	
75	Medieprogrammet	9 200 000	
78	Ymse faste tiltak	19 250 000	
79	Til disposisjon	1 205 000	315 809 000
335	Pressestøtte:		
71	Produksjonstilskudd	164 170 000	
73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	12 700 000	
75	Tilskudd til samiske aviser	8 000 000	
76	Tilskudd til ymse publikasjoner	35 100 000	
77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 500 000	221 470 000
	Sum Film- og medieformål		<u>537 279 000</u>

Sivilt beredskap

398	Informasjonsberedskap, Norsk rikskringkasting:		
70	Informasjonsberedskap	2 540 000	2 540 000
	Sum Sivilt beredskap		<u>2 540 000</u>
	Sum Kulturdepartementet		<u>3 553 916 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Justisdepartementet			
Administrasjon			
400	Justisdepartementet (jf. kap. 3400):		
1	Driftsutgifter	241 420 000	
70	Tilskudd	200 000	
71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	8 986 000	250 606 000
	Sum Administrasjon		<u>250 606 000</u>
Rettsvesen			
405	Lagmannsrettene (jf. kap. 3405):		
1	Driftsutgifter	131 722 000	131 722 000
410	Herreds- og byrettene (jf. kap. 3410):		
1	Driftsutgifter	768 668 000	
21	Spesielle driftsutgifter	82 721 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	28 508 000	879 897 000
414	Domsutgifter:		
1	Driftsutgifter	58 216 000	58 216 000
	Sum Rettsvesen		<u>1 069 835 000</u>
Kriminalomsorg			
430	Kriminalomsorg (jf. kap. 3430):		
1	Driftsutgifter	1 335 887 000	
21	Spesielle driftsutgifter	38 448 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	79 488 000	
70	Tilskudd	4 352 000	
71	Tilskudd til Frelsesarmeens institusjon Elevator	3 275 000	
72	Tilskudd til Foreningen for fangers pårørende	437 000	1 461 887 000
432	Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS) (jf. kap. 3432):		
1	Driftsutgifter	79 374 000	79 374 000
	Sum Kriminalomsorg		<u>1 541 261 000</u>
Politi og påtalemyndighet			
440	Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i>	4 602 448 000	
21	Spesielle driftsutgifter	10 311 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	203 894 000	4 816 653 000
441	Oslo politidistrikt (jf. kap. 3441):		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i>	960 900 000	

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
21	Spesielle driftsutgifter	12 000 000	972 900 000
442	Politihøgskolen (jf. kap. 3442):		
1	Driftsutgifter	152 675 000	152 675 000
443	Oppfølging av Innsynsloven:		
1	Driftsutgifter	6 000 000	
70	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	4 000 000	10 000 000
445	Den høyere påtalemyndighet (jf. kap. 3445):		
1	Driftsutgifter	62 047 000	62 047 000
446	Kontrollen med den militære påtale- og disiplinær- myndighet (jf. kap. 3446):		
1	Driftsutgifter	3 844 000	3 844 000
448	Grensekommisæreren:		
1	Driftsutgifter	3 552 000	3 552 000
449	Statens innkrevingssentral (jf. kap. 3449):		
1	Driftsutgifter	125 585 000	125 585 000
	Sum Politi og påtalemyndighet		6 147 256 000

Sivile vernepliktige og redningstjenesten

450	Sivile vernepliktige (jf. kap. 3450):		
1	Driftsutgifter	231 752 000	231 752 000
455	Redningstjenesten (jf. kap. 3455):		
1	Driftsutgifter	31 106 000	
21	Spesielle driftsutgifter	5 059 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 069 000	
71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i rednings- tjenesten	4 500 000	
72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenesten ved kyst- radioene	53 456 000	101 190 000
	Sum Sivile vernepliktige og redningstjenesten		332 942 000

Andre virksomheter

460	De særskilte etterforskningsorganene:		
1	Driftsutgifter	6 674 000	6 674 000
462	Registerenheten i Brønnøysund (jf. kap. 3462):		
1	Driftsutgifter	124 998 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 402 000	131 400 000
463	Datatilsynet (jf. kap. 3463):		
1	Driftsutgifter	13 049 000	13 049 000
464	Statens Lotteritilsyn (jf. kap. 3464):		
1	Driftsutgifter	20 000 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 500 000	27 500 000
465	Regjeringsadvokaten (jf. kap. 3465):		
1	Driftsutgifter	23 936 000	
21	Spesielle driftsutgifter	4 110 000	28 046 000
466	Advokatutgifter m.m.:		
1	Driftsutgifter	265 308 000	265 308 000
467	Norsk Lovtidend:		
1	Driftsutgifter	4 359 000	4 359 000
	Sum Andre virksomheter		476 336 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
Erstatninger, tilskudd mv.			
470	Fri rettshjelp (jf. kap. 3470):		
1	Driftsutgifter	3 084 000	
70	Fri sakførsel	155 497 000	
71	Fritt rettsråd	97 153 000	
72	Tilskudd til spesielle rettshjelpiltak	14 688 000	270 422 000
471	Statens erstatningsansvar:		
1	Driftsutgifter	718 000	
70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i>	35 000 000	
71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	72 000 000	107 718 000
474	Konfliktråd:		
1	Driftsutgifter	2 649 000	
60	Overføringer til kommunene, <i>kan overføres</i>	24 700 000	27 349 000
475	Bobehandling:		
1	Driftsutgifter	29 369 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	26 948 000	56 317 000
476	Et historisk og moralsk oppgjør med behandlingen i Norge av den økonomiske likvidasjon av den jødiske minoritet under den 2. verdenskrigen:		
71	Støtte utenfor Norges grenser til å minnes og å utvikle den tradisjon og kultur som nazistene ønsket å utrydde	60 000 000	
72	Erkjentlighetsbeløp, <i>overslagsbevilgning</i>	25 000 000	85 000 000
	Sum Erstatninger, tilskudd mv.		546 806 000
Svalbardbudsjettet			
480	Svalbardbudsjettet:		
50	Tilskudd	59 649 000	59 649 000
	Sum Svalbardbudsjettet		59 649 000
Sivilt beredskap under Justisdepartementet			
481	Direktoratet for sivil beredskap (jf. kap. 3481):		
1	Driftsutgifter	248 598 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	33 346 000	
70	Overføring til private	308 000	282 252 000
482	Politiberedskap:		
1	Driftsutgifter	4 878 000	4 878 000
	Sum Sivilt beredskap under Justisdepartementet		287 130 000
Klagenemnd for utlendingssaker			
490	Klagenemnd for utlendingssaker (jf. kap. 3490):		
1	Driftsutgifter	29 900 000	29 900 000
	Sum Klagenemnd for utlendingssaker		29 900 000
	Sum Justisdepartementet		10 741 721 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
Kommunal- og regionaldepartementet			
Administrasjon m.m.			
500	Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500):		
1	Driftsutgifter	136 949 000	
21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag	21 712 000	
22	KOSTRA-rapporteringssystem for kommunene og fylkeskommunene	14 700 000	
45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 500 000	178 861 000
502	Valguttgifter:		
1	Driftsutgifter	4 274 000	4 274 000
	Sum Administrasjon m.m.		<u>183 135 000</u>
Innvandring			
520	Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520):		
1	Driftsutgifter	216 260 000	
21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	811 000 000	1 027 260 000
521	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521):		
60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	1 662 700 000	
62	Kommunale innvandrertiltak	11 000 000	
70	Analyse av ressursbruk	1 600 000	
71	Kunnskapsutvikling	21 500 000	
72	Tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i>	62 000 000	
73	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	18 000 000	
74	Statsautorisasjonsordningen for tolker m.m.	900 000	1 777 700 000
522	Senter mot etnisk diskriminering:		
1	Driftsutgifter	5 090 000	5 090 000
523	Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndig hetene:		
1	Driftsutgifter	3 000 000	3 000 000
	Sum Innvandring		<u>2 813 050 000</u>
Nasjonale minoriteter			
526	Nasjonale minoriteter:		
70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	2 500 000	2 500 000
	Sum Nasjonale minoriteter		<u>2 500 000</u>
Arbeidsmiljø og sikkerhet			
530	Arbeidstilsynet (jf. kap. 3530):		
1	Driftsutgifter	230 900 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 700 000	234 600 000
531	Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 3531):		
1	Driftsutgifter	54 700 000	
21	Oppdrag	6 100 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 400 000	63 200 000
532	Produktregisteret (jf. kap. 3532):		
1	Driftsutgifter	10 300 000	10 300 000
533	Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (jf. kap. 3533):		
1	Driftsutgifter	60 700 000	
21	Spesielle driftsutgifter	700 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	750 000	
70	Tilskudd til Norsk Brannvern Forening	500 000	62 650 000
534	Arbeidsretten, meklingsinstitusjonen m.m.:		
1	Driftsutgifter	9 200 000	9 200 000
535	Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 3535):		
1	Driftsutgifter	24 900 000	24 900 000
536	Arbeidsmiljøtiltak:		
21	Forsknings- og utredningsoppdrag m.m., <i>kan overføres</i>	7 500 000	
51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	5 100 000	
70	Tilskudd til forskning og informasjon	3 800 000	16 400 000
537	Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 3537):		
1	Driftsutgifter	51 100 000	51 100 000
538	Tilskudd til Norsk Elektroteknisk Komité:		
70	Grunnbevilgning	2 600 000	2 600 000
	Sum Arbeidsmiljø og sikkerhet		<u>474 950 000</u>

Samiske formål

540	Sametinget (jf. kap. 3540):		
50	Sametinget	100 734 000	100 734 000
541	Tilskudd til samiske formål:		
70	Tilskudd til samiske formål	1 886 000	1 886 000
	Sum Samiske formål		<u>102 620 000</u>

Regional- og distriktpolitikk

550	Lokal næringsutvikling:		
60	Tilskudd til utkantkommuner, <i>kan overføres</i>	26 000 000	
61	Kommunale næringsfond	127 540 000	153 540 000
551	Regional næringsutvikling i fylker og kommuner:		
51	Tilrettelegging for næringsutvikling, fond, <i>kan nyttes under kap. 2425 post 51</i>	259 000 000	
55	Etablererstipend, fond	108 000 000	
57	Tilskudd til INTERREG, inkl. pilotprosjekter, fond ...	60 000 000	
58	Regionale samordningstiltak, fond	81 000 000	508 000 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
552	Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling:		
53	Programmer for kompetanseutvikling, fond	94 000 000	
54	Program for vannforsyning, fond	68 000 000	
55	SIVA, fond	36 000 000	
56	Omstilling og nyskaping, fond	92 000 000	
57	Næringshager, fond	31 000 000	
90	SIVA - innskuddskapital	10 000 000	331 000 000
	Sum Regional- og distriktpolitikk		<u>992 540 000</u>
Overføringer gjennom inntektssystemet til kommuner og fylkeskommuner			
571	Rammetilskudd til kommuner:		
60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning	28 941 758 000	
62	Nord-Norge-tilskudd	995 593 000	
63	Regionaltilskudd	393 747 000	
64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572 post 64...</i>	2 856 674 000	
65	Hovedstadstilskudd	196 786 000	
66	Overgangsordning ved innføring av løpende inntektsutjevning	250 869 000	
68	Forsøk med rammefinansiering av øremerkede tilskudd	752 573 000	34 388 000 000
572	Rammetilskudd til fylkeskommuner:		
60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning	15 018 643 000	
62	Nord-Norge-tilskudd	673 300 000	
64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 571 post 64...</i>	1 179 400 000	
65	Hovedstadstilskudd	132 600 000	
66	Overgangsordning ved innføring av løpende inntektsutjevning	23 057 000	17 027 000 000
	Sum Overføringer gjennom inntektssystemet til kommuner og fylkeskommuner		<u>51 415 000 000</u>
Bolig og bomiljø			
580	Bostøtte:		
70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	1 623 000 000	1 623 000 000
581	Bolig- og bomiljøtiltak:		
60	Handlingsprogram for Oslo indre øst	50 000 000	
71	Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet, <i>kan overføres</i>	135 000 000	
73	Tilskudd til opplysning, informasjon m.m.	5 500 000	
75	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres</i>	480 500 000	
78	Tilskudd til utvikling av bomiljø, boligforvaltning og boligpolitikk, <i>kan overføres</i>	36 000 000	707 000 000
586	Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser:		
60	Oppstartingstilskudd, <i>kan overføres</i>	1 497 800 000	
63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	433 200 000	1 931 000 000
	Sum Bolig og bomiljø		<u>4 261 000 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Bygningssaker			
587	Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 3587):		
1	Driftsutgifter	25 725 000	25 725 000
	Sum Bygningssaker		25 725 000
	Sum Kommunal- og regionaldepartementet		60 270 520 000
Sosial- og helsedepartementet			
Administrasjon			
600	Sosial- og helsedepartementet (jf. kap. 3600):		
1	Driftsutgifter	152 000 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	8 700 000	160 700 000
604	Etat for rådssekretariater og enkelte helse- og sosialfaglige oppgaver m.v. (jf. kap. 3604):		
1	Driftsutgifter	40 600 000	
70	Tilskudd til frivillighetssentraler	53 630 000	94 230 000
	Sum Administrasjon		254 930 000
Sosialtjenesten, forebygging av rusmiddelmissbruk m.v.			
610	Rusmiddeldirektoratet (jf. kap. 3610):		
1	Driftsutgifter	49 120 000	
60	Forebyggende og kompetansegivende tiltak	33 000 000	
70	Frivillig rusmiddelforebyggende arbeid, <i>kan overføres</i>	56 600 000	138 720 000
612	Statens institutt for alkohol- og narkotikaforskning (jf. kap. 3612):		
1	Driftsutgifter	8 160 000	8 160 000
614	Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere m.v.:		
21	Spesielle driftsutgifter	33 800 000	
50	Norges forskningsråd	6 700 000	
63	Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, <i>kan overføres</i>	165 100 000	
70	Tilskudd	33 550 000	239 150 000
616	Statens klinikk for narkomane (jf. kap. 3616):		
1	Driftsutgifter	23 130 000	23 130 000
	Sum Sosialtjenesten, forebygging av rusmiddelmissbruk m.v.		409 160 000
Kontantytelser			
660	Krigspensjon:		
70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i>	300 000 000	
71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i>	722 000 000	1 022 000 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
664	Pensjonstrygden for sjømenn:		
70	Tilskudd	189 000 000	189 000 000
666	Avtalefestet pensjon (AFP):		
70	Tilskudd	437 000 000	437 000 000
	Sum Kontantytelser		1 648 000 000
Eldre og funksjonshemmede			
670	Tiltak for eldre:		
61	Tilskudd til omsorgstjenester	2 743 800 000	
62	Styrking av geriatri, <i>kan overføres</i>	7 000 000	
70	Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner m.m.	6 000 000	
72	Tilskudd til opphold i institusjon for eldre med særskilte behov	5 400 000	2 762 200 000
673	Tiltak for funksjonshemmede:		
1	Driftsutgifter	10 980 000	
61	Oppfølging av ansvarsreformen for mennesker med psykisk utviklingshemming	898 000 000	
62	Tilskudd til utskrivning av unge funksjonshemmede .	45 000 000	
63	Begrenset bruk av tvang	98 300 000	
65	Psykisk utviklingshemmede med sikringsdom, <i>kan overføres</i>	29 000 000	
72	Tiltak for døvblinde	34 230 000	
73	Tilskudd til likemannsarbeid	12 640 000	
75	Tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner	82 150 000	1 210 300 000
674	Handlingsplan for funksjonshemmede:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	46 100 000	
60	Tilskudd til assistenter for funksjonshemmede	45 000 000	91 100 000
675	Tiltak for eldre og funksjonshemmede:		
1	Driftsutgifter	12 600 000	
21	Spesielle driftsutgifter	19 900 000	
50	Norges forskningsråd	15 250 000	
70	Tilskudd til spesielle formål	13 200 000	60 950 000
676	Kompetansesentra for funksjonshemmede:		
1	Driftsutgifter	11 440 000	
21	Kompetansesystem for autister	10 100 000	
70	Kompetansesentra m.m.	48 300 000	69 840 000
	Sum Eldre og funksjonshemmede		4 194 390 000
Helsetilsyn m.m.			
700	Statens helsetilsyn og fylkeslegene (jf. kap. 3700):		
1	Driftsutgifter	219 580 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	470 000	220 050 000
701	Forskning- og forsøksvirksomhet:		
21	Spesielle driftsutgifter	114 400 000	
50	Norges forskningsråd	25 000 000	139 400 000
702	Nemnd for bioteknologi:		
1	Driftsutgifter	5 670 000	5 670 000
703	Helsetjenesten for innsatte i fengsel:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 60</i>	5 550 000	
60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>kan nyttes under post 01</i>	61 100 000	66 650 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
704	Giftinformasjonssentralen (jf. kap. 3704):		
1	Driftsutgifter	9 570 000	9 570 000
705	Kursvirksomhet og stipendier:		
60	Rekruttering m.m. av helsepersonell	32 100 000	
61	Utdanningstiltak, turnustjeneste m.m.	48 400 000	
62	Bedriftsintern utdanning m.v.	34 000 000	
71	Tilskudd til kurs og stipendier til personell innen hel- sevesenet m.m.	12 900 000	127 400 000
	Sum Helsetilsyn m.m.		568 740 000
Kommunehelsetjeneste, forebygging og rehabilitering			
710	Statens institutt for folkehelse (jf. kap. 3710):		
1	Driftsutgifter	194 100 000	
21	Formidlingsvirksomhet	106 300 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 900 000	305 300 000
711	Statens retts toksikologiske institutt (jf. kap. 3711):		
1	Driftsutgifter	53 333 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 927 000	57 260 000
712	Statens helseundersøkelser (jf. kap. 3712):		
1	Driftsutgifter	39 340 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 119 000	40 459 000
713	Statens råd for ernæring og fysisk aktivitet (jf. kap. 3713):		
1	Driftsutgifter	36 770 000	36 770 000
714	Statens tobakksskaderåd (jf. kap. 3714):		
1	Driftsutgifter	41 690 000	41 690 000
715	Statens strålevern (jf. kap. 3715):		
1	Driftsutgifter	45 400 000	45 400 000
716	Kreftregisteret (jf. kap. 3716):		
1	Driftsutgifter	27 300 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	683 000	27 983 000
718	Rehabilitering:		
21	Spesielle driftsutgifter	12 227 000	
60	Rehabilitering	103 300 000	115 527 000
719	Helsefremmende og forebyggende arbeid:		
1	Driftsutgifter	240 000	
21	Tilskudd til helsefremmende og forebyggende tiltak i helse- og sosialsektoren, <i>kan overføres</i>	34 250 000	
50	Norges forskningsråd	24 200 000	
66	Handlingsplan mot selvmord, <i>kan overføres</i>	7 700 000	
70	Handlingsplan mot HIV/AIDS-epidemien og smitte- vern, <i>kan overføres</i>	25 200 000	
71	Tilskudd til opplysningstiltak, forebyggelse av uøn- skede svangerskap m.v.	18 600 000	
72	Stiftelsen AAN- Alternativ til abort i Norge	11 410 000	121 600 000
	Sum Kommunehelsetjeneste, forebygging og rehabi- litering		791 989 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
Somatiske spesialisttjenester			
730	Fylkeskommunenes helsetjeneste:		
60	Innsatsstyrt finansiering av sykehus, <i>overslagsbevilgning</i>	11 045 000 000	
61	Refusjon poliklinisk virksomhet ved sykehus m.v.	2 815 500 000	
62	Tilskudd til regionsykehus	1 496 900 000	
63	Refusjon godkjente kapitalutgifter	288 500 000	
64	Tilskudd til utstyr på sykehus, <i>kan overføres</i>	764 000 000	
66	Helseregionale og andre samarbeidstiltak, <i>kan overføres</i>	39 000 000	
67	Andre tilskudd	46 200 000	16 495 100 000
731	Rikshospitalet:		
50	Statstilskudd	998 000 000	998 000 000
733	Nasjonalt råd for spesialistutdanning av leger:		
1	Driftsutgifter	4 530 000	4 530 000
734	Det norske Radiumhospital:		
50	Statstilskudd	297 900 000	297 900 000
735	Statens senter for epilepsi (jf. kap. 3735):		
1	Driftsutgifter	120 660 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 810 000	123 470 000
737	Barnesykehus (jf. kap. 3737):		
1	Driftsutgifter	42 293 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	407 000	42 700 000
738	Helsetjenesten på Svalbard (jf. kap. 3738):		
1	Driftsutgifter	11 280 000	11 280 000
739	Andre utgifter (jf. kap. 3739):		
21	Forsøk og utvikling i sykehussektoren, <i>kan nyttes under post 65</i>	68 500 000	
50	Norges forskingsråd	18 300 000	
60	Tilskudd til helsepersonellbemanning i luftambulansetjenesten	59 000 000	
61	Tilskudd til driftsavtaler	194 000 000	
64	Tilskudd til RIT 2000, <i>kan overføres</i>	100 300 000	
65	Kreftbehandling m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	226 700 000	
66	Mammografiscreening	71 900 000	
70	Behandlingsreiser til utlandet	61 700 000	
71	Tilskudd til Norsk Pasientforening m. fl.	4 400 000	
72	Tilskudd til Norsk Pasientskadeerstatning	35 400 000	
74	Reiseutgifter, turnuskandidater	8 600 000	848 800 000
	Sum Somatiske spesialisttjenester		18 821 780 000

Psykisk helsevern

742	Forpleining, kontroll og tilsyn med psykiatriske pasienter:		
1	Driftsutgifter	17 130 000	
60	Tilskudd	3 800 000	20 930 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
743	Statlige stimuleringstiltak for psykisk helsevern:		
21	Spesielle driftsutgifter	24 050 000	
60	Utredninger og utviklingsarbeid, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	78 700 000	
61	Tilskudd til psykososialt arbeid for flyktninger, <i>kan overføres</i>	16 500 000	
62	Tilskudd til psykiatri i kommuner	655 100 000	
63	Tilskudd til styrking av psykisk helsevern i fylkene .	657 900 000	
64	Omstrukturering og utbygging av psykisk helsevern for voksne, <i>kan overføres, kan nyttes under post 65</i>	49 000 000	
65	Utbygging av psykisk helsevern for barn og ungdom, <i>kan overføres, kan nyttes under post 64</i>	126 000 000	
70	Tilskudd til forskning, videre- og etterutdanning, <i>kan overføres, kan nyttes under post 60</i>	106 150 000	
72	Tilskudd til Modum bads nervesanatorium	66 800 000	1 780 200 000
	Sum Psykisk helsevern		<u>1 801 130 000</u>
Legemidler			
750	Statens legemiddelkontroll (jf. kap. 3750 og 5578):		
1	Driftsutgifter	82 210 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	<u>1 440 000</u>	83 650 000
751	Apotekvesenet (jf. kap. 3751 og 5577):		
70	Tilskudd til apotek	<u>81 870 000</u>	81 870 000
	Sum Legemidler		<u>165 520 000</u>
Helse- og sosial beredskap			
797	Helse- og sosial beredskap:		
1	Driftsutgifter	<u>11 690 000</u>	11 690 000
	Sum Helse- og sosial beredskap		<u>11 690 000</u>
	Sum Sosial- og helsedepartementet		<u>28 667 329 000</u>
Barne- og familiedepartementet			
Administrasjon			
800	Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800):		
1	Driftsutgifter	73 886 000	
21	Spesielle driftsutgifter	<u>2 776 000</u>	76 662 000
	Sum Administrasjon		<u>76 662 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Tiltak for familie og likestilling			
830	Foreldreveiledning og samlivstiltak:		
21	Spesielle driftsutgifter, foreldreveiledning	2 056 000	
70	Samlivstiltak	3 598 000	5 654 000
840	Tilskudd til krisetiltak:		
60	Tilskudd til kommuner til krisetiltak, <i>overslagsbevilgning</i>	47 570 000	47 570 000
841	Familievern:		
21	Spesielle driftsutgifter	7 854 000	
60	Tilskudd til familievernkontorer	123 917 000	
70	Utviklings- og opplysningsarbeid m.v.	1 600 000	133 371 000
844	Kontantstøtte:		
21	Spesielle driftsutgifter	6 490 000	
70	Tilskudd, <i>kan nyttes under kap. 856 post 60,</i> <i>overslagsbevilgning</i>	2 819 114 000	2 825 604 000
845	Barnetrygd:		
70	Tilskudd	14 840 000 000	14 840 000 000
846	Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.:		
21	Spesielle driftsutgifter	14 678 000	
70	Tilskudd	2 970 000	17 648 000
847	Kompetansesenter for likestilling:		
50	Basisbevilgning	4 950 000	4 950 000
848	Likestillingsombudet:		
1	Driftsutgifter	4 503 000	4 503 000
	Sum Tiltak for familie og likestilling		<u>17 879 300 000</u>
Tiltak for barn og ungdom			
850	Barneombudet (jf. kap. 3850):		
1	Driftsutgifter	6 375 000	6 375 000
852	Adopsjonsstøtte:		
70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	13 816 000	13 816 000
854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet:		
1	Driftsutgifter	57 789 000	
50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	8 000 000	
63	Særskilte tiltak, <i>kan overføres</i>	18 500 000	
64	Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger og asyl- søkere, <i>overslagsbevilgning</i>	92 100 000	
70	Tilskudd til Rostad ungdomsheim og Rostad ettervernsheim	2 000 000	
71	Utvikling og opplysningsarbeid m.v., <i>kan nyttes under</i> <i>post 50</i>	22 139 000	200 528 000
856	Barnehager:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 659 000	
60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning,</i> <i>kan nyttes under kap. 844 post 70</i>	4 584 000 000	
61	Stimuleringsstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	45 000 000	
64	Prøveprosjekt Oslo indre Øst	10 000 000	4 646 659 000
857	Barne- og ungdomstiltak:		
50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	5 062 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	58 498 000	
71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 50</i>	3 933 000	
72	Utviklingsprogram for styrking av oppvekstmiljøet ..	4 103 000	
73	Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	20 768 000	
74	Ungdomssatsing i distriktene, <i>kan overføres</i>	2 878 000	
79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid m.v. ..	20 710 000	115 952 000
858	Statens ungdoms- og adopsjonskontor (jf. kap. 3858):		
1	Driftsutgifter	13 463 000	13 463 000
	Sum Tiltak for barn og ungdom		4 996 793 000

Forbrukerpolitikk

860	Forbrukerrådet (jf. kap. 3860):		
1	Driftsutgifter	65 934 000	
21	Spesielle driftsutgifter	1 000 000	66 934 000
862	Positiv miljømerking:		
70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	2 500 000	2 500 000
865	Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid:		
21	Spesielle driftsutgifter, forskning, utviklings- og opplysningsarbeid	10 002 000	10 002 000
866	Statens institutt for forbruksforskning:		
50	Basisbevilgning	17 026 000	17 026 000
867	Forbrukertvistutvalget:		
1	Driftsutgifter	2 909 000	2 909 000
868	Forbrukerombudet:		
1	Driftsutgifter	8 878 000	8 878 000
	Sum Forbrukerpolitikk		108 249 000
	Sum Barne- og familiedepartementet		23 061 004 000

Nærings- og handelsdepartementet

Administrasjon

900	Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 3900):		
1	Driftsutgifter	100 100 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	37 700 000	
70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	15 200 000	153 000 000
	Sum Administrasjon		153 000 000

Infrastruktur og kompetanseoverføring

901	Styret for det industrielle rettsvern (jf. kap. 3901):		
1	Driftsutgifter	144 150 000	144 150 000
902	Justervesenet (jf. kap. 3902):		
1	Driftsutgifter	71 900 000	
21	Spesielle driftsutgifter	100 000	72 000 000
903	Standardisering:		
70	Tilskudd	35 000 000	35 000 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
910	Statens veiledningskontor for oppfinnere:		
1	Driftsutgifter	7 000 000	
70	Utviklingsarbeider og stipend, <i>kan overføres</i>	7 800 000	14 800 000
911	Bedriftsrettet kompetanseoverføring:		
70	Teknologisk Institutt	38 000 000	
71	Veiledningsinstituttet i Nord-Norge, <i>kan overføres</i>	22 500 000	
74	Norsk Designråd	8 000 000	
75	EUs SMB-program, <i>kan overføres</i>	6 000 000	
76	Euro Info	4 300 000	78 800 000
	Sum Infrastruktur og kompetanseoverføring		<u>344 750 000</u>

Forskning og utvikling

920	Norges forskningsråd:		
50	Tilskudd	860 800 000	860 800 000
922	Norsk Romsenter:		
70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	241 300 000	241 300 000
923	Forsknings- og utviklingskontrakter:		
70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	151 000 000	151 000 000
924	Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer:		
70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	9 000 000	9 000 000
926	Spesielle IT-tiltak:		
50	Tilskudd til høyhastighetskommunikasjon, <i>kan overføres</i>	20 000 000	
72	Tilskudd til sertifisering av IT-sikkerhet, <i>kan overføres</i>	2 000 000	22 000 000
927	Språkteknologisenter:		
90	Innskuddskapital	25 000 000	25 000 000
	Sum Forskning og utvikling		<u>1 309 100 000</u>

Geologi og mineralressursforvaltning

932	Norges geologiske undersøkelse (jf. kap. 3932):		
1	Driftsutgifter	93 750 000	
21	Spesielle driftsutgifter	29 000 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 000 000	
70	Tilskudd til sekretariat for IUGS	800 000	126 550 000
933	Bergvesenet (jf. kap. 3933):		
1	Driftsutgifter	8 390 000	
30	Sikring av gruveåpninger, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
31	Tiltak mot avrenning fra nedlagte gruver, <i>kan overføres</i>	3 200 000	12 590 000
	Sum Geologi og mineralressursforvaltning		<u>139 140 000</u>

Sjøfartsforvaltning

941	Sjøfartsdirektoratet (jf. kap. 3941):		
1	Driftsutgifter	183 550 000	
21	Spesielle driftsutgifter	8 000 000	
70	Hjemsending av sjøfolk	1 000 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
72	Tilskudd til NOx-tiltak, <i>kan overføres</i>	6 500 000	199 050 000
942	Skipsregistrene (jf. kap. 3942):		
1	Driftsutgifter	6 700 000	6 700 000
943	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk:		
70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	330 000 000	330 000 000
944	Ventelønn:		
1	Driftsutgifter	1 200 000	1 200 000
	Sum Sjøfartsforvaltning		536 950 000
Aksjeselskaper			
946	IT-senter Fornebu:		
90	Aksjekapital	260 000 000	260 000 000
951	Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S:		
70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	126 000 000	126 000 000
952	Svalbard Samfunnsdrift og Næringsutvikling:		
70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	40 000 000	40 000 000
953	Kings Bay AS:		
70	Tilskudd	11 000 000	11 000 000
	Sum Aksjeselskaper		437 000 000
Næringsutvikling og -finansiering			
961	Reiselivstiltak:		
1	Driftsutgifter	2 000 000	
70	Tilskudd til internasjonal markedsføring	93 500 000	95 500 000
966	Støtte til skipsbygging:		
50	Overføring til fond for støtte ved skipskontrakter	687 500 000	
70	Rentestøtte ved langtidsfinansiering av skip og mobile rigger, <i>overslagsbevilgning</i>	800 000	
72	Rentestøtte ved langtidsfinansiering av innenlandske leveringer av fiskebåter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 600 000	689 900 000
	Sum Næringsutvikling og -finansiering		785 400 000
Eksportfremme og internasjonalisering			
970	Internasjonaliseringstiltak:		
70	Eksportfremmende tiltak, <i>kan overføres</i>	196 000 000	
71	Internasjonalt teknologisamarbeid	18 000 000	
72	Norsk deltakelse i EXPO 2000, <i>kan overføres</i>	35 000 000	249 000 000
971	Eksportfinans ASA:		
70	Tilskudd	50 000 000	50 000 000
972	Internasjonale investeringstiltak:		
92	Innskudd i Den europeiske bank for gjenoppbygging og utvikling (EBRD)	30 000 000	30 000 000
	Sum Eksportfremme og internasjonalisering		329 000 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
Sivilt beredskap under Nærings- og handelsdepartementet			
990	Industri- og forsyningsberedskap (jf. kap. 3990):		
1	Driftsutgifter	8 060 000	8 060 000
993	Skipsfartsberedskap:		
1	Driftsutgifter	600 000	
70	Tilskudd til Skipsfartens beredskapssekretariat	2 800 000	3 400 000
	Sum Sivilt beredskap under Nærings- og handelsdepartementet		11 460 000
	Sum Nærings- og handelsdepartementet		4 045 800 000
Fiskeridepartementet			
Administrasjon			
1000	Fiskeridepartementet (jf. kap.1000):		
1	Driftsutgifter	55 400 000	
70	Tilskudd diverse formål	500 000	55 900 000
1001	Deltakelse i internasjonale organisasjoner:		
70	Tilskudd	5 800 000	5 800 000
	Sum Administrasjon		61 700 000
Forskning og utvikling			
1020	Havforskningsinstituttet (jf. kap. 4020):		
1	Driftsutgifter	142 500 000	
21	Spesielle driftsutgifter	115 000 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 000 000	264 500 000
1021	Drift av forskningsfartøyene (jf. kap. 4021):		
1	Driftsutgifter	78 500 000	
21	Spesielle driftsutgifter	31 100 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	50 000 000	159 600 000
1023	Fiskeri- og havbruksforskning (jf. kap. 4023):		
1	Driftsutgifter	13 700 000	
21	Spesielle driftsutgifter	8 000 000	
50	Tilskudd Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>	179 500 000	
70	Tilskudd Fiskeriforskning i Tromsø, <i>kan overføres</i>	19 200 000	
71	Tilskudd til utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	26 000 000	246 400 000
	Sum Forskning og utvikling		670 500 000
Fiskeri- og havbruksforvaltning			
1030	Fiskeridirektoratet (jf. kap. 4030):		
1	Driftsutgifter	248 800 000	

Kap. Post	Kroner	Kroner
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 500 000	250 300 000
1050 Diverse fiskeriformål:		
71 Sosiale tiltak, <i>kan overføres</i>	2 500 000	
73 Kvinnerettede og kompetansehevende tiltak, <i>kan overføres</i>	13 000 000	
74 Erstatninger, <i>kan overføres</i>	1 860 000	
78 DNA-register for vågehval	4 000 000	
79 Informasjon ressursforvaltning	2 500 000	23 860 000
Sum Fiskeri- og havbruksforvaltning		<u>274 160 000</u>
Kystforvaltning		
1060 Kystadministrasjon (jf. kap. 4060):		
1 Driftsutgifter	80 430 000	
47 Innkjøp av EDB-utstyr, <i>kan overføres</i>	2 400 000	
70 Tilskudd Redningselskapet	58 000 000	140 830 000
1064 Havnetjenesten (jf. kap. 4064):		
30 Fiskerihavneanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1064 postene 24, 33, 45 og 60</i>	134 500 000	
33 Farleder, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1064 postene 24, 30, 45 og 60</i>	30 000 000	
45 Vedlikehold av fiskerihavneanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1064 post 24, 30, 33, og 60</i>	7 500 000	
60 Tilskudd til fiskerihavneanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1064 postene 24, 30, 33 og 45</i>	30 000 000	202 000 000
1065 Fyrtjenesten (jf. kap. 4065):		
1 Driftsutgifter	182 000 000	
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	15 000 000	197 000 000
1066 Lostjenesten (jf. kap. 4066):		
1 Driftsutgifter	320 400 000	
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	13 200 000	333 600 000
1067 Trafikksentraler (jf. kap. 4067):		
1 Driftsutgifter	22 450 000	
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	10 560 000	33 010 000
1070 Elektroniske navigasjonshjelpemidler (jf. kap. 4070):		
1 Driftsutgifter	25 000 000	
70 Tilskudd til utbygging og drift av Loran C, <i>kan overføres</i>	8 400 000	
72 Radiodekning Barentshavet	500 000	33 900 000
Sum Kystforvaltning		<u>940 340 000</u>
Sum Fiskeridepartementet		<u>1 946 700 000</u>

Landbruksdepartementet

Landbruksadministrasjon m.m.

1100 Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100):		
1 Driftsutgifter	104 385 000	

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 053 000	
70	Tilskudd til driften av Staur gård	250 000	113 688 000
1102	Fylkesmannens landbruksavdeling (jf. kap. 4102):		
1	Driftsutgifter	262 233 000	
21	Spesielle driftsutgifter	30 290 000	292 523 000
	Sum Landbruksadministrasjon m.m.		406 211 000
Matvarekvalitet, dyrehelse og plantehelse			
1107	Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 4107):		
1	Driftsutgifter	183 463 000	
73	Tilskudd til tiltak mot dyresykdommer, <i>overslagsbevilgning</i>	16 000 000	199 463 000
1110	Statens landbrukstilsyn (jf. kap. 4110):		
1	Driftsutgifter	86 737 000	
73	Tilskudd til stamsædavl, <i>overslagsbevilgning</i>	1 782 000	88 519 000
1112	Forvaltningsstøtte, utviklingsoppgaver og kunnskapsutvikling m.m.:		
50	Forvaltningsstøtte og utviklingsoppgaver, VI	93 793 000	
51	Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling, Planteforsk	40 938 000	
52	Støtte til fagsentrene	12 713 000	147 444 000
1114	Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 4114):		
1	Driftsutgifter	167 334 000	167 334 000
	Sum Matvarekvalitet, dyrehelse og plantehelse		602 760 000
Forskning og utvikling			
1137	Forskning og utvikling:		
50	Forskningsprogrammer	116 302 000	
51	Basisbevilgninger til forskningsinstitutter	142 214 000	258 516 000
	Sum Forskning og utvikling		258 516 000
Næringsutvikling, miljø og arealforvaltning			
1140	Miljø- og nærings tiltak i jordbruket:		
50	Driftsøkonomiske analyser m.m.	18 289 000	
77	Miljørettet prosjektarbeid m.m., <i>kan overføres</i>	31 182 000	49 471 000
1142	Miljø- og nærings tiltak i skogbruket:		
50	Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling i skogbruket	12 467 000	
51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 230 000	
71	Tilskudd til langsiktige investeringer og nærings tiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	127 862 000	
76	Ressurs- og miljøtiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	23 174 000	166 733 000
1143	Sentral landbruksforvaltning:		
1	Driftsutgifter	110 101 000	
70	Tilskudd til beredskap i kornsektoren	19 000 000	
71	Omstillingsstøtte til slakteri	19 006 000	148 107 000
1145	Jordskifteverket (jf. kap. 4145):		
1	Driftsutgifter	130 795 000	130 795 000

Kap. Post	Kroner	Kroner
1146	Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (jf. kap. 4146):	
1	Driftsutgifter	58 861 000
1147	Reindriftsforvaltningen (jf. kap. 4147):	
1	Driftsutgifter	23 337 000
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 942 000
70	Tilskudd til fjellstuer	625 000
71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	12 287 000
1148	Naturskade - erstatninger og sikring:	
70	Tilskudd til sikringstiltak m.m., <i>kan overføres</i>	4 810 000
71	Naturskade, erstatninger, <i>kan overføres</i>	39 100 000
1150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 4150):	
50	Fondsavsetninger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 471 560 000
70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	221 100 000
73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 762 370 000
74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	7 036 459 000
77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	612 400 000
78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 874 454 000
1151	Til gjennomføring av reindriftsavtalen m.m.:	
51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	32 900 000
72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	4 000 000
75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	41 300 000
79	Velferdsordninger	1 800 000
1161	Statskog SF - forvaltningsdrift:	
70	Tilskudd til forvaltningsdrift	17 641 000
73	Avviklingskostnader	512 000
75	Oppsyn i statsalmenninger	5 644 000
	Sum Næringsutvikling, miljø og arealforvaltning	<u>13 721 208 000</u>
	Sum Landbruksdepartementet	<u>14 988 695 000</u>

Samferdselsdepartementet

Administrasjon m.m.

1300	Samferdselsdepartementet (jf. kap 4300):	
1	Driftsutgifter	80 700 000
70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	12 900 000
71	Tilskudd til trafikksikkerhetsformål m.v.	13 400 000
1301	Forskning og utvikling m.v.:	
21	Utredninger vedrørende miljø, trafikksikkerhet m.v.	13 200 000
50	Samferdselsforskning, <i>kan overføres</i>	61 700 000
70	Tilskudd til rasjonell og miljøvennlig transport, <i>kan overføres</i>	28 900 000
	Sum Administrasjon m.m.	<u>103 800 000</u>
		<u>210 800 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Luftfartsformål eksklusive forretningsdriften			
1310	Flytransport:		
70	Godtgjørelse for innenlandske flyruter, <i>kan nyttes under kap. 1311, post 60</i>	355 300 000	355 300 000
1311	Tilskudd til regionale flyplasser:		
60	Tilskudd til ikke-statlige flyplasser, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1310, post 70</i>	27 900 000	
70	Overføring til Luftfartsverket	90 500 000	118 400 000
1313	Luftfartstilsynet (jf. kap 4313):		
1	Driftsutgifter	108 800 000	108 800 000
1314	Havarikommisjonen for sivil luftfart:		
1	Driftsutgifter	8 500 000	8 500 000
	Sum Luftfartsformål eksklusive forretningsdriften		591 000 000

Vegformål

1320	Statens vegvesen (jf. kap. 4320):		
23	Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i>	5 496 000 000	
24	Statens vegvesens produksjon, <i>kan overføres</i>	-110 000 000	
30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i>	4 079 600 000	
31	Tilskudd til rassikring, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30 og post 60</i>	101 900 000	
32	Legging av fast dekke på riksveger, <i>kan overføres</i>	100 000 000	
33	Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, <i>kan overføres, kan nyttes under post 60</i>	100 000 000	
60	Tilskudd til fylkesvegformål, <i>kan overføres</i>	225 900 000	9 993 400 000
	Sum Vegformål		9 993 400 000

Særskilte transporttiltak

1330	Særskilte transporttiltak:		
60	Avgiftskompensasjon rutebiler	464 000 000	
70	Tilskudd til Hurtigruten	185 800 000	
71	Tilskudd til ekspressbusser, <i>kan overføres</i>	75 400 000	725 200 000
	Sum Særskilte transporttiltak		725 200 000

Jernbaneformål

1350	Jernbaneverket (jf. kap. 4350):		
23	Drift og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i>	2 727 000 000	
30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i>	1 219 100 000	3 946 100 000
1351	Overføringer til NSB BA:		
70	Betaling for persontransporttjenester	987 000 000	987 000 000

Kap. Post	Kroner	Kroner
1354 Statens jernbanetilsyn:		
1 Driftsutgifter	10 100 000	10 100 000
Sum Jernbaneformål		<u>4 943 200 000</u>
Sivilt beredskap		
1360 Samferdselsberedskap:		
1 Driftsutgifter	4 410 000	
30 Transport- og sambandsanlegg, utstyr m.v., <i>kan overføres</i>	9 360 000	
70 Beredskapslagring, <i>kan overføres</i>	1 850 000	15 620 000
Sum Sivilt beredskap		<u>15 620 000</u>
Post		
1370 Kjøp av posttjenester:		
70 Betaling for ulønnsomme posttjenester	730 000 000	730 000 000
Sum Post		<u>730 000 000</u>
Post- og teletilsynet		
1380 Post- og teletilsynet (jf. kap. 4380):		
1 Driftsutgifter	140 100 000	
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	22 300 000	162 400 000
Sum Post- og teletilsynet		<u>162 400 000</u>
Sum Samferdselsdepartementet		<u>17 371 620 000</u>
Miljøverndepartementet		
Fellesoppgaver, forskning, administrasjon		
1400 Miljøverndepartementet (jf. kap. 4400):		
1 Driftsutgifter	123 156 000	123 156 000
1401 Opplysningsvirksomhet, tilskudd til organisasjoner:		
1 Driftsutgifter	9 829 000	
70 Driftstilskudd til frivillige miljøvernorganisasjoner ...	27 165 000	36 994 000
1406 Miljøvernavdelingene ved fylkesmannsembetene (jf. kap. 4406):		
1 Driftsutgifter	172 790 000	
70 Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål, <i>kan overføres</i>	110 100 000	282 890 000
1410 Miljøvernforskning (jf. kap. 4410):		
50 Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	83 610 000	
51 Forskningsprogrammer m.m.	99 752 000	
52 Rekrutteringsstipend til kvinnelige miljøvern- forskere	3 200 000	

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
53	Internasjonalt miljøvernforskningssamarbeid	5 000 000	
70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskning sinstituttene	22 151 000	
79	Diverse tilskudd	6 000 000	219 713 000
	Sum Fellesoppgaver, forskning, administrasjon		<u>662 753 000</u>
Biomangfold, friluftsliv og kulturminner			
1422	Biomangfold, friluftsliv og kulturminner:		
1	Driftsutgifter	12 679 000	12 679 000
1425	Vilt- og fisketiltak (jf. kap. 4425):		
1	Driftsutgifter	36 812 000	
60	Kommunal vilt- og fiskeforvaltning, <i>kan overføres</i>	14 000 000	
65	Fallvilt, <i>kan overføres</i>	8 000 000	
70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	8 500 000	
71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	20 395 000	
72	Erstatninger for hjortevilt skader, <i>kan overføres</i>	2 793 000	90 500 000
1426	Statens naturoppsyn (jf. kap. 4426):		
1	Driftsutgifter	40 617 000	
30	Tiltak i nasjonalparkene, <i>kan overføres</i>	2 500 000	
31	Tiltak i naturvern- og friluftsområder, <i>kan overføres</i> ..	10 613 000	
32	Skjærgårdsparker mv., <i>kan overføres</i>	9 835 000	
70	Tilskudd til naturoppsyn, <i>kan overføres</i>	500 000	64 065 000
1427	Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427):		
1	Driftsutgifter	86 846 000	
30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i>	12 785 000	
32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i>	19 500 000	
33	Statlige erverv, barskogvern, <i>kan overføres</i>	26 154 000	
34	Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
60	Kommunal naturforvaltning, <i>kan overføres</i>	7 212 000	
62	Tilskudd til interkommunal friluftsråd, <i>kan overføres</i>	3 300 000	
72	Erstatninger for rovvilt skader, <i>overslagsbevilgning</i>	80 702 000	
73	Forebyggende tiltak mot rovvilt skader og omstillingstiltak, <i>kan overføres</i>	28 000 000	
74	Tilskudd til friluftslivstiltak, <i>kan overføres</i>	4 670 000	
75	Internasjonale avtaler og medlemskap	832 000	
76	Tilskudd til kulturlandskapstiltak, <i>kan overføres</i>	1 500 000	
77	Tilskudd til naturinformasjonssentra, <i>kan overføres</i> ...	5 400 000	277 901 000
1429	Riksantikvaren (jf. kap. 4429):		
1	Driftsutgifter	69 311 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1429 postene 72 og 73</i>	17 021 000	
60	Regionale kulturminnetiltak, <i>kan overføres</i> , ...	18 000 000	
72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1429 postene 21 og 60</i>	60 314 000	
73	Brannsikring og beredskapstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1429 post 21</i>	6 453 000	
75	Internasjonalt samarbeid, <i>kan overføres</i>	900 000	171 999 000
	Sum Biomangfold, friluftsliv og kulturminner		<u>617 144 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet			
1441	Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441):		
1	Driftsutgifter	179 988 000	
39	Opprydningstiltak, <i>kan overføres</i>	20 400 000	
63	Tilskudd til kommunale avløpstiltak, <i>kan overføres</i>	82 613 000	
64	Aksjon Jærvassdraget, <i>kan overføres</i>	3 462 000	
72	Tilskudd til utvikling av mer miljøeffektive produkter og bygg, <i>kan overføres</i>	11 500 000	
73	Tilskudd til biloppsamlingssystemet	88 100 000	
75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i>	136 152 000	
76	Refusjonsordninger	66 000 000	588 215 000
1442	Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet:		
1	Driftsutgifter	15 487 000	
70	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk, <i>kan overføres</i>	43 100 000	58 587 000
1443	Miljøovervåking og akutt forurensning:		
1	Driftsutgifter	87 350 000	
21	Spesielle driftsutgifter	4 215 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 743 000	99 308 000
	Sum Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet		746 110 000
Regional planlegging, areal- og kartpolitikk			
1463	Regional og lokal planlegging:		
1	Driftsutgifter	26 937 000	
63	Lokal Agenda 21 og bærekraftig by- og tettstedsutvikling, <i>kan overføres</i>	20 456 000	
74	Lokal Agenda 21, <i>kan overføres</i>	23 000 000	70 393 000
1465	Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk:		
21	Betaling for statsoppdraget	326 977 000	326 977 000
	Sum Regional planlegging, areal- og kartpolitikk		397 370 000
Internasjonalt samarbeid, klima, nord og polarområdene			
1470	Internasjonalt samarbeid, tiltak for luftmiljø og polarforvaltning:		
1	Driftsutgifter	19 947 000	
70	Tilskudd til AMAP, <i>kan overføres</i>	2 200 000	
71	Internasjonale organisasjoner, <i>kan overføres</i>	30 585 000	
72	Miljøverntiltak i nordområdene, <i>kan overføres</i>	9 000 000	
75	Støtte til internasjonale miljøtiltak og nasjonale energitiltak, <i>kan overføres</i>	7 781 000	69 513 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
1471	Norsk Polarinstitutt (jf. kap. 4471):		
1	Driftsutgifter	112 288 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 500 000	
50	Stipend	498 000	117 286 000
	Sum Internasjonalt samarbeid, klima, nord og polarområdene		186 799 000
	Sum Miljøverndepartementet		2 610 176 000

Arbeids- og administrasjonsdepartementet

Administrasjon m.v.

1500	Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 4500):		
1	Driftsutgifter	115 413 000	
21	Spesielle driftsutgifter	53 936 000	169 349 000
1502	Tilskudd til kompetanseutvikling:		
70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	21 500 000	21 500 000
1503	Midler til tjenestemannsorganisasjonenes opplærings- og utviklingsarbeid:		
70	Tilskudd	147 211 000	147 211 000
	Sum Administrasjon m.v.		338 060 000

Fylkesmannsembetene

1510	Fylkesmannsembetene:		
1	Driftsutgifter	334 267 000	334 267 000
	Sum Fylkesmannsembetene		334 267 000

Forvaltningspolitikk og statlige fellestjenester

1520	Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 4520):		
1	Driftsutgifter	78 723 000	78 723 000
1521	Statens informasjonstjeneste:		
1	Driftsutgifter	19 971 000	
21	Spesielle driftsutgifter	22 046 000	42 017 000
1522	Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522):		
1	Driftsutgifter	262 377 000	
21	Spesielle driftsutgifter	24 160 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	10 071 000	296 608 000
	Sum Forvaltningspolitikk og statlige fellestjenester		417 348 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
Partistøtte			
1530	Tilskudd til de politiske partier:		
70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	108 812 000	
71	Tilskudd til kommunepartiene, <i>overslagsbevilgning</i>	22 723 000	
72	Tilskudd til kommunestyregruppene, <i>overslagsbevilgning</i>	17 901 000	
73	Tilskudd til fylkespartiene, <i>overslagsbevilgning</i>	46 722 000	
74	Tilskudd til fylkestingsgruppene, <i>overslagsbevilgning</i>	6 949 000	
76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner, <i>overslagsbevilgning</i>	5 069 000	208 176 000
	Sum Partistøtte		<u>208 176 000</u>
Pensjoner m.m.			
1540	Statens Pensjonskasse (jf. kap. 4540):		
1	Driftsutgifter	105 090 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	5 000 000	110 090 000
1541	Pensjoner av statskassen:		
1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	33 140 000	33 140 000
1542	Tilskudd til Statens Pensjonskasse og Pensjonsordningen for apoteketaten:		
1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	6 044 297 000	
70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	46 963 000	
72	For lærere i grunnskolen, <i>overslagsbevilgning</i>	218 309 000	6 309 569 000
1543	Arbeidsgiveravgift til folketrygden:		
1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	252 267 000	
70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	4 993 000	257 260 000
1544	Boliglån til statsansatte:		
90	Lån, <i>overslagsbevilgning</i>	1 500 000 000	1 500 000 000
1545	Ventelønn m.v. (jf. kap. 4545):		
1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	181 025 000	181 025 000
1546	Yrkesskadeforsikring (jf. kap. 4546):		
1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	19 000 000	19 000 000
	Sum Pensjoner m.m.		<u>8 410 084 000</u>
Konkurrans- og prispolitikk			
1550	Konkurransetilsynet (jf. kap. 4550):		
1	Driftsutgifter	65 750 000	65 750 000
1560	Pristilskudd:		
70	Til regulering av forbrukerprisene	145 000 000	145 000 000
	Sum Konkurrans- og prispolitikk		<u>210 750 000</u>

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
Bygg utenfor husleieordningen			
1580	Bygg utenfor husleieordningen:		
30	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	1 900 000	
31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	1 266 960 000	
32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	32 700 000	
33	Reserve, <i>kan overføres</i>	33 700 000	
36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i>	12 050 000	1 347 310 000
1582	Utvikling av Fornebuområdet:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	3 900 000	
30	Investeringer på Fornebu, <i>kan overføres</i>	149 400 000	
35	Innløsning av areal til nasjonalt IT- og kunnskaps- senter, <i>kan overføres</i>	242 500 000	395 800 000
1583	Utvikling av Pilestredet Park:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 000 000	
30	Investeringer Pilestredet Park, <i>kan overføres</i>	50 000 000	65 000 000
	Sum Bygg utenfor husleieordningen		<u>1 808 110 000</u>
Arbeidsmarkedsetaten			
1590	Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 4590):		
1	Driftsutgifter	1 588 153 000	
21	Spesielle driftsutgifter	1 402 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	240 183 000	1 829 738 000
	Sum Arbeidsmarkedsetaten		<u>1 829 738 000</u>
Arbeidsmarkedstiltak			
1591	Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591):		
21	Evaluerings- og utviklings tiltak m.v., <i>kan overføres</i>	19 864 000	
60	Sysselsetting i offentlig virksomhet, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71</i>	1 292 000	
70	Formidlingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 71</i>	120 334 000	
71	Opplærings tiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 70</i>	856 088 000	
72	Opplærings tiltak, investeringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	4 367 000	
73	Jobbskaping prosjekter, <i>kan overføres</i>	12 336 000	1 014 281 000
1592	Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede:		
70	Formidlingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	212 220 000	
71	Integrering i ordinært arbeidsliv, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70 og kap. 1591, post 71</i>	646 546 000	
72	Skjermede tiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71</i>	1 579 291 000	
73	Skjermede tiltak, investeringer, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71</i>	41 079 000	2 479 136 000
	Sum Arbeidsmarkedstiltak		<u>3 493 417 000</u>
	Sum Arbeids- og administrasjonsdepartementet		<u>17 049 950 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Finans- og tolldepartementet			
Finansadministrasjon			
1600	Finans- og tolldepartementet (jf. kap. 4600):		
1	Driftsutgifter	180 300 000	
21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag	16 600 000	196 900 000
1602	Kredittilsynet (jf. kap. 4602):		
1	Driftsutgifter	94 600 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	700 000	95 300 000
	Sum Finansadministrasjon		292 200 000
Skatte- og avgiftsadministrasjon			
1610	Toll- og avgiftsdirektoratet - toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 4610):		
1	Driftsutgifter	759 000 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	4 000 000	
22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i>	45 300 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	14 700 000	823 000 000
1618	Skattedirektoratet - skatteetaten (jf. kap. 4618):		
1	Driftsutgifter	2 617 100 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	57 000 000	
22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i>	216 700 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	169 200 000	3 060 000 000
	Sum Skatte- og avgiftsadministrasjon		3 883 000 000
Offisiell statistikk			
1620	Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 4620):		
1	Driftsutgifter	306 400 000	
21	Spesielle driftsutgifter	80 000 000	
22	Folke- og bolig telling i år 2000, <i>kan overføres</i>	53 000 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 500 000	446 900 000
	Sum Offisiell statistikk		446 900 000
Andre formål			
1632	Kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner:		
60	Tilskudd	978 000 000	978 000 000
1635	Oppgjør av skattefordelingstvstvist mv:		
60	Betaling til kommuner med beløp til gode	25 300 000	
70	Tilbakebetaling av skatt	98 700 000	124 000 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
1637	EU-opplysning:		
70	Tilskudd til frivillige organisasjoner	2 000 000	2 000 000
	Sum Andre formål		<u>1 104 000 000</u>
Statsgjeld, renter og avdrag			
1650	Statsgjeld, renter m.m. (jf. kap. 5606):		
1	Driftsutgifter	16 000 000	
88	Renter og provisjon m.m. på utenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	409 000 000	
89	Renter og provisjon m.m. på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>14 252 900 000</u>	14 677 900 000
1651	Statsgjeld, avdrag og innløsning:		
90	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	2 697 000 000	
91	Avdrag og innløsning av statens grunnkjøpsobligasjoner, <i>overslagsbevilgning</i>	55 900 000	
92	Avdrag på utenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> .	<u>4 500 000</u>	2 757 400 000
	Sum Statsgjeld, renter og avdrag		<u>17 435 300 000</u>
Statlige fordringer, renter og avdrag m.v.			
1670	Avsetninger til Den nordiske investeringsbank:		
50	Tapsfond for miljølåneordningen	5 000 000	
51	Tapsfond for prosjektlåneordningen	2 000 000	
90	Innbetalt grunnkapital	<u>25 000 000</u>	32 000 000
	Sum Statlige fordringer, renter og avdrag m.v.		<u>32 000 000</u>
	Sum Finans- og tolldepartementet		<u>23 193 400 000</u>
Forsvarsdepartementet			
1700	Forsvarsdepartementet:		
1	Driftsutgifter	130 529 000	
73	Forskning og utvikling, <i>kan overføres</i>	<u>7 000 000</u>	137 529 000
1710	Fellesinstitusjoner og statsforetak under Forsvarsdepartementet (jf. kap. 4710):		
1	Driftsutgifter	421 806 000	
51	Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt	164 376 000	
70	Renter låneordning, <i>kan overføres</i>	7 500 000	
90	Lån til private, <i>kan overføres</i>	<u>1 000 000</u>	594 682 000
1719	Fellesutgifter under Forsvarsdepartementet (jf. kap. 4719):		
1	Driftsutgifter	16 657 000	
43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet	20 000 000	
71	Overføringer til andre	48 478 000	
75	Norges tilskudd til NATOs driftsbudsjett, <i>kan overføres</i>	<u>97 000 000</u>	182 135 000
1720	Felles ledelse og kommandoapparat (jf. kap. 4720):		
1	Driftsutgifter	<u>1 049 142 000</u>	1 049 142 000
1725	Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarets overkommando (jf. kap. 4725):		
1	Driftsutgifter	1 193 177 000	
50	Overføring til Statens Pensjonskasse, <i>kan overføres</i> ..	106 846 000	
72	Avgangsstimulerende tiltak, <i>kan overføres</i>	<u>10 176 000</u>	1 310 199 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
1731	Hæren (jf. kap. 4731):		
1	Driftsutgifter	4 719 977 000	4 719 977 000
1732	Sjøforsvaret (jf. kap. 4732):		
1	Driftsutgifter	2 869 963 000	2 869 963 000
1733	Luftforsvaret (jf. kap. 4733):		
1	Driftsutgifter	3 737 113 000	3 737 113 000
1734	Heimevernet (jf. kap. 4734):		
1	Driftsutgifter	715 273 000	715 273 000
1735	Forsvarets etterretningstjeneste:		
21	Spesielle driftsutgifter	535 335 000	535 335 000
1760	Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760):		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760 postene 45 og 47</i>	343 023 000	
44	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, nasjonalfinansiert andel, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 post 47</i>	110 612 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , ...	5 746 745 000	
47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 postene 1 og 44</i>	1 186 020 000	
48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i>	356 154 000	
75	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 post 44</i>	183 165 000	7 925 719 000
1790	Kystvakten (jf. kap. 4790):		
1	Driftsutgifter	534 497 000	534 497 000
1791	Redningshelikoptertjenesten (jf. kap. 4791):		
1	Driftsutgifter	188 301 000	188 301 000
1792	Norske styrker i utlandet (jf. kap. 4792):		
1	Driftsutgifter	860 000 000	860 000 000
1795	Kulturelle og almennyttige formål (jf. kap. 4795):		
1	Driftsutgifter	127 683 000	
47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 post 47</i>	35 956 000	
60	Tilskudd til kommuner, <i>kan overføres</i>	5 875 000	
72	Overføringer til andre	920 000	170 434 000
	Sum Forsvarsdepartementet		25 530 299 000

Olje- og energidepartementet

Administrasjon

1800	Olje- og energidepartementet (jf. kap. 4800):		
1	Driftsutgifter	95 425 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	19 000 000	
70	Internasjonalisering av petroleumsvirksomheten	5 000 000	119 425 000
	Sum Administrasjon		119 425 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
Petroleumsforvaltning			
1810	Oljedirektoratet (jf. kap. 4810):		
1	Driftsutgifter	224 500 000	
21	Spesielle driftsutgifter	52 500 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 000 000	282 000 000
	Sum Petroleumsforvaltning		<u>282 000 000</u>
Energi- og vassdragsforvaltning			
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829):		
1	Driftsutgifter	188 000 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	38 000 000	
30	Forbygningsarbeider og oppryddingstiltak, <i>kan overføres</i>	42 000 000	
70	Tilskudd til lokale el-forsyningsanlegg, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer, <i>kan overføres</i>	10 000 000	279 000 000
1825	Omlagging av energibruk og energiproduksjon:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	58 000 000	
72	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	295 000 000	
73	Produksjonsstøtte til vindkraft	2 000 000	355 000 000
	Sum Energi- og vassdragsforvaltning		<u>634 000 000</u>
Forskningsformål			
1830	Energiforskning (jf. kap. 4829):		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	14 500 000	
50	Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>	189 500 000	
70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	7 400 000	211 400 000
	Sum Forskningsformål		<u>211 400 000</u>
Sivilt beredskap under Olje- og energidepartementet			
1891	Oljeforsyningsberedskap:		
1	Driftsutgifter	21 130 000	
30	Sikring og oppgradering av drivstoffanlegg, <i>kan overføres</i>	1 140 000	22 270 000
1892	Kraftforsyningsberedskap:		
1	Driftsutgifter	560 000	
70	Tilskudd til sikringstiltak, <i>kan overføres</i>	2 600 000	3 160 000
	Sum Sivilt beredskap under Olje- og energidepartementet		<u>25 430 000</u>
	Sum Olje- og energidepartementet		<u>1 272 255 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Ymse utgifter			
2309	Tilfeldige utgifter:		
1	Driftsutgifter	5 607 418 000	5 607 418 000
	Sum Ymse utgifter		<u>5 607 418 000</u>
Statsbankene			
2410	Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):		
1	Driftsutgifter	229 027 000	
70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	4 227 400 000	
71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	703 100 000	
72	Rentestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 044 500 000	
73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i>	403 000 000	
74	Tap på utlån	155 000 000	
75	Særskilte tilretteleggingstiltak for utdanning i utlandet	4 268 000	
90	Lån til Statens lånekasse for utdanning, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>6 786 000 000</u>	13 552 295 000
2411	Statens Landbruksbank (jf. kap. 5311 og 5614):		
1	Driftsutgifter	34 078 000	
71	Rentestøtte	500 000	
72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	100 000	
73	Tilskudd til Landbruksbankens tapsfond	6 000 000	
90	Lån, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>380 000 000</u>	420 678 000
2412	Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615):		
1	Driftsutgifter	214 000 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
70	Tilskudd til Husbankens risikofond	40 000 000	
72	Rentestøtte	73 000 000	
90	Lån til Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>10 573 000 000</u>	10 904 000 000
2415	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak:		
72	Tilskudd til fornyelse og kapasitetstilpasning i fiskeflåten, <i>kan overføres</i>	50 000 000	
73	Rentestøtte stønadslån	<u>2 000 000</u>	52 000 000
2420	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620):		
50	Utviklingstilskudd, fond	205 000 000	
51	Tapsfond for lån innvilget i budsjetterminen	60 000 000	
53	Tapsfond, såkornkapitalfond	7 500 000	
54	Prosjektutviklingstilskudd, fond	25 000 000	
70	Administrasjon, <i>kan overføres</i>	119 584 000	
91	Lån til risikolåneordningen, <i>overslagsbevilgning</i>	5 600 000 000	
92	Lån til grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>27 000 000 000</u>	
93	Såkornkapitalfond	<u>30 000 000</u>	33 047 084 000
2422	Statens miljøfond:		
70	Statens miljøfond. rentestøtte	1 200 000	
90	Statens miljøfond, lån	<u>150 000 000</u>	151 200 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
2425	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene:		
51	Distriktsutviklingstilskudd, fond, <i>kan nyttes under kap. 551 post 51</i>	836 000 000	
53	Tilskudd til dekning av tap på lån	110 000 000	
75	Dekning av tap på lånearganger uten tapsavsetninger	4 000 000	950 000 000
2426	SIVA:		
90	Lån til SIVA, <i>overslagsbevilgning</i>	340 000 000	340 000 000
	Sum Statsbankene		<u>59 417 257 000</u>

Petroleumsvirksomheten

2440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440):		
22	Fjerningsutgifter	20 000 000	
30	Investeringer	19 700 000 000	
50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond	600 000 000	20 320 000 000
2441	Petroleumsrettet teknologiutvikling:		
50	Prosjektrettet teknologiutvikling i petroleumsvirksomheten, <i>kan overføres</i>	100 000 000	100 000 000
2442	Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen:		
70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	110 000 000	110 000 000
	Sum Petroleumsvirksomheten		<u>20 530 000 000</u>

Statens forretningsdrift

2445	Statsbygg (jf. kap. 5445):		
24	Driftsresultat:		
1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-1 865 986 000	
2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	754 437 000	
3	Avskrivninger	220 959 000	
4	Renter av statens kapital	100 390 000	
5	Til investeringsformål	740 000 000	
6	Til reguleringsfondet	40 200 000	-10 000 000
30	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>		150 000 000
31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>		1 404 450 000
32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>		21 500 000
33	Reserve for byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>		36 740 000
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		109 460 000
49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i>		125 000 000
2450	Luftfartsverket (jf. kap. 5450, 5491 og 5603):		
24	Driftsresultat:		
1	Driftsinntekter	-2 346 300 000	
2	Inntekter regionale flyplasser	-209 900 000	
3	Fra reguleringsfondet	-2 000 000	
4	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 535 700 000	
5	Driftsutgifter regionale flyplasser, <i>overslagsbevilgning</i>	192 200 000	
6	Avskrivninger	338 600 000	
7	Renter av statens kapital	37 300 000	
8	Til investeringsformål	360 400 000	-94 000 000
30	Flyplassanlegg, <i>kan overføres</i>		699 000 000
			<u>605 000 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
2460	Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (jf. kap. 5460):		
24	Driftsresultat:		
	1 Driftsinntekter, refusjon av driftsutgifter fra risikoavsetningsfond	-34 500 000	
	2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	34 500 000	0
50	Tilskudd til risikoavsetningsfond for SUS/Baltikumordningen	35 000 000	35 000 000
2463	Forsvarets bygningstjeneste:		
24	Driftsresultat:		
	1 Driftsinntekter.....	-210 687 000	
	2 Driftsutgifter.....	210 687 000	0
2465	Statens kartverk (jf. kap. 5491 og 5603):		
24	Driftsresultat:		
	1 Driftsinntekter.....	-496 977 000	
	2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	469 005 000	
	3 Avskrivninger	20 250 000	
	4 Renter av statens kapital	3 722 000	
	5 Til reguleringsfondet.....	1 000 000	-3 000 000
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	17 000 000	14 000 000
2480	Rikshospitalets apotek (jf. kap. 5491 og 5603):		
24	Driftsresultat:		
	1 Driftsinntekter.....	-138 568 000	
	2 Driftsutgifter.....	138 498 000	
	3 Renter.....	10 000	
	4 Avskrivninger	60 000	0
2481	Radiumhospitalets apotek (jf. kap. 5491 og 5603):		
24	Driftsresultat:		
	1 Driftsinntekter.....	-66 215 000	
	2 Driftsutgifter.....	66 050 000	
	3 Renter.....	48 000	
	4 Avskrivninger	117 000	0
	Sum Statens forretningsdrift		<u>2 491 150 000</u>

Folketrygden

Stønad ved fødsel og adopsjon

2530	Fødselspenger og adopsjonspenger:		
70	Fødselspenger til yrkesaktive, <i>overslagsbevilgning</i>	6 585 380 000	
71	Engangsstønad ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	475 000 000	
72	Feriepenger av fødselspenger til arbeidstakere, <i>overslagsbevilgning</i>	191 000 000	
73	Adopsjonspenger m.v., <i>overslagsbevilgning</i>	103 000 000	7 354 380 000
	Sum Stønad ved fødsel og adopsjon		<u>7 354 380 000</u>

Arbeidsliv

2540	Stønad under arbeidsløyse til fiskere og fangstmenn:		
70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	48 000 000	48 000 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
2541	Dagpenger:		
70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i>	6 600 000 000	6 600 000 000
2542	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. (jf. kap. 5704):		
70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v., <i>overslagsbevilgning</i>	280 000 000	280 000 000
2543	Ytelser til yrkesrettet attføring:		
70	Attføringspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	3 632 000 000	
71	Attføringsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 035 000 000	4 667 000 000
	Sum Arbeidsliv		<u>11 595 000 000</u>

Sosiale formål

2600	Trygdeetaten:		
1	Driftsutgifter	3 463 400 000	
21	Spesielle driftsutgifter	38 400 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	136 300 000	
50	Norges forskningsråd	4 500 000	
70	Tilskudd til Nasjonalhjelpens kuratorvirksomhet m.v.	8 200 000	3 650 800 000
2603	Trygderetten:		
1	Driftsutgifter	35 600 000	
21	Klagenemnd for utenlandsbehandling	1 750 000	37 350 000
2650	Sykepenger:		
70	Sykepenger for arbeidstakere m.v., <i>overslagsbevilgning</i>	16 901 000 000	
71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i>	1 368 000 000	
72	Sykepenger for statsansatte, <i>overslagsbevilgning</i>	728 000 000	
75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	980 000 000	19 977 000 000
2660	Uførhet:		
70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	12 155 000 000	
71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	17 153 000 000	
72	Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i>	1 290 000 000	
74	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 193 000 000	
75	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 342 000 000	
76	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i> ..	123 000 000	33 256 000 000
2662	Yrkesskadetrygd, gml. lovgivning:		
70	Pensjoner, <i>overslagsbevilgning</i>	83 000 000	83 000 000
2663	Medisinsk rehabilitering m.v.:		
70	Rehabiliteringspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	3 690 000 000	
71	Rehabiliteringspenger i påvente av attføring, <i>overslagsbevilgning</i>	1 000 000	
72	Foreløpig uførestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	357 000 000	
73	Attføringshjelp	59 000 000	
74	Tilskudd til biler	632 500 000	
75	Bedring av funksjonsevnen, tekniske hjelpemidler ...	2 634 000 000	
76	Bedring av funksjonsevnen, andre formål	36 000 000	
79	Høreapparater	276 500 000	7 686 000 000
2670	Alderdom:		
70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	25 895 000 000	
71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	31 830 000 000	
72	Ventetilllegg, <i>overslagsbevilgning</i>	205 000 000	
73	Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i>	5 470 000 000	63 400 000 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
2680	Etterlattepensjonister:		
70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	1 140 000 000	
71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	975 000 000	
72	Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i>	63 000 000	
74	Utdanningsstønad	2 000 000	
75	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i>	13 500 000	2 193 500 000
2683	Stønad til enslig mor eller far (jf. kap. 5701):		
70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	2 650 000 000	
72	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i>	740 000 000	
73	Utdanningsstønad	146 000 000	
75	Stønad til flytting for å komme i arbeid	500 000	
76	Forskuttering av underholdsbidrag	1 540 000 000	5 076 500 000
2686	Gravferdsstønad:		
70	Gravferdsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	230 000 000	230 000 000
2691	Diverse overføringer m.v.:		
72	Andre utgifter	38 000 000	
73	Refundert avgift m.v.	5 000 000	43 000 000
	Sum Sosiale formål		<u>135 633 150 000</u>

Helsevern

2711	Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten m.v.:		
70	Refusjon spesialisthjelp	770 000 000	
71	Refusjon psykologhjelp	132 000 000	
72	Refusjon tannlegehjelp	247 000 000	
73	Sykestønadsutgifter i utlandet	80 000 000	
74	Tilskudd til Glittreklubben m.fl.	122 000 000	
75	Opptreningsinstitusjoner	428 200 000	
76	Private laboratorier og røntgeninstitutt	450 000 000	
77	Pasienter fra gjensidighetsland m.v.	31 000 000	
78	Tilskudd til Beitostølen, m.fl.	103 600 000	2 363 800 000
2750	Syke transport m.v.:		
71	Skyssvederlag for leger m.v.	320 000 000	
72	Luftambulansetransport	224 000 000	
73	Kiropraktorbehandling	11 000 000	
75	Logopedisk behandling	18 000 000	
77	Syke transport	1 173 000 000	
78	Oppholdsutgifter	39 000 000	1 785 000 000
2751	Medisiner m.v.:		
70	Legemidler	5 515 000 000	
72	Sykepleieartikler	863 000 000	
73	Ortopediske hjelpemidler, m.v.	423 000 000	6 801 000 000
2752	Refusjon av egenbetaling:		
70	Refusjon av egenbetaling	1 400 000 000	1 400 000 000
2755	Helsetjeneste i kommunene:		
61	Tilskudd til fastlønnsordning allmennleger, <i>kan nyttes under post 70</i>	193 000 000	
62	Tilskudd til fastlønnsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttes under post 71</i>	149 000 000	
70	Refusjon allmennlegehjelp, <i>kan nyttes under post 61</i> ..	1 542 000 000	
71	Refusjon fysioterapi, <i>kan nyttes under post 62</i>	733 000 000	2 617 000 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
2790	Andre helsetiltak:		
70	Bidrag, lokalt	333 000 000	
72	Sykebehandling i utlandet	27 000 000	360 000 000
	Sum Helsevern		<u>15 326 800 000</u>
	Sum Folketrygden		<u>169 909 330 000</u>

Statens petroleumsfond

2800	Statens petroleumsfond (jf. kap. 5800):		
50	Overføring til fondet	85 120 000 000	85 120 000 000
	Sum Statens petroleumsfond		<u>85 120 000 000</u>

Totale Utgifter:**616 427 000 000**

Kap. Post	Kroner	Kroner
Inntekter:		
Inntekter under departementene		
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen		
3011	Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall (jf. kap. 11):	
1	Oscarshall, billettinntekter	33 000
	Sum Det kongelige hus og Slottsforvaltningen	<u>33 000</u>
Stortinget og underliggende institusjoner		
3041	Stortinget (jf. kap. 41):	
1	Salgsinntekter	60 000
3	Leieinntekter	1 475 000
40	Salg av leiligheter	6 500 000
	Sum Stortinget og underliggende institusjoner	<u>8 035 000</u>
Utenriksdepartementet		
3101	Utenriksstasjonene (jf. kap. 101):	
1	Gebyrer	9 300 000
4	Leieinntekter	1 571 000
5	Refusjon spesialutsendinger m.m.	3 500 000
41	Salgsinntekter m.v.	11 000
90	Tilbakebetaling av nødlån i utlandet	318 000
	Sum Utenriksstasjonene	<u>14 700 000</u>
3157	Tilbakeføringer samarbeid med næringslivet (jf. kap. 157):	
70	Tilbakeføringer av støtte	50 000
71	Tilbakeføringer tilskudd blandede kreditter	10 000
80	Renteinnbetalinger	6 640 000
91	Innbetaling av avdrag	13 000 000
	Sum Utenriksdepartementet	<u>19 700 000</u>
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet		
3200	Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (jf. kap. 200):	
4	Husleieinntekter m.v.	822 000
	Sum Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	<u>822 000</u>
3203	Statens utdanningskontorer (jf. kap. 203):	
1	Inntekter ved oppdrag	1 200 000
2	Salgsinntekter m.v.	3 477 000
11	Kursavgifter	6 570 000
	Sum Statens utdanningskontorer	<u>11 247 000</u>
3204	Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 204):	
2	Salgsinntekter m.v.	100 000
	Sum Foreldreutvalget for grunnskolen	<u>100 000</u>
3221	Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 221):	
4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	5 914 000
	Sum Tilskudd til grunnskolen	<u>5 914 000</u>
3222	Statens grunnskoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 222):	
2	Salgsinntekter m.v.	330 000
	Sum Statens grunnskoler og grunnskoleinternat	<u>330 000</u>

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
3232	Statlige skoler med opplæring på videregående nivå (jf. kap. 232):		
	2 Salgsinntekter m.v.	6 752 000	
61	Refusjoner fra fylkeskommuner	719 000	7 471 000
3243	Kompetansesentra for spesialundervisning (jf. kap. 243):		
	1 Inntekter ved oppdrag	24 048 000	
	2 Salgsinntekter m.v.	5 429 000	
	11 Kursavgift ved voksenopplæring og etterutdanning	2 055 000	
60	Betaling fra kommuner og fylkeskommuner	3 543 000	35 075 000
3244	Nasjonalt læremiddelsenter (jf. kap. 244):		
	1 Inntekter ved oppdrag	5 000 000	
	2 Salgsinntekter m.v.	10 229 000	15 229 000
3254	Tilskudd til voksenopplæring (jf. kap. 254):		
4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	28 568 000	28 568 000
3256	Statlige voksenopplæringsinstitusjoner (jf. kap. 256):		
	1 Inntekter ved oppdrag	14 412 000	
	2 Salgsinntekter m.v.	5 332 000	19 744 000
3260	Universitetet i Oslo (jf. kap. 260):		
	1 Inntekter ved oppdrag	462 936 000	
	2 Salgsinntekter m.v.	84 379 000	
	11 Kursavgift ved voksenopplæringstiltak	4 506 000	
49	Salg av eiendom	10 000	
50	Tilskudd til Institutt for farmakoterapi	3 000 000	
51	Inntekter under Observatoriefondet og Tøyenfondet	20 733 000	575 564 000
3261	Universitetet i Bergen (jf. kap. 261):		
	1 Inntekter ved oppdrag	334 410 000	
	2 Salgsinntekter m.v.	23 087 000	
	11 Kursavgift ved voksenopplæringstiltak	132 000	
49	Salg av eiendom	10 000	357 639 000
3262	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (jf. kap. 262):		
	1 Inntekter ved oppdrag	275 810 000	
	2 Salgsinntekter m.v.	35 557 000	
	11 Kursavgift ved voksenopplæringstiltak	2 427 000	
49	Salg av eiendom	10 000	
80	Refusjon fra SINTEF o.a.	13 450 000	
81	Renter av innskudd i borettslag m.m.	191 000	327 445 000
3263	Universitetet i Tromsø (jf. kap. 263):		
	1 Inntekter ved oppdrag	137 400 000	
	2 Salgsinntekter m.v.	24 698 000	
	11 Kursavgift ved voksenopplæringstiltak	16 000	
49	Salg av eiendom	10 000	
81	Renter av innskudd i borettslag	423 000	162 547 000
3264	Norges handelshøgskole (jf. kap. 264):		
	1 Inntekter ved oppdrag	12 000 000	
	2 Salgsinntekter m.v.	7 387 000	19 387 000
3265	Arkitektthøgskolen i Oslo (jf. kap. 265):		
	1 Inntekter ved oppdrag	4 500 000	
	2 Salgsinntekter m.v.	161 000	4 661 000
3268	Norges idrettshøgskole (jf. kap. 268):		
	1 Inntekter ved oppdrag	5 000 000	
	2 Salgsinntekter m.v.	5 226 000	
5	Refusjon fra Forsvarsdepartementet	2 279 000	12 505 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
3269	Norges musikkhøgskole (jf. kap. 269):		
1	Inntekter ved oppdrag	1 200 000	
2	Salgsinntekter m.v.	283 000	1 483 000
3273	Statlige kunsthøgskoler (jf. kap. 273):		
1	Inntekter ved oppdrag	430 000	
2	Salgsinntekter m.v.	2 612 000	3 042 000
3274	Statlige høyskoler (jf. kap. 274):		
1	Inntekter ved oppdrag	225 565 000	
2	Salgsinntekter m.v.	159 346 000	384 911 000
3278	Norges landbrukshøgskole (jf. kap. 278):		
1	Inntekter ved oppdrag	150 869 000	
2	Salgsinntekter m.v.	21 815 000	
3	Diverse inntekter	169 000	
49	Salg av eiendom	12 710 000	185 563 000
3279	Norges veterinærhøgskole (jf. kap. 279):		
1	Inntekter ved oppdrag	53 099 000	
2	Salgsinntekter m.v.	20 447 000	
4	Refusjon gebyrstipend	1 139 000	74 685 000
3281	Fellesutgifter for universiteter og høyskoler:		
1	Inntekter ved oppdrag	2 730 000	
2	Salgsinntekter m.v.	106 000	2 836 000
3283	Det norske meteorologiske institutt (jf. kap. 283):		
1	Inntekter ved oppdrag	41 966 000	
2	Salgsinntekter m.v.	15 674 000	
4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	59 000	
5	Refusjon for flyværtjenester	66 068 000	123 767 000
3286	Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 286):		
80	Avkastning	90 000 000	90 000 000
3294	Kirkelig administrasjon (jf. kap. 294):		
1	Inntekter ved oppdrag	3 053 000	
2	Salgsinntekter m.v.	644 000	
4	Refusjoner	2 139 000	5 836 000
3295	Presteskapet (jf. kap. 295):		
1	Inntekter ved oppdrag	120 000	
4	Husleieinnbetalinger m.v.	17 411 000	17 531 000
3297	Nidaros domkirke m.m. (jf. kap. 297):		
2	Salgsinntekter m.v.	5 909 000	
4	Leieinntekter	1 480 000	7 389 000
3299	Opplysningsvesenets fond (jf. kap. 299):		
54	Overføring fra Opplysningsvesenets fond	37 445 000	37 445 000
	Sum Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet		2 518 736 000

Kulturdepartementet

3301	Deltaking i internasjonale organisasjoner (jf. kap. 301):		
1	Ymse inntekter	4 163 000	
2	Inntekter ved oppdrag	250 000	4 413 000
3305	Inntekter fra Norsk Tipping AS:		
1	Spilleoverskudd	1 599 900 000	1 599 900 000
3322	Billedkunst, kunsthåndverk og design (jf. kap. 322):		
1	Ymse inntekter	3 495 000	
2	Inntekter fra store utstillinger	1 065 000	4 560 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
3323	Musikkformål (jf. kap. 323):		
1	Inntekter ved Rikskonsertene	14 500 000	14 500 000
3324	Teater- og operaformål (jf. kap. 324):		
1	Inntekter ved Riksteatret	8 000 000	8 000 000
3326	Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 326):		
1	Ymse inntekter	4 163 000	
2	Inntekter ved oppdrag	7 100 000	11 263 000
3328	Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 328):		
1	Ymse inntekter	1 285 000	
2	Inntekter ved oppdrag	12 747 000	14 032 000
3329	Arkivformål (jf. kap. 329):		
1	Ymse inntekter	1 643 000	
2	Inntekter ved oppdrag	3 408 000	5 051 000
3334	Film- og mediaformål (jf. kap. 334):		
1	Ymse inntekter	5 788 000	
2	Inntekter ved oppdrag	7 504 000	
70	Gebyr	8 908 000	22 200 000
	Sum Kulturdepartementet		1 683 919 000

Justis- og politidepartementet

3400	Justisdepartementet (jf. kap. 400):		
1	Diverse inntekter	894 000	894 000
3410	Rettsgebyr (jf. kap. 410):		
1	Rettsgebyr	662 454 000	
4	Lensmennenes gebyrinntekter	91 865 000	754 319 000
3430	Kriminalomsorg (jf. kap. 430):		
2	Arbeidsdriftens inntekter	38 291 000	
3	Andre inntekter	20 781 000	59 072 000
3432	Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS) (jf. kap. 432):		
3	Andre inntekter	151 000	151 000
3440	Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 440):		
1	Gebyrer	153 960 000	
3	Salgsinntekter	7 035 000	
4	Gebyrer - vaktelskap	187 000	161 182 000
3441	Oslo politidistrikt (jf. kap. 441):		
3	Salgsinntekter	1 800 000	
5	Personalbarnehage	2 000 000	3 800 000
3442	Politihøgskolen (jf. kap. 442):		
2	Diverse inntekter	4 749 000	4 749 000
3449	Statens innkrevingsentral (jf. kap. 449):		
2	Refusjoner	11 168 000	
81	Bøter, inndragninger	540 000 000	
82	Vegadministrasjonsgebyr	49 000 000	
84	Gebyr ved for sent innsendt regnskap m.m.	41 000 000	
85	Misligholdte lån i Statens lånekasse	75 000 000	716 168 000
3450	Sivile vernepliktige, driftsinntekter (jf. kap. 450):		
1	Inntekter av arbeid	59 756 000	
2	Salgs- og leieinntekter	366 000	60 122 000
3462	Registerenheten i Brønnøysund (jf. kap. 462):		
1	Gebyrinntekter	379 300 000	
3	Oppdrag og andre inntekter	11 119 000	390 419 000
3463	Datatilsynet (jf. kap. 463):		
1	Årsavgift m.m.	964 000	964 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
3464	Statens Lotteritilsyn (jf. kap. 464):		
1	Gebyrer	27 500 000	27 500 000
3465	Regjeringsadvokaten (jf. kap. 465):		
1	Erstatning for utgifter i rettsaker	2 422 000	
3	Oppdrag	266 000	2 688 000
3470	Fri rettshjelp (jf. kap. 470):		
1	Egenandeler m.m.	10 300 000	10 300 000
3481	Direktoratet for sivilt beredskap (jf. kap. 481):		
3	Diverse inntekter	9 000 000	9 000 000
	Sum Justis- og politidepartementet		<u>2 201 328 000</u>

Kommunal- og regionaldepartementet

3520	Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520):		
2	Gebyr nødvisum	84 000	
4	Diverse inntekter	569 000 000	569 084 000
3521	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 521):		
1	Tilbakevending for flyktninger	62 000 000	62 000 000
3530	Arbeidstilsynet (jf. kap. 530):		
1	Arbeidervern	2 000 000	
2	Bibliotektenester	15 000	
4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	3 700 000	
5	Tvangsmulkt	800 000	
7	Byggesaksbehandling, gebyrer	10 200 000	16 715 000
3531	Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 531):		
1	Inntekter av laboratorievirksomhet	1 200 000	
2	Informasjon, kurs og tjenesteyting	1 100 000	
3	Oppdrag	6 200 000	8 500 000
3533	Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (jf. kap. 533):		
2	Gebyrer	37 900 000	
3	Sertifiseringsinntekter	4 500 000	42 400 000
3535	Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 535):		
1	Tilfeldige inntekter	300 000	
3	Oppdragsforskning	15 700 000	16 000 000
3537	Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 537):		
1	Gebyr m.v. for tilsyn med elektriske anlegg	45 000 000	45 000 000
3571	Tilbakeføring av forskudd:		
90	Tilbakeføring av forskudd	33 710 000	33 710 000
3587	Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 587):		
4	Gebyrer, godkjenningsordning for foretak for ansvarsrett	9 485 000	9 485 000
	Sum Kommunal- og regionaldepartementet		<u>802 894 000</u>

Sosial- og helsedepartementet

3600	Sosial- og helsedepartementet (jf. kap. 600):		
2	Salg av publikasjoner m.v.	5 000	5 000
3610	Rusmiddeldirektoratet (jf. kap. 610):		
2	Salgs- og leieinntekter	1 200 000	
4	Gebyrinntekter	12 000 000	13 200 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
3612	Statens institutt for alkohol- og narkotikaforskning (jf. kap. 612):		
2	Oppdragsinntekter	320 000	320 000
3616	Statens klinikk for narkomane (jf. kap. 616):		
2	Salgs- og leieinntekter	1 140 000	
60	Refusjon fra fylkeskommuner	15 590 000	16 730 000
3661	Sykepenger:		
55	Refusjon fra folketrygden	800 000 000	800 000 000
3700	Statens helsetilsyn og fylkeslegene (jf. kap. 700):		
70	Refusjon av kontrollutgifter	770 000	770 000
3710	Statens institutt for folkehelse (jf. kap. 710):		
2	Salgs- og leieinntekter	65 640 000	65 640 000
3711	Statens rettstoksikologiske institutt (jf. kap. 711):		
3	Diverse lønnsinntekter	730 000	730 000
3712	Statens helseundersøkelser (jf. kap. 712):		
2	Salgs- og leieinntekter	2 360 000	2 360 000
3713	Statens råd for ernæring og fysisk aktivitet (jf. kap. 713):		
2	Salgs- og leieinntekter	65 000	65 000
3714	Statens tobakkskaderåd (jf. kap. 714):		
2	Salgs- og leieinntekter	45 000	45 000
3715	Statens strålevern (jf. kap. 715):		
2	Salgs- og leieinntekter	630 000	630 000
3716	Kreftregisteret (jf. kap. 716):		
3	Oppdragsinntekter	1 130 000	1 130 000
3735	Statens senter for epilepsi (jf. kap. 735):		
2	Salgs- og leieinntekter	5 550 000	
60	Refusjon fra fylkeskommuner	72 920 000	78 470 000
3737	Barnesykehus (jf. kap. 737):		
2	Salgs- og leieinntekter	1 310 000	
60	Refusjon fra fylkeskommuner	3 600 000	4 910 000
3738	Helsetjenesten på Svalbard (jf. kap. 738):		
2	Salgs- og leieinntekter	1 390 000	1 390 000
3739	Behandlingsreiser til utlandet (jf. kap. 739):		
2	Egenandeler	6 150 000	
3	Diverse inntekter	3 600 000	9 750 000
3750	Statens legemiddelkontroll (jf. kap. 750):		
2	Gebyrinntekter	154 000	154 000
3751	Apotekvesenet (jf. kap. 751):		
3	Tilbakebetaling av lån	206 000	206 000
	Sum Sosial- og helsedepartementet		996 505 000

Barne- og familiedepartementet

3858	Statens ungdoms- og adopsjonskontor (jf. kap. 858):		
1	Tilskudd fra Europakommisjonen	1 230 000	1 230 000
3860	Forbrukerrådet (jf. kap. 860):		
1	Salg av Forbrukerrapporten	14 535 000	
2	Salg av opplysningsmateriell	2 534 000	
3	Oppdragsinntekter og refusjoner	1 000 000	
5	Andre inntekter	236 000	18 305 000
	Sum Barne- og familiedepartementet		19 535 000

Kap. Post	Kroner	Kroner	
Nærings- og handelsdepartementet			
3900	Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 900):		
2	Ymse inntekter	1 460 000	1 460 000
3901	Styret for det industrielle rettsvern (jf. kap. 901):		
1	Patentavgifter	92 600 000	
2	Varemerkeavgifter	40 500 000	
3	Mønsteravgifter	2 400 000	
4	Forskjellige avgifter	6 000 000	
5	Inntekt av informasjonstjenester	4 500 000	146 000 000
3902	Justervesenet (jf. kap. 902):		
1	Justergebyrer	36 500 000	
3	Kontroll- og godkjenningsgebyr	13 300 000	
4	Oppdragsinntekter	100 000	49 900 000
3932	Norges geologiske undersøkelse (jf. kap. 932):		
1	Oppdragsinntekter	11 100 000	
2	Tilskudd til samarbeidsprosjekter	17 900 000	
3	Ymse inntekter	600 000	29 600 000
3933	Bergvesenet (jf. kap. 933):		
1	Produksjonsavgifter m.v.	750 000	750 000
3941	Sjøfartsdirektoratet (jf. kap. 941):		
1	Gebyr for skip og offshoreinstallasjoner i NOR	84 630 000	
3	Diverse inntekter	1 000 000	
4	Gebyrer for skip i NIS	44 610 000	
5	Inntekter av velferdstiltak	3 100 000	133 340 000
3942	Skipsregistrene (jf. kap. 942):		
1	Gebyrer NOR	4 300 000	
2	Gebyrer NIS	5 450 000	9 750 000
3990	Industri og forsyningsberedskap (jf. kap. 990):		
1	Salgsinntekter	1 600 000	1 600 000
	Sum Nærings- og handelsdepartementet	<u>372 400 000</u>	
Fiskeridepartementet			
4000	Fiskeridepartementet (jf. kap. 1000):		
1	Refusjoner	10 000	10 000
4020	Havforskningsinstituttet (jf. kap. 1020):		
3	Oppdragsinntekter	115 000 000	115 000 000
4021	Drift av forskningsfartøyene (jf. kap. 1021):		
1	Oppdragsinntekter	31 100 000	31 100 000
4023	Fiskeri- og havbruksforskning (jf. kap. 1023):		
1	Inntekter Ernæringsinstituttet	8 000 000	8 000 000
4030	Fiskeridirektoratet (jf. kap. 1030):		
1	Oppdragsinntekter	10 000	
2	Salg av registre, diverse tjenester	80 000	
3	Inntekter Fiskets Gang	300 000	
4	Fangstinntekter overvåkingsprogrammet	10 000	
6	Tvangsmulkt oppdrettsvirksomhet	560 000	
7	Inntekter ved laboratoriene	2 670 000	
8	Gebyr akvakultursøknader	2 360 000	
9	Gebyr Merkeregisteret	3 390 000	
10	Gebyr Kontrollverkets tjenester	22 160 000	

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
11	Avgift fiskefôrkontroll	1 665 000	
12	Gebyr ervervstillatelse	2 420 000	
14	Refusjoner	10 000	35 635 000
4060	Kystadministrasjon (jf. kap. 1060):		
1	Salg av fyr- og merkelister	45 000	
7	Refusjoner	10 000	55 000
4064	Havnetjenesten (jf. kap. 1064):		
7	Refusjoner	10 000	10 000
4065	Fyrtjenesten (jf. kap. 1065):		
2	Alminnelig kystgebyr	59 960 000	
7	Refusjoner	10 000	
42	Salg av bygninger, inventar og andre inntekter	250 000	60 220 000
4066	Lostjenesten (jf. kap. 1066):		
1	Losgebyr	342 850 000	
4	Salg/avhendelse av losbåter	10 000	
7	Refusjoner	10 000	342 870 000
4067	Trafikksentraler (jf. kap. 1067):		
1	Sikkerhetsgebyr Grenland	6 000 000	
2	Sikkerhetsgebyr Sture og Mongstad	5 050 000	
4	Sikkerhetsgebyr trafikkentral Oslofjorden	11 400 000	22 450 000
4070	Elektroniske navigasjonshjelpemidler (jf. kap. 1070):		
7	Refusjoner	2 860 000	2 860 000
	Sum Fiskeridepartementet		618 210 000

Landbruksdepartementet

4100	Landbruksdepartementet (jf. kap. 1100):		
1	Refusjon og gebyr	362 000	362 000
4102	Fylkesmannens landbruksavdeling (jf. kap. 1102):		
4	Oppdragsinntekter og refusjoner	30 290 000	30 290 000
4107	Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 1107):		
3	Gebyr- og analyseinntekter m.m.	9 031 000	9 031 000
4110	Statens landbrukstilsyn (jf. kap. 1110):		
1	Gebyr og analyseinntekter m.m.	62 078 000	62 078 000
4114	Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 1114):		
1	Gebyr og analyseinntekter m.m.	160 123 000	160 123 000
4143	Sentral landbruksforvaltning:		
1	Driftsinntekter m.m.	2 200 000	
80	Renteinntekter	1 759 000	3 959 000
4145	Jordskifteverket (jf. kap. 1145):		
1	Saks- og gebyrinntekter	14 802 000	14 802 000
4146	Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (jf. kap. 1146):		
2	Driftsinntekter	15 786 000	15 786 000
4147	Reindriftsforvaltningen (jf. kap. 1147):		
1	Driftsinntekter	1 540 000	1 540 000
4150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 1150):		
80	Refusjon fra Kornfondet	92 300 000	92 300 000
	Sum Landbruksdepartementet		390 271 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
Samferdselsdepartementet			
4300	Samferdselsdepartementet (jf. kap. 1300):		
1	Refusjon fra Utenriksdepartementet	1 800 000	1 800 000
4313	Luftfartstilsynet (jf. kap. 1313):		
1	Gebyrinntekter	33 900 000	33 900 000
4320	Statens vegvesen (jf. kap. 1320):		
1	Salgsinntekter m.m.	15 300 000	
2	Diverse gebyrer	219 900 000	235 200 000
4350	Jernbaneverket (jf. kap. 1350):		
1	Kjørevegsavgift	58 300 000	
2	Salg av utstyr og tjenester m.v.	130 000 000	
4	Leieinntekter	20 000 000	
6	Videresalg av elektrisitet til togdrift	150 000 000	
37	Anleggsbidrag	29 000 000	387 300 000
4380	Post- og teletilsynet (jf. kap. 1380):		
1	Diverse avgifter og gebyrer	152 400 000	152 400 000
	Sum Samferdselsdepartementet		810 600 000
Miljøverndepartementet			
4400	Miljøverndepartementet (jf. kap. 1400):		
2	Ymse inntekter	723 000	
9	Internasjonale oppdrag	624 000	1 347 000
4406	Miljøvernnavdelingene ved fylkesmannsembetene (jf. kap. 1406):		
2	Ymse inntekter	8 587 000	8 587 000
4410	Miljøvernforskning (jf. kap. 1410):		
50	Refusjon av diverse fond	5 868 000	5 868 000
4425	Refusjoner fra Viltfondet og Statens fiskefond (jf. kap. 1425):		
51	Viltfondet	66 500 000	
52	Statens fiskefond	24 000 000	90 500 000
4426	Statens naturoppsyn (jf. kap. 1426):		
1	Ymse inntekter	491 000	491 000
4427	Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 1427):		
1	Ymse inntekter	8 522 000	
9	Internasjonale oppdrag	514 000	
54	Gebyrer	2 300 000	11 336 000
4429	Riksantikvaren (jf. kap. 1429):		
2	Refusjon og diverse inntekter	3 884 000	
9	Internasjonale oppdrag	714 000	4 598 000
4441	Statens Forurensningstilsyn (jf. kap. 1441):		
1	Refusjon av kontrollutgifter	6 158 000	
2	Inntekter, SFTs oljevernnavdeling i Horten	2 020 000	
4	Gebyrer	13 259 000	
5	Leieinntekter	1 242 000	
8	Inntekter fra salg av bilvrak	27 756 000	
9	Internasjonale oppdrag	5 942 000	56 377 000
4471	Norsk Polarinstitutt (jf. kap. 1471):		
1	Salgsinntekter	2 382 000	
3	Inntekter fra diverse tjenesteyting	10 308 000	
4	Refusjon fra Svalbardbudsjettet	3 135 000	

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
5	Inntekter fra utleie av M/S Lance	7 393 000	23 218 000
	Sum Miljøverndepartementet		202 322 000
Arbeids- og administrasjonsdepartementet			
4500	Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 1500):		
2	Salg av personalhåndboka	1 113 000	1 113 000
4520	Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 1520):		
2	Andre inntekter	1 032 000	
3	Inntekter fra prosjektoppdrag	1 720 000	
5	Inntekter fra sentral opplæring	15 983 000	
6	Inntekter fra rådgivning	9 216 000	27 951 000
4522	Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 1522):		
1	Inntekter fra generell rådgivning overfor departe- mentene innen EDB-drift	453 000	
3	Driftsvederlag - Akademika	1 791 000	
4	Inntekter - Norsk lysingsblad	45 901 000	
5	Inntekter fra publikasjoner	720 000	
7	Parkeringsinntekter	801 000	49 666 000
4540	Statens Pensjonskasse (jf. kap. 1540):		
1	Refusjon fra pensjonsordningen for apoteketaten ...	4 786 000	
2	Tilfeldige inntekter	61 000	
3	Refusjon administrasjonskostnader før tidspensjonering	1 669 000	
4	Inntekter aktuarberegninger	37 323 000	
5	Administrasjonsinntekter gruppeleivsordning	1 089 000	44 928 000
4545	Ventelønn m.v. (jf. kap. 1545):		
1	Refusjon statlig virksomhet m.v.	24 633 000	24 633 000
4546	Yrkeskadeforsikring (jf. kap. 1546):		
1	Premie yrkeskadeforsikring	48 213 000	
2	Administrasjonsinntekter yrkeskadeforsikring	2 183 000	50 396 000
4583	Salg av eiendom i Pilestredet Park:		
39	Salg av eiendom	134 000 000	134 000 000
4590	Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 1590):		
4	Salgsinntekter m.m.	323 000	
80	Innfordret misbruk av dagpenger	38 000 000	
81	Innfordret misbruk av attføringsytelser	4 000 000	42 323 000
4591	Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 1591):		
2	Opplæringstjenester	1 612 000	1 612 000
	Sum Arbeids- og administrasjonsdepartementet		376 622 000
Finans- og tolldepartementet			
4602	Kredittilsynet (jf. kap. 1602):		
1	Bidrag fra tilsynsenhetene	94 700 000	
2	Andre inntekter	600 000	95 300 000
4610	Toll- og avgiftsdirektoratet - toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 1610):		
1	Gebyr for overtid	11 600 000	
2	Andre inntekter	1 600 000	
3	Pante- og tinglysningsgebyrer	1 000 000	
11	Gebyr på kredittdeklarasjoner	83 700 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
12	Ekspedisjonsgebyr	3 800 000	
13	Gebyr ved avskilting av kjøretøy	300 000	102 000 000
4618	Skattedirektoratet - skatteetaten (jf. kap. 1618):		
1	Pante- og tinglysingsgebyr (Namsmannen)	23 500 000	
3	Lignings-ABC	400 000	
4	Spesialoppdrag	1 000 000	
5	Utpantingsgebyrer (Skattefogdene)	8 100 000	
6	Økonomitjenester	13 700 000	46 700 000
4620	Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 1620):		
1	Salgsinntekter	6 600 000	
2	Spesialoppdrag	80 000 000	
4	Tvangsmulkt	3 000 000	89 600 000
	Sum Finans- og tolldepartementet		333 600 000

Forsvarsdepartementet

4710	Fellesinstitusjoner og statsforetak under Forsvarsdepartementet (jf. kap. 1710):		
1	Driftsinntekter	31 962 000	
11	Salgsinntekter	13 104 000	
70	Renter låneordning	2 544 000	
90	Lån til boligformål	6 618 000	54 228 000
4720	Felles ledelse og kommandoapparat (jf. kap. 1720):		
1	Driftsinntekter	7 203 000	
11	Salgsinntekter	9 608 000	16 811 000
4725	Fellesinstitusjoner og inntekter under Forsvarets overkommando (jf. kap. 1725):		
1	Driftsinntekter	2 841 000	
11	Salgsinntekter	34 573 000	
15	Refusjon arbeidsmarkedstiltak	20 834 000	58 248 000
4731	Hæren (jf. kap. 1731):		
1	Driftsinntekter	9 584 000	
11	Salgsinntekter	42 510 000	
15	Refusjon arbeidsmarkedstiltak	13 566 000	
17	Refusjon lærlinger	2 340 000	
60	Refusjon fra fylkene	818 000	68 818 000
4732	Sjøforsvaret (jf. kap. 1732):		
1	Driftsinntekter	9 233 000	
11	Salgsinntekter	29 938 000	39 171 000
4733	Luftforsvaret (jf. kap. 1733):		
1	Driftsinntekter	28 649 000	
11	Salgsinntekter	66 781 000	95 430 000
4734	Heimevernet (jf. kap. 1734):		
1	Driftsinntekter	1 116 000	
11	Salgsinntekter	1 258 000	2 374 000
4760	Nyanskaffelse av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 1760):		
47	Salg av eiendom	20 801 000	
48	Fellesfinansierte bygge- og anleggssinntekter	355 135 000	
49	Salg av boliger	68 085 000	444 021 000
4790	Kystvakten (jf. kap. 1790):		
1	Driftsinntekter	122 000	
11	Salgsinntekter	193 000	315 000
4791	Redningshelikoptertjenesten (jf. kap. 1791):		
11	Salgsinntekter	23 972 000	23 972 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
4795	Kulturelle og almennyttige formål (jf. kap. 1795):		
1	Driftsinntekter	4 566 000	
11	Salgsinntekter	507 000	5 073 000
4799	Militære bøter:		
80	Bøter	1 109 000	1 109 000
	Sum Forsvarsdepartementet		809 570 000
Olje- og energidepartementet			
4810	Oljedirektoratet (jf. kap. 1810):		
1	Gebyr- og avgiftsinntekter	2 100 000	
2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	14 000 000	
3	Refusjon av tilsynsutgifter	54 000 000	
4	Salg av undersøkelsesmateriale	16 000 000	
5	Salg av publikasjoner	4 000 000	
6	Ymse inntekter	1 750 000	
8	Inntekter barnehage	3 100 000	94 950 000
4820	Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 1820):		
1	Gebyr- og avgiftsinntekter	12 000 000	
2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	33 000 000	45 000 000
4829	Konsesjonsavgiftsfondet (jf. kap. 1820 og 1830):		
50	Overføring fra fondet	113 500 000	113 500 000
4860	Statsforetak under Olje- og energidepartementet:		
80	Inntekter fra oppgjørsordningen for utenlands- handelen med kraft	90 000 000	
90	Avdrag, Statsnett SF	400 200 000	
91	Avdrag Statkraft SF	425 000 000	915 200 000
	Sum Olje- og energidepartementet		1 168 650 000
Ymse inntekter			
5309	Tilfeldige inntekter:		
29	Ymse	49 435 000	49 435 000
5310	Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410):		
3	Diverse inntekter	50 000	
4	Refusjoner av ODA-godkjente utgifter	6 876 000	
72	Gebyr	115 500 000	
90	Avdrag	3 715 000 000	
91	Tap og avskrivninger	465 000 000	4 302 426 000
5311	Statens Landbruksbank (jf. kap. 2411):		
1	Gebyr	10 438 000	
2	Driftsinntekter	8 929 000	
90	Avdrag	300 000 000	319 367 000
5312	Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412):		
1	Gebyrer	28 964 000	
4	Tilkjente saksomkostninger	103 000	
9	Salg av datatjenester	1 542 000	
10	Husleie, tjenesteboliger	62 000	
90	Avdrag	4 240 000 000	4 270 671 000
5316	Kommunalbanken AS:		
70	Garantiprovisjon	30 000 000	30 000 000

Kap. Post	Kroner	Kroner
5320	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420):	
50	Tilbakeføring av utviklingstilskudd	5 000 000
51	Tilbakeføring fra tapsfond	5 000 000
70	Låneprovisjon, grunnfinansierings- og lavrisiko- låneordningen	26 000 000
71	Garantiprovisjon, grunnfinansieringsordningen	100 000
73	Låneprovisjon, risikolåneordningen	10 000 000
76	Tilbakeføring av tilskudd til dekning av tap på eldre lån og garantier	1 700 000
91	Avdrag på utestående fordringer, risikolåneordnin- gen	5 550 000 000
93	Avdrag på utestående fordringer, grunnfinansie- rings- og lavrisikolåneordningen	<u>27 000 000 000</u>
		32 597 800 000
5322	Statens miljøfond, avdrag:	
91	Innbetaling, avdrag	<u>5 000 000</u>
		5 000 000
5326	SIVA (jf. kap. 2426):	
71	Låneprovisjon	3 000 000
90	Avdrag på utestående fordringer	<u>240 000 000</u>
		243 000 000
5327	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond og fylkeskommunane m.v.:	
50	Tilbakeføring av tilskudd	80 000 000
51	Tilbakeføring av tapsfond	<u>25 000 000</u>
		105 000 000
5341	Avdrag på utestående fordringer:	
91	Alminnelige fordringer	30 223 000
97	Avdrag på lån til Oslo Lufthavn AS	225 000 000
99	Avdrag fra Norges kommunalbank av grunnkjøpslån	<u>1 400 000</u>
		256 623 000
5350	Tilbakeføring av midler fra Statens Banksikrings- fond:	
50	Overføringer	<u>3 200 000 000</u>
		3 200 000 000
5351	Overføring fra Norges Bank:	
70	Overføring	<u>10 685 130 000</u>
		10 685 130 000
5352	Tilbakeføring av midler fra Statens Bankinveste- ringsfond:	
90	Salg av aksjer	<u>2 754 000 000</u>
		2 754 000 000
	Sum Ymse inntekter	<u>58 818 452 000</u>
	Sum Inntekter under departementene	<u>72 166 082 000</u>

Inntekter fra petroleumsvirksomheten

5440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 2440):		
24	Driftsresultat:		
	1 Driftsinntekter	88 600 000 000	
	2 Driftsutgifter	-18 400 000 000	
	3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-2 000 000 000	
	4 Avskrivninger	-15 500 000 000	
	5 Renter	<u>-8 300 000 000</u>	44 400 000 000
30	Avskrivninger		15 500 000 000
80	Renter	<u>8 300 000 000</u>	68 200 000 000
	Sum Inntekter fra petroleumsvirksomheten		<u>68 200 000 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg m.v.			
5445	Statsbygg (jf. kap. 2445):		
39	Avsetning til investeringsformål	740 000 000	740 000 000
5446	Salg av eiendom, Fornebu:		
1	Leieinntekter, Fornebu	3 000 000	
2	Refusjon fra Luftfartsverket for oppryddingskostnader	30 840 000	
40	Salgsinntekter, Fornebu	710 200 000	744 040 000
5450	Luftfartsverket (jf. kap. 2450):		
35	Til investeringsformål	360 400 000	360 400 000
5460	Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (jf. kap. 2460):		
50	Tilbakeføring fra risikoavsetningsfond for SUS/Baltikum-ordningen	5 000 000	
71	Tilbakeføring fra gammel portefølje	1 370 300 000	1 375 300 000
5491	Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift (jf. kap. 2445-2481):		
30	Avskrivninger	579 986 000	579 986 000
	Sum Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg m.v.		3 799 726 000

Skatter og avgifter

5501	Skatter på formue og inntekt:		
70	Toppskatt m.v.	16 200 000 000	
72	Fellesskatt	78 100 000 000	94 300 000 000
5506	Avgift av arv og gaver:		
70	Avgift	750 000 000	750 000 000
5507	Skatt og avgift på utvinning av petroleum:		
71	Ordinær skatt på formue og inntekt	12 300 000 000	
72	Særskatt på oljeinntekter	16 400 000 000	
73	Produksjonsavgift	2 500 000 000	
74	Arealavgift m.v.	700 000 000	31 900 000 000
5508	Avgift på utslipp av CO2 i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen:		
70	Avgift	3 200 000 000	3 200 000 000
5511	Tollinntekter:		
70	Toll	1 800 000 000	
71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	17 000 000	1 817 000 000
5521	Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.:		
70	Avgift	115 100 000 000	115 100 000 000
5526	Avgift på alkohol:		
71	Produktavgift på brennevin, vin m.m.	4 780 000 000	
72	Produktavgift på øl	3 700 000 000	8 480 000 000
5527	Vinmonopolavgiften m.m.:		
72	Gebyr på statlige skjenkebevillinger	300 000	
73	Vinmonopolavgiften	40 600 000	40 900 000
5531	Avgift på tobakkvarer:		
70	Avgift	7 380 000 000	7 380 000 000
5536	Avgift på motorvogner m.m.:		
71	Engangsavgift på motorvogner m.m.	7 800 000 000	
72	Årsavgift	4 600 000 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
73	Vektårsavgift	290 000 000	
75	Omregistreringsavgift	1 465 000 000	
76	Avgift på bensin	10 150 000 000	
77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift)	4 745 000 000	29 050 000 000
5537	Avgifter på båter m.v.:		
71	Avgift på båtmotorer	119 000 000	119 000 000
5541	Avgift på elektrisk kraft:		
70	Forbruksavgift	5 500 000 000	5 500 000 000
5542	Avgift på mineralolje m.v.:		
70	Avgift på mineralolje	380 000 000	
71	Avgift på smøreolje	92 000 000	472 000 000
5543	Miljøavgift på mineralske produkter m.v.:		
70	CO2-avgift	4 300 000 000	
71	Svovelavgift	235 000 000	4 535 000 000
5545	Miljøavgifter i landbruket:		
71	Miljøavgift, plantevernmidler	60 000 000	60 000 000
5546	Avgift på sluttbehandling av avfall:		
70	Avgift på sluttbehandling av avfall	523 000 000	523 000 000
5547	Avgift på helse og miljøskadelige kjemikalier:		
70	Trikloret (TRI)	23 000 000	
71	Tetrakloret (PER)	15 000 000	
72	Trykkimpregnert trevirke (CCA)	90 000 000	128 000 000
5555	Sjokolade- og sukkervareavgift:		
70	Avgift	875 000 000	875 000 000
5556	Avgift på kullsyreholdige alkoholfrie drikkevarer m.m.:		
70	Produktavgift	900 000 000	900 000 000
5557	Avgift på sukker:		
70	Avgift	264 000 000	264 000 000
5558	Avgift på kullsyrefrie alkoholfrie drikkevarer m.m.:		
70	Produktavgift	26 000 000	26 000 000
5559	Avgift på drikkevareemballasje:		
70	Grunnavgift på engangsemballasje	284 000 000	
71	Miljøavgift på kartong	14 000 000	
72	Miljøavgift på plast	69 000 000	
73	Miljøavgift på metall	12 000 000	
74	Miljøavgift på glass	31 000 000	410 000 000
5565	Dokumentavgift:		
70	Avgift	2 300 000 000	2 300 000 000
5571	Totalisatoravgift:		
70	Avgift	80 000 000	80 000 000
5577	Avgift til staten av apotekenes omsetning (jf. kap. 1507 og 751):		
70	Avgift	89 300 000	89 300 000
5578	Avgift på farmasøytiske spesialpreparater (jf. kap. 750):		
70	Registreringsavgift	51 920 000	
71	Kontrollavgift	31 030 000	82 950 000
5580	Avgift på flyging av passasjerer:		
72	Avgift	1 180 000 000	1 180 000 000
5581	Avgift på utstyr for opptak og/eller gjengivelse av lyd eller bilder m.v.:		
70	Avgift på kassetter	32 000 000	
72	Avgift på radio- og fjernsynsmateriell m.v.	208 000 000	240 000 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
5583	Særskilte avgifter mv. i telesektoren:		
70	Inntekter fra frekvenser	36 000 000	36 000 000
	Sum Skatter og avgifter		<u>309 838 150 000</u>
Renter og utbytte m.v.			
5603	Renter av statens kapital i statens forretningsdrift (jf. kap. 2445-2481):		
80	Renter av statens faste kapital	141 470 000	141 470 000
5605	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer:		
81	Av verdipapirer og bankinnskudd i utenlandsk valuta	3 000 000	
82	Av innenlandske verdipapirer	100 000	
83	Av alminnelige fordringer	80 000 000	
85	Renter fra Norges kommunalbank av grunnkjøpslån.	200 000	
86	Av statskassens foliokonto i Norges Bank	2 314 000 000	2 397 300 000
5608	Renter av lån til statsforetak under Olje- og energidepartementet:		
80	Renter, Statnett SF	128 000 000	
81	Renter, Statkraft SF	332 000 000	460 000 000
5611	Renter av lån til NSB BA:		
80	Renter	124 000 000	124 000 000
5612	Renter av lån til Posten Norge BA:		
81	Renter av ansvarlig lån	26 000 000	26 000 000
5613	Renter fra SIVA:		
80	Renter	50 490 000	50 490 000
5614	Renter av lån i Statens Landbruksbank (jf. kap. 2411):		
80	Renter	235 000 000	235 000 000
5615	Renter fra Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412):		
80	Renter	4 829 000 000	4 829 000 000
5616	Renter og utbytte i Kommunalbanken AS:		
80	Renter	680 000	
81	Utbytte	19 000 000	19 680 000
5617	Renter fra Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410):		
80	Renter	3 583 000 000	3 583 000 000
5618	Innskuddskapital i Posten Norge BA:		
80	Utbytte	86 000 000	86 000 000
5619	Renter av lån til Oslo Lufthavn AS:		
80	Renter	500 000 000	500 000 000
5620	Renter og utbytte fra Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420):		
81	Renter, risikolåneordningen	104 000 000	
83	Utbytte, grunnfinansieringsordningen og lavrisiko- låneordningen	30 000 000	
84	Utbytte, egenkapitalordningen	30 000 000	
85	Rentemargin risikolåneordningen	40 000 000	
86	Renter, grunnfinansierings- og lavrisikolåne- ordningen	268 000 000	472 000 000
5621	Statens miljøfond:		
80	Renter	5 000 000	5 000 000
5622	Aksjer i Postbanken AS:		
81	Utdeling ved fusjon mellom Postbanken og DnB	300 000 000	300 000 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
5623	Aksjer i SAS Norge ASA:		
80	Utbytte	50 000 000	50 000 000
5630	Aksjer i Norsk Eiendomsinformasjon as:		
80	Utbytte	6 400 000	6 400 000
5631	Aksjer i A/S Vinmonopolet:		
80	Statens overskuddsandel	38 300 000	
81	Utbytte	2 000	38 302 000
5640	Aksjer i Telenor AS:		
80	Utbytte	500 000 000	500 000 000
5651	Aksjer i selskaper under Landbruksdepartementet:		
80	Utbytte	32 200 000	32 200 000
5652	Innskuddskapital i Statskog SF:		
80	Utbytte	8 500 000	8 500 000
5656	Aksjer i selskaper under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning:		
80	Utbytte	796 000 000	796 000 000
5680	Utbytte fra statsforetak under Olje- og energidepartementet:		
80	Utbytte, Statnett SF	211 000 000	
81	Utbytte, Statkraft SF	600 000 000	811 000 000
5685	Aksjer i Den norske stats oljeselskap a.s:		
80	Utbytte	2 250 000 000	2 250 000 000
5691	Avkastning på bevilget kapital i Statens Bankinvesteringsfond:		
80	Avkastning på bevilget kapital	695 000 000	695 000 000
5692	Utbytte av statens kapital i Den nordiske investeringsbank:		
80	Utbytte	52 000 000	52 000 000
	Sum Renter og utbytte m.v.		18 468 342 000

Folketrygden

5700	Folketrygdens inntekter:		
71	Trygdeavgift	49 800 000 000	
72	Arbeidsgiveravgift	67 700 000 000	117 500 000 000
5701	Diverse inntekter:		
1	Administrasjonsvederlag	4 500 000	
2	Diverse inntekter	170 000 000	
3	Hjelpemiddelsentraler m.m.	45 000 000	
70	Refusjon ved trafikkskade	761 000 000	
71	Refusjon ved yrkesskade	575 000 000	
73	Refusjon fra bidragspliktige	1 020 000 000	
74	Refusjon medisinsk behandling	2 200 000	
75	Refusjon overskytende bidrag	244 000 000	
80	Renter	50 000 000	2 871 700 000
5704	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. (jf. kap. 2542):		
2	Dividende	50 000 000	50 000 000
	Sum Folketrygden		120 421 700 000

Statens petroleumsfond

5800	Statens petroleumsfond (jf. kap. 2800):		
50	Overføring fra fondet	13 282 000 000	13 282 000 000
	Sum Statens petroleumsfond		13 282 000 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
-----------	--	--------	--------

Andre kapitalmidler

Statslånemidler

5999	Statslånemidler:		
90	Lån	<u>10 251 000 000</u>	<u>10 251 000 000</u>
	Sum Statslånemidler		<u>10 251 000 000</u>
	Sum andre kapitalmidler		<u>10 251 000 000</u>

Totale inntekter		616 427 000 000	
-------------------------	--	------------------------	--

Folketrygden

II

Stortinget samtykker i at statstilskudd til finansiering av folketrygden, jf. folketrygdlovens § 23-10, gis med kroner 49 487 630 000, hvorav kroner 13 760 000 000 gis til dekning av utgifter som fullt ut skal dekkes ved tilskudd fra staten, jf. § 23-10 tredje ledd.

Utenriksdepartementet

II

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2000 kan:

1. Gi garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar for inntil 20 mill. kroner for å minske norske importørers risiko ved direkte import fra utviklingsland, jf. omtale under kap. 157 Næringsutvikling og økonomisk utvikling. Garantiordningen begrenses til import fra Norges prioriterte samarbeidsland og de minst utviklede land. Ordningen begrenses videre til å gjelde produkter som omfattes av det norske tollpreferansesystem (GSP) for import fra utviklingsland, og til etablering av nye handelsforbindelser.
2. Gi garantier under låneordningen for utvikling av næringslivet i utviklingsland, jf. kap. 157, post 90, innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar for inntil 50 mill. kroner.

III

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen kan samtykke i at den norske stat påtar seg garantiansvar for inntil 1 000 mill. kroner for utstillinger som planlegges i løpet av budsjettåret.

IV

Fullmakt til å regulere uttilleggene

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2000 i samråd med Arbeids- og adminis-

trasjonsdepartementet og Finansdepartementet kan foreta regulering av uttilleggene for tjenestemenn ved utenriksstasjonene i budsjetterminen som følge av endring av priser, valutakurser, beskatning og regulativlønn, eller andre forhold av betydning for fastsettelse av uttillegg.

V

Fullmakt til å anmode om bistand fra SAS

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2000 kan anmode om bistand fra SAS til evakuering av norske borgere i kriserammede land i de tilfeller og på de betingelser som er inn tatt i egne retningslinjer, jf. St.prp. nr. 1 (1980-81).

VI

Fullmakt til å overføre tjenestemenn til utetjeneste

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2000 kan sende ut personell til utenriksstasjonene for periodisk å styrke administrasjonen av nærmere spesifiserte bistandstiltak. Merutgiftene dekkes mot tilsvarende innsparing under kap. 159, post 70.

VII

Agio/Disagio

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet og NORAD gis fullmakt til å utgiftsføre/inntektsføre uten bevilgning kursgevinst og -tap som følge av justering av midlene ved utenriksstasjonene hvert år under kap. 101/3101 Utenriksstasjonene og kap. 142/3142 NORADs administrasjon av utenriksstasjonene, post 89 Agio/Disagio.

VIII

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2000 kan foreta bestilling av varer m.m. utover rammen av bevilgningene med følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Forslag 2000 (i mill. kroner)
150		Bistand til prioriterte land og regioner	
	70	Bistand til Afrika	180
	71	Bistand til Asia	60
	72	Bistand til Mellom-Amerika.....	30
161		Generelle bidrag – FN-organisasjoner	
	70	Tilskudd til FN-organisasjoner	25
191		Menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningiltak	
	70	Tilskudd til menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningiltak	20
192		Fred, forsoning og demokrati	
	71	Tilskudd til ODA-godkjente land på Balkan og andre ODA-godkjente OSSE-land.....	20

IX

Tilsagnsfullmakt

A. ODA-bistand

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2000 kan gi tilsagn om støtte innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar med følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Forslag 2000 (i mill. kroner)
154		Opplysningsarbeid, organisasjonsliv og mellomfolkelig samarbeid	
	72.15	Tilskudd til institusjonsutvikling i utviklingsland	80
155		Miljø- og naturressursforvaltning	
	70	Tilskudd til miljø- og naturressursforvaltning	450
157		Næringsutvikling og økonomisk utvikling	
	70.10	Tilskudd til næringslivets engasjementer i utviklingsland	80
	72.10	Tilskudd til parallellfinansiering	1 000
	72.15	Tilskudd til blandede kreditter	400
	72.20	Tilskudd til opplæring ved eksport	32
	73.10	Tilskudd og veiledning til produktutvikling og eksport fra utviklingsland	50
		Sum post 70, 72 og 73.....	1 562
	90	Låneordningen for utvikling av næringslivet i utviklingsland	240

B. Bistand til ikke ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak.

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2000 kan gi tilsagn om støtte innenfor en ramme for nye tilsagn på 250 mill. kroner for ordninger under kap. 197 Bistand til ikke ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak, post 70 Tilskudd til atomsikkerhetstiltak og samarbeidsprogrammet med Sentral- og Øst-Europa.

X

Fullmakt til avskrivning og ettergivelse av tap på låneordningen

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2000 i samråd med Finansdepartementet kan:

1. Utgiftsføre uten bevilgning (på kap. 157, post 80 Avskrivning - tap på lån/garantier) avskrivning av realiserte tap på lån og garantier på inntil 3 mill. kroner under kap. 157 Nærings-

- utvikling og økonomisk utvikling, post 90 Låneordningen for utvikling av næringslivet i utviklingsland. Realiserte tap som gjør det nødvendig med avskrivning på over 3 mill. kroner forelegges Stortinget til behandling.
2. Ettergi lån under kap. 157 Næringsutvikling og økonomisk utvikling, post 90 Låneordningen for utvikling av næringslivet i utviklingsland, kan overføres. Enkeltsaker vedrørende ettergivelse på inntil 3 mill. kroner, kan utgiftsføres

uten ny bevilgning (på kap. 157, post 81 Avskrivning - ettergivelse lån). Enkelt saker vedrørende ettergivelse på over 3 mill. kroner forelegges Stortinget til behandling.

XI

Omdisponeringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2000 kan treffe beslutning om omdisponering av bevilgningene mellom postene under kap. 157 Næringsutvikling og økonomisk utvikling.

XII

Fullmakt om bruk av opptjente rentemidler

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2000 kan treffe beslutning om bruk av opptjente rentemidler på tilskudd som er utbetalt fra Norge til multi-bi og samfinansieringsprosjekter etter avtale med den enkelte multilaterale organisasjon.

XIII

Fullmakt under kap. 159 Tilskudd til ymse hjelpetiltak

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2000:

1. Kan treffe beslutning om bruk av midler under kap. 159 med inntil 2 mill. kroner pr. tiltak. Beslutning om bruk av midler utover dette beløp og inntil 6 mill. kroner treffes av Kongen. Fullmakten gjelder dog ikke overføringer til kapitlene under programkategori 03.00 (kap. 140, 141, 142 og 143), jf. dog vedtak VI og tekst under kap. 142 og 143, post 01 Driftsutgifter.
2. I samråd med Finansdepartementet kan forskuttere norske nødhjelpsleveranser til FN innenfor en ramme på 25 mill. kroner årlig. Utbetaling til FN, samt tilbakebetalt kreditt fra FN, nettoføres på kap. 159 Tilskudd til ymse hjelpetiltak, post 70.
3. Kan overskride bevilgningen under kap. 159 mot tilsvarende salgsinntekter under kap. 3159 Ymse inntekter, post 01 Salgsinntekter bistandseiendommer og at ubenyttet merinntekt under kap. 3159, post 01 medregnes ved beregning av overført beløp under kap. 159, post 70 Tilskudd, kan overføres.

XIV

Ettergivelse av statlige fordringer på utviklingsland

Stortinget samtykker i at Kongen i 2000 i samsvar med kriteriene i gjeldsplanen kan ettergi fordringer på utviklingsland for inntil 1 500 mill. kroner under Garanti-Instituttet for Eksporthandelts gamle portefølje. Samlet kan det utfra gjeldsplanen ettergis fordringer innenfor en total ramme på 1 266 mill. kroner under gammel alminnelig ordning, og innenfor en total ramme på 1 907 mill. kroner under den gamle særordningen for utviklingsland. Fordringene verdsettes til bokført verdi pr. 31. desember 1997 etter tapsavsetninger.

XV

Salg av bistandseiendommer

Stortinget samtykker i at salgsinntekter ved salg av bistandseiendommer som er finansiert over bistandsbudsjettet og som ikke er avskrevet i forhold til innlemmelse i husleieordningen, fordeles forholdsmessig mellom kap. 5445 Statsbygg, post 49 Salg av eiendommer og kap. 3159 Ymse inntekter, post 01 Salgsinntekter bistandseiendommer ut fra gjenværende år av fastsatt avskrivningstid. For bruk av salgsinntektene innenfor bistandsbudsjettet vises til romertallsvedtak XIII i Utenriksdepartementets St.prp. nr. 1 (1999-2000).

XVI

Nasjonalgaven til Island

Stortinget samtykker i at de resterende midler fra nasjonalgaven til Island i Norges Bank kan overføres til de islandske myndigheter.

XVII

Refusjon fra andre statsinstitusjoner

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet og NORAD i 2000 kan overskride bevilgningen under kap. 101 Utenriksstasjonene, kap. 102 Særavtale i utenriktjenesten og kap. 142 NORADs administrasjon av utenriksstasjonene mot merinntekt under kap. 3101 Utenriksstasjonene og kap. 3142 NORADs administrasjon av utenriksstasjonene, post 05 Refusjon spesialutsendinger m.m.

XVIII

Nettobudsjettering Fredskorpset

Stortinget samtykker i at Fredskorpset gis unntak fra § 4 i bevilgningsreglementet, jf. kap. 154 Opplysningsarbeid, organisasjonsliv og mellomfolkelig samarbeid, post 50 Fredskorpset.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i :

1. at Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i 2000 kan overskride bevilgninger mot tilsvarende merinntekter under kapitler og poster som angitt i tabellen nedenfor:

Fullmakt til å overskride bevilgninger under	mot tilsvarende merinntekter under
Kap. 200 post 01	Kap. 3200 post 02
Kap. 203 post 01	Kap. 3203 postene 02 og 11
Kap. 204 post 01	Kap. 3204 post 02
Kap. 222 post 01	Kap. 3222 post 02
Kap. 232 post 01	Kap. 3232 postene 02 og 61
Kap. 243 post 01	Kap. 3243 postene 02, 11 og 60
Kap. 244 post 01	Kap. 3244 post 02
Kap. 256 post 01	Kap. 3256 post 02
Kap. 260 post 01	Kap. 3260 postene 02 og 11
Kap. 260 post 21	Kap. 3260 postene 50 og 51
Kap. 260 post 49	Kap. 3260 post 49
Kap. 261 post 01	Kap. 3261 postene 02 og 11
Kap. 261 post 49	Kap. 3261 post 49
Kap. 262 post 01	Kap. 3262 postene 02,11 og 80
Kap. 262 post 49	Kap. 3262 post 49
Kap. 263 post 01	Kap. 3263 postene 02, 11 og 82
Kap. 263 post 49	Kap. 3263 post 49
Kap. 264 post 01	Kap. 3264 postene 02 og 11
Kap. 265 post 01	Kap. 3265 postene 02 og 11
Kap. 268 post 01	Kap. 3268 postene 02, 04 og 05
Kap. 269 post 01	Kap. 3269 postene 02 og 06
Kap. 273 post 01	Kap. 3273 postene 02 og 06
Kap. 274 post 01	Kap. 3274 postene 02 og 11
Kap. 278 post 01	Kap. 3278 post 02
Kap. 278 postene 45 og 49	Kap. 3278 post 49
Kap. 279 post 01	Kap. 3279 postene 02 og 04
Kap. 283 post 01	Kap. 3283 post 02
Kap. 283 post 21	Kap. 3283 post 05
Kap. 294 post 01	Kap. 3294 postene 02 og 04
Kap. 294 post 21	Kap. 3294 postene 60 og 70
Kap. 297 post 01	Kap. 3297 postene 02 og 04
Kap. 299 postene 01 og 79	Kap. 3299 post 54

2. at bevilgningene til oppdragsvirksomhet under postene 21 i 2000 kan overskrides mot tilsvarende merinntekter.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i 2000 kan:

- gi tilsagn om å utbetale inntil kr 3 000 000 i 2001 for avtaler om produksjonsstøtte inngått med forlagene i 2000, jf. kap. 206.
- gi tilsagn om tilskudd til opplæring i finsk som

andrespråk for 1. halvår 2001 (2. halvdel av skoleåret 2000-01) etter de satsene som blir fastsatt for 2. halvår 2000 (1. halvdel av skoleåret 2000-01), jf. kap. 221 post 64.

- gi tilsagn om tilskudd til videreutdanning i finsk tilsvarende to studiepermisjoner for 1. halvår 2001 (2. halvdel av skoleåret 2000-01) etter gjeldende regler, jf. kap. 221 post 64.

4. gi tilsagn om tilskudd til opplæring for elever fra språklige minoriteter i grunnskolen for 1. halvår 2001 (2. halvdel av skoleåret 2000-01) etter de satsene som blir fastsatt for 2. halvår 2000 (1. halvdel av skoleåret 2000-01), jf. kap. 221 post 65.
5. gi tilsagn om tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler for 1. halvår 2001 (2. halvdel av skoleåret 2000-01) etter de satsene som blir fastsatt for 2. halvår 2000 (1. halvdel av skoleåret 2000-01), jf. kap. 221 post 67.
6. gi tilsagn for inntil kr 100 000 000 utover gitt bevilgning på kap. 228 Kvalitetsutvikling i grunnskolen, post 21.
7. gi tilsagn for inntil kr 70 000 000 utover gitt bevilgning på kap. 229 Andre formål i grunnskolen, post 62.
8. gi tilsagn om å utbetale inntil kr 20 000 000 i år 2001 for avtaler om produksjonsstøtte inngått med forlagene i 2000, jf. kap. 244.
9. gi tilsagn om tilskudd til bygging av studentboliger med inntil kr 76 000 000 i tillegg til det som blir bevilget under kap. 270 Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter, post 75.
10. gi tilsagn for inntil kr 37 500 000 til Norges forskningsråd ut over gitt bevilgning på kap. 285 Norges forskningsråd, post 52.
11. gi Statens lånekasse for utdanning fullmakt til å gi støtte for 1. halvår 2001 (2. halvdel av undervisningsåret 2000-01) etter de satser som blir fastsatt 2. halvår 2000 (1. halvdel av undervisningsåret 2000-01), jf. kap. 240 og 2410.
12. gi Statens lånekasse for utdanning fullmakt til å gi tilsagn om tillegg til lånet for 2000 med kr 3 407 per måned i opptil 2 måneder for studenter som tar del i undervisning som er omfattet av ordningen med sommerundervisning.

IV

Fullmakter vedrørende fast eiendom
Stortinget samtykker i at:

1. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet kan nytte inntekter ved salg av eiendommer til byggeprosjektet bygg 11 på Dragvoll.
2. Arealutvidelsen av byggeprosjektet Meieribygget med 720 kvm finansieres ved salg av eiendom som forvaltes av Norges landbrukshøgskole.
3. Universitetene og Norges landbrukshøgskole kan nytte inntekter ved salg av eiendommer til kjøp og vedlikehold av andre eiendommer til undervisnings- og forskningsformål.

V

Andre fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Privatister som melder seg til eksamen og kandidater som melder seg til fag-/svenneprøver skal betale et gebyr per prøve. Gebyret betales til fylkeskommunen. Privatister som melder seg til eksamen, skal betale kr 250 dersom privatisten ikke har prøvd seg i faget tidligere som privatist eller elev, og kr 500 ved forbedringsprøver. Kandidater som melder seg til fag-/svenneprøver etter opplæringslova § 3-5, skal betale kr 500 per prøve dersom kandidaten ikke har gått opp tidligere, og kr 1 000 ved senere forsøk.
2. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet kan organisere innkreving av Kopinor-avgift og utgifter til papir/kopier fra studenter ved underliggende institusjoner.
3. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet kan gjennomføre byggeprosjektet bygg 11 på Dragvoll ved bruk av midler under kap. 262.
4. Kap. 206 Samisk utdanningsråd gis unntak fra Bevilgningsreglementets § 4.
5. Ubrukte bevilgninger for 1999 under kap. 206, postene 01 Driftsutgifter, 21 Spesielle utgifter og 70 Tilskudd til produksjon av samiske læremidler kan overføres til 2000 til kap. 206 post 50 i samsvar med vanlige regler og gitte fullmakter.
6. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet får anledning til å benytte fondsmidlene i Minnefondet av 8. mai 1970 i en styrt avviklingsperiode på 12 år, jf. kap. 253.

Kulturdepartementet

II

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Kulturdepartementet i 2000 kan gi tilsagn om statstilskudd til nasjonale kulturbygg for inntil 51,7 mill. kroner utover gitt bevilgning under kap. 320, post 73.
2. Utsmykkingsfondet for offentlige bygg i 2000 kan gi tilsagn om støtte til utsmykkingsprosjekter for inntil 8,1 mill. kroner ut over gitt bevilgning under kap. 322, post 50.
3. Norsk filminstitutt i 2000 kan gi tilsagn om støtte til kortfilmprosjekter for inntil 1,8 mill. kroner ut over gitt bevilgning under kap. 334, post 71.

III

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2000 kan inngå avtale om forsikringsansvar i forbindelse med større utenlandske utstillinger innenfor en totalramme for nytt og gammelt ansvar som til enhver tid ikke må overstige 500 mill. kroner.

IV

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2000 kan overskride bevilgningen for 2000 til oppdragsvirksomhet under post 21 under kap. 301, 322, 326, 328, 329 og 334 mot tilsvarende merinntekter under post 02 under kap. 3301, 3322, 3326, 3328, 3329 og 3334.

V

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd
Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler:

1. det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 323 og 324.
2. det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 322, 323 og 334.
3. det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 pst. på staten og 40 pst. på regionen, jf. kap. 322, 323 og 328.

VI

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.
Stortinget samtykker i at:

1.
  - a) gebyret for merking av hver kopi av et videogram for utleie skal være kr 1,40.
  - b) gebyret for merking av hver kopi av et videogram for salg skal være kr 1,40.
2. avgiften pr. videogram for omsetning i næring til Norsk kino- og filmfond settes til kr 3,50.
3.
  - a) kringkastingsavgiften for 2000 for fjernsynsmottakere skal være kr 1 640.
  - b) tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8-1 andre

ledd skal være 15 pst. av kringkastingsavgiften.

- c) NRKs sponsorinntekter ikke skal utgjøre mer enn 1,0 pst. av de samlede driftsinntektene i selskapet.

Justis- og politidepartementet

II

Betinget tilsagn om tilskudd

Stortinget samtykker i at Justisdepartementet i 2000 kan:

1. gi nye betingede tilsagn om tilskudd for videre bobehandling for kr 6 100 000 under ordningen med utgifter til bobehandling, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger kr 16 100 000.
2. gi betinget tilsagn om tilskudd for inntil ytterligere kr 50 000 000 for å dekke utgifter i forbindelse med fortsatt bobehandling i Anders Jahres dødsbo.

III

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justisdepartementet i 2000 kan bestille varer for inntil kr 70 000 000 ut over bevilgningen som er gitt under kap. 440, post 45.

IV

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justisdepartementet i 2000 kan overskride bevilgningen under:

1. kap. 410, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3410, post 03.
2. kap. 430, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3430, post 14.
3. kap. 440, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3440, post 02.
4. kap. 440, post 45, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3440, post 03.
5. kap. 441, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3441, post 02.
6. kap. 441, post 01, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3441, post 03.
7. kap. 442, post 01, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3442, post 02.
8. kap. 449, post 01, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3449, post 02.
9. kap. 462, post 01, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3462, post 03.
10. kap. 464, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3464, post 02.

11. kap. 481, post 01, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3481, post 03.
12. kap. 481, post 01, med inntil 75 % av inntektene under kap. 3481, post 40.

V

Nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at Justisdepartementet i 2000 kan:

1. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 400, post 01, inntektene ved avholdelse av konferanser i regi av Det kriminalitetsforebyggende råd, samt inntekter fra salg av rådets publikasjoner.
2. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475, post 01 inntektene ved avholdelse av kurs og konferanser i regi av Konkursrådet samt inntekter fra rådets øvrige virksomhet.
3. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475, post 21 tilbakebetalte inntekter under ordningen med utgifter til bobehandling.
4. trekke salgskostnader ved salg av faste eiendommer fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kap. 3481, post 40.

VI

Stortinget samtykker i at det åpnes for adgang til førtidsdimittering av mannskaper i siviltjenesten slik det fremgår under kap. 450 Sivile vernepliktinge.

Kommunal- og regionaldepartementet

II

Fullmakt om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2000 kan inngå avtaler om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger med varighet utover 2000. Dersom behovet for mottaksplasser for asylsøkere og flyktninger blir større enn antatt i budsjettet for 2000, samtykker Stortinget i at Kommunal- og regionaldepartementet kan øke antall plasser i statlige mottak, selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov under kap. 520, post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak.

III

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2000 kan overskride bevilgningen under:

1. kap. 530 Arbeidstilsynet, post 1 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3530 Arbeidstilsynet, post 1 Arbeidervern, post 6 Refusjoner og post 7 Byggesaksbehandling, gebyrer.
2. kap. 531 Statens arbeidsmiljøinstitutt, post 1 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3531 Statens arbeidsmiljøinstitutt, post 1 Inntekter av laboratorievirksomhet og post 2 Informasjon, kurs og tjenesteyting.
3. kap. 531 Statens arbeidsmiljøinstitutt, post 21 Oppdrag, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3531 Statens arbeidsmiljøinstitutt, post 3 Oppdrag.
4. kap. 533 Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern, post 1 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3533, post 6 Refusjoner.
5. kap. 535 Arbeidsforskningsinstituttet, post 1 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3535 Arbeidsforskningsinstituttet, post 1 Tilfeldige inntekter og post 3 Oppdragsforskning.

IV

Unntak fra bevilgningsreglementet

Stortinget samtykker i at Sametinget gis unntak fra § 4 i Bevilgningsreglementet.

V

Omdisponeringsfullmakt forsøk regionale utviklingsprogram

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i forbindelse med forsøket med videreutvikling av regionale utviklingsprogram i Hedmark og Oppland fylkeskommune får adgang til å omdisponere mellom følgende bevilgninger:

1. kap. 550 Lokal næringsutvikling post 61 Kommunale næringsfond.
2. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner post 51 Tilrettelegging for næringsutvikling, fond, kan nyttes under kap. 2425, post 51.
3. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner post 55 Etablererstipend, fond.
4. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner post 58 Regionale samordningstiltak, fond.
5. kap. 2425 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond og fylkeskommunene post 51 Dis-

triktsutviklingstilskudd, fond, kan nyttes under kap. 551, post 51.

VI

Forskudd på rammetilskudd

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet kan:

1. utgiftsføre uten bevilgning inntil 150 mill. kr på kap. 571, post 90, i statsbudsjettet for 2000 som forskudd på rammetilskudd for år 2001 til kommuner.
2. utgiftsføre uten bevilgning inntil 50 mill. kr på kap. 572, post 90, i statsbudsjettet for 2000 som forskudd på rammetilskudd for år 2001 til fylkeskommuner.

VII

Omdisponeringsfullmakt i forbindelse med forsøk med rammefinansiering

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i samråd med Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, Sosial- og helsedepartementet og Barne- og familiedepartementet får adgang til å omdisponere mellom bevilgningen under kap. 571 Rammetilskudd til kommuner, post 68 Forsøk med rammefinansiering av øremerkede tilskudd på den ene siden og bevilgningene under:

1. kap. 221 Tilskudd til grunnskolen, post 63 Tilskudd til skolefritidsordninger.
2. kap. 221 Tilskudd til grunnskolen, post 65 Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen.
3. kap. 221 Tilskudd til grunnskolen, post 66 Tilskudd til leirskoleopplæring.
4. kap. 221 Tilskudd til grunnskolen, post 67 Tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler
5. kap. 254 Tilskudd til voksenopplæring, post 60 Tilskudd til norskopplæring for innvandrere.
6. kap. 521 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere, post 60 Integreringstilskuddet.
7. kap. 550 Lokal næringsutvikling, post 61 Kommunale næringsfond.
8. kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser, post 63 Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag.
9. kap. 614 Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere m.v., post 63 Utvikling av sosialtjenesten, rusmiddeltiltak.
10. kap. 670 Tiltak for eldre, post 61 Tilskudd til omsorgstjenester.
11. kap. 673 Tiltak for funksjonshemmede, post 61 Oppfølging av ansvarsreformen for mennesker med psykisk utviklingshemming.

12. kap. 673 Tiltak for funksjonshemmede, post 63 Begrenset bruk av tvang.

13. kap. 743 Statlige stimulerings tiltak for psykisk helsevern, post 62 Tilskudd til psykiatri i kommuner.

14. kap. 840 Tilskudd til krisetiltak, post 60 Tilskudd til kommuner til krisetiltak.

15. kap. 856 Barnehager, post 60 Driftstilskudd til barnehager.

VIII

Garantiprovisjon Kommunalbanken AS

Stortinget samtykker i at Kommunalbanken AS for 2000 betaler en provisjon på statsgarantien på 0,1 pst. av bankens lån opptatt før 1.10.99.

IX

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2000 kan:

1. Gi tilsagn om tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet for inntil 54,2 mill. kr i tillegg til det som blir bevilget på kap. 581, post 71 Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet.
2. Gi tilsagn om Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger for inntil 104,8 mill. kr i tillegg til det som blir bevilget på kap. 581, post 75 Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger.
3. Gi tilsagn om oppstartingsstilskudd til bygging og utbedring av sykehjemsplasser og omsorgsboliger for inntil 1 212,9 mill. kr i tillegg til det som blir bevilget på kap. 586, post 60 Oppstartingsstilskudd.

X

Bostøtte

Stortinget samtykker i at Regjeringen endrer overgangsordningen, som ble vedtatt av Stortinget 19. juni 1997 som følge av samordningen mellom botilskuddsordningen fra Sosial- og helsedepartementet og bostøtten fra Kommunal- og arbeidsdepartementet, slik at kompensasjonsgraden blir 30 pst. og minsteutbetalingen blir på 3 000 kr pr. år i 2000.

Sosial- og helsedepartementet

II

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet i 2000 kan:

1. foreta bestillinger for inntil 4 mill. kroner ut-over gitt bevilgning under kap. 710 Statens institutt for folkehelse, post 01 Driftsutgifter.
2. foreta bestillinger for inntil 45 mill. kroner ut-over gitt bevilgning under kap. 710 Statens institutt for folkehelse, post 21 Formidlingsvirksomhet.

III

Betinget tilsagn om tilskudd

Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet i 2000 kan gi betinget tilsagn om tilskudd:

1. for utgiftene ved Det nasjonale aldershjem for sjømenn i Stavern, for pasienter som ikke har hjemstedskommune i Norge. Tilskuddet er begrenset oppad til 3 pasienter og 1 mill. kroner ut over bevilgningen under kap. 670, post 61 Tilskudd til omsorgstjenester.
2. for utgifter ved Hjemmet for døve, Andebu. Tilskuddet er begrenset oppad til 5 mill. kroner under kap. 673, post 72 Tiltak for døvblinde.
3. overfor Troms fylkeskommune for utgifter ved regionsenter for døvblindfødte. Tilskuddet er begrenset oppad til 2 mill. kroner under kap. 673, post 72 Tiltak for døvblinde.

IV

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet i 2000 kan gi nye garantier for lån til opprettelse av apotek med 50 mill. kroner, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 400 mill. kroner.

V

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet i 2000 kan overskride bevilgningene under:

1. kap. 600 Sosial- og helsedepartementet, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3600, post 02 Salg av publikasjoner m.v
2. kap. 604 Etat for rådssekretariater og enkelte helse- og sosialfaglige oppgaver mv, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3604, post 02 Salgs- og leieinntekter m.m.
3. kap. 610 Rusmiddeldirektoratet post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3610, post 03 Oppdragsinntekter.
4. kap. 612 Statens institutt for alkohol- og narkotikaforskning post 01 Driftsutgifter mot tilsva-

- rende merinntekt under kap. 3612, post 02 Oppdragsinntekter.
5. kap. 616 Statens klinikk for narkomane, post 01 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3616, post 02 Salgs- og leieinntekter og post 60 Refusjon fra fylkeskommuner.
6. kap. 700 Statens helsetilsyn og fylkeslegene, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3700, postene 02 Oppdragsinntekter, 03 Refusjon fra NORAD, 04 Diverse inntekter og 70 Refusjon av kontrollutgifter.
7. kap. 710 Statens institutt for folkehelse, postene 01 Driftsutgifter og 21 Formidlingsvirksomhet mot tilsvarende merinntekt under kap. 3710, post 02 Salgs- og leieinntekter.
8. kap. 711 Statens rettsstoksikologiske institutt, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3711, post 03 Diverse lønnsinntekter.
9. kap. 712 Statens helseundersøkelser, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3712, post 02 Salgs- og leieinntekter
10. kap. 713 Statens råd for ernæring og fysisk aktivitet, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3713, post 02 Salgs- og leieinntekter.
11. kap. 714 Statens tobakkskaderåd, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3714, post 02 Salgs- og leieinntekter.
12. kap. 715 Statens strålevern, postene 01 Driftsutgifter og 21 Spesielle driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3715, postene 02 Salgs- og leieinntekter, 03 Diverse lønnsinntekter og 05 Oppdragsinntekter.
13. kap. 716 Kreftregisteret, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3716, posten 03 Oppdragsinntekter.
14. kap. 735 Statens senter for epilepsi post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3735, posten 02 Salgs og leieinntekter og post 60 Refusjon fra fylkeskommuner.
15. kap. 737 Barnesykehus post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3737, posten 02 Salgs og leieinntekter og post 60 Refusjon fra fylkeskommuner.

VI

Andre fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. statens andel i 2000 av driftsoverskuddet i A/S Vinmonopolet fastsettes til 40 pst. av resultatet i 2000, før ekstraordinære poster og etter vinmonopolavgiften.
2. det av avgiftspliktig omsetning ved apotekene i 2000 skal svares avgift etter disse satser:

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

- Av de første kr 17 000 000: ingen avgift
- Av de neste kr 8 000 000: 2,1 pst.
- Av de neste kr 10 000 000: 3,5 pst.
- Av resten: 4,0 pst.

under kap. 2600 Trygdeetaten, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekter under kap. 5701 Diverse inntekter post 04 Tolketjenester og post 05 Oppdragsinntekter.

Det gis et bunnfradrag på 6 mill. kroner for hvert filialapotek i avgiftsgrunnlaget.

III

Andre fullmakter

Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet med bakgrunn i økningen av egenandelene for legehjelp, psykologhjelp og fysioterapi reduserer trygderefusjonene for leger, psykologer og fysioterapeuter tilsvarende med virkning fra 15. januar 2000.

Vedrørende folketrygden

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet i 2000 kan overskride bevilgningen

IV

Folketrygdytelser

Stortinget samtykker i at med virkning fra 1. januar 2000 skal følgende ytelser etter folketrygdloven utgjøre¹⁾:

	Kroner
1a. Grunnstønnad for ekstrautgifter ved uførhet etter lovens § 6-3 (laveste sats)	6 156
1b. Ved ekstrautgifter utover laveste sats, kan grunnstønningen forhøyes til	9 384
1c. eller til	12 336
1d. eller til	18 168
1e. eller til	24 624
1f. eller til (ny sats)	30 780
2a-1. Hjelpstønning til uføre som må ha hjelp i huset ^{2) 3)}	10 248
2a-2. Hjelpstønning etter lovens § 6-4 til uføre under 18 år som må ha tilsyn og pleie ³⁾	11 016
2b. Forhøyet hjelpstønning etter lovens § 6-5 til uføre som under 18 år må ha særskilt tilsyn og pleie ⁴⁾	22 032
2c. eller til	44 064
2d. eller til	66 096
3a. Gravferdsstønning etter lovens § 7-2 (ordinær sats)	4 000
3b. Behovsprøvet gravferdstillegg (utover ordinær sats) inntil ⁵⁾	8 000
4. Stønning til barnetilsyn etter lovens §§ 15-11 og 17-9 (ordinære satser)	29 076
for første barn	
for hvert av de øvrige barn ⁶⁾	-
for to barn	37 932
for tre og flere barn	42 996

1) Henvisningene er til folketrygdloven av 1. mai 1997. Satsene under pkt. 1, 2 og 4 er årsbeløp for ytelsene.

2) Stønning til hjelp i huset gjelder tilfeller før 1. januar 1992.

3) Fra 1. januar 1997 skiller det mellom stønning til hjelp i huset og stønning til særskilt tilsyn og pleie.

4) Gjelder også ved uførhet som skyldes yrkesskade, jf. lovens § 12-18.

5) Gjelder fra 1. september 1997.

6) Til og med 1997. Fra 1. januar 1998 dekkes 70 prosent av dokumenterte utgifter til barnetilsyn. Beløpene i tabellen er maksimale refusjonssatser. Stønningen inntektsprøvet.

Barne- og familiedepartementet

II

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2000 i medhold av Lov av 24. oktober 1946 nr. 2 om barnetrygd, § 2, første ledd, kan utbetale barnetrygd med følgende beløp per år:

	0-18 år
Første og andre stønadsberettigede barn	11 628
Tredje og hvert ytterligere stønadsberettigede barn	12 624

For hvert stønadsberettiget barn mellom 1 og 3 år ytes et tillegg i barnetrygden, det såkalte småbarnstillegget, på kr 7 884 per år. Tillegget ytes fra og med måneden etter at barnet fyller 1 år, til og med den måned barnet fyller 3 år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet barnetrygd etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0-3 år har rett til ekstra småbarnstillegg på kr 7 884 per år. Dette tillegget gis per enslig forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0-3 år vedkommende faktisk forsørger.

For stønadsmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyn-gen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barnetrygden på kr 3792 per år, det såkalte finnmarkstillegget.

Barnetrygd for barn på barnehjem, spesialskole eller lignende institusjon utbetales med satsen for første barn. For eventuelle andre hjemmeboende stønadsberettigede barn skal stønaden regnes på grunnlag av satsen fra og med annet barn. I slike tilfeller skal institusjonen også ha utbetalt småbarnstillegg og finnmarkstillegg hvis barnet er berettiget til slikt tillegg.

III

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket fra 1. januar 2000 kan utbetale kontantstøtte med følgende beløp per år for 1- og 2-åringer:

	Prosent- andel av full sats	Kontant- støtte i kroner
Oppholdstid i barnehage		
Ikke bruk av barnehage	100	36 000
Til og med 8 timer per uke	80	28 800
9-16 timer per uke	60	21 600

	Prosent- andel av full sats	Kontant- støtte i kroner
Oppholdstid i barnehage		
17-24 timer per uke	40	14 400
25-32 timer per uke	20	7 200
33 timer eller mer per uke	0	0

IV

Satser for fødselsstønad og engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2000 i medhold av lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd, kan utbetale:

- Fødselsstønad etter lovens § 5-13.....kr 1 765
- Engangsstønad ved fødsel og adopsjon etter lovens § 14-12 og 14-20.....kr 32 138

Nærings- og handelsdepartementet

II

Tilsagnsfullmakter

1

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2000 kan:

- gi tilsagn for inntil kroner 2 500 000 ut over gitt bevilgning under kap. 900, post 21.
- gi tilsagn for inntil kroner 750 000 ut over gitt bevilgning under kap. 910, post 70.
- gi tilsagn for inntil kroner 157 500 000 ut over gitt bevilgning under kap. 920, post 50, hvorav inntil kroner 50 000 000 er knyttet til Halden-prosjektet.
- gi tilsagn for inntil kroner 140 000 000 ut over gitt bevilgning under kap. 923, post 70.
- gi tilsagn for inntil kroner 50 000 000 ut over gitt bevilgning under kap. 2420, post 54.

2

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2000 kan gi Eksportfinans ASA tilsagn om statlig dekning av framtidig underskudd på avregningskontoen for den eksportkredittordningen som Stortinget vedtok 27. april 1978, den såkalte 108-ordningen, jf. Innst. S. nr. 228 for 1977-78. Fullmakten gjelder for samlede framtidige underskudd som oppstår som følge av tilsagn om lån fram til 31. desember 2000. Fullmakten har som forutsetning at:

- Eksportfinans ASA fram til 31. desember 2000 kan gi tilsagn om lån ved eksport av andre kapitalvarer, dvs. kapitalvarer eksklusiv skip på minst 1 000 bruttotonn eller ombygginger av skip på minst 1 000 bruttotonn, til de gunstig-

ste rentevilkår og kredittider som OECD (Consensus-reglene) tillater.

- de enkelte innlån til Eksportfinans ASA under ordningen må godkjennes av Nærings- og handelsdepartementet. Nærings- og handelsdepartementet kan for øvrig utarbeide nærmere retningslinjer for ordningen.

III

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2000 kan gi Styret for det industrielle rettsvern (Patentstyret) fullmakt til å foreta bestillinger for inntil kroner 12 000 000 ut over gitt bevilgning under kap. 901, post 01.

IV

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2000 kan gi:

1. Statens nærings- og distriktsutviklingsfond fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 40 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 187,2 mill. kroner
2. garanti for låneopptak til Svensk-norsk Industrifond for inntil motverdien av SEK 80 000 000
3. Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (GIEK) fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på inntil 30 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor den alminnelige ordning (Forretningsdelen og Samfunnsdelen). Garantivirkomheten skal finne sted innenfor de rammer som Consensusavtalen setter. Forretningsdelen skal drives i balanse på kort sikt, mens Samfunnsdelen skal drives i balanse på lang sikt. Dette garantivedtaket erstatter tidligere Stortingsvedtak knyttet til denne ordningen. Nærings- og handelsdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtak.
4. GIEK fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i SUS-landene og de baltiske land. Garantivirkomheten skal finne sted innenfor de rammer som Consensusavtalen setter. Virksomheten skal drives i balanse, gitt bevilgninger til risikoavsetningsfond. Dette garantivedtaket erstatter tidligere Stortingsvedtak knyttet til denne ordningen. Nærings- og handelsdepartementet kan gi utfyllende be-

stemmelser om gjennomføringen av dette vedtak.

5. GIEK fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 900 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland. Garantivirkomheten skal finne sted innenfor de rammer som Consensusavtalen setter. Virksomheten skal drives i balanse, gitt bevilgninger til risikoavsetningsfond. Dette garantivedtaket erstatter tidligere Stortingsvedtak knyttet til denne ordningen. Nærings- og handelsdepartementet kan i samråd med Utenriksdepartementet gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtak.

V

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2000 kan gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 60 000 000 spesielle trekkrettigheter (SDR) overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirkomhet, kapittel III.

VI

Fullmakt til utbetaling under garantiordninger (trekkfullmakter)

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2000 kan foreta utbetalinger til Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (GIEK) uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under den enkelte ordning overstiger innestående likvide midler tilknyttet ordningen innenfor følgende rammer:

1. Saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen tilknyttet gammel særordning skal ikke overstige 150 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460, post 95 Utbetaling iflg. trekkfullmakt – gammel særordning.
2. Saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen for SUS/Baltikum-ordningen (gammel ordning) skal ikke overstige 75 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460, post 96 Utbetaling iflg. trekkfullmakt – gammel SUS/Baltikum-ordning.
3. Saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen for SUS/Baltikum-ordning (ny ordning) skal ikke overstige 10 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres un-

der kap. 2460, post 97 Utbetaling iflg. trekkfullmakt – ny SUS/Baltikum-ordning.

VII

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning Stortinget samtykker i at:

1. Justervesenet i 2000 kan utgiftsføre oppdragsutgifter under kap. 902 Justervesenet, post 21 Spesielle driftsutgifter, utover foreslått bevilgning mot tilsvarende merinntekter under kap. 3902 Justervesenet, post 04 Oppdragsinntekter, knyttet til eksterne oppdrag innenfor en ramme på 4 mill. kroner.
2. Nærings- og handelsdepartementet i 2000 kan utgiftsføre fastslåtte tap på garantier for lån til miljøverntiltak til Norsk avfallshandtering AS innenfor gitt tilsagnsramme uten bevilgning under kap. 945 Norsk avfallshandtering AS, post 70 Dekning av garantiansvar for miljøvern-lån.
3. Nærings- og handelsdepartementet i 2000 kan utgiftsføre refusjonsutbetalinger for utførte miljøtiltak på tomte til tidligere Norsk Koksverk A/S innenfor gitt tilsagnsramme uten bevilgning under kap. 955 Norsk Koksverk, post 71 Refusjon for miljøtiltak.

III

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Fiskeridepartementet i 2000 kan overskride bevilgningen for 2000 mot tilsvarende merinntekter under de kapitler og poster som er oppgitt i tabellen nedenfor:

Fullmakt til å overskride bevilgninger under	mot tilsvarende merinntekter under
Kap. 1020 postene 01 og 21	Kap. 4020 post 03
Kap. 1021 postene 01 og 21	Kap. 4021 post 01
Kap. 1023 postene 01 og 21	Kap. 4023 post 01
Kap. 1060 post 01	Kap. 4060 postene 01 og 07, Kap. 4064 post 07 og Kap. 4065 post 07
Kap. 1064	Kap. 4064 post 07
Kap. 1065 post 01	Kap. 4065 post 07
Kap. 1066 post 01	Kap. 4066 post 01

IV

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Fiskeridepartementet i 2000 kan foreta bestillinger for inntil 27 000 000 kroner ut over gitt bevilgning under kap. 1066 post 45.

4. Nærings- og handelsdepartementet i 2000 kan utgiftsføre refusjonsutbetalinger for utførte miljøtiltak på tomte til Norsk Jern Eiendom A/S innenfor gitt tilsagnsramme uten bevilgning under kap. 956 Norsk Jern Eiendom A/S, post 70 Refusjon for miljøtiltak.

VIII

Fullmakt til ettergivelse av gjeld

Stortinget samtykker i at Kongen kan ettergi fordringer på Polen for inntil 10 pst av den opprinnelige hovedstolen for gjeldende moratorieavtale med Polen under Garanti-Instituttet for Eksportkredits gamle portefølje. Det forutsettes at Polen betaler inn et tilsvarende beløp i lokal valuta som innskudd i det polske Ecofund.

Fiskeridepartementet

II

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Fiskeridepartementet i 2000 kan gi tilsagn for inntil 3 000 000 kroner utover gitt bevilgning under kap. 1050 Diverse fiskeriformål, post 73 Kvinnerettede og kompetansehevende tiltak.

Landbruksdepartementet

II

Fullmakter til å nytte inntekt frå sal

Stortinget samtykkjer i at Landbruksdepartementet i 2000 kan:

1. overskride kap. 1100 post 45 Store utstyrskjøp og vedlikehold med eit beløp som svarer til

- meirinntektene frå sal av eigedom. kap. 1100 post 45 Store utstyrskjøp og vedlike-
2. rekne med unytta meirinntekter frå sal av eige- hold.
- dom ved utrekning av overførbart beløp under

III

Meirinnteftsfullmakter

Stortinget samtykkjer i at Landbruksdepartementet i 2000 kan overskride løyvingar mot tilsvarende meirinntekter under følgjande kapittel og postar:

Fullmakt til å overskride løyvingar under	mot tilsvarende meirinntekter under
Kap. 1100 post 01	Kap. 4100 post 01
Kap. 1102 post 21	Kap. 4102 post 04
Kap. 1107 post 01	Kap. 4107 post 03
Kap. 1110 post 01	Kap. 4110 post 01
Kap. 1114 post 01	Kap. 4114 post 01
Kap. 1143 post 01	Kap. 4143 post 01
Kap. 1145 post 01	Kap. 4145 post 01
Kap. 1146 post 01	Kap. 4146 post 02
Kap. 1147 post 01	Kap. 4147 post 01

IV

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykkjer i at Landbruksdepartementet i 2000 kan overskride løyvinga under kap. 1147 post 01 med inntil kr 500 000 i samanheng med forskottering av utgifter til tvangsflytting av rein.

V

Fullmakt som gjeld fast eigedom

Stortinget samtykkjer i at Landbruksdepartementet i 2000 kan selje innkjøpt og opphavleg statseigedom for inntil kr 5 000 000.

VI

Tilsegnfullmakter

Stortinget samtykkjer i at Landbruksdepartementet i 2000 kan:

1. gi tilsegn om tilskott til sikringsarbeid for inntil kr 2 000 000 ut over løyvinga under kap. 1148 post 70.
2. gi tilsegn om tilskott til naturskadeerstatningar for inntil kr 10 000 000 ut over løyvinga under kap. 1148 post 71.

VII

Sal av aksjer

Stortinget samtykkjer i at Landbruksdepartementet kan selje staten sine aksjar i Statens Skogplanteskoler AS og datterselskap.

VIII

Fjerning av kunstgjødselavgift

Stortinget samtykker i at miljøavgift på kunstgjødsel blir fjerna med verknad frå 1.1.2000.

IX

Oppretting av fond

Stortinget samtykker i at det blir oppretta eit statlig fond for regnskapsføring av inntekter og utgifter knytta til marknadsordninga for korn i samsvar med omtalen under kap. 1150 post 50.

Samferdselsdepartementet

II

Administrasjon m.m.

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2000 kan gi tilsagn om tilskudd for inntil 10 mill. kr ut over bevilgningen på kap. 1301 Forskning og utvikling m.v., post 70 Tilskudd til rasjonell og miljøvennlig transport.

III

Luftfartsformål

Stortinget samtykker i at:

1. Luftfartsverket i 2000, uten framlegg for Stortinget, og såfremt det er dekning på reguleringsfondet, kan:
  - a) Avvike sitt driftsbudsjett.
  - b) Avvike sitt investeringsbudsjett med inntil

50 mill. kroner.

2. Luftfartsverket i 2000 kan overføre inntil 10 mill. kr av bevilgningen på kap. 2450 Luftfartsverket, post 30 Flyplassanlegg, til post 94 Aksjeinnskudd, i forbindelse med erverv eller tegning av aksjer i andre selskaper enn Oslo Lufthavn AS.
3. Luftfartsverket i 2000 kan bestille rullende materiell, begrenset til 50 mill. kr utover gitte bevilgninger på post 30 Flyplassanlegg.
4. Luftfartsverket i 2000 kan bestille flynavigasjonsanlegg og inngå forpliktelser vedrørende bygg og anlegg, begrenset til 100 mill. kr utover gitte bevilgninger på post 30 Flyplassanlegg.
5. Luftfartsverket gis fullmakt til å inngå avtaler om forskuttering av flyplassanlegg som er prioritert i planperioden 1998-2007, likevel slik at samlet, løpende refusjonsforpliktelse ikke overstiger 50 mill. kr. Tidspunkt for refusjon – uten renter – fastsettes ved inngåelse av avtale om forskuttering.
6. Luftfartsverket kan motta anleggsbidrag/eksterne tilskudd til flyplassanlegg som ikke er prioritert i løpende investeringsplaner, under forutsetning av at tilskuddet fører til at prosjektet blir bedriftsøkonomisk lønnsomt med en realavkastning på minst 7 pst. og på det vilkår at bidragsytere fraskriver seg alle rettigheter i forhold til infrastruktur og dennes utforming samt fremtidige inntekter.
7. Luftfartsverket i 2000, uten fremlegg for Stortinget, kan overskride kap. 2450 Luftfartsverket, post 30 Flyplassanlegg, mot tilsvarende inntekter under kap. 5450 Luftfartsverket, post 36 Forskuttering av flyplassanlegg.
8. Luftfartsverket i 2000, uten fremlegg for Stortinget, kan overskride kap. 2450 Luftfartsverket, post 30 Flyplassanlegg, mot tilsvarende inntekter under kap. 5450 Luftfartsverket, post 37 Anleggsbidrag.

IV

Vegformål

Stortinget samtykker i at:

1. Statens vegvesen kan overskride bevilgningene for 2000 på kap. 1320 Statens vegvesen, post 23 Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m. og post 30 Riksveginvesteringer, tilsvarende merinntekter på kap. 4320 Statens vegvesen, post 01 Salgsinntekter m.m.
2. Statens vegvesen kan overskride bevilgningene for 2000 på kap. 1320 Statens vegvesen, post 23 Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., tilsvarende merinntektene på kap.

4320 Statens vegvesen, post 02 Diverse gebyrer.

3. Statens vegvesen kan i 2000 bestille maskiner, materiell og driftsbygninger m.v., begrenset til 100 mill. kr utover forutsatte brutto investeringer på kap. 1320 Statens vegvesen, post 24 Statens vegvesens produksjon.
4. Statens vegvesen kan i 2000 forplikte for fremtidige budsjetterminer for opptil 650 mill. kr utover gitte tildelinger på kap. 1320 Statens vegvesen, post 30 Riksveginvesteringer, for investeringsprosjekter som ikke er omtalt med kostnadsoverslag overfor Stortinget.
5. Statens vegvesen i 2000 kan gi tilsagn om statsgaranti for inntil 150 mill. kr for 2. prioritets lån til anskaffelse og ombygging av ferjer i tilskuddsberettiget riksvegferjedrift, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 940 mill. kr. Beløpene inkluderer et påslag på 10 pst. til dekning av eventuelle inndrivingskostnader.
6. Ålesund kommune, Møre og Romsdal fylke, gis anledning til å forskuttere inntil 55 mill. kroner til Ev 39 Blindheim - Breivika. Forskuddet refunderes, uten kompensasjon for renter og prisstigning, i 2003.
7. Sunnhordland bru- og tunnelselskap AS, Hordaland fylke, gis anledning til å forskuttere inntil 120,0 mill. kroner til Ev 39 Trekantsambandet. Forskuddet refunderes, uten kompensasjon for renter og prisstigning, i 2001.
8. Hitra Frøya Fastlandssamband AS, Sør-Trøndelag fylke, gis anledning til å forskuttere inntil 74,4 mill. kroner til rv 714 Hitra - Frøya. Forskuddet refunderes, uten kompensasjon for renter og prisstigning, i 2001 og 2002.

V

Jernbaneformål

Stortinget samtykker i at:

1. Jernbaneverket kan overskride bevilgningene for 2000 på kap. 1350, postene 23 Drift og vedlikehold og 30 Investeringer i linjen, tilsvarende regnskapsførte merinntekter under kap. 4350, postene 02 Salg av utstyr og tjenester m.v. og 06 Videresalg av elektrisitet til togdrift.
2. Jernbaneverket kan i 2000 bestille materiell, begrenset til 200 mill. kr utover gitte bevilgninger.
3. Jernbaneverket kan i 2000 forplikte seg for fremtidige budsjetterminer for opp til 50 mill. kr utover gitt bevilgning på kap. 1350, post 30 Investeringer i linjen, for investeringsprosjekter som ikke er omtalt med kostnadsoverslag overfor Stortinget.

4. Jernbaneverket kan i 2000 motta anleggsbidrag fra eksterne aktører under forutsetning av at eventuelle bidragsytere fraskriver seg alle rettigheter i forhold til infrastruktur og utforming av denne, samt fremtidige inntekter.
5. Jernbaneverket kan i 2000, uten fremlegg for Stortinget, overskride bevilgningen på kap. 1350, post 30 Investeringer i linjen, mot tilsvarende merinntekt under kap. 4350, post 37 Anleggsbidrag.
6. Jernbaneverket kan i 2000 motta 70 mill. kr fra NSB BA til investeringstiltak på Kongsvingerbanen mot tilbakebetaling – krone mot krone uten renter – med 35 mill. kr i hhv. 2002 og 2003.
7. Jernbaneverket kan i 2000 motta 20 mill. kr fra LKAB til utbygging av nytt kryssingsspor ved Katterat stasjon på Ofotbanen mot tilbakebetaling – krone mot krone uten renter – i 2004.

VI

Telekommunikasjoner

Stortinget samtykker i at:

1. Post- og teletilsynet i 2000 kan bestille materiell for inntil 4 mill. kr utover gitte bevilgninger.
2. Post- og teletilsynet i 2000 kan overføre inntil 10 mill. kr til eller fra reguleringsfondet.

Miljøverndepartementet

II

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2000 kan gi tilsagn utover bevilgning for inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Beløp i 1000 kr
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)	
	30	Statlig erverv, båndlegging av friluftsområder, kan overføres.....	12 000
	32	Statlig erverv, fylkesvise verneplaner, kan overføres	37 274
	33	Statlig erverv, barskogvern, kan overføres	65 000
	34	Statlig erverv, nasjonalparker, kan overføres.....	5 000
	60	Kommunal naturforvaltning, kan overføres.....	1 556
	77	Tilskudd til naturinformasjonsentra, kan overføres.....	2 000
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429)	
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, kan overføres, kan nyttes under kap. 1429 postene 21 og 60	6 500
	73	Brannsikring og beredskapstiltak, kan overføres, kan nyttes under kap. 1429 post 21.....	2 000
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)	
	63	Tilskudd til kommunale avløpstiltak, kan overføres	252 648
1442		Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet.....	
	70	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk, kan overføres	7 506
1463		Regional og lokal planlegging	
	63	Lokal Agenda 21 og by- og tettstedsutvikling, kan overføres.....	3 000
1470		Internasjonalt samarbeid, tiltak for luftmiljø og polarforvaltning	
	73	Miljøtiltak i nikkerverkene på Kola, kan overføres.....	270 000

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2000 kan overskride bevilgninger mot tilsvarende merinntekter under følgende kapitler og poster:

Fullmakt til å overskride bevilgninger under	mot tilsvarende merinntekter under
Kap. 1441 post 01	Kap. 4441 post 09
Kap. 1406 post 01	Kap. 4406 post 02
Kap. 1427 post 01	Kap. 4427 post 01
Kap. 1427 post 01	Kap. 4427 post 09
Kap. 1427 post 01	Kap. 4427 post 54
Kap. 1429 post 01	Kap. 4429 post 09
Kap. 1471 post 01	Kap. 4471 post 01
Kap. 1471 post 01	Kap. 4471 post 03

IV

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2000 kan:

1. foreta bestillinger for inntil kr 1 800 000 utover bevilgning på kap. 1441 post 39 Oppryddingstiltak, kan overføres.
2. foreta bestillinger for inntil kr 3 000 000 utover bevilgning på kap. 1443 post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres.

V

Fullmakt til utgiftsføring uten bevilgning

Stortinget samtykker i at det under kapittel 1442 post 73 kan utgiftsføres uten bevilgning fastslåtte tap på garantier for lån til miljøverntiltak og energi-økonomiseringsformål som staten er juridisk forpliktet til å dekke.

VI

Andre romertallsvedtak

Stortinget samtykker i at

1. Statens kartverk i 2000, uten framlegg for Stortinget og såfremt det kan dekkes av reguleringsfondet, kan avvike sitt driftsbudsjett.
2. Statens kartverk i 2000 kan inngå avtaler om kjøp av sjømålingsdata og kartgrunnlag for inntil 50 mill. kroner utover bevilgning under kap. 1465 post 21 Betaling for statsoppdraget.

Arbeids- og administrasjonsdepartementet

II

Postering av bonus og rabatter

Stortinget samtykker i at det enkelte departement eller den virksomhet departementet bemyndiger som et ledd i ordningen med bonus og rabatter, kan nettoføre som utgiftsreduksjon på vedkommende utgiftspost tilbakebetalt bonus og rabatt, også om tilbakebetalingen refererer seg til kjøp i tidligere år.

III

Partistøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2000, på bakgrunn av valgresultatet ved kommune- og fylkestingsvalget i 1999 og endelig bevilgning på kap. 1530 Tilskudd til de politiske partier, postene 71, 72, 73 og 74, kan beregne nye satser for 2000 for postene:

- Post 71 Støtte per stemme til de politiske partiers kommuneorganisasjoner.
- Post 72 Grunnbeløp til kommunestyregruppene.
- Post 72 Representanttillegg til kommunestyregruppene.
- Post 73 Støtte per stemme til de politiske partiers fylkesorganisasjoner der det foreligger søknad fra ungdomsorganisasjonene.
- Post 73 Støtte per stemme til de politiske partiers fylkesorganisasjoner der det ikke foreligger søknad fra ungdomsorganisasjonene.
- Post 74 Grunnbeløp til fylkestingsgruppene.
- Post 74 Representanttillegg til fylkestingsgruppene.

IV

Merinntektsfullmakt Statens Pensjonskasse

Stortinget samtykker i at Statens Pensjonskasse kan overskride bevilgningen under kap. 1540 Statens Pensjonskasse, post 01, mot tilsvarende merinntekter på kap. 4540 Statens Pensjonskasse, postene 01, 02, 03, 04, 05 og 06 samt merinntekter på kap. 4546 Yrkesskadeforsikring, post 02.

V

Fullmakter som vedrører Statsbygg direkte

Stortinget samtykker i at Statsbygg i 2000 kan:

1. Omdisponere mellom postene 30-45 under kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen.
2. Omdisponere mellom postene 30-91 under kap. 2445 Statsbygg.
3. Omdisponere på Statsbyggs kap. 2445 mellom post 24 og investeringspostene 30-91.
4. Uten fremlegg for Stortinget og såfremt det kan dekkes av reguleringsfondet:
  - a) Avvike driftsbudsjettet.
  - b) Avvike investeringsbudsjettet, postene 30-91, med inntil 175 mill. kroner.
5. Overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30-91, med et beløp som tilsvarer inntekter fra salg av eiendommer
6. Medregne ubenyttede inntekter fra salg av eiendommer ved beregning av overført beløp under kap. 2445 Statsbygg, postene 30-91.
7. Iverksette enkeltprosjekter eller utvide igangsatte større prosjekter med en kostnadsramme på inntil 25 mill. kroner, der bruker/fagdepartement har nødvendige leiemidler innenfor eget budsjett. Fullmakten begrenses til en samlet kostnadsramme på 150 mill. kroner, utover gitt bevilgning på kap. 2445 Statsbygg, post 30 Igangsetting av byggeprosjekter.
8. Inngå forpliktelser innenfor en ramme på 1 mrd. kroner vedrørende videreføring/ferdigstilling av prosjekter som igangsettes innenfor bevilgningen på kap. 2445, post 30.
9. Godskrive det enkelte prosjekt med innbetalt dagmulkt, konvensjonalbot og erstatning for misligholdt entrepriser, ved at innbetalingen blir postert i statsregnskapet på vedkommende investeringspost som en utgiftsreduksjon.

VI

Andre bygge- og eiendomsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2000 kan:

1. Godkjenne salg og bortfeste av fast eiendom som forvaltes av Statsbygg til en verdi av 150 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle og for inntil 300 mill. kroner totalt i terminen.
2. Godkjenne salg og bortfeste av fast eiendom til en verdi på inntil 10 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle for departementer som ikke har egen fullmakt til å avhende eiendommer, og hvis eiendommer ikke forvaltes av Statsbygg.
3. Godkjenne makeskifte med nettopostering og med beløpsgrense for eiendom(m)en(e) i samsvar med fullmakt til salg og bortfeste av fast eiendom som forvaltes av Statsbygg, altså 150 mill. kroner.
4. Overdra til underpris eller vederlagsfritt eiendommer og bygninger som har vært disponert av statlige spesialskoler, grunnskoler og videregående skoler, til kommuner og fylkeskommuner.
5. Godkjenne kjøp av eiendommer for inntil 75 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle og for inntil 150 mill. kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 49.
6. Foreta bortfeste, og/eller salg/makeskifter av eiendommer som er nødvendig ved disponering av statens eiendommer på Fornebu for inntil 1 mrd. kroner, samt reinvestere inntekter fra salg/makeskifte/bortfeste i samme område for inntil 25 mill. kroner.
7. Godkjenne at staten v/Statsbygg i forbindelse med etterbruksarbeidet på Fornebu inngår i selskapsdannelser med formål å påvirke en gunstig eiendomsutvikling på Fornebu, slik at den langsiktige økonomiske avkastning for staten øker.
8. Foreta de salg og makeskifter som er nødvendig ved disponering og avvikling av statens eiendommer i Pilestredet Park.

VII

Salg av bistanseiendommer

Stortinget samtykker i at salgsinntekter ved salg av eiendommer som er finansiert over bistanzbudsjettet og som ikke er avskrevet i forhold til innlemmelse i husleieordningen, fordeles forholdsmessig mellom kap. 5445 Statsbygg, post 49 Salg av eiendom og kap. 3159 Ymse inntekter, post 01 Salgsinntekter bistanseiendommer ut fra gjenværende år av fastsatt avskrivningstid. For bruk av salgsinntektene innenfor bistanzbudsjettet vises til romertallsvedtak XIII i Utenriksdepartementets St.prp. nr. 1 (1999-2000).

VIII

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2000 kan:

1. Gi tilsagn for inntil 355,087 mill. kroner ut over gitt bevilgning under kap. 1591, post 60, 70 og 71.
  2. Gi tilsagn for inntil 990 mill. kroner ut over gitt bevilgning under kap. 1592, post 70, 71 og 72.
- Fullmakten skal nyttes for å sikre gjennomføringen av tiltaksaktiviteten i 2000, samt tiltaksaktivitet i begynnelsen av år 2001 jf. omtale under kap. 1591 og kap. 1592.

IX

Omdisponering ved overtakelse av AMO-senter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet omdisponerer nødvendige midler fra kap. 1590 Arbeidsmarkedsetaten, post 01 Driftsutgifter til kap. 1591 Arbeidsmarkedstiltak, post 71 Opplæringstiltak dersom noen av de to gjenværende AMO-sentrene overføres til andre.

X

Fullmakt til å ettergi rente- og avdragsfrie lån.

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet kan ettergi rente og avdragsfrie lån gitt til arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede der dette blir vurdert som nødvendig for å sikre den videre driften.

XI

Retningslinjer for regulering av grunnbeløpet i folketrygden

Stortinget samtykker i retningslinjer for årlig regulering av grunnbeløpet i folketrygden i samsvarende med framlagt utkast i denne proposisjonen.

Finans- og tolldepartementet

II

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Finansdepartementet kan i år 2000 gi garanti for lån fra Den nordiske investeringsbank vedrørende ordningen med prosjektinvesteringer innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt garantiansvar som ikke må overstige 340 991 000 euro.

2. Finansdepartementet kan i år 2000 gi garantier for miljølån til Nordens nærområder gjennom Den nordiske investeringsbank innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt garantiansvar av 19 500 000 euro.
3. Finansdepartementet kan i år 2000 stille garantier for grunnkapitalen til Den nordiske investeringsbanken innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar som ikke må overstige 715 959 651 euro.
4. Finansdepartementet i år 2000 kan gi garanti for driftskreditt i Norges Bank til tilvirkning og omsetning av fisk innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar som ikke må overstige 50 mill. kroner.
5. Finansdepartementet gis i år 2000 fullmakt til å gi statsgaranti for Norges Banks garanti overfor Den internasjonale oppgjørsbanken for lån til Brasil innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt garantiansvar som ikke overstiger 52 mill. amerikanske dollar.

III

Betinget tilsagn

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet for år 2000 kan gi nye tilsagn for inntil 7 mill. kroner under ordningen med oppfølging av statens krav i konkursbo, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger kr 19 243 000. Utbetalinger dekkes av bevilgningene under henholdsvis kap. 1610, post 21 og kap. 1618, post 21.

IV

Fullmakt til å forskuttere innbetalinger til Kommisjonen

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet kan forskuttere innbetalinger til Kommisjonen knyttet til Norges deltagelse i henhold til EØS-avtalens del VI, Samarbeid utenfor de fire friheter, mot senere belastning av de berørte departementers budsjetter.

V

Fullmakt til å iverksette sikkerhetstiltak

Stortinget samtykker i at Statsministerens kontor i år 2000 kan iverksette nødvendige sikkerhetstiltak for statsministeren og regjeringens øvrige medlemmer. Fullmakten omfatter ikke opprettelse av stillinger. Utgiftene belastes kap. 21 Statsrådet, om nødvendig som overskridelse.

VI

Fullmakt til å korrigere uoppklarte differanser og feilposterings i tidligere års statsregnskap

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i år 2000 i enkeltsaker kan korrigere uoppklarte differanser i regnskapene og feilposterings i statsregnskapet som gjelder tidligere års regnskaper, ved postering over konto for forskyvninger i balansen i det sentrale statsregnskapet i det inneværende års regnskap. Fullmakten gjelder inntil 1 mill. kroner.

VII

Merinntekts-/merutgiftsfullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet for år 2000 gis fullmakt til å overskride vedtatt bevilgning under kap. 1620 Statistisk sentralbyrå, post 21 Spesielle driftsutgifter mot tilsvarende merinntekter under kap. 4620 Statistisk sentralbyrå, post 02 Spesialoppdrag.

VIII

Folketrygdfondet

Stortinget samtykker i at Folketrygdfondets regelverk § 6 endres til følgende:

«Styret skal sørge for at det ved utgangen av hvert kalenderår blir utarbeidet årsberetning og for at det blir satt opp regnskap og balanse i samsvar med grunnsetningene om ordentlig regnskapsføring og med forsiktig og god forretningsskikk. Årsregnskapet skal være ferdig revidert og underskrevet senest 15. mars.»

IX

Oppgjør av skattefordelingstvist mv.

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet frafaller tilbakebetalingskravene, som følge av utbetaling på vegne av kommuner og fylkeskommuner til Norsk Hydro ASA og Norsk Hydro Produksjon a.s., jf. omtale av kap. 1635 Oppgjør av skattefordelingstvist mv.

Forsvarsdepartementet

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet for 2000 gis en generell merinntektsfullmakt som gjelder alle inntekter under Forsvarsdepartementet, unntatt militære bøter og refusjoner i forbindelse med internasjonale freds-

operasjoner under kap. 4792. Inntekter ved salg av eiendom, bygg og anlegg og større materiell kan nyttes med inntil 75 prosent under kap. 1760 og 1795, postene 45 og 47.

III

Nettobudsjettering av salgsomkostninger

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet for 2000 kan trekke salgsomkostninger ved salg av fast eiendom fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres kap. 4760.

IV

Organisasjon og verneplikt

Stortinget samtykker i at:

1. Forsvarsdepartementet for 2000 kan fastsette Forsvarets organisasjon slik det går fram av redegjørelsen under hovedpunktene og under de enkelte kapitler.
2. lengden på førstegangstjenesten, repetisjons-tjenesten og heimeverntjenesten fastsettes slik det går fram av proposisjonen.
3. Forsvarsdepartementet for 2000 kan fastsette øvrige bestemmelser slik det går fram av proposisjonen.
4. Forsvarsdepartementet for 2000 kan verve personell innenfor rammen av de foreslåtte bevilgninger.
5. Forsvarsdepartementet for 2000 kan verve det nødvendige antall mannskaper til den del av vår FN-beredskapsstyrke som ikke er satt inn i pågående fredsoperasjoner.

V

Investeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet for 2000 kan:

1. starte opp nye investeringsprosjekter, herunder kategori-1 materiellprosjekter og større bygg- og eiendomsprosjekter, som presentert under Nye prosjekter i proposisjonen, innen de kostnadsrammer som er anført.
2. endre tidligere godkjente prosjekter som anført i proposisjonen, herunder endrede kostnadsrammer.
3. nytte bevilgningen på den enkelte investeringspost, hhv post 45, 44, 47 og 48 fritt mellom systemer, bygg- og eiendoms-kategorier, anskaffelser og prosjekter som presentert i denne proposisjon.
4. starte opp og gjennomføre materiellinvesteringsprosjekter av lavere kategori og byggeprosjekter med en nasjonal andel som ikke overstiger 25 mill. kroner.

5. gjennomføre konsept- og definisjonsfasen av planlagte materiellanskaffelser
6. igangsette prosjektering av byggeprosjekter med en samlet utgift tilsvarende 5 prosent av bevilgningen på de respektive poster.
3. avhende fast eiendom til en verdi av inntil kr. 100 000 vederlagsfritt eller til underpris når særlige grunner foreligger.
4. gi forskudd til befal og sivile som må flytte grunnet organisasjonsendringer ved nyetablering av egen bolig, jf. Innst S nr 182 (1990-91). Forskudd belastes kap. 1710, post 90 og tilbakeføres kap. 4710, post 90.
5. nytte renteinntekter fra Forsvarets låneordning og tilbakebetaling av forskudd til boligformål på kap. 4710, postene 70 og 90, under kap. 1760, post 47.

VI

Fullmakter vedrørende fast eiendom

1. Stortinget samtykker i at Kongen for 2000 kan overdra eiendommer, bygg og anlegg som Forsvaret ikke lenger har behov for til kommuner eller til overtallig personell i Forsvaret i forbindelse med utnyttelse av etablissementer til næringsutvikling. Overdragelsen kan skje vederlagsfritt, eller med redusert vederlag der dette anses hensiktsmessig.
Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet for 2000 kan:
2. avhende fast eiendom uansett verdi til markedspris.

VII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet for 2000 kan gi tilsagn om økonomisk støtte utover gitt bevilgning for inntil 5 mill. kroner under kap. 1700 Forsvarsdepartementet, post 73 Forskning og utvikling.

VIII

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Forsvarsdepartementet samlede forpliktelser ut over gitt bevilgning for 2000, kan økes til:

Kap.	Post		Beløp (mill. kr.)
1710		Fellesinstitusjoner og statsforetak under Forsvarsdepartementet	
	01	Driftsutgifter	30
1731		Hæren	
	01	Driftsutgifter	1 190
1732		Sjøforsvaret	
	01	Driftsutgifter	350
1733		Luftforsvaret	
	01	Driftsutgifter	960
1734		Heimevernet	
	01	Driftsutgifter	25
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	29 000
1790		Kystvakten	
	01	Driftsutgifter	66
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	01	Driftsutgifter	52

2. Forsvarsdepartementet for 2000 kan gi Forsvarets forskningsinstitutt fullmakt til å ha økonomiske forpliktelser på inntil 50 000 000 kroner utover det som dekkes av egne avsetninger.

Olje- og energidepartementet

II

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2000 kan gi tilsagn utover gitt bevilgning for inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	(i 1000 kr)
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	2 500
1830		Forskning	
	50	Energiforskning.....	20 000
1892		Kraftforsyningsberedskap	
	70	Tilskudd til sikringstiltak, kan overføres.....	2 500

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2000 kan overskride bevilgningen under:

1. Kap. 1810 Oljedirektoratet, post 01 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 4810 Oljedirektoratet, post 05 Salg av publikasjoner og post 06 Ymse inntekter.
2. Kap. 1810 Oljedirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 4810 Oljedirektoratet, post 02 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet.
3. Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat, post 21 Spesielle driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat, post 02 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet.

IV

Godkjenning av prosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Kongen i 2000 kan godkjenne prosjekter på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for de samlede investeringer pr prosjekt utgjør 5 mrd. kroner.
3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.
4. Det må være bevilgningsmessig dekning for investeringene under kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten.

V

Godkjenning av vederlagsfri overføring av eiendomsrett

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2000 kan godkjenne vederlagsfri overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Kongen har fått fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

VI

Godkjenning av salg av SDØE-andeler

Stortinget samtykker i at Kongen i 2000 kan godkjenne kjøp og salg av SDØE-andeler i utvinningstillatelser der det antas at samlede utvinnbare ressurser i forekomstene er mindre enn 10 mill. tonn oljeekvivalenter.

VII

Gjenbruk av innretninger

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet kan fatte vedtak om fjerning og gjenbruk av innretninger eller deler av innretninger uten at saken på forhånd er lagt fram for Stortinget. Samtykket forutsetter at gjenbruk framstår som den beste disponeringsløsningen, og muligheten for gjenbruk står i fare for å gå tapt dersom saken først må legges fram for Stortinget.

Vedlegg 1**Statsbudsjettet medregnet folketrygden**

Tabell 1.1 Hovedtallene i statsbudsjettet for perioden 1994-2000 i mill kroner

	Regnskap					Vedtatt budsjett 1999	Anslag på regn- skap pr. 30.9.99	Forslag 2000
	1994	1995	1996	1997	1998			
Driftsutgifter og investeringer ekskl.petrole- umsvirksomhet.....	87 954	86 933	92690	95 041	102 488	103 234	101 222	108 726
Driftsresultat forretningsdriften.....	- 42	- 146	-162	-132	-231	-226	-576	-217
Renter av statsgjeld.....	20 653	20 455	20110	18 411	18 273	18 107	15 922	14 662
Overføringer til andre.....	246 437	249 368	255129	277 112	295 601	308 873	316 468	332 051
Utgifter ekskl. lån og petroleumsvirksomhet	355 002	356 610	367767	390 432	416 131	429 988	433 036	455 222
Inntekter ekskl. oljeskatter og petroleums- virksomhet.....	300 503	322174	345 037	370 365	398 678	424 505	417 632	441 940
Oljekorrigert overskudd.....	- 54 499	- 34 436	- 22 730	-20 067	-17 453	- 5 483	-15 404	-13 282
Oljeskatter.....	24 497	27 637	33078	44 898	27 600	24 370	20 100	35 100
Utbytte fra Statoil.....	1 075	1 614	1850	1 600	2 940	1 000	135	2 250
Inntekter fra Statlig petroleumsvirksomhet.	18 446	20 933	26 182		42 109	56 289	55 905	68 200
Utgifter til Statlig petroleumsvirksomhet.....	18 442	11 674	-8 776	-16 983	27 609	25 517	28 544	20 430
Netto oljeinntekter.....	25 576	38 510	69 886	86 807	45 040	56 142	47 596	85 120
Overskudd før avsetning til Statenspetrole- umsfond.....	- 28 923	4 074	47 156	66 740	27587	50 659	32 192	71 838
Netto overført til Statens petroleumsfond...	0	- 1 981	-44 213	-64 019	-27 982	-50 659	-32 192	-71 838
Overskudd før lånetransaksjoner.....	- 28 923	2 093	2 943	2 721	-395	0	0	0
Utlån og avdrag, brutto.....	53 828	39 895	99 000	75 825	98 035	98 284	84 269	55 655
Tilbakebetalinger.....	50 167	42 119	54 789	54 749	43 119	49 769	49 321	45 404
Utlån, netto.....	3 661	- 2 224	44 211	21 076	54 916	48 515	34 948	10 251
Samlet finansieringsbehov.....	32 584	- 4 317	41 268	18 355	55 311	48 565	34 948	10 251

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Tabell 1.2 Samlede utgifter etter departement 1994-2000 i mill kroner

Departement	Regnskap					Budsjett	
	1994	1995	1996	1997	1998	1999 ¹⁾	2000 ²⁾
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen.....							
Regjering, Stortinget og Høyesterett.....	717	815	789	880	933	954	1 110
Utenriksdepartementet	10 906	10 973	11 404	11 545	12 778	11 938	13 216
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	17 884	18 607	19 934	22 366	22 753	23 285	24 723
Kulturdepartementet	3 661	2 825	3 984	3 027	3 248	3 423	3 554
Justisdepartementet	7 852	8 170	8 956	9 310	9 793	9 970	10 742
Kommunal- og arbeidsdepartementet	47 124	46 674	44 684	58 551	0	0	0
Kommunal- og regionaldepartementet	0	0	0	0	53 543	56 168	60 271
Sosial- og helsedepartementet	12 718	14 744	16 826	19 229	24 651	26 346	28 667
Barne- og familiedepartementet.....	15 923	16 304	17 365	17 825	18 714	20322	23 061
Nærings- og energidepartementet.....	8 092	4 720	8 095	0	0	0	0
Nærings- og handelsdepartementet	0	0	0	5 010	5 468	3 375	4 046
Fiskeridepartementet.....	1 726	1 735	1 745	1 871	1 948	1 942	1 947
Landbruksdepartementet	15 101	16 016	14 623	13 781	14 217	14 221	14 989
Samferdselsdepartementet	38 457	17 772	32 996	21 919	24 341	17 216	17 372
Miljøverndepartementet	2 675	2 713	3 449	2 817	2 511	2 472	2 610
Administrasjonsdepartementet	6 876	7 608	7 469	0	0	0	0
Planleggings- og samordningsdepartementet	0	0	0	7 199	0	0	0
Arbeids- og administrasjonsdepartementet ...	0	0	0	0	16 114	15 614	17 050
Finans- og tolldepartementet.....	32 037	37 123	70 393	49 304	69 116	65 002	23 193
Forsvarsdepartementet.....	23 869	22 963	24 094	25 443	25 536	24 439	25 530
Olje- og energidepartementet.....	0	0	0	1 584	1 200	1 113	1 272
Ymse utgifter	160	84	62	29	20	5 271	5 607
Statsbankene	32 707	36 999	43 350	52 457	53 796	61 920	59 417
Statlig petroleumsvirksomhet	18 442	11 674	-8 776	-16 983	27 609	25 517	20 530
Statens forretningsdrift	8 534	3 461	4 014	2 754	2 638	4 047	2 491
Statens petroleumsfond.....	25 576	38 510	69 886	86 808	45 041	56 142	85 120
Sum statsbudsjettet.....	331 037	320 490	395 342	396 726	435 968	450 697	446 518
Folketrygden.....	121 811	126 199	132 535	139 359	150 848	159 235	169 909
Utgifter i alt.....	452 848	446 689	527 877	536 085	586 816	609 932	616 427

1) Vedtatt budsjett 1999 (Blå bok)

2) Forslag 2000. St prp nr 1 (1999-2000)

Tabell 1.3 Driftsutgifter (postene 1-29) etter departement 1994-2000 i mill kroner

Departementet	Regnskap					Budsjett	
	1994	1995	1996	1997	1998	1998 ¹⁾	2000 ²⁾
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen							
Regjering , Stortinget og Høyesterett.....	658	687	727	786	836	874	930
Utenriksdepartementet	1 965	1 532	1 625	1 455	2 024	2 031	2 500
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.....	11 449	12 539	13 549	14 804	15 598	15 796	16 558
Kulturdepartementet.....	590	623	677	723	790	851	883
Justisdepartementet	7 156	7 379	8 054	8 492	9 000	9 116	9 752
Kommunal- og arbeidsdepartementet.....	3 218	2 640	2 493	2 669	0	0	0
Kommunal- og regionaldepartementet.....	0	0	0	0	1 327	1 434	1 695
Sosial- og helsedepartementet.....	3 194	3 355	3 710	4 270	4 676	1 711	1 746
Barne- og familiedepartementet.....	221	235	250	258	245	247	286
Nærings- og energidepartementet.....	860	921	1 098	0	0	0	0
Nærings- og handelsdepartementet	0	0	0	612	655	664	702
Fiskeridepartementet	1 036	1 115	1 134	1 206	1 311	1 269	1 323
Landbruksdepartementet	1 661	1 724	1 771	842	923	962	1 158
Samferdselsdepartementet.....	6 870	7 354	7 559	7 875	7 857	7 726	8 479
Miljøverndepartementet	1 179	1 146	1 165	1 244	1 298	1 288	1 342
Administrasjonsdepartementet	4 727	5 049	5 492	0	0	0	0
Planleggings- og samordningsdepartementet	0	0	0	5 685	0	0	0
Arbeids- og administrasjonsdepartementet	0	0	0	0	8 327	8 478	9 245
Finans- og tolldepartementet.....	3 444	3 562	3 822	3 958	4 072	4 223	4 446
Forsvarsdepartementet.....	15 435	14 782	15 296	16 134	16 889	16 526	17 442
Olje- og energidepartementet.....	0	0	0	693	674	679	712
Ymse utgifter	160	84	62	29	20	5 271	5 607
Statsbankene	371	397	412	423	435	442	477
Statlig petroleumsvirksomhet	-8 946	-10 576	-26 774	-38 019	2	8	20
Statens forretningsdrift	97	-139	-94	-37	-66	-116	-107
Sum statsbudsjettet.....	55 345	54 409	42 028	34 102	76 893	79 480	85 196
Folketrygden.....	2 695	2 859	3 069	3 164	3 425	3 451	3 539
Utgifter i alt.....	58 040	57 268	45 097	37 266	80 318	82 931	88 735

1) Vedtatt budsjett 1999(Blå bok)

2) Forslag 2000. St prp nr 1 (1999-2000)

Tabell 1.4 Nybygg, anlegg m.v. (postene 30-49) etter departement 1994-2000 i mill kroner

Departement	Regnskap					Budsjett	
	1994	1995	1996	1997	1998	1999 ¹⁾	2000 ²⁾
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen, ...							
Regjering, Stortinget og Høyesterett	41	100	41	64	73	59	157
Utenriksdepartementet	77	108	48	104	56	33	21
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	1 068	789	770	1 045	509	597	698
Kulturdepartementet	39	43	39	25	38	35	36
Justisdepartementet.....	312	367	455	383	321	313	366
Kommunal- og arbeidsdepartementet	87	52	48	56	0	0	0
Kommunal- og regionaldepartementet.....	0	0	0	0	6	25	12
Sosial- og helsedepartementet.....	363	503	790	903	153	20	25
Barne- og familiedepartementet.....	0	0	0	0	0	0	0
Nærings- og energidepartementet.....	82	109	138		0	0	0
Nærings- og handelsdepartementet.....	0	0	0	14	21	6	7
Fiskeridepartementet	193	169	196	240	236	230	272
Landbruksdepartementet.....	54	119	58	28	18	11	14
Samferdselsdepartementet	5 252	5 248	5 487	5 242	7 304	5 475	5 632
Miljøverndepartementet.....	131	151	127	102	111	109	115
Administrasjonsdepartementet	9	15	97	0	0	0	0
Planleggings- og samordningsdepartementet ...	0	0	0	10	0	0	0
Arbeids- og administrasjonsdepartementet	0	0	0	0	2 318	3 926	2 040
Finans- og tolldepartementet	106	67	65	64	68	169	192
Forsvarsdepartementet	8 133	7 548	8 247	8 637	8 107	7 170	7 455
Olje- og energidepartementet	0	0	0	89	102	50	48
Ymse utgifter	0	0	0		0	0	0
Statsbankene.....	4	4	4	4	5	4	4
Statlig petroleumsvirksomhet.....	26 530	21 150	16 782	20 342	27 251	24 900	19 700
Statens forretningsdrift.....	4 950	3 526	4 014	2 571	2 444	1 812	2 563
Sum statsbudsjettet.....	47 431	40 068	37 406	39 923	49 141	44 944	39 357
Folketrygden	25	24	33	43	51	41	136
Utgifter i alt	47 456	40 092	37 439	39 966	49 192	44 985	39 493

1) Vedtatt budsjett 1999 (Blå bok)

2) Forslag 2000. St prp nr 1 (1999-2000)

Tabell 1.5 Overføringer til andre (postene 50-89) etter departement 1994-2000 i mill kroner

Departement	Regnskap					Budsjett	
	1994	1995	1996	1997	1998	1999 ¹⁾	2000 ²⁾
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen							
Regjering, Stortinget og Høyesterett	18	28	21	30	24	21	23
Utenriksdepartementet	8 731	9 196	9 652	9 863	10 490	9 686	10 506
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	5 343	5 264	5 615	6 517	6 575	6 892	7 467
Kulturdepartementet	3 032	2 159	2 268	2 279	2 420	2 536	2 636
Justis- og politidepartementet	384	424	447	435	472	541	623
Kommunal- og arbeidsdepartementet	43 819	43 982	42 120	55 740	0	0	0
Kommunal- og regionaldepartementet	0	0	0	0	52 081	54 700	58 553
Sosial- og helsedepartementet	9 149	10 875	12 317	14 049	19 815	24 615	26 897
Barne- og familiedepartementet	15 702	16 069	17 115	17 567	18 469	20 074	22 775
Nærings- og energidepartementet	4 386	3 690	3 709	0	0	0	0
Nærings- og handelsdepartementet	0	0	0	4 314	4 764	2 675	3 021
Fiskeridepartementet	497	451	415	425	401	443	352
Landbruksdepartementet	13 386	12 861	12 786	12 907	13 276	13 248	13 817
Samferdselsdepartementet	4 536	2 593	3 288	3 402	3 200	2 975	3 261
Miljøverndepartementet	1 343	1 369	2 157	1 440	1 037	1 075	1 153
Administrasjonsdepartementet	2 531	2 652	2 201	0	0	0	0
Planleggings- og samordningsdepartementet .	0	0	0	1 725	0	0	0
Arbeids- og administrasjonsdepartementet	0	0	0	0	5 196	3 160	4 265
Finans- og tolldepartementet	20 893	20 687	20 253	18 782	18 963	19 076	15 773
Forsvarsdepartementet	301	633	551	642	540	743	631
Olje- og energidepartementet	0	0	0	802	424	384	513
Ymse utgifter	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	13 946	13 412	10 779	8 352	8 255	8 343	8 077
Statlig petroleumsvirksomhet	858	1 100	1 216	694	356	609	810
Statens forretningsdrift	3	163	113	100	100	50	35
Statens petroleumsfond	25 576	38 510	69 886	86 808	45 041	56 142	85 120
Sum statsbudsjettet	174 434	186 118	216 909	246 873	211 899	227 988	266 308
Folketrygden	119 090	123 315	129 432	136 152	147 372	155 744	166 234
Utgifter i alt	293 524	309 433	346 341	383 025	359 271	383 732	432 542

1) Vedtatt budsjett 1999 (des. 1998)

2) Forslag 2000, St prp nr 1 (1999-2000)

Tabell 1.6 Utlån, gjeldsavdrag m.v. (postene 90-99) etter departement 1994-2000 i mill kroner

Departement	Regnskap					Budsjett	
	1994	1995	1996	1997	1998	1999 ¹⁾	2000 ²⁾
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen							
Regjering, Stortinget og Høyesterett	0	0	0	0	0	0	0
Utenriksdepartementet	133	137	79	123	208	188	188
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	24	15	0	0	71	0	0
Kulturdepartementet	0	0	1 000	0	0	0	0
Justisdepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Kommunal- og arbeidsdepartementet	0	0	23	86	0	0	0
Kommunal- og regionaldepartementet	0	0	0	0	129	10	10
Sosial- og helsedepartementet	12	11	9	7	7	0	0
Barne- og familiedepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Nærings- og energidepartementet	2 764	0	3 150	0	0	0	0
Nærings- og handelsdepartementet	0	0	0	70	28	29	315
Fiskeridepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Landbruksdepartementet	0	1 312	8	4	0	0	0
Samferdselsdepartementet	21 800	2 577	16 662	5 400	5 980	1 040	0
Miljøverndepartementet	22	47	0	31	65	0	0
Administrasjonsdepartementet	-391	-108	-321	0	0	0	0
Planleggings- og samordningsdepartementet	0	0	0	-221	0	0	0
Arbeids- og administrasjonsdepartementet .	0	0	0	0	273	50	1500
Finans- og tolldepartementet	7 594	12 807	46 253	26 500	46 013	41 535	2 782
Forsvarsdepartementet	0	0	0	30	0	1	1
Olje- og energidepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Ymse utgifter	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	18 386	23 186	32 155	43 678	45 101	53 131	50 859
Statlig petroleumsvirksomhet	0	0	0	0	0	0	0
Statens forretningsdrift	3 484	-89	-19	120	160	2 301	0
Sum statsbudsjettet	53 828	39 895	98 999	75 828	98 035	98 285	55 655
Folketrygden	0	1	1	0	0	0	0
Utgifter i alt	53 828	39 896	99 000	75 828	98 035	98 285	55 655

1) Vedtatt budsjett 1999 (Blå bok)

2) Forslag 2000. St prp nr 1 (1999-2000)

Tabell 1.7 Skatter og avgifter i perioden 1994-2000 i mill kroner

Kapitel	Regnskap					Budsjett	
	1994	1995	1996	1997	1998	1999 ¹⁾	2000 ²⁾
5501 Skatter på formue og inntekt	10 296	11 481	11 712	65 742	79 979	85 923	94 300
5506 Avgift av arv og gaver	647	975	1 028	1 035	1 179	1 150	750
5507 Skatt og avgift på utvinning av petroleum	21 939	25 078	30 291	41 855	24 372	20 725	31 900
5508 Avgift på utslipp av CO ² i petroleums virksomheten på kontinentalsokkelen	2 557	2 559	2 787	3 043	3 229	3 645	3 200
5511 Tollinntekter	1 812	2 647	2 455	2 436	2 589	2 206	1 817
5521 Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. ...	79 324	87 592	94 692	102 901	110 615	115 200	115 100
5526 Avgifter på alkohol	6008	6093	6 539	7 106	7 433	8 444	8 480
5527 Driftsoverskudd i A/S Vinmonopolet m.m.....	214	326	154	54	22	28	41
5531 Avgift på tobakkvarer.....	5 041	5 316	5 430	5 988	6 558	7 285	7 380
5536 Avgift på motorvogner m.m.:							
Engangsavgift på motorvogner m.m.....	7 022	7 575	8 945	9 771	10 078	8 699	7 800
Årsavgift	3 134	3 225	3 403	3 687	4 247	4 570	4 600
Vektårsavgift	293	293	315	271	214	231	290
Kilometeravgift m.m.	560	1	14	4	1	0	0
Omregistreringsavgift.....	1 049	1 100	1 229	1 307	1 348	1 500	1 465
Avgift på bensin	9 298	9 941	10 154	10 903	11 312	9 950	10 150
Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift).....	1 659	2 706	2 912	3 406	3 763	4 425	4 745
5537 Avgift på båtmotorer	36	56	67	84	107	118	119
5541 Avgift på elektrisk kraft	3 937	4 408	4 420	4 765	2 901	3 715	5 500
5542 Avgift på mineralolje m.v.	1 981	1 461	1 733	1 727	1 765	73	472
5543 Miljøavgift på mineralske produkter m.v.....					0	4 330	4 535
5544 Avgift på kull og koks	7	9	11	6	2	0	0
5545 Miljøavgifter i landbruket.....	192	186	193	192	189	210	60
5546 Avgift på sluttbehandling av avfall.....					0	600	523
5547 Avgift på helse og miljøskadelige kjemikalier....							128
5555 Sjokolade- og sukkervareavgift.....	667	692	714	742	781	871	875
5556 Avgift på kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer m.m.....	583	577	604	689	822	947	900
5557 Avgift på sukker.....	204	177	186	193	234	220	264
5558 Avgift på kullsyrefrie, alkoholfriedrikkevarer m.m.	110	59	53	56	55	75	26
5559 Avgift på drikkevareemballasje.....	56	100	193	245	231	292	410
5563 Honoraravgift m.v.....	21	16	20	14	2	0	0
5565 Dokumentavgift	1 200	1 358	1 798	2 258	2 057	2 500	2 300
5570 Lotteriavgift.....	147	206	214	0	0	0	0
5571 Totalisatoravgift	46	54	65	62	76	67	80
5577 Avgift til staten av apotekenes omsetning	66	68	78	77	77	87	89
5578 Avgift på farmasøytiske spesialpreparater	39	47	51	65	63	62	83
5580 Avgift på flyging av passasjerer	144	421	605	666	1 056	940	1 180
5581 Avgift på utstyr for opptak og/eller gjengivelse av lyd eller bilder	195	305	296	336	320	356	240
5583 Særskilte avgifter i telesektoren	0	0	0	0	32	45	36
Sum skatter og avgifter, statsbudsjettet.....	160 484	177 108	193 361	271 686	277 709	289 489	309 838
Trygdeavgift	35 098	36 922	39 579	42 006	45 600	47 500	49 800
Arbeidsgiveravgift	46 321	48 546	51 953	56 186	61 696	65 030	67 700
Sum skatter og avgifter til folketrygden.....	81 419	85 468	91 532	98 192	107 296	112 530	117 500
Sum skatter og avgifter i alt	241 903	262 576	284 893	369 878	385 005	402 019	427 338

1) Vedtatt budsjett 1999 (Blå bok)

2) Forslag 2000. St prp nr 1 (1999-2000)

Tabell 1.8 Samlede inntekter i perioden 1994-2000 Mill kroner

	Regnskap					Vedtatt budsjett 1999	Anslag regn- skap 30.9.99	Forslag 2000
	1994	1995	1996	1997	1998			
Skatter på formue og inntekt ¹⁾	32 443	41 256	48 741	66 777	81 158	87 073	90 120	95 050
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift.....	81 419	85 468	91 531	98 192	107 297	112 530	114 000	117 500
Tollinntekter	1 811	2 647	2 455	2 437	2 589	2 206	2 216	1 817
Merverdiavgift og avgift på investeringer	79 324	87 592	94 691	102 902	110 615	115 200	113 100	115 100
Avgifter på alkohol	6 280	6 519	6 888	7 405	7 687	8 764	8 432	8 521
Avgifter på tobakk	5 041	5 316	5 430	5 988	6 558	7 285	6 800	7 380
Avgifter på motorvogner	23 014	24 841	26 972	29 350	30 963	29 375	27 930	29 050
Andre avgifter	9 574	10 102	11 109	11 934	10 538	15 216	14 595	17 820
Sum skatter og avgifter.....	238 906	263 741	287 817	324 985	357 405	377 649	377 193	392 238
Renter av statens forretningsdrift.....	1 093	484	520	170	171	164	164	141
Avskrivninger, avsetninger til investerings- formål og inntekter av statens forretnings- drift.....	9 896	3 113	3 349	2 689	3 337	4 625	4 931	3 800
Sum inntekter av statens forretningsdrift.....	10 989	3 597	3 869	2 859	3 508	4 789	5 097	3 941
Renter fra statsbankene	16 898	14 851	13 164	9 419	7 946	10 981	10 255	9 110
Renter av kontantbeholdning og andre for- dringer	5 554	7 164	6 978	5 683	4 118	6 772	3 262	3 507
Utbytte ekskl. Statoil.....	1 049	1 480	2 924	4 197	3 303	3 641	3 824	3 459
Renteinntekter og utbytte (ekskl. statens forretningsdrift og Statoil).	23 501	23 495	23 066	19 299	15 367	21 394	17 341	16 077
Inntekter under departementene	17 302	10 032	18 830	18 011	18 205	14 103	14 462	15 748
Overføring fra Norges Bank	9 545	14 340	7 239	4 236	3 811	3 401	3 401	10 685
Tilbakeføring av midler fra Statens bank- sikringsfond	260	6 969	4 216	975	382	3 120	140	3 200
Sum andre inntekter	27 107	31 341	30 285	23 222	22 398	20 624	18 004	29 633
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet ²⁾	18 446	20 933	26 182	23 326	42 109	56 289	55 904	68 200
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	24 497	27 637	33 078	44 898	27 600	24 370	20 100	35 100
Aksjeutbytte fra Statoil.....	1 075	1 614	1 850	1 600	2 940	1 000	135	2 250
Sum petroleumsinntekter.....	44 018	50 184	61 110	69 824	72 649	81 659	76 140	105 550
Tilbakebetalinger	50 167	42 119	54 789	46 131	43 119	49 769	49 321	45 404
Statens petroleumsfond	25 576	36 529	25 673	22 789	17 059	5 483	15 404	13 282
Sum inntekter	420 264	451 006	486 609	509 109	531 505	561 367	558 497	606 126

1) Fra 1994-1997 er overføringer fra Skattefordelingsfondet til statsbudsjettet inkludert i tallene. I 1998 ble Skattefordelingsfondet avviklet, og fellesskatten inngår i tallet.

2) Fra 1998 inkluderes driftsresultatet fra statlig petroleumsvirksomhet. Driftsresultatet for tidligere år er ført på statsbudsjettets utgiftside.

Tabell 1.9 Vedtatt budsjett 1999 (Blå bok)

Utgifter fordelt etter departement og grupper av postnummer. 1000 kroner.											
	Samlede utgifter	Statens egne driftsutgifter					Overføringer				Utlån gjelds-avdrag m.v. (postnr. 90-99)
		I alt	Driftsutgifter (postnr. 01)	Spesielle driftsutgifter (postnr. 21-23)	Driftsresultat forretningsdriften (postnr. 24)	Nybygg, anlegg (postnr. 30-49)	I alt	Andre statsregnskaper (postnr. 50-59)	Kommuner (postnr. 60-69)	Andre overføringer (postnr. 70-89)	
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen	71117	61937	61419	518	0	9180	0	0	0	0	0
Regjering	105621	105621	105621	0	0	0	0	0	0	0	0
Stortinget og underliggende institusjoner	733848	663208	663208	0	0	49340	21300	0	0	21300	0
Høyesterett	42818	42818	42818	0	0	0	0	0	0	0	0
Utenriksdepartementet	11938400	2031676	1592536	439140	0	32715	9686148	0	0	9686148	187861
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	23285136	15795980	13827476	1968504	0	596762	6892186	869335	2437860	3584991	208
Kulturdepartementet	3422717	851520	817369	34151	0	34830	2536367	269943	188091	2078333	0
Justisdepartementet	9969718	9115571	8963231	152340	0	313523	540624	60518	24700	455406	0
Kommunal- og regionaldepartementet	56168388	1433584	854085	579499	0	24956	54699848	919462	51744218	2036168	10000
Sosial- og helsedepartementet	26346393	1711298	1224658	486640	0	20525	24614570	1474700	20849790	2290080	0
Barne- og familiedepartementet	20321665	247347	222000	25347	0	0	20074318	21493	4725017	15327808	0
Nærings- og handelsdepartementet	3374425	663625	607575	56050	0	6400	2675400	1316500	0	1358900	29000
Fiskeridepartementet	1942400	1269060	1132310	136750	0	230200	443140	182000	25000	236140	0
Landbruksdepartementet	14220719	961892	932309	29583	0	11365	13247462	1164137	0	12083325	0
Samferdselsdepartementet	17216440	7836250	222450	7613800	-110000	5474990	2975200	53200	633800	2288200	1040000
Miljøverndepartementet	2471805	1288458	950061	338397	0	108630	1074717	186382	152769	735566	0
Arbeids- og administrasjonsdepartementet	15613785	8477817	8339390	138427	0	3925516	3160452	0	33267	3127185	50000
Finans- og tolldepartementet	65002000	4222850	4063450	159400	0	168550	19076100	7000	960000	18109100	41534500
Forsvarsdepartementet	24439244	16525559	15975810	549749	0	7170146	742539	326580	23150	392809	1000
Olje- og energidepartementet	1113000	679200	512100	167100	0	49700	384100	157000	0	227100	0
Ymse utgifter	5271274	5271274	5271274	0	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	61920153	442001	442001	0	0	4100	8343052	1220100	0	7122952	53131000
Petroleumsvirksomhet	25517000	8000	0	8000	0	24900000	609000	600000	0	9000	0
Statens forretningsdrift	4046976	0	0	0	-116224	1812080	50000	50000	0	0	2301120
Folketrygden	159235380	3450650	3392150	58500	0	41000	155743730	0	340000	155403730	0
Statens petroleumsfond	56142000	0	0	0	0	0	56142000	56142000	0	0	0
Sum utgifter	609932422	83157196	70215301	12941895	-226224	44984508	383732253	65020350	82137662	236574241	98284689

Tabell 1.10 Forslag for 2000

Utgifter fordelt etter departement og grupper av postnummer. 1000 kroner.											
	Samlede utgifter	Statens egne driftsutgifter				Nybygg, anlegg (postnr. 30-49)	Overføringer				Utlån gjelds-avdrag m.v. (postnr. 90-99)
		I alt	Driftsutgifter. (postnr. 01)	Spesielle driftsutgifter (postnr. 21-23)	Driftsresultat for- retningsdriften (postnr. 24)		I alt	Andre statsregn-skaper (postnr. 50-59)	Kom-muner (postnr. 60-69)	Andre over-føringer (postnr. 70-89)	
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen	167990	62850	62850	0	0	105140	0	0	0	0	0
Regjering	116000	116000	114900	1100	0	0	0	0	0	0	0
Stortinget og underliggende institusjoner	781053	706171	706171	0	0	52032	22850	0	0	22850	0
Høyesterett	44899	44899	44899	0	0	0	0	0	0	0	0
Utenriksdepartementet	13215725	2500303	1828506	671797	0	21215	10506346	10400	0	10495946	187861
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	24722793	16558152	14253773	2304379	0	697602	7466831	998486	2573142	3895203	208
Kulturdepartementet	3553916	882600	850526	32074	0	35440	2635876	309571	202950	2123355	0
Justisdepartementet	10741721	9752313	9572716	179597	0	366207	623201	59649	24700	538852	0
Kommunal- og regionaldepartementet	60270520	1694810	833098	861712	0	12350	58553360	934834	55223240	2395286	10000
Sosial- og helsedepartementet	28667329	1745993	1276366	469627	0	24456	26896880	1385350	23084800	2426730	0
Barne- og familiedepartementet	23061004	286252	233737	52515	0	0	22774752	35038	4921087	17818627	0
Nærings- og handelsdepartementet	4045800	702200	627400	74800	0	7200	3021400	1568300	0	1453100	315000
Fiskeridepartementet	1946700	1323280	1169180	154100	0	271660	351760	179500	30000	142260	0
Landbruksdepartementet	14988695	1157536	1127246	30290	0	13995	13817164	1944406	0	11872758	0
Samferdselsdepartementet	17371620	8588810	352610	8236200	-110000	5632260	3260550	61700	717800	2481050	0
Miljøverndepartementet	2610176	1342250	994037	348213	0	115030	1152896	192060	157043	803793	0
Arbeids- og administrasjonsdepartementet	17049950	9244781	9099473	145308	0	2039464	4265705	0	1292	4264413	1500000
Finans- og tolldepartementet	23193400	4446000	3973400	472600	0	192100	15772900	7000	1003300	14762600	2782400
Forsvarsdepartementet	25530299	17442476	16907141	535335	0	7455487	631336	271222	5875	354239	1000
Olje- og energidepartementet	1272255	711615	529615	182000	0	48140	512500	189500	0	323000	0
Ymse utgifter	5607418	5607418	5607418	0	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	59417257	477105	477105	0	0	4000	8077152	1243500	0	6833652	50859000
Petroleumsvirksomheten	20530000	20000	0	20000	0	19700000	810000	700000	0	110000	0
Statens forretningsdrift	2491150	0	0	0	-107000	2563150	35000	35000	0	0	0
Folketrygden	169909330	3539150	3499000	40150	0	136300	166233880	4500	342000	165887380	0
Statens petroleumsfond	85120000	0	0	0	0	0	85120000	85120000	0	0	0
Sum utgifter	616427000	88952964	74141167	14811797	-217000	39493228	432542339	95250016	88287229	249005094	55655469

Tabell 1.11 Statsbankenes innvilgninger 1994-1998, rammer for 1999 og forslag til rammer for 2000
i mill kroner

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Lånekassen for utdanning	6 231	6 217	6 196	6 196	6 418	6 542	6 786
Husbanken	9 349	9 745	7 776	8 712	8 004	9 000	11 000
- Oppføringslån/ barnehagelån/ utleielån.....	7 068	7 307	5 213	0 ¹⁾			
- Etableringslån/erhvervslån/ utbedringslån, byfornyelse m.v.	2 281	2 438	2 563	0 ¹⁾			
Landbruksbanken	182	210	161	350	249	400	400
- Boliglån	97	113	84	0 ¹⁾			
- Landbruksformål.....	85	97	77	0 ¹⁾			
Fiskarbanken	291	299	290	0 ²⁾			
- Nybygg og større ombygginger	161	166	165	0			
- Øvrige formål.....	130	133	125	0			
SND	2 209	2 105	3 057	1 874	1 443	2 224	2 280
- Grunnfinansiering.....	1 379	1 249	2 126	1 107 ³⁾	500	800	800
- Risikolåneordn. (landsomf.).....	404	417	381	280	235	160	240
- Risikolåneordn. (distriktsr.)	426	439	550	487	308	464	440
- Lavrisikordningen	0	0	0	0	400	800	800
Lånekassen for aviser	7	2	0 ⁴⁾				
Kommunalbanken	3 100	2 800	3 172	2 920 ⁵⁾	3 324 ⁵⁾	3 450 ⁶⁾	0 ⁷⁾
Sum	21 369	21 378	20 652	20 052	19 438	21 616	20 466

1) Rammene ble sammenslått fra 1997

2) Fiskarbanken ble integrert i SND fra 1997.

3) SNDs innvilgninger av lån under den ordinære grunnfinansieringsordningen, den nye låneordningen som hadde ramme på 300 mill kroner 2. halvår 1997 og fiskerilån (407 mill kroner)

4) Er slått sammen med SND

5) Utbetaling av nye lån i Kommunalbanken i 1997 med en ramme for netto utlånsvekst på null og utbetalinger i 1998 med en ramme for nettoutlånsvekst på 700 mill. kroner.

6) Anslag på utbetalinger i Kommunalbanken fram til 1.10.1999 med en ramme for netto utlånsvekst på 800 mill. kroner.

7) Kommunalbanken omdannes til aksjeselskap 1.10.1999. Banken har således ingen utlånsramme i 2000.

Vedlegg 2**Bevilgningsregnskapet**

Tabell 2.1 Hovedoversikt over bevilgningsregnskapet for 1. halvår 1999 i mill. kroner

UTGIFTER	Overført fra forrige termin	Vedtatt budsj. inkl. tilleggs- bevilgning	Samlet bevilgning	Regnskap	Rest av bevilgning
Det kongelige hus.....	22	72	94	39	55
Regjering.....	4	111	115	57	58
Stortinget og underliggende institusjoner	32	796	828	419	409
Høyesterett		44	44	23	21
Utenriksdepartementet.....	366	12 469	12 835	4 971	7 864
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	854	26 376	27 230	11 017	16 213
Kulturdepartementet.....	84	3 437	3 521	2 166	1 355
Justisdepartementet	174	10 279	10 453	5 318	5 135
Kommunal- og regionaldepartementet	894	57 438	58 332	33 666	24 666
Sosial- og helsedepartementet	577	27 101	27 678	13 646	14 032
Barne- og familiedepartementet	9	20 372	20 381	10 287	10 094
Nærings- og handelsdepartementet	245	3 474	3 719	1 475	2 244
Fiskeridepartementet.....	150	1 985	2 135	883	1 252
Landbruksdepartementet	383	14 493	14 876	9 376	5 500
Samferdselsdepartementet.....	452	17 677	18 129	9 002	9 127
Miljøverndepartementet	99	2 496	2 595	1 121	1 474
Arbeids- og administrasjons- departementet.....	1 243	18 014	19 257	11 032	8 225
Finans- og tolldepartementet.....	328	44 285	44 613	33 179	11 434
Forsvarsdepartementet.....	351	25 437	25 788	11 433	14 355
Olje- og energidepartementet	503	1 693	2 196	576	1 620
Ymse utgifter		4 618	4 618	11	4 607
Statsbankene	154	61 639	61 793	32 068	29 725
Statlig petroleumsvirksomhet	7	28 720	28 727	17 101	11 626
Statens forretningsdrift	247	3 704	3 951	2 331	1 620
Folketrygden	156	162 069	162 225	78 758	83 467
Statens petroleumsfond.....		37 820	37 820	11 018	26 802
Sum utgifter.....	7 334	586 620	593 954	300 973	292 981
Nedgang i diverse beholdninger.....				-21 866	
Totalsum.....	7 334	586 620	593 954	279 107	292 981

Tabell 2.1 fortsetter

INNTEKTER	Vedtatt budsj. inkl. tilleggs- bevilgning	Regnskap	Rest av bevilgning
Skatt på formue og inntekt.....	87 073	44 820	42 253
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift	112 530	58 826	53 704
Tollinntekter	2 206	1 080	1 126
Merverdiavgift	115 200	54 112	61 088
Avgifter på alkohol	8 764	3 864	4 900
Avgifter på tobakk	7 285	2 742	4 543
Avgifter på motorvogner	29 375	16 502	12 873
Andre avgifter	15 212	5 878	9 334
Sum skatter og avgifter.....	377 645	187 824	189 821
Renter av statens forretningsdrift	164	36	128
Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.....	4 931	2 729	2 202
Sum inntekter av statens forretningsdrift.....	5 095	2 765	2 330
Renter fra statsbankene.....	10 756	5 748	5 008
Renter av kontantbeholdning og andre fordringer	3 379	398	2 981
Aksjeutbytte ekskl. Statoil.....	3 823	3 013	810
Renteinntekter og utbytte (ekskl statens forretningsdrift og Statoil)	17 958	9 159	8 799
Inntekter under departementene.....	14 413	8 153	6 260
Overføring fra Norges Bank.....	3 401	3 401	
Tilbakeføring av midler fra Statens banksikringsfond	3 120		3 120
Sum andre inntekter	20 934	11 554	9 380
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet	48 205	20 407	27 798
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	24 370	6 051	18 319
Aksjeutbytte fra Statoil	135	135	
Sum petroleumsinntekter	72 710	26 593	46 117
Tilbakebetalinger	49 371	26 710	22 661
Statens petroleumsfond.....	11 429		11 429
Sum inntekter	555 142	264 605	290 537
Statslånemidler.....	31 478	14 502	16 976
Totalsum	586 620	279 107	307 513

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Tabell 2.2 Bevilgningsregnskapet for 1. halvår 1998 og 1999 i mill. kroner

	Samlede utgifter		Driftsutgifter		Nybygg, anlegg mv		Overføringer til andre		Utlån, gjeldsavgang mv	
	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999
Det kongelige hus	36	39	29	31	7	8				
Regjering	54	57	54	57						
Stortinget og underliggende institusjoner	321	419	293	315	14	88	14	16		
Høyesterett	20	23	20	23						
Utenriksdepartementet	5 601	4 971	685	750	14	27	4 752	4 067	150	127
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	10 571	11 017	7 254	7 766	169	205	3 148	3 046		
Kulturdepartementet	1 959	2 166	375	448	14	15	1 570	1 703		
Justisdepartementet	4 653	5 318	4 315	4 735	117	155	221	428		
Kommunal- og regionaldepartementet	31 783	33 666	551	836	3	1	31 200	32 800	29	29
Sosial- og helsedepartementet	12 055	13 646	2 103	839	56	9	9 894	12 798	2	
Barne- og familie-departementet	8 951	10 287	114	130			8 837	10 157		
Nærings- og handels-departementet	1 894	1 475	294	323	5	7	1 552	1 116	43	29
Fiskeridepartementet	976	883	624	637	103	88	249	158		
Landbruksdepartementet	9 187	9 376	425	463	2	4	8 760	8 909		
Samferdselsdepartementet	16 141	9 002	4 343	4 080	4 182	2 506	1 576	1 376	6 040	1 040
Miljøverndepartementet	1 119	1 121	528	575	55	38	472	508	64	
Arbeids- og administrasjons-departementet	7 976	11 032	4 142	4 247	1 071	3 677	2 815	2 227	-52	881
Finans- og tolldepartementet	26 667	33 179	1 978	2 128	45	28	10 148	9 296	14 496	21 727
Forsvarsdepartementet	11 388	11 433	7 920	8 390	3 154	2 765	314	278		
Olje- og energidepartementet	526	576	284	301	32	46	210	229		
Ymse utgifter	9	11	9	11						
Statsbankene	26 893	32 068	204	219	3	1	4 528	4 031	22 158	27 817
Statlig petroleumsvirksomhet	12 306	17 101		5	11 987	16 501	319	594		
Statens forretningsdrift	622	2 331	-670	-782	992	763		49	300	2 301
Folketrygden	73 031	78 758	1 656	1 749	4	4	71 371	77 005		
Statens petroleumsfond	10 000	11 018					10 000	11 018		
Sum utgifter	274 739	300 973	37 530	38 276	22 029	26 937	171 950	181 809	43 230	53 951

Tabell 2.2 fortsetter

	Samlede inntekter		Salgsinntekter		Inntekter i samband med nybygg og anlegg		Skatter, avgifter og andre overføringer		Tilbakebetalinger	
	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999
INNETEKTER										
Skatt på formue og inntekt	38 945	44 820					38 945	44 820		
Arbeidsgiveravgift og folketrygdavgift	53 265	58 826					53 265	58 826		
Tollinntekter	1 164	1 080					1 164	1 080		
Merverdiavgift	54 035	54 112					54 035	54 112		
Avgifter på alkohol	3 427	3 864					3 427	3 864		
Avgifter på tobakk	3 174	2 742					3 174	2 742		
Avgifter på motorvogn	17 027	16 502					17 027	16 502		
Andre avgifter	4 952	5 878					4 952	5 878		
Sum skatter og avgifter	175 989	187 824					175 989	187 824		
Renter av statens forretningsdrift	34	36					34	36		
Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg m.v.	665	2 729		11	665	2 633		85		
Sum inntekter av statens forretningsdrift	699	2 765		11	665	2 633	34	121		
Renter fra statsbankene	4 219	5 748					4 219	5 748		
Renter av kontantbeholdning og andre fordringer	537	398					537	398		
Aksjeutbytte ekskl. Statoil	2 869	3 013					2 869	3 013		
Renteinntekter og utbytte (ekskl statens forretningsdrift og Statoil)	7 625	9 159					7 625	9 159		
Inntekter under departementene	10 527	8 153	5 726	5 379	388	237	4 413	2 537		
Overføring fra Norges Bank	3 811	3 401					3 811	3 401		
Tilbakeføring av midler fra Statens banksikringsfond	200						200			
Sum andre inntekter	14 538	11 554	5 726	5 379	388	237	8 424	5 938		
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet	24 471	20 407	13 456	9 210	6 775	6 922	4 240	4 275		
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	16 658	6 051					16 658	6 051		
Aksjeutbytte fra Statoil	2 940	135					2 940	135		
Sum petroleumsinntekter	44 069	26 593	13 456	9 210	6 775	6 922	23 838	10 461		
Tilbakebetalinger	20 923	26 710							20 923	26 710
Statens petroleumsfond										
Sum inntekter	263 843	264 605	19 182	14 600	7 828	9 792	215 910	213 503	20 923	26 710

Tabell 2.2 fortsetter

LÅNETRANSAKSJONER	Vedtatt budsjett (Blå bok)			Regnskap pr 30.6.		
	1998	1999	Endringer i pst	1998	1999	Endringer i pst
1. Inntekter (ekskl. tilbakebetalinger m.v. og overføring fra statens petroleumsfond ..	498 990	494 391	-0,9	242 920	237 895	-2,1
2. Utgifter (ekskl. utlån, avdrag på statsgjeld)	517 250	502 351	-2,9	231 509	247 022	6,7
Driftsutgifter.....	81 642	84 003	2,9	37 530	38 276	2,0
Nybygg, anlegg m.v.	43 653	48 918	12,1	22 029	26 937	22,3
Overføringer til andre	304 804	331 610	8,8	161 950	170 791	5,5
Overføring til statens..... petroleumsfond	87 151	37 820	-56,6	10 000	11 018	10,2
3. Overskudd før lånetransaksjoner før overføring fra statens petroleumsfond (1-2)	-18 260	-7 960		11 411	-9 127	
4. Overføring fra Statens petroleumsfond	18 260	11 429				
5. Overskudd før lånetransaksjoner (3+4)	0	3 469		11 411	-9 127	
6. Utlån, gjeldsavdrag, aksjetegning m.v. i alt	71 025	84 269	18,6	43 230	53 951	24,8
Utlån m.v. til statsbankene	47 517	53 136	11,8	22 158	27 817	25,5
Gjeldsavdrag	19 557	22 938	17,3	14 496	21 702	49,7
Andre utlån, aksjetegning m.v.	3 951	8 195	107,4	6 576	4 432	-32,6
7. Tilbakebetalinger m.v.	44 927	49 321	9,8	20 923	26 710	27,7
8. Utlån m.v. netto (6-7)	26 098	34 948	33,9	22 307	27 241	22,1
9. Samlet finansieringsbehov, av kontantbeholdning og lån (8-5)	26 098	31 479	20,6	10 896	36 368	
10. Statslånemidler				12 069	14 502	
11. Endring i diverse beholdninger (9-10)				1 173	- 21 866	

Tabell 2.3 Statens utgifter pr 30. juni 1998 og 1999 fordelt etter programområde i mill. kroner

Programområde	Regnskap 1. halvår		Endinger i pst
	1998	1999	
00 Konstitusjonelle institusjoner	412	515	25,0
01 Fellesadministrasjon	4 916	7 995	62,6
02 Utenriksformål	1 114	891	-20,0
03 Utviklingshjelp	4 487	4 080	-9,1
04 Militært forsvar	11 395	11 484	0,8
05 Sivil beredskap	141	152	7,8
06 Rettsvesen, politi og kriminalomsorg	4 553	5 221	14,7
07 Kirke-, utdannings- og forskningsformål	16 886	17 245	2,1
08 Kulturformål	1 958	2 164	10,5
09 Sosiale formål	2 301	2 603	13,1
10 Helsevern	9 751	11 037	13,2
11 Familie- og forbrukerpolitikk	8 951	10 287	14,9
12 Miljøvern og regional planlegging	1 140	1 168	2,5
13 Innvandring, arbeidsmiljø og distriktsutbygging	30 911	32 775	6,0
14 Bolig, bomiljø og bygningssaker	5 942	6 386	7,5
15 Landbruk	9 346	9 539	2,1
16 Fiskeri-, havbruks- og kystforvaltning	1 010	938	-7,1
17 Nærings- og handelsformål	17 016	21 636	27,2
18 Olje- og energiformål	12 824	17 667	37,8
19 Arbeidsmarked	3 084	2 729	-11,5
21 Innenlands transport	14 395	11 132	-22,7
22 Post og telekommunikasjoner	2 499	361	-85,6
23 Finansadministrasjon	2 020	3 101	53,5
24 Renter og avdrag på statsgjeld	24 646	30 078	22,0
Herav:			
Renter	10 150	8 376	-17,5
Avdrag	14 496	21 702	49,7
26 Ymse utgifter	9	11	22,2
28 Fødselspenger, folketrygden	3 451	3 448	-0,1
29 Sosiale formål, folketrygden	57 588	63 318	9,9
30 Helsevern, folketrygden	6 679	6 807	1,9
33 Arbeidsliv, folketrygden	5 314	5 185	-2,4
Sum utgifter ekskl. statens petroleumsfond	264 739	289 953	9,5

Vedlegg 3**Antall arbeidstakere/årsverk i staten pr 1. mars 1999****A. Generelt**

Forbruker og administrasjonsdepartementet etablerte per 1. oktober 1973 Statens Sentrale Tjenestemannsregister (SST). Registeret gir grunnlag for løpende produksjon av lønns- og personalstatistiske oppgaver til bruk under forhandlinger om tjenestemennenes lønns- og arbeidsvilkår, lønns- og kostnadsanalyser, personalplanlegging, budsjettarbeid o.l.

I tillegg ble ansvaret for drift og vedlikehold av Sentralt Tjenestemannsregister for Skoleverket (STS) overført fra Kirke- og undervisningsdepartementet til Forbruker- og administrasjonsdepartementet fra og med 1. oktober 1978. Departementet har i forbindelse med endring av oppgaver skiftet navn fem ganger siden 1973, og fra

1. januar 1998 ble Arbeids- og administrasjonsdepartementet (samme benevnelse som fra 1990 - 1993) etablert. Departementet har fremdeles ansvaret for drift og vedlikehold av SST og STS.

Med tjenestemannsregistrene som grunnlag utarbeider Statistisk sentralbyrå den årlige offisielle lønnsstatistikk for statens embets- og tjenestemenn, og for tilsatte i skoleverket.

Stortinget vedtok den 19. juni 1997 bl.a. å oppheve bevilgningsreglementets § 10 om stillinger som budsjettsrettslig begrep. Forutsetningen i Innst. S. nr. 243 (1996-97) fra Stortingets presidentskap er at det i tilknytning til hvert års budsjettforslag gis en oversikt over antall tilsatte i statlige virksomheter.

Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Finansdepartementet har derfor blitt enige om et nytt tellingsmønster. Per 1. mars hvert år skal det innhentes opplysninger om *antall tilsatte/årsverk*, for å få en mer ajourført telling av dette i løpende termin i St.prp. nr. 1.

Tellingen per 1. oktober må for øvrig fortsette av hensyn til de detaljerte data som skal innhentes til bruk ved lønnsforhandlingene den påfølgende vårtermin.

B. Arbeidstakere som lønnes etter statens lønnsregulativ

SST omfatter per 1. mars 1999 alle arbeidstakere i statsforvaltningen som lønnes etter Lønnsregulativ for statens arbeidstakere, dvs. faste, midlertidige (engasjerte) heltids- og deltidstilsatte arbeidstakere.

Statistikken for statsforvaltningen omfatter i alt 166 213 *regulativlønnete* arbeidstakere per 1. mars 1999. Av disse er 133 961 *heltidstilsatte* og 32 252 *deltidstilsatte*.

Av de *heltidstilsatte* er 48 394 (36,1%) *kvinner* og 85 567 (63,9%) *menn*. Av de som er tilsatt på *deltid* er 24 357 (75,5%) *kvinner* og 7 895 (24,5%) *menn*.

Ovennevnte grupper utførte 151 879,8 årsverk, fordelt på 62 752,2 (41,3%) *årsverk for kvinner* og 89 127,6 (58,7%) *årsverk for menn*.

Tilsatte i *lederstillinger* som ble tatt ut av regulativet i 1990, er innrapportert til SST, men er holdt utenfor lønnsstatistikken. (Per 1. januar 1997 ble imidlertid ca 100 av lederstillingene tilbakeført til regulativet). Det samme gjelder *Stortingets ombudsmann for forvaltningen* (37,5 årsverk) og *Ombudsmannsnemnda for forsvaret* (3,0 årsverk), som også er tatt ut av lønnsstatistikken fordi de avviker fra statens lønssystem. Samme forhold var det for *Riksrevisjonen* fra 1. oktober 1991. Riksrevisjonen følger imidlertid statens lønssystem igjen, og er registrert i SST fra 1. mars 1998. De private helsefaghøgskolene ble tidligere innrapportert til SST, men dette opphørte per 1. oktober 1997.

Tilsatte lønnet etter overenskomst holdes også utenfor lønnsstatistikken.

Per 1. mars 1999 var det en nedgang på 905,4 (0,6%) årsverk for staten totalt i forhold til per 1. oktober 1998.

Militære stillinger i forsvaret har hatt størst nedgang, med 591,9 årsverk.

Posten Norge BA har hatt en nedgang på 588,4 årsverk, noe som i hovedsak skyldes at renholdsbejentene under Postens sentra fra 1. januar 1999 ble tatt ut av SST og overført til Arbeidsgiverforeningen NAVO.

På grunn av bl.a. organisasjonsmessige endringer kan det være vanskelig å sammenligne data fra år til år på virksomhetsnivå.

Per 1. mars 1999 hadde 261 arbeidstakere *permisjon med redusert lønn* og 2 114 arbeidstakere hadde *fødselspermisjon* på tellingstidspunktet.

C. Statlige tilsatte registrert i STS

Statstjenestemenn som er tilsatt i statlige skoler er ikke registrert i Statens Sentrale Tjenestemannsregister (SST), men i Sentralt Tjenestemannsregister for Skoleverket (STS).

Per 1. mars 1999 omfattet disse 1 221 *heltidstilsatte* og 475 *deltidstilsatte*, i alt 1 499,2 årsverk.

D. Arbeidstakere lønnet etter overenskomst (eks.vis verksted-, apoteker- eller annen overenskomst)

Fra og med 1979 er også arbeidstakere lønnet etter overenskomst og andre som ikke lønnes etter Lønnsregulativ for statens arbeidstakere registrert i SST og STS.

Per 1. oktober 1998 var det i SST registrert 2 674 i denne gruppen (inkl. 1 793 i Forsvaret). I STS var det innrapportert 2.

E. Sammendrag - antall tilsatte i staten 1. mars 1999 - målt i antall personer og i årsverk.

	Antall	Årsverk
Faste og midlertidige regulativlønnete arbeidstakere i SST	166 213	151 880
Statlige regulativlønnete arbeidstakere i STS	1 696	1 499
Tilsatte lønnet etter overenskomst (per 1. oktober 1998)	2 674	(ansl.)
Tilsatte i Stortingets ombudsmann for forvaltningen, Ombudsmannnemnda for Forsvaret, lederstillinger som faller utenfor den statlige tariffavtalen og de som hadde permisjon med redusert lønn	629	528
Statlige arbeidstakere i alt	171 212	156 127

Statsaksjeselskaper, statsforetak og statlige virksomheter som er omgjort til stiftelser er ikke registrert i SST.

Tabell 3.1 viser tilsatte etter kjønn, tjenesteforhold, årsverk og etat/institusjon i SST. Utførte årsverk er beregnet på grunnlag av innrapportert

dellønnsprosent (stillingsandel) for den enkelte arbeidstaker.

Tabell 3.2 viser tilsatte etter tjenesteforhold, kjønn, fylke og kommune. I denne tabellen er folketallet registrert per 1. januar 1999, mens antall statlige arbeidstakere er per 1. mars 1999.

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Tabell 3.1 Tilsatte etter kjønn, tjenesteforhold og etat/institusjon pr. 1. mars 1999

Departement/etat/institusjon	Tilsatte	Menn				Kvinner			
		I alt	Herav		Årsverk pr. 1.3.1999	I alt	Herav		Årsverk pr. 1.3.1999
			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte	
I alt	166 213	93 462	85 567	7 895	89 128	72 751	48 394	24 357	62 752
Statsministerens kontor	48	20	19	1	20	28	24	4	27
Arbeids- og administrasjonsdepar- tementet	204	100	98	2	99	104	78	26	98
Arbeidsmarkedsetaten.....	3 941	1 501	1 404	97	1 463	2 440	1 777	663	2 209
Arbeidsdirektoratet.....	266	126	123	3	125	140	116	24	133
Arbeidsmarkedsetatens serviceenhe- ter	134	44	40	4	42	90	73	17	85
Fylkesarbeidskontorene.....	455	194	183	11	190	261	208	53	246
Arbeidslivstjenesten i fylkene	88	37	36	1	37	51	40	11	48
Arbeidskontorene.....	2 867	1 025	953	72	997	1 842	1 294	548	1 645
Arbeidsrådgivningskontorene	131	75	69	6	72	56	46	10	52
Fylkesmannsembetene.....	1 155	447	426	21	440	708	508	200	640
Konkurransetilsynet	150	84	79	5	82	66	53	13	60
Regionene	150	84	79	5	82	66	53	13	60
Statens forvaltningstjeneste	381	205	200	5	203	176	150	26	169
Statens informasjonstjeneste	41	12	11	1	11	29	21	8	26
Statens pensjonskasse	249	82	77	5	79	167	139	28	159
Statsbygg.....	764	557	490	67	520	207	133	74	183
Statsbygg.....	242	129	126	3	128	113	91	22	107
Regionadministrasjonen	86	52	50	2	51	34	31	3	33
Drift av statseiendommer	436	376	314	62	341	60	11	49	43
Statskonsult - direktoratet for forvaltningsutvikling	128	58	54	4	57	70	61	9	68
Barne- og familiedepartementet	153	35	34	1	35	118	86	32	110
Barneombudet.....	9	1	1	-	1	8	8	-	8
Forbrukerombudet	22	5	4	1	5	17	12	5	16
Forbrukerrådet.....	167	55	53	2	54	112	63	49	91
Forbrukerrådet, sekretariatet.....	71	27	27	-	27	44	28	16	40
Forbrukerråd i fylkene.....	96	28	26	2	27	68	35	33	51
Fylkesnemndene for sosiale saker	56	18	17	1	18	38	29	9	34
Kompetansesenter for likestilling.....	7	3	3	-	3	4	3	1	4
Likestillingsombudet	10	2	1	1	2	8	4	4	7
Statens institutt for forbruksforskning .	54	15	13	2	14	39	27	12	36
Statens ungdoms- og adopsjonskontor .	27	9	9	-	9	18	14	4	17
Finans- og tolldepartementet	286	146	142	4	145	140	110	30	132
Folketrygdfondet, fellesekretariatet....	19	9	9	-	9	10	9	1	10
Kredittilsynet	145	70	68	2	69	75	63	12	72
Skattevesenet.....	6 811	2 516	2 411	105	2 477	4 295	2 969	1 326	3 796
Skattedirektoratet.....	546	276	268	8	274	270	198	72	249
Sentralskattkontorene	131	56	54	2	55	75	55	20	70
Fylkesskattkontorene	1 248	569	542	27	560	679	509	170	631
Skattefogdkontorene.....	584	185	177	8	182	399	302	97	368

Tabell 3.1 Tilsatte etter kjønn, tjenesteforhold og etat/institusjon pr. 1. mars 1999

Departement/etat/institusjon	Tilsatte	Menn				Kvinner			
		I alt	Herav		Årsverk pr. 1.3.1999	I alt	Herav		Årsverk pr. 1.3.1999
			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte	
Likningskontorene og folkeregistrene	4 302	1 430	1 370	60	1 406	2 872	1 905	967	2 478
Statistisk sentralbyrå.....	863	373	343	30	361	490	326	164	439
Toll- og avgiftsadministrasjon	1 770	918	881	37	904	852	614	238	777
Toll- og avgiftsdirektoratet	240	117	112	5	115	123	102	21	118
Tollvesenets distrikts- administrasjon	1 530	801	769	32	789	729	512	217	659
Fiskeridepartementet.....	79	30	30	-	30	49	40	9	47
Fiskeridirektoratet	164	69	66	3	68	95	55	40	84
Ernæringsinstituttet.....	52	15	10	5	13	37	22	15	33
Fiskeridirektoratet ytre etat	348	203	194	9	200	145	80	65	107
Havforskningsinstituttet	306	211	197	14	203	95	68	27	85
Maritime organer	1 083	970	947	23	960	113	71	42	96
Kystdirektoratet.....	76	51	47	4	50	25	19	6	23
Kystverket, distriktsadministrasjon. ..	1 007	919	900	19	910	88	52	36	73
Forsvarsdepartementet.....	184	96	94	2	95	88	67	21	81
Forsvarets bygningstjeneste (FBT)	373	260	258	2	259	113	92	21	107
Forsvarets forskningsinstitutt (FFI)	522	389	380	9	384	133	98	35	123
Militære stillinger i forsvaret	13 249	12 559	12 446	113	12 508	690	624	66	670
Sivile stillinger i forsvaret.....	8 328	4 574	4 432	142	4 514	3 754	2 941	813	3 448
Hæren, inkl. Heimevernet.....	4 059	2 100	2 032	68	2 074	1 959	1 574	385	1 809
Sjøforsvaret	1 437	830	811	19	820	607	472	135	556
Luftforsvaret.....	1 970	1 071	1 033	38	1 054	899	650	249	811
Fellesinstitusjoner underlagt Forsvars- dep/forsvarets overkommando.....	862	573	556	17	567	289	245	44	273
Justis- og politidepartementet.....	420	156	150	6	155	264	212	52	251
Datatilsynet	27	10	10	-	10	17	12	5	16
Den militære påtalemyndighet	7	6	6	-	6	1	-	1	1
Den sivile påtalemyndighet.....	101	42	42	-	42	59	46	13	54
Herreds- og byrettene m.v.....	1 475	434	423	11	429	1 041	754	287	931
Kriminalomsorg i anstalt	2 755	1 958	1 900	58	1 935	797	612	185	727
Kriminalomsorg i frihet	301	94	83	11	89	207	120	87	167
Kriminalomsorgens it-tjeneste (KITT) .	17	9	9	-	9	8	7	1	8
Kriminalomsorgens utdanningscenter .	221	132	131	1	132	89	85	4	88
Kriminalpolitisenralen	242	139	138	1	139	103	90	13	99
Lagmannsrettene.....	216	107	107	-	107	109	89	20	104
Norges grensekommisær.....	5	3	3	-	3	2	2	-	2
Politi og lensmannsetaten	10 530	7 032	6 908	124	6 981	3 498	2 326	1 172	3 003
Politiets datatjeneste	83	56	56	-	56	27	23	4	26
Politiets materielltjeneste (pmt)	48	29	28	1	29	19	14	5	17
Politiets høgskolen	151	77	75	2	76	74	47	27	65
Redningstjenesten.....	32	26	26	-	26	6	4	2	5
Registerenheten i brønnøysund	298	99	97	2	98	199	151	48	186
Regjeringsadvokatembetet M.V.....	36	16	14	2	16	20	17	3	19

Tabell 3.1 Tilsatte etter kjønn, tjenesteforhold og etat/institusjon pr. 1. mars 1999

Departement/etat/institusjon	Tilsatte	Menn				Kvinner			
		I alt	Herav		Årsverk pr. 1.3.1999	I alt	Herav		Årsverk pr. 1.3.1999
			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte	
Rettsvesenets it- og fagtjeneste (RIFT) .	17	9	9	-	9	8	6	2	8
Sivilt beredskap	469	265	258	7	262	204	121	83	162
Direktoratet for sivilt beredskap.....	131	81	76	5	79	50	35	15	44
Sivilforsvarets regionale skoler og sivilforsvarsleir	112	57	56	1	57	55	25	30	42
Sivilforsvarskretsene (lokal ledelse) ..	226	127	126	1	127	99	61	38	76
Siviltjenesteadministrasjonen og forskolen for sivile vernepliktige	74	27	27	-	27	47	37	10	43
Statens innkrevingsentral.....	220	48	46	2	47	172	126	46	162
Sysselemanden på svalbard	27	19	19	-	19	8	7	1	7
Utrykningspolitiet	28	21	21	-	21	7	6	1	7
Økokrim-gruppen (den sentrale enhet for økokriminalitet)	101	64	63	1	64	37	31	6	36
Kirke-, utdannings- og forsknings- departementet	371	148	141	7	146	223	184	39	212
Arktekhøgskolen i Oslo.....	74	52	37	15	43	22	18	4	20
Bispedømmerådene og kirkerådet.....	155	82	75	7	78	73	47	26	60
Det norske meteorologiske institutt	498	319	302	17	311	179	122	57	158
Det praktisk-teologiske seminar.....	12	6	4	2	4	6	5	1	5
Kunsthøgskolen i Bergen.....	71	40	18	22	29	31	10	21	22
Kunsthøgskolen i Oslo	180	86	58	28	69	94	60	34	77
Nasjonalt læremiddelsenter	53	22	22	-	22	31	29	2	30
Nidaros domkirkes restaureringsarbeid der	37	23	23	-	23	14	11	3	13
Norges handelshøgskole.....	303	204	135	69	161	99	72	27	89
Norges idrettshøgskole	185	121	86	35	100	64	44	20	55
Norges landbrukshøgskole.....	749	432	378	54	401	317	219	98	284
Norges musikkhøgskole	147	106	66	40	87	41	29	12	35
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)	3 605	2 268	1 810	458	1 965	1 337	850	487	1 161
Norges veterinærhøgskole.....	377	167	144	23	153	210	157	53	192
Norgesnettrådet, sekretariatet.....	51	20	19	1	20	31	25	6	29
Norsk fjernundervisning	9	2	2	-	2	7	4	3	6
Norsk institutt for forskning om opp- vekst, velferd og aldring (NOVA)	84	35	30	5	32	49	40	9	46
Norsk utenrikspolitisk institutt.....	57	39	34	5	35	18	13	5	16
Norsk voksenpedagogisk forskningsinstitutt	15	4	3	1	3	11	8	3	10
Presteskapet	1 425	1 116	1 066	50	1 090	309	236	73	276
Riksbibliotekstjenesten	35	14	14	-	14	21	17	4	20
Samisk utdanningsråd, sekretariatet....	26	6	5	1	6	20	15	5	18
Statens lånekasse for utdanning	313	113	102	11	110	200	145	55	184
Statens skoleinternat	19	1	1	-	1	18	17	1	18
Statens utdanningskontorer	359	122	113	9	117	237	193	44	219
Statlige høgskoler	8 780	4 139	3 540	599	3 822	4 641	3 168	1 473	4 102
Statlige spesialpedagogiske kompetan- sesentra -virksomhetsledelsen.....	15	6	6	-	6	9	9	-	9
Universitetet i Bergen.....	2 880	1 584	1 253	331	1 362	1 296	858	438	1 103
Universitetet i Oslo	4 002	2 109	1 725	384	1 863	1 893	1 231	662	1 553
Universitetet i Tromsø	1 654	918	719	199	777	736	542	194	648

Tabell 3.1 Tilsatte etter kjønn, tjenesteforhold og etat/institusjon pr. 1. mars 1999

Departement/etat/institusjon	Tilsatte	Menn				Kvinner			
		I alt	Herav		Årsverk pr. 1.3.1999	I alt	Herav		Årsverk pr. 1.3.1999
			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte	
Kommunal- og regionaldepartementet	272	92	85	7	88	180	140	40	170
Arbeidsforskningsinstituttet (afi)	48	20	15	5	18	28	23	5	26
Arbeidsretten	2	1	1	-	1	1	1	-	1
Arbeidstilsynet.....	534	237	220	17	230	297	193	104	254
Den norske stats husbank.....	337	138	133	5	136	199	171	28	191
Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern.....	103	68	63	5	67	35	24	11	33
Norges kommunalbank	28	13	12	1	13	15	11	4	14
Produkt- og elektrisitetsilsynet.....	76	45	45	-	45	31	23	8	28
Produktregisteret	19	9	7	2	9	10	5	5	9
Riksmeklingsmannen	2	-	-	-	0	2	2	-	2
Sametinget	42	18	18	-	18	24	21	3	23
Sametingets administrasjon	19	6	6	-	6	13	12	1	13
Samisk kulturråd.....	5	3	3	-	3	2	1	1	2
Samisk språkråd.....	4	-	-	-	0	4	4	-	4
Samisk næringsråd	6	4	4	-	4	2	2	-	2
Samisk kulturminneråd	8	5	5	-	5	3	2	1	3
Statens arbeidsmiljøinstitutt.....	112	55	51	4	53	57	39	18	51
Statens bygningstekniske etat	29	16	15	1	16	13	11	2	13
Utlendingsforvaltning	346	115	103	12	111	231	166	65	213
Utlendingsdirektoratet	332	108	96	12	104	224	163	61	208
Utlendingsforvaltningens regionale kontorer	14	7	7	-	7	7	3	4	5
Kulturdepartementet	114	48	48	-	48	66	53	13	61
Arkeologisk museum, Stavanger.....	74	23	21	2	22	51	29	22	41
Arkivverket	216	95	86	9	91	121	81	40	105
Riksarkivet	94	50	44	6	47	44	34	10	41
Statsarkivet i Oslo	10	7	7	-	7	3	3	-	3
Statsarkivet i Hamar.....	14	5	5	-	5	9	6	3	8
Statsarkivet i Kongsberg	11	4	4	-	4	7	5	2	7
Statsarkivet i Kristiansand.....	15	7	7	-	7	8	4	4	6
Statsarkivet i Stavanger	17	6	5	1	6	11	6	5	9
Statsarkivet i Bergen.....	24	9	7	2	8	15	7	8	12
Statsarkivet i Trondheim	19	3	3	-	3	16	10	6	13
Statsarkivet i Tromsø.....	12	4	4	-	4	8	6	2	7
Audiovisuelt produksjonsfond	8	2	2	-	2	6	4	2	6
Bunad- og folkedraktrådet.....	8	-	-	-	0	8	3	5	6
Den norske unesco-kommisjonen	8	-	-	-	0	8	5	3	7
Eierskapstilsynet	5	3	3	-	3	2	2	-	2
Museet for samtidskunst.....	36	15	13	2	14	21	17	4	20
Nasjonallibrotket	308	129	111	18	120	179	124	55	159
Nasjonalgalleriet.....	37	16	16	-	16	21	19	2	20
Norsk filminstitutt	81	34	30	4	32	47	39	8	44
Norsk kassetavgiftsfond	2	1	1	-	1	1	1	-	1
Norsk kulturråd.....	29	10	9	1	9	19	14	5	17
Norsk lokalhistorisk institutt	6	1	1	-	1	5	3	2	4
Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek.....	43	14	12	2	14	29	20	9	26

Tabell 3.1 Tilsatte etter kjønn, tjenesteforhold og etat/institusjon pr. 1. mars 1999

Departement/etat/institusjon	Tilsatte	Menn				Kvinner			
		I alt	Herav		Årsverk pr. 1.3.1999	I alt	Herav		Årsverk pr. 1.3.1999
			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte	
Norsk museumsutvikling	12	5	5	-	5	7	6	1	7
Norsk språkråd.....	23	14	11	3	13	9	6	3	9
Rikskonsertene.....	50	27	24	3	26	23	18	5	22
Riksteatret.....	26	5	5	-	5	21	21	-	21
Riksutstillinger.....	24	7	7	-	7	17	17	-	17
Statens bibliotektilsyn.....	18	3	3	-	3	15	10	5	13
Statens filmtilsyn	17	10	9	1	10	7	5	2	6
Statens medieforvaltning.....	15	8	8	-	8	7	6	1	7
Statens studiesenter for film	4	-	-	-	0	4	3	1	4
Utsmykkingsfondet for offentlige bygg	6	2	2	-	2	4	2	2	4
Landbruksdepartementet.....	195	95	91	4	93	100	71	29	93
Jordskifteverket.....	276	199	183	16	194	77	27	50	54
Landbruksavdelingene ved fylkes- mannsembetene	553	346	287	59	325	207	124	83	178
Norsk Institutt for jord- og skogkartlegging	136	83	69	14	80	53	31	22	47
Norsk Institutt for Landbruks- økonomisk Forskning.....	74	44	39	5	42	30	18	12	26
Norsk institutt for planteforskning (planteforsk)	361	206	179	27	195	155	89	66	131
Norsk institutt for skogforskning	156	98	83	15	93	58	34	24	48
Reindriftsforvaltningen.....	56	30	28	2	29	26	17	9	21
Statens dyrehelsetilsyn.....	276	201	68	133	137	75	31	44	56
Statens landbruksbank	103	44	39	5	42	59	36	23	50
Statens landbrukstilsyn	145	45	37	8	43	100	58	42	87
Statens næringsmiddeltilsyn.....	81	30	29	1	30	51	41	10	47
Veterinærinstituttet	263	94	80	14	89	169	124	45	154
Veterinærinstituttet	217	80	70	10	75	137	100	37	125
Veterinærinstituttets distriktsadministrasjon.....	46	14	10	4	13	32	24	8	29
Miljøverndepartementet.....	249	119	109	10	116	130	104	26	123
Direktoratet for naturforvaltning	160	85	78	7	81	75	54	21	69
Miljøvernavdelingene ved fylkes- mannsembetene	276	184	164	20	180	92	60	32	84
Norsk polarinstitutt	121	87	86	1	86	34	31	3	33
Riksantikvaren.....	113	41	37	4	40	72	54	18	68
Statens forurensningstilsyn	287	135	130	5	134	152	107	45	143
Statens kartverk	691	432	405	27	424	259	166	93	229
Nærings- og handelsdepartementet	201	93	90	3	93	108	84	24	102
Bergvesenet	14	11	11	-	11	3	3	-	3
Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (Giek)	46	23	23	-	23	23	19	4	22
Justervesenet.....	96	64	64	-	64	32	20	12	28
Justervesenet.....	56	30	30	-	30	26	19	7	24
Justerkamrene.....	40	34	34	-	34	6	1	5	4
Norges geologiske undersøkelse	219	150	136	14	145	69	44	25	61

Tabell 3.1 Tilsatte etter kjønn, tjenesteforhold og etat/institusjon pr. 1. mars 1999

Departement/etat/institusjon	Tilsatte	Menn				Kvinner			
		I alt	Herav		Årsverk pr. 1.3.1999	I alt	Herav		Årsverk pr. 1.3.1999
			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte	
Sjøfartsdirektoratet med Skipskontrollen.....	307	202	194	8	199	105	76	29	93
Sjøfartsdirektoratet	196	121	114	7	119	75	57	18	69
Skipskontrollen.....	111	81	80	1	81	30	19	11	25
Skipsregistrene.....	10	3	3	-	3	7	7	-	7
Statens veiledningskontor for oppfinnere	8	5	5	-	5	3	3	-	3
Styret for det industrielle rettsvern.....	209	83	82	1	83	126	112	14	122
Olje- og energidepartementet.....	128	65	65	-	65	63	57	6	61
Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE)	400	260	252	8	257	140	107	33	129
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE).....	285	165	158	7	162	120	93	27	111
Vassdrags- og energiforvaltning.....	115	95	94	1	95	20	14	6	18
Oljedirektoratet	364	211	199	12	206	153	110	43	140
Samferdselsdepartementet.....	134	72	67	5	70	62	54	8	60
Jernbaneverket.....	3 743	3 280	3 166	114	3 240	463	351	112	423
Luffartsverket.....	2 274	1 748	1 710	38	1 728	526	370	156	464
Hovedadministrasjonen.....	438	296	291	5	294	142	113	29	134
Regionene	1 836	1 452	1 419	33	1 434	384	257	127	330
Post- og teletilsynet.....	166	111	102	9	106	55	45	10	52
Post- og teletilsynet, hovedkontoret...	129	79	70	9	74	50	42	8	48
Post- og teletilsynet, regionkontorene	37	32	32	-	32	5	3	2	5
Statens jernbanetilsyn.....	5	3	3	-	3	2	1	1	2
Vegvesenet	10 293	7 747	7 524	223	7 656	2 546	1 705	841	2 226
Vegdirektoratet.....	587	348	334	14	343	239	200	39	230
Vegkontorene i fylkene, adm. inne.....	2 629	1 568	1 484	84	1 538	1 061	722	339	953
Vegkontorene i fylkene, adm. ute.....	2 296	1 221	1 176	45	1 202	1 075	684	391	908
Vegadministrasjonen i fylkene, oppsynet	683	648	638	10	644	35	26	9	33
Vegadministrasjonen i fylkene, vegarbeidere	4 098	3 962	3 892	70	3 929	136	73	63	103
Sosial- og helsedepartementet	313	115	110	5	114	198	152	46	185
Det norske radiumhospital.....	1 456	320	306	14	314	1 136	747	389	998
Etat for rådssekretariater og enkelte helse- og sos.fagl. oppg.....	28	11	11	-	11	17	17	-	17
Fylkeslegekontorene	335	113	96	17	106	222	174	48	204
Geilomo barnesykehus.....	45	9	6	3	7	36	16	20	28
Giftinformasjonssentralen	12	1	1	-	1	11	11	-	11
Kreftregisteret	67	32	21	11	23	35	25	10	30
Longyearbyen sykehus.....	20	5	5	-	5	15	12	3	14
Nasjonalt råd for spesialistut.....	5	2	1	1	2	3	3	-	3
Danning av leger og legefordeling									
Nemnd for bioteknologi.....	5	1	1	-	1	4	4	-	4
Pensjonstrygden for sjømenn	44	19	19	-	19	25	24	1	24
Rikshospitalet	3 893	950	892	58	922	2 943	2 026	917	2 592

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Tabell 3.1 Tilsatte etter kjønn, tjenesteforhold og etat/institusjon pr. 1. mars 1999

Departement/etat/institusjon	Tilsatte	Menn				Kvinner			
		I alt	Herav		Årsverk pr. 1.3.1999	I alt	Herav		Årsverk pr. 1.3.1999
			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte	
Rikshospitalets apotek	8	3	2	1	3	5	4	1	4
Rusmiddeldirektoratet	54	23	23	-	23	31	27	4	30
Statens ernæringsråd	14	2	2	-	2	12	12	-	12
Statens helsetilsyn	180	72	59	13	66	108	91	17	103
Statens helseundersøkelser	78	34	32	2	33	44	37	7	42
Statens institutt for alkohol- og narkotikaforskning	19	8	6	2	7	11	8	3	10
Statens institutt for folkehelse (Folkehelse)	453	151	135	16	143	302	226	76	283
Statens klinikk for narkomane	54	18	17	1	18	36	16	20	28
Statens legemiddelkontroll	105	23	23	-	23	82	59	23	75
Statens rettskikologiske institutt	98	23	19	4	21	75	56	19	70
Statens senter for epilepsi	270	40	34	6	37	230	112	118	185
Statens strålevern	84	43	40	3	42	41	32	9	39
Statens tobakksskaderåd, sekretariatet	14	3	3	-	3	11	9	2	10
Trygdeetaten	7 759	2 114	1 967	147	2 049	5 645	3 988	1 657	4 993
Rikstrygdeverket	472	208	195	13	204	264	202	62	246
Fylkestyrgdekontorene	746	316	291	25	307	430	343	87	399
Hjelpemiddelsentralene	760	332	318	14	325	428	314	114	392
Trygdekontorene	5 506	1 164	1 070	94	1 120	4 342	2 995	1 347	3 788
Folketrygdkontoret for utenlandssaker	275	94	93	1	93	181	134	47	168
Trygderetten	60	25	25	-	25	35	26	9	32
Voksentoppen - senter for astma og allergi, universitetsklinikk	54	9	7	2	8	45	32	13	42
Utenriksdepartementet	650	281	274	7	279	369	315	54	354
Norad-direktoratet for utviklingshjelp .	400	183	174	9	180	217	187	30	209
Norad, direktoratet for utviklingshjelp	247	100	94	6	98	147	123	24	141
Norad, stedlig representasjon i utlandet	103	43	42	1	43	60	57	3	59
Norad, eksperter	15	15	15	-	15	-	-	-	0
Norad, fredskorpsdeltakere	35	25	23	2	24	10	7	3	9
Utenriktjenesten	540	308	308	-	308	232	230	2	232
Slottsforvaltningen m.v.	29	16	15	1	16	13	7	6	11
Høyesteretts kontor	38	12	11	1	12	26	17	9	24
Riksrevisjonen	403	198	190	8	196	205	166	39	195
Posten Norge BA	29 022	13 194	10 089	3 105	11 301	15 828	7 988	7 840	12 053
Posten Norge - hovedkontoret	734	386	379	7	383	348	305	43	335
Postens Sentra	637	286	271	15	280	351	273	78	322
Lokaladministrasjonen (postområdene m.v.)	27 651	12 522	9 439	3 083	10 639	15 129	7 410	7 719	11 396
Statens jernbanetraffikkselskap (NSB BA)	6 705	5 274	5 050	224	5 195	1 431	993	438	1 275
Konsernstaber	296	172	166	6	170	124	97	27	116

Tabell 3.1 Tilsatte etter kjønn, tjenesteforhold og etat/institusjon pr. 1. mars 1999

Departement/etat/institusjon	Tilsatte	Menn				Kvinner			
		I alt	Herav		Årsverk pr. 1.3.1999	I alt	Herav		Årsverk pr. 1.3.1999
			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte	
NSB teknisk sektor	1 961	1 733	1 668	65	1 703	228	165	63	208
NSB persontrafikk.....	2 912	2 215	2 131	84	2 185	697	482	215	625
NSB gods	797	730	723	7	728	67	58	9	64
NSB eiendom	456	232	228	4	231	224	150	74	187
NSB personalsenter	283	192	134	58	179	91	41	50	76

Tabell 3.2 Tilsatte etter tjenesteforhold, kjønn, fylke og kommune pr. 1. mars 1999. Heltid og deltidsansatte (inkl. overenskomstlønnete)

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.99	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketall	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
I alt	4 445 329	166 213	3,7	133 961	48 394	85 567	32 252	24 357	7 895
Østfold	246 018	4 638	2,0	3 593	1 346	2 247	1 045	841	204
Halden	26 523	703	2,7	550	178	372	153	117	36
Moss	26 242	885	3,4	719	298	421	166	134	32
Sarpsborg	47 122	951	2,0	718	258	460	233	181	52
Fredrikstad	67 415	1 116	1,7	874	364	510	242	192	50
Hvaler	3 487	15	0	10	5	5	5	5	
Aremark	1 458	9	0,6	5	1	4	4	3	1
Marker.....	3 290	50	1,5	40	15	25	10	8	2
Rømskog	669	3	0,5	3	2	1			
Trøgstad	4 860	50	1,0	42	16	26	8	5	3
Spydeberg	4 438	34	0,7	22	15	7	12	12	
Askim.....	13 391	171	1,3	104	52	52	67	59	8
Eidsberg	9 435	182	1,9	124	47	77	58	50	8
Skiptvet.....	3 141	11	0,4	8	4	4	3	3	
Rakkestad.....	7 080	54	0,7	31	11	20	23	18	5
Råde	6 117	22	0,4	18	11	7	4	4	
Rygge.....	13 110	130	1,0	88	38	50	42	39	3
Våler.....	3 933	49	1,3	43	24	19	6	6	
Hobøl.....	4 307	23	0,5	18	6	12	5	5	
Uspesifisert kommune.....		180		176	1	175	4		4
Akershus	460 564	8 197	1,8	6 411	2 654	3 757	1 786	1 317	469
Vestby	11 597	103	0,9	74	40	34	29	19	10
Ski	25 217	426	1,7	355	143	212	71	55	16
Ås	13 260	1 340	10,1	1 026	399	627	314	214	100
Frogn	12 748	133	1,0	98	53	45	35	27	8
Nesodden	15 097	101	0,7	74	35	39	27	16	11
Oppegård.....	22 805	180	0,8	113	69	44	67	48	19
Bærum.....	100 773	1 731	1,7	1 282	663	619	449	327	122
Asker.....	48 397	639	1,3	491	186	305	148	111	37
Aurskog-Høland.....	12 442	89	0,7	51	33	18	38	36	2
Sørum	11 970	138	1,2	85	48	37	53	43	10
Fet	9 037	55	0,6	40	25	15	15	12	3
Rælingen	14 373	43	0,3	33	27	6	10	9	1
Enebakk	8 505	52	0,6	36	23	13	16	12	4
Lørenskog	29 207	351	1,2	279	156	123	72	45	27
Skedsmo	38 189	1 490	3,9	1 279	418	861	211	154	57
Nittedal	18 254	107	0,6	76	46	30	31	21	10
Gjerdrum.....	4 452	9	0,2	6	4	2	3	2	1
Ullensaker	19 603	486	2,5	416	145	271	70	57	13
Nes.....	16 146	121	0,8	82	43	39	39	36	3
Eidsvoll.....	17 203	202	1,2	147	64	83	55	45	10
Nannestad	8 653	64	0,7	41	26	15	23	19	4
Hurdal.....	2 636	8	0,3	5	2	3	3	3	
Uspesifisert kommune.....		329		322	6	316	7	6	1
Oslo	502 867	45 897	9,1	37 447	17 257	20 190	8 450	6 230	2 220

Tabell 3.2 Tilsatte etter tjenesteforhold, kjønn, fylke og kommune pr. 1. mars 1999. Heltid og deltidsansatte (inkl. overenskomstlønnete)

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.99	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketall	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
Hedmark	186 321	4 539	2,4	3 538	1 193	2 345	1 001	826	175
Kongsvinger.....	17 254	888	5,2	660	244	416	228	211	17
Hamar.....	26 424	1 733	6,6	1 458	456	1 002	275	207	68
Ringsaker.....	31 516	220	0,7	163	73	90	57	46	11
Løten.....	7 176	49	0,7	35	19	16	14	10	4
Stange.....	17 763	153	0,9	113	38	75	40	34	6
Nord-Odal.....	5 054	31	0,6	17	6	11	14	14	
Sør-Odal.....	7 302	66	0,9	40	18	22	26	24	2
Eidskog.....	6 351	44	0,7	29	10	19	15	12	3
Grue.....	5 450	38	0,7	26	10	16	12	12	
Åsnes.....	8 135	92	1,1	66	25	41	26	24	2
Våler.....	4 121	48	1,2	34	11	23	14	13	1
Elverum.....	17 929	468	2,6	353	151	202	115	87	28
Trysil.....	7 044	84	1,2	59	22	37	25	24	1
Åmot.....	4 450	114	2,6	88	39	49	26	19	7
Stor-Elvdal.....	2 978	72	2,4	50	17	33	22	18	4
Rendalen.....	2 253	11	0,5	8	3	5	3	3	
Engerdal.....	1 566	21	1,3	14	7	7	7	6	1
Tolga.....	1 841	14	0,8	8	3	5	6	5	1
Tynset.....	5 392	128	2,4	76	26	50	52	39	13
Alvdal.....	2 415	17	0,7	14	5	9	3	2	1
Folldal.....	1 826	18	1,0	9	2	7	9	8	1
Os.....	2 081	19	0,9	11	6	5	8	7	1
Uspesifisert kommune.....		211		207	2	205	4	1	3
Oppland	182 239	3 711	2,0	2 728	957	1 771	983	779	204
Lillehammer.....	24 533	1 182	4,8	911	355	556	271	189	82
Gjøvik.....	26 968	750	2,8	560	202	358	190	147	43
Dovre.....	2 909	70	2,4	53	19	34	17	15	2
Lesja.....	2 273	11	0,5	9	3	6	2	2	
Skjåk.....	2 393	15	0,6	10	5	5	5	5	
Lom.....	2 543	38	1,5	16	6	10	22	20	2
Vågå.....	3 836	45	1,1	25	10	15	20	16	4
Nord-Fron.....	5 978	85	1,4	54	18	36	31	28	3
Sel.....	6 231	125	2,0	92	24	68	33	28	5
Sør-Fron.....	3 364	21	0,6	16	7	9	5	3	2
Ringebu.....	4 799	55	1,2	34	6	28	21	18	3
Øyer.....	4 842	44	0,9	28	8	20	16	15	1
Gausdal.....	6 227	40	0,6	25	10	15	15	12	3
Østre Toten.....	14 021	174	1,2	120	43	77	54	46	8
Vestre Toten.....	13 068	84	0,6	64	28	36	20	17	3
Jevnaker.....	6 003	51	0,9	32	19	13	19	18	1
Lunner.....	8 220	62	0,8	50	12	38	12	12	
Gran.....	12 724	242	1,9	176	67	109	66	50	16
Søndre Land.....	6 048	92	1,5	58	26	32	34	28	6
Nordre Land.....	6 967	78	1,1	52	25	27	26	25	1
Sør-Aurdal.....	3 410	43	1,3	25	8	17	18	14	4
Etnedal.....	1 403	9	0,6	8	3	5	1	1	
Nord-Aurdal.....	6 527	127	2,0	76	34	42	51	45	6
Vestre Slidre.....	2 272	39	1,7	25	12	13	14	13	1
Øystre Slidre.....	3 047	29	1,0	19	6	13	10	6	4

Tabell 3.2 Tilsatte etter tjenesteforhold, kjønn, fylke og kommune pr. 1. mars 1999. Heltid og deltidsansatte (inkl. overenskomstlønnete)

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.99	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketall	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
Vang	1 633	10	0,6	6	1	5	4	3	1
Uspesifisert kommune.....		190		184		184	6	3	3
Buskerud.....	235 018	5 727	2,4	4 537	1 510	3 027	1 190	964	226
Drammen	54 361	2 570	4,7	2 124	731	1 393	446	333	113
Kongsberg.....	22 104	439	2,0	344	129	215	95	75	20
Ringerike.....	27 800	1 022	3,7	838	272	566	184	149	35
Hole.....	4 901	20	0,4	17	9	8	3	3	
Flå	1 114	13	1,2	7	3	4	6	4	2
Nes.....	3 492	64	1,8	45	8	37	19	16	3
Gol.....	4 356	82	1,9	47	17	30	35	30	5
Hemsedal	1 830	17	0,9	5	3	2	12	11	1
Ål.....	4 704	121	2,6	95	13	82	26	19	7
Hol.....	4 637	113	2,4	67	30	37	46	40	6
Sigdal.....	3 611	33	0,9	19	6	13	14	12	2
Krødsherad	2 269	25	1,1	13	3	10	12	12	
Modum.....	12 335	102	0,8	59	19	40	43	38	5
Øvre Eiker.....	14 978	230	1,5	165	62	103	65	61	4
Nedre Eiker	20 209	91	0,5	64	41	23	27	26	1
Lier.....	21 197	178	0,8	140	55	85	38	30	8
Røyken.....	16 074	280	1,7	221	69	152	59	47	12
Hurum.....	8 247	47	0,6	26	20	6	21	20	1
Flesberg	2 500	26	1,0	13	4	9	13	13	
Rollag.....	1 491	20	1,3	11	5	6	9	9	
Nore Og Uvdal	2 808	29	1,0	14	6	8	15	14	1
Uspesifisert kommune.....		205		203	5	198	2	2	
Vestfold.....	210 707	4 054	1,9	3 055	1 157	1 898	999	816	183
Borre	23 582	796	3,4	627	232	395	169	138	31
Holmestrand	9 335	147	1,6	105	45	60	42	39	3
Tønsberg	34 484	1 524	4,4	1 168	475	693	356	289	67
Sandefjord	38 792	440	1,1	325	133	192	115	79	36
Larvik	40 088	509	1,3	368	142	226	141	113	28
Svelvik	6 192	47	0,8	27	15	12	20	19	1
Sande	7 286	49	0,7	32	19	13	17	17	
Hof	2 806	55	2,0	41	10	31	14	10	4
Våle	4 187	54	1,3	25	9	16	29	28	1
Ramnes.....	3 762	9	0,3	6	2	4	3	3	
Andebu	4 611	17	0,4	17	8	9			
Stokke.....	9 421	59	0,6	35	17	18	24	22	2
Nøtterøy	19 392	105	0,5	64	33	31	41	37	4
Tjøme.....	4 441	55	1,2	49	4	45	6	6	
Lardal.....	2 328	30	1,3	14	8	6	16	15	1
Uspesifisert kommune.....		158		152	5	147	6	1	5
Telemark.....	164 523	3 960	2,4	3 004	1 026	1 978	956	745	211
Porsgrunn	32 563	578	1,8	439	136	303	139	106	33
Skien.....	49 498	1 689	3,4	1 316	502	814	373	297	76

Tabell 3.2 Tilsatte etter tjenesteforhold, kjønn, fylke og kommune pr. 1. mars 1999. Heltid og deltidsansatte (inkl. overenskomstlønnete)

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.99	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketall	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
Notodden.....	12 203	402	3,3	300	121	179	102	71	31
Siljan	2 266	10	0,4	9	2	7	1	1	
Bamble	14 111	100	0,7	68	33	35	32	29	3
Kragerø	10 630	172	1,6	127	51	76	45	35	10
Drangedal.....	4 159	68	1,6	51	9	42	17	17	
Nome	6 631	62	0,9	41	16	25	21	19	2
Bø	4 998	233	4,7	160	58	102	73	52	21
Sauherad	4 369	58	1,3	50	7	43	8	4	4
Tinn.....	6 538	90	1,4	67	29	38	23	17	6
Hjartdal.....	1 691	23	1,4	12	6	6	11	8	3
Seljord.....	2 975	30	1,0	16	9	7	14	10	4
Kviteseid.....	2 656	45	1,7	27	9	18	18	13	5
Nissedal.....	1 465	20	1,4	10	3	7	10	10	
Fyresdal.....	1 337	22	1,7	7	2	5	15	12	3
Tokke.....	2 539	40	1,6	24	12	12	16	15	1
Vinje.....	3 894	69	1,8	38	14	24	31	28	3
Uspesifisert kommune.....		249		242	7	235	7	1	6
Aust-Agder.....	101 487	2 126	2,1	1 577	496	1 081	549	449	100
Risør.....	6 976	89	1,3	49	18	31	40	36	4
Grimstad.....	17 608	388	2,2	283	88	195	105	83	22
Arendal	39 247	1 085	2,8	857	302	555	228	181	47
Gjerstad	2 532	37	1,5	25	7	18	12	11	1
Vegårshei.....	1 828	14	0,8	11	3	8	3	3	
Tvedestrand	5 914	91	1,5	46	20	26	45	39	6
Froland	4 504	22	0,5	12	3	9	10	8	2
Lillesand	8 763	85	1,0	53	24	29	32	28	4
Birkenes	4 191	24	0,6	18	7	11	6	6	
Åmli.....	1 866	33	1,8	30	2	28	3	3	
Iveland	1 099	5	0,5	3	0	3	2	2	
Evje Og Hornnes.....	3 360	55	1,6	26	11	15	29	25	4
Bygland	1 314	9	0,7	8	3	5	1	1	
Valle	1 421	26	1,8	11	6	5	15	10	5
Bykle.....	864	9	1,0	2	1	1	7	5	2
Uspesifisert kommune.....		154		143	1	142	11	8	3
Vest-Agder.....	153 998	3 766	2,5	2 792	869	1 923	974	765	209
Kristiansand.....	71 498	2 684	3,8	2 074	681	1 393	610	455	155
Mandal.....	13 286	220	1,7	144	43	101	76	64	12
Farsund	9 451	88	0,9	61	25	36	27	21	6
Flekkefjord.....	8 826	171	1,9	99	26	73	72	61	11
Vennesla	11 993	95	0,8	68	25	43	27	25	2
Songdalen.....	5 342	12	0,2	10	6	4	2	2	
Søgne	8 709	86	1,0	52	21	31	34	31	3
Marnardal	2 206	47	2,1	24	5	19	23	14	9
Åseral.....	888	9	1,0	3	2	1	6	4	2
Audnedal	1 527	8	0,5	5		5	3	3	
Lindesnes	4 364	21	0,5	12	3	9	9	8	1
Lyngdal.....	7 031	83	1,2	44	19	25	39	36	3
Hægebostad.....	1 577	22	1,4	13	0	13	9	8	1

Tabell 3.2 Tilsatte etter tjenesteforhold, kjønn, fylke og kommune pr. 1. mars 1999. Heltid og deltidsansatte (inkl. overenskomstlønnet)

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.99	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketall	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
Kvinesdal.....	5 562	40	0,7	20	5	15	20	19	1
Sirdal.....	1 738	24	1,4	11	4	7	13	13	
Uspesifisert kommune.....		156		152	4	148	4	1	3
Rogaland	369 059	7 603	2,1	5 804	2 141	3 663	1 799	1 459	340
Eigersund.....	13 109	167	1,3	120	41	79	47	40	7
Sandnes.....	52 077	666	1,3	468	210	258	198	168	30
Stavanger.....	108 019	3 885	3,6	3 051	1 224	1 827	834	624	210
Haugesund.....	29 888	871	2,9	705	230	475	166	137	29
Sokndal.....	3 394	43	1,3	26	7	19	17	17	
Lund.....	3 092	19	0,6	12	4	8	7	6	1
Bjerkreim.....	2 454	11	0,5	8	1	7	3	2	1
Hå.....	13 723	289	2,1	222	54	168	67	63	4
Klepp.....	13 548	97	0,7	55	25	30	42	38	4
Time.....	13 100	123	0,9	76	41	35	47	45	2
Gjesdal.....	8 747	77	0,8	34	19	15	43	41	2
Sola.....	18 706	342	1,8	293	85	208	49	39	10
Randaberg.....	8 741	51	0,6	30	17	13	21	14	7
Forsand.....	1 015	5	0,5	5	1	4			
Strand.....	9 969	66	0,7	37	24	13	29	27	2
Hjelmeland.....	2 762	31	1,1	15	8	7	16	12	4
Suldal.....	4 063	56	1,4	28	16	12	28	23	5
Sauda.....	5 102	44	0,9	24	13	11	20	18	2
Finnøy.....	2 856	35	1,2	12	3	9	23	22	1
Rennesøy.....	3 018	27	0,9	12	5	7	15	15	
Kvitsøy.....	510	10	2,0	4	3	1	6	6	
Bokn.....	753	3	0,4	2	1	1	1	1	
Tysvær.....	8 669	85	1,0	54	22	32	31	30	1
Karmøy.....	36 637	256	0,7	197	67	130	59	51	8
Utsira.....	246	2	0,8	2	1	1			
Vindafjord.....	4 861	44	0,9	36	7	29	8	6	2
Uspesifisert kommune.....		298		276	12	264	22	14	8
Hordaland	431 882	12 505	2,9	9 556	3 690	5 866	2 949	2 056	893
Bergen.....	227 276	9 704	4,3	7 570	3 049	4 521	2 134	1 355	779
Etne.....	3 948	49	1,2	24	11	13	25	22	3
Ølen.....	3 302	31	0,9	12	4	8	19	16	3
Sveio.....	4 581	18	0,4	12	3	9	6	6	
Bømlo.....	10 694	76	0,7	36	18	18	40	39	1
Stord.....	16 071	346	2,2	239	113	126	107	88	19
Fitjar.....	2 962	26	0,9	14	9	5	12	12	
Tysnes.....	2 805	37	1,3	19	12	7	18	14	4
Kvinnherad.....	13 206	102	0,8	54	31	23	48	42	6
Jondal.....	1 171	6	0,5	3	1	2	3	2	1
Odda.....	7 734	123	1,6	93	43	50	30	26	4
Ullensvang.....	3 596	50	1,4	33	19	14	17	14	3
Eidfjord.....	1 016	3	0,3	1		1	2	2	
Ulvik.....	1 231	20	1,6	15	1	14	5	5	
Granvin.....	1 041	24	2,3	8	3	5	16	11	5
Voss.....	13 685	280	2,1	207	39	168	73	58	15

Tabell 3.2 Tilsatte etter tjenesteforhold, kjønn, fylke og kommune pr. 1. mars 1999. Heltid og deltidsansatte (inkl. overenskomstlønnete)

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.99	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketall	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
Kvam.....	8 565	109	1,3	61	26	35	48	38	10
Fusa	3 639	46	1,3	26	19	7	20	19	1
Samnanger	2 322	14	0,6	10	3	7	4	4	
Os.....	13 758	86	0,6	57	36	21	29	25	4
Austevoll.....	4 378	68	1,6	47	23	24	21	18	3
Sund.....	5 109	26	0,5	17	14	3	9	8	1
Fjell.....	17 803	124	0,7	84	42	42	40	33	7
Askøy.....	19 465	135	0,7	82	46	36	53	48	5
Vaksdal.....	4 208	68	1,6	44	11	33	24	18	6
Modalen.....	346	1	0,3	1		1			
Osterøy.....	7 048	50	0,7	33	17	16	17	16	1
Meland.....	5 251	34	0,7	21	10	11	13	13	
Øygarden.....	3 598	30	0,8	14	6	8	16	16	
Radøy.....	4 569	33	0,7	23	9	14	10	9	1
Lindås.....	12 511	144	1,2	88	44	44	56	53	3
Austrheim.....	2 547	12	0,5	6	4	2	6	6	
Fedje.....	665	16	2,4	10		10	6	6	
Masfjorden.....	1 781	36	2,0	23	6	17	13	11	2
Uspesifisert kommune.....		578		569	18	551	9	3	6
Sogn og Fjordane.....	107 648	2 607	2,4	1 870	615	1 255	737	613	124
Flora.....	11 130	260	2,3	187	83	104	73	61	12
Gulen.....	2 503	36	1,4	17	10	7	19	17	2
Solund.....	985	23	2,3	14	6	8	9	7	2
Hyllestad.....	1 586	37	2,3	18	5	13	19	16	3
Høyanger.....	4 693	39	0,8	29	13	16	10	10	
Vik.....	2 983	57	1,9	27	12	15	30	27	3
Balestrand.....	1 817	18	1,0	11	6	5	7	6	1
Leikanger.....	2 198	375	17,1	309	110	199	66	57	9
Sogndal.....	6 276	335	5,3	240	91	149	95	75	20
Aurland.....	1 819	69	3,8	58	2	56	11	10	1
Lærdal.....	2 218	9	0,4	8	1	7	1	1	
Årdal.....	5 802	59	1,0	40	20	20	19	16	3
Luster.....	5 035	46	0,9	24	9	15	22	19	3
Askvoll.....	3 393	39	1,2	23	8	15	16	14	2
Fjaler.....	2 993	58	1,9	35	17	18	23	17	6
Gaular.....	2 917	13	0,5	10	3	7	3	3	
Jølster.....	2 917	28	1,0	17	7	10	11	11	
Førde.....	10 388	362	3,5	259	108	151	103	80	23
Naustdal.....	2 687	7	0,3	5	3	2	2	2	
Bremanger.....	4 173	46	1,1	23	13	10	23	21	2
Vågsøy.....	6 524	87	1,3	55	23	32	32	29	3
Selje.....	3 106	27	0,9	12	4	8	15	14	1
Eid.....	5 808	85	1,5	53	19	34	32	25	7
Hornindal.....	1 213	8	0,7	5	3	2	3	3	
Gloppen.....	5 774	85	1,5	50	17	33	35	31	4
Stryn.....	6 710	71	1,1	40	13	27	31	22	9
Uspesifisert kommune.....		328		301	9	292	27	19	8
Møre og Romsdal.....	242 538	4 489	1,9	3 413	1 183	2 230	1 076	901	175

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Tabell 3.2 Tilsatte etter tjenesteforhold, kjønn, fylke og kommune pr. 1. mars 1999. Heltid og deltidsansatte (inkl. overenskomstlønnete)

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.99	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketall	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
Molde.....	23 602	1 040	4,4	851	359	492	189	152	37
Kristiansund.....	16 928	374	2,2	306	100	206	68	64	4
Ålesund.....	38 251	997	2,6	799	272	527	198	156	42
Vanylven.....	3 607	35	1,0	14	6	8	21	19	2
Sande.....	3 092	34	1,1	13	8	5	21	20	1
Herøy.....	8 359	61	0,7	43	16	27	18	18	
Ulstein.....	6 537	70	1,0	37	22	15	33	32	1
Hareid.....	4 731	22	0,5	12	4	8	10	9	1
Volda.....	8 280	285	3,4	214	69	145	71	50	21
Ørsta.....	10 357	145	1,4	100	34	66	45	39	6
Ørskog.....	2 084	17	0,8	13	3	10	4	3	1
Norrdal.....	1 969	8	0,4	3	1	2	5	4	1
Stranda.....	4 699	59	1,3	40	14	26	19	15	4
Stordal.....	1 064	8	0,8	5	1	4	3	3	
Sykkylven.....	7 248	53	0,7	35	19	16	18	16	2
Skodje.....	3 491	37	1,1	18	8	10	19	15	4
Sula.....	7 005	16	0,2	13	6	7	3	3	
Giske.....	6 337	96	1,5	82	24	58	14	14	
Haram.....	8 733	73	0,8	41	19	22	32	32	
Vestnes.....	6 505	49	0,8	37	17	20	12	11	1
Rauma.....	7 504	112	1,5	82	27	55	30	24	6
Neset.....	3 291	30	0,9	18	8	10	12	11	1
Midsund.....	1 979	17	0,9	10	5	5	7	7	
Sandøy.....	1 359	5	0,4	3	2	1	2	1	1
Aukra.....	2 961	25	0,8	16	4	12	9	9	
Fræna.....	9 094	128	1,4	84	45	39	44	40	4
Eide.....	3 092	9	0,3	4	3	1	5	5	
Averøy.....	5 470	46	0,8	25	8	17	21	19	2
Frei.....	5 146	18	0,4	10	3	7	8	7	1
Gjemnes.....	2 678	16	0,6	10	4	6	6	4	2
Tingvoll.....	3 097	35	1,1	18	5	13	17	15	2
Sunndal.....	7 431	85	1,1	58	31	27	27	19	8
Surnadal.....	6 246	70	1,1	47	14	33	23	18	5
Rindal.....	2 156	9	0,4	7	2	5	2	1	1
Aure.....	2 809	32	1,1	17	8	9	15	13	2
Halsa.....	1 847	24	1,3	9	2	7	15	13	2
Tustna.....	1 067	11	1,0	6	2	4	5	4	1
Smøla.....	2 432	33	1,4	15	5	10	18	16	2
Uspesifisert kommune.....		305		298	3	295	7		7
Sør-Trøndelag.....	260 855	10 658	4,1	8 300	2 726	5 574	2 358	1 569	789
Trondheim.....	147 187	9 091	6,2	7 179	2 439	4 740	1 912	1 185	727
Hemne.....	4 331	44	1,0	25	9	16	19	18	1
Snillfjord.....	1 111	15	1,4	6	2	4	9	7	2
Hitra.....	4 069	37	0,9	29	10	19	8	7	1
Frøya.....	4 119	50	1,2	31	12	19	19	15	4
Ørland.....	5 046	89	1,8	65	28	37	24	23	1
Agdenes.....	1 794	18	1,0	10	3	7	8	7	1
Rissa.....	6 447	56	0,9	32	10	22	24	20	4
Bjugn.....	4 689	48	1,0	31	11	20	17	16	1
Åfjord.....	3 412	53	1,6	27	11	16	26	22	4
Roan.....	1 147	9	0,8	6	0	6	3	1	2

Tabell 3.2 Tilsatte etter tjenesteforhold, kjønn, fylke og kommune pr. 1. mars 1999. Heltid og deltidsansatte (inkl. overenskomstlønnete)

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.99	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketall	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
Osen.....	1 206	13	1,1	6	2	4	7	5	2
Oppdal.....	6 248	92	1,5	67	13	54	25	18	7
Rennebu.....	2 736	48	1,8	29	5	24	19	19	
Meldal.....	3 998	32	0,8	22	9	13	10	10	
Orkdal.....	10 164	124	1,2	83	40	43	41	37	4
Røros.....	5 524	105	1,9	77	15	62	28	21	7
Holtålen.....	2 263	37	1,6	27	8	19	10	7	3
Midtre Gauldal.....	5 776	122	2,1	87	13	74	35	32	3
Melhus.....	13 047	81	0,6	59	28	31	22	20	2
Skaun.....	5 822	39	0,7	25	11	14	14	14	
Klæbu.....	4 845	26	0,5	15	11	4	11	10	1
Malvik.....	10 937	76	0,7	47	26	21	29	27	2
Selbu.....	3 965	38	1,0	17	4	13	21	19	2
Tydal.....	972	11	1,1	2	1	1	9	7	2
Uspesifisert kommune.....		304		296	5	291	8	2	6
Nord-Trøndelag.....	126 797	2 958	2,3	2 180	728	1 452	778	601	177
Steinkjer.....	20 347	965	4,7	754	287	467	211	152	59
Namsos.....	12 261	244	2,0	179	76	103	65	53	12
Meråker.....	2 595	33	1,3	25	11	14	8	8	
Stjørdal.....	18 107	365	2,0	271	76	195	94	79	15
Frosta.....	2 395	12	0,5	10	3	7	2	1	1
Leksvik.....	3 508	31	0,9	13	7	6	18	14	4
Levanger.....	17 504	455	2,6	314	135	179	141	101	40
Verdal.....	13 663	155	1,1	105	34	71	50	39	11
Mosvik.....	945	4	0,4	2	1	1	2	2	
Verran.....	2 789	28	1,0	14	7	7	14	12	2
Namdalseid.....	1 831	23	1,3	10	2	8	13	12	1
Inderøy.....	5 747	49	0,9	29	7	22	20	16	4
Snåsa.....	2 403	31	1,3	19	5	14	12	11	1
Lierne.....	1 566	26	1,7	13	4	9	13	12	1
Røyrvik.....	603	3	0,5	1	1		2	2	
Namsskogan.....	982	34	3,5	22	1	21	12	9	3
Grong.....	2 497	68	2,7	53	14	39	15	10	5
Høylandet.....	1 351	4	0,3	3	1	2	1	1	
Overhalla.....	3 672	39	1,0	25	10	15	14	14	
Fosnes.....	800	3	0,4	3	1	2			
Flatanger.....	1 286	20	1,6	10	5	5	10	7	3
Vikna.....	3 840	71	1,9	54	21	33	17	16	1
Nærøy.....	5 387	54	1,0	28	11	17	26	23	3
Leka.....	718	18	2,5	11	5	6	7	5	2
Uspesifisert kommune.....		223		212	3	209	11	2	9
Nordland.....	238 547	7 340	3,1	5 752	2 165	3 587	1 588	1 234	354
Bodø.....	40 767	2 091	5,1	1 683	670	1 013	408	279	129
Narvik.....	18 499	641	3,5	554	156	398	87	55	32
Bindal.....	1 951	26	1,3	12	3	9	14	12	2
Sømna.....	2 135	11	0,5	6	0	6	5	5	
Brønnøy.....	7 408	461	6,2	354	194	160	107	90	17
Vega.....	1 403	13	0,9	9	2	7	4	4	

Tabell 3.2 Tilsatte etter tjenesteforhold, kjønn, fylke og kommune pr. 1. mars 1999. Heltid og deltidsansatte (inkl. overenskomstlønnete)

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.99	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketall	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
Vevelstad	601	3	0,5	3	1	2			
Herøy	1 895	40	2,1	24	15	9	16	16	
Alstahaug	7 371	194	2,6	139	54	85	55	43	12
Leirfjord	2 243	6	0,3	5	5	0	1	1	
Vefsn	13 549	382	2,8	308	105	203	74	55	19
Grane	1 648	64	3,9	34	8	26	30	26	4
Hattfjelldal	1 636	21	1,3	15	10	5	6	4	2
Dønna	1 595	10	0,6	5	2	3	5	4	1
Nesna	1 865	145	7,8	107	45	62	38	28	10
Hemnes	4 656	51	1,1	31	13	18	20	18	2
Rana	25 235	969	3,8	780	407	373	189	164	25
Lurøy	2 102	29	1,4	13	6	7	16	15	1
Træna	484	9	1,9	4	1	3	5	5	
Rødøy	1 589	28	1,8	13	7	6	15	11	4
Meløy	6 763	78	1,2	53	29	24	25	20	5
Gildeskål	2 374	24	1,0	12	6	6	12	10	2
Beiarn	1 312	8	0,6	7	2	5	1	1	
Saltdal	4 942	68	1,4	45	15	30	23	21	2
Fauske	9 613	273	2,8	198	83	115	75	56	19
Skjerstad	1 111	23	2,1	12	3	9	11	11	
Sørfold	2 431	14	0,6	8	2	6	6	6	
Steigen	3 022	38	1,3	22	7	15	16	13	3
Hamarøy	2 037	40	2,0	23	9	14	17	13	4
Tysfjord	2 355	28	1,2	17	7	10	11	9	2
Lødingen	2 497	77	3,1	62	13	49	15	13	2
Tjeldsund	1 525	6	0,4	4	1	3	2	2	
Evenes	1 527	77	5,0	68	10	58	9	5	4
Ballangen	2 838	29	1,0	17	9	8	12	10	2
Røst	654	19	2,9	11	4	7	8	6	2
Værøy	810	22	2,7	13	5	8	9	9	
Flakstad	1 586	23	1,5	13	6	7	10	7	3
Vestvågøy	10 695	130	1,2	86	32	54	44	33	11
Vågan	9 180	333	3,6	271	76	195	62	44	18
Hadsel	8 342	94	1,1	74	26	48	20	12	8
Bø	3 332	36	1,1	26	12	14	10	9	1
Øksnes	4 755	38	0,8	23	9	14	15	15	
Sortland	9 094	130	1,4	103	51	52	27	27	
Andøy	5 765	84	1,5	60	24	36	24	23	1
Moskenes	1 355	12	0,9	10	8	2	2	2	
Uspesifisert kommune		442		415	12	403	27	22	5
Troms	150 200	5 686	3,8	4 394	1 785	2 609	1 292	827	465
Harstad	23 034	569	2,5	450	198	252	119	89	30
Tromsø	58 121	3 880	6,7	3 038	1 293	1 745	842	464	378
Kvæfjord	3 314	25	0,8	16	7	9	9	7	2
Skånland	3 140	52	1,7	28	10	18	24	20	4
Bjarkøy	607	11	1,8	5	3	2	6	1	5
Ibestad	1 808	23	1,3	13	8	5	10	10	
Gratangen	1 329	8	0,6	5	1	4	3	2	1
Lavangen	1 070	5	0,5	3	2	1	2	2	
Bardu	3 794	54	1,4	38	21	17	16	12	4
Salangen	2 384	42	1,8	30	14	16	12	8	4

Tabell 3.2 Tilsatte etter tjenesteforhold, kjønn, fylke og kommune pr. 1. mars 1999. Heltid og deltidsansatte (inkl. overenskomstlønnete)

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.99	Tjenestemenn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketall	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
Målselv	7 037	106	1,5	71	25	46	35	30	5
Sørreisa	3 301	38	1,2	21	7	14	17	17	
Dyrøy	1 365	7	0,5	7	4	3			
Tranøy	1 673	12	0,7	5	3	2	7	5	2
Torsken	1 170	9	0,7	7	2	5	2	1	1
Berg	1 120	23	2,1	9	4	5	14	12	2
Lenvik	10 983	208	1,9	157	79	78	51	45	6
Balsfjord	5 814	99	1,7	64	29	35	35	31	4
Karlsøy	2 462	42	1,7	26	10	16	16	14	2
Lyngen	3 245	42	1,3	26	9	17	16	15	1
Storfjord	1 863	23	1,2	19	5	14	4	4	
Kåfjord	2 429	11	0,5	8	2	6	3	1	2
Skjervøy	2 914	35	1,2	24	12	12	11	8	3
Nordreisa	4 765	81	1,7	57	27	30	24	20	4
Kvæningen	1 458	17	1,2	9	3	6	8	7	1
Uspesifisert kommune.....		264		258	7	251	6	2	4
Finnmark	74 061	2 996	4,1	2 427	913	1 514	569	452	117
Vardø.....	2 799	78	2,8	65	21	44	13	12	1
Vadsø	6 182	563	9,1	467	197	270	96	84	12
Hammerfest.....	9 151	267	2,9	211	101	110	56	43	13
Kautokeino.....	3 121	137	4,4	106	60	46	31	24	7
Alta.....	16 526	621	3,8	497	211	286	124	91	33
Loppa	1 443	21	1,5	12	6	6	9	8	1
Hasvik.....	1 237	27	2,2	15	4	11	12	10	2
Kvalsund.....	1 088	5	0,5	4	3	1	1		1
Måsøy	1 497	29	1,9	22	7	15	7	6	1
Nordkapp	3 554	188	5,3	167	34	133	21	17	4
Porsanger.....	4 397	123	2,8	88	40	48	35	29	6
Karasjok	2 871	82	2,9	67	40	27	15	10	5
Lebesby	1 483	25	1,7	15	4	11	10	8	2
Gamvik	1 283	33	2,6	21	8	13	12	11	1
Berlevåg	1 252	38	3,0	27	5	22	11	9	2
Tana	3 056	57	1,9	37	15	22	20	12	8
Nesseby.....	1 021	22	2,2	13	5	8	9	7	2
Båtsfjord.....	2 454	48	2,0	31	17	14	17	14	3
Sør-Varanger	9 646	393	4,1	325	133	192	68	55	13
Uspesifisert kommune.....		239		237	2	235	2	2	
Svalbard		104		99	28	71	5	5	
Spitsbergen.....		91		86	26	60	5	5	
Bjørnøya.....		9		9	2	7			
Hopen		4		4		4			
Jan Mayen		4		4	2	2			
Utenriks tjenestemenn		698		687	296	391	11	8	3
Uoppgitt fylke		21 950		20 793	3 657	17 136	1 157	900	257